

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA RUSZÓW**

na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

ELABORAT

Plan opracowano
w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

BRZEG 2025

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Brzegu**

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg
tel. 77 4162887, faks 77 4162886 sekretariat@brzeg.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ruszów na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 opracowano na podstawie umowy nr ZB.271.14.2023 z dnia 23 czerwca 2023 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 90, 50-357 Wrocław, a Przedsiębiorstwem Państwowym Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Sękocinie Starym Oddział w Brzegu z siedzibą w Brzegu, ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg.

WZÓR NR 9 – PLAN URZĄDZENIA LASU – ZBIÓR PODSTAWOWYCH INFORMACJI O NADLEŚNICTWIE

PLAN URZĄDZENIA LASU			
sporządzony na lata		od	2025 do 2034
dla Nadleśnictwa		Ruszków	
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w			
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia		2025 r.	
I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na		01.01.202 r.	
I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha		1 7 8 5 5 5 9	
w tym według obrębów leśnych:			
1) RUSZÓW	6 8 8 8 9 7	2) POLANA	1 0 9 6 6 6 2
3)		4)	
5)		6)	
I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha		1 7 1 9 2 6 7	
w tym:			
a) według pełnionych funkcji:			
- lasów stanowiących rezerwy przyrody		0 0 0	
- lasów uznanych za ochronne		1 0 9 0 3 1 1	
- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)		6 2 8 9 5 6	
b) według grup kategorii użytkowania:			
- gruntów zalesionych		1 6 1 3 2 1 9	
- gruntów niezalesionych		4 8 1 0 9	
w tym: do odnowienia		3 1 8 1 5	
- gruntów związanych z gospodarką leśną		5 7 9 3 9	
I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW (GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha		6 6 2 9 2	
w tym: przeznaczonych do zalesienia			
II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD		2025 DO	2034
II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIEKSZEJ NIŻ:			
8 0 2 2 4 0 0		m3 grubizny netto, w tym:	
a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym			
3 2 9 6 8 4 0 0		m3 grubizny netto	

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o orientacyjnej miąższości

9 9 9 7 | 1 7

4 7 2 5 6 0 | 0 0 m3 grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

1 1 6 2 6 | 0 1

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

5 8 2 | 6 3

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

1 0 4 6 | 2 1

c) trzebieże

9 9 9 7 | 1 7

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

|

b) odnowienie halizn, plazowin i zrębów - ha

3 1 8 | 1 5

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego - ha

1 3 4 8 | 0 7

w tym zrębami zupełnymi

8 7 4 | 4 6

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

9 | 3 2

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

1 | 6 6

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

|

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

1 5 5 1 | 3 4

w tym wodnych - ha

0 | 0 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SKŁADNIKI PLANU URZĄDZENIA LASU

ELABORAT – OGÓLNY OPIS LASÓW NADLEŚNICTWA

- W opisanu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono opis urządzanego nadleśnictwa uwzględniając jego położenie, opis stanu lasu i analizę stanu zasobów drzewnych, jak też opis warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej. W opisanu ogólnym znajdują się również wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej – opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urządzeniowych, opisując przy tym metody prac i uzyskane dokładności, terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

TABELE

- Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi dla nadleśnictwa i obrębu leśnego. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi tabela powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.

OPISY TAKSACYJNE

- Opisy taksacyjne lasu dla obrębu leśnego, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanu oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane czynności gospodarcze.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

- Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań

ograniczających negatywny wpływ planu urządzenia lasu w trakcie realizacji jego postanowień oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

- Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN dla obrębu leśnego. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze, mapy przeglądowe – drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej, ochrony lasu i zagospodarowania rekreacyjnego oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe – mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

MATERIAŁY DLA LEŚNICZYCH

- Obejmują operaty dla leśniczych – w skład, których wchodzi opis taksacyjny oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.
- Mapy gospodarczo-przeglądowe – mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych.

DOKUMENTY NIEBĘDĄCE SKŁADNIKAMI PLANU URZĄDZENIA LASU

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie jest więc częścią planu urządzenia lasu, ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przeglądowa przedmiotów i form ochrony Natura 2000, opracowywana z wykorzystaniem katalogu obiektów dla mapy obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	14
I.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa	14
I.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa	14
I.1.2. Rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	20
I.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	28
I.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	37
I.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	37
I.2.2. Ogólne dane regionalne: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	43
I.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	46
I.2.4. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	52
I.2.5. Wykaz gruntów nadleśnictwa objętych służebnością przesyłu (linie energetyczne) ..	52
I.2.6. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	54
I.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo ..	55
I.3.1. Położenie Nadleśnictwa Ruzsów	55
I.3.2. Warunki klimatyczne, wodne i glebowe	59
I.3.3. Typy siedliskowe lasu	68
I.3.4. Siedliska przyrodnicze	73
I.3.5. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	76
I.3.6. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu	76
I.3.7. Ocena walorów genetycznych lasu – gospodarka nasienna w nadleśnictwie	77
I.3.8. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	82
I.4. Charakterystyka ekonomiczna warunków produkcji leśnej	84
I.4.1. Ogólna charakterystyka regionu	84
I.4.2. Ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	85
I.4.3. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa	90
I.4.4. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	91
I.5. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych	93
I.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	93
I.5.2. Ocena zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu	114
I.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	116
I.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	119
I.5.5. Charakterystyka drzewostanów nadleśnictwa według cech	121
I.5.6. Pomiar miąższości drewna martwego	121
I.5.7. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego stanu na koniec okresu gospodarczego	123

II. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu	128
II.1. Analiza gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa Ruszów za lata 01.01.2015-31.12.2024 na Naradę Techniczno-Gospodarczą	129
II.1.1. Koreferat BULiGL oddział w Brzegu do analizy gospodarki leśnej w latach 2015-2024	157
III. Opis przyjętych zasad określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	172
III.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa wraz z zestawieniem tych danych	172
III.1.1. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	173
III.1.2. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	179
III.2. Zestawienie i opisanie zadań gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu.....	197
III.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego.....	197
III.2.2. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu.....	204
III.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	225
III.2.4. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej	234
III.2.5. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej.....	260
III.2.6. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej	265
IV. Program ochrony przyrody	271
V. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.....	272
V.1. Określenie stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla nadleśnictwa	272
VI. Podsumowanie prac urządzeniowych	274
VI.1. Opis materiałów, które Zamawiający dostarczył Wykonawcy prac.....	274
VI.1.1. Baza danych opisowych – pliki Taksatora z WebSILP	274
VI.1.2. Baza danych geometrycznych	274
VI.1.3. Dane Teledetekcyjne.....	275
VI.1.4. Rejestr gruntów.....	275
VI.1.5. Operat Glebowo-Siedliskowy	275
VI.2. Prace przygotowawcze.....	276
VI.2.1. Materiały kartograficzne.....	276
VI.2.2. Karta dokumentu źródłowego	276
VI.2.3. Prace Glebowo-siedliskowe	276
VI.3. Podstawowe prace urządzeniowe	276
VI.3.1. Prace terenowe	276
VI.3.2. Prace kameralne	278
VI.4. Wzmacnianie funkcji ochrony przyrody i funkcji społecznych w planowaniu urządzeniowym – opis w języku niespecjalistycznym.....	281
VI.4.1. Dialog społeczny.....	281
VI.4.2. Planowanie urządzeniowe w lasach o zwiększonej funkcji przyrodniczej	282
VI.4.3. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej.....	283
VI.4.4. Wdrożenie Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024r.)	288

VI.5.	Zestawienie składników planu urządzenia lasu	289
VII.	Załączniki.....	293
VII.1.	Wykaz niezgodności pomiędzy rodzajem użytku gruntowego przejętym do PUL zgodnie z ewidencją powszechną, a rodzajem powierzchni faktycznie występującym na gruncie..	293
VII.2.	Protokół z posiedzenia Komisji założeń Planu	297
VII.3.	Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej	316
VII.4.	Decyzja w sprawie uznania za ochronne lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Ruszów	327
VII.5.	Protokół z odbioru powierzchni kołowych.....	332
VII.6.	Wykaz odnowień naturalnych w Nadleśnictwie Ruszów znajduje się w osobnym załączniku dołączonym do elaboratu	335
VIII.	Literatura.....	336
IX.	Kronik.....	338

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie	3
Wzór nr 7 – Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	18
Tabela XIX – Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	90
Tabela XX – Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	92
Tabela XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	117
Tabela XXI - Zestawienie miąższości drewna martwego	121
Tabela XIII – Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu dla obrębu Ruszów	124
Tabela XIII – Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu dla obrębu Polana	125
Tabela XIII – Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu dla Nadleśnictwa Ruszów	126
Tabela XIV - Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowania rębego dla obrębu Ruszów	182
Tabela XIV - Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowania rębego dla obrębu Polana	183
Tabela XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	191
Tabela XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych dla Nadleśnictwa Ruszów	198
Tabela XVIII - Spodziewany rozmiar prac z hodowli lasu w obrębie Ruszów	205
Tabela XVIII - Spodziewany rozmiar prac z hodowli lasu w obrębie Polana	206
Tabela XVIII - Spodziewany rozmiar prac z hodowli lasu w Nadleśnictwie Ruszów.	207

Spis tabel i wzorów zawartych w oddzielnym tomie

„Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi”

Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych	Obręb Ruszów	9
Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych	Obręb Polana	179
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	Obręb Ruszów	29
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	Obręb Polana	203
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	Nadleśnictwo Ruszów	387
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	Obręb Ruszów	37
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	Obręb Polana	211
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	Nadleśnictwo Ruszów	397
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	Obręb Ruszów	39
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	Obręb Polana	215
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Ruszów	401
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	Obręb Ruszów	43
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	Obręb Polana	219
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Ruszów	405
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Obręb Ruszów	49
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Obręb Polana	223
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Nadleśnictwo Ruszów	409
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Obręb Ruszów	53
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Obręb Polana	229
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Nadleśnictwo Ruszów	217
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	Obręb Ruszów	57
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	Obręb Polana	235
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	Nadleśnictwo Ruszów	425
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	Obręb Ruszów	59
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	Obręb Polana	239

WYKAZ TABEL I PLANÓW WYKONANIA PRAC W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO NA LATA 2020-2021

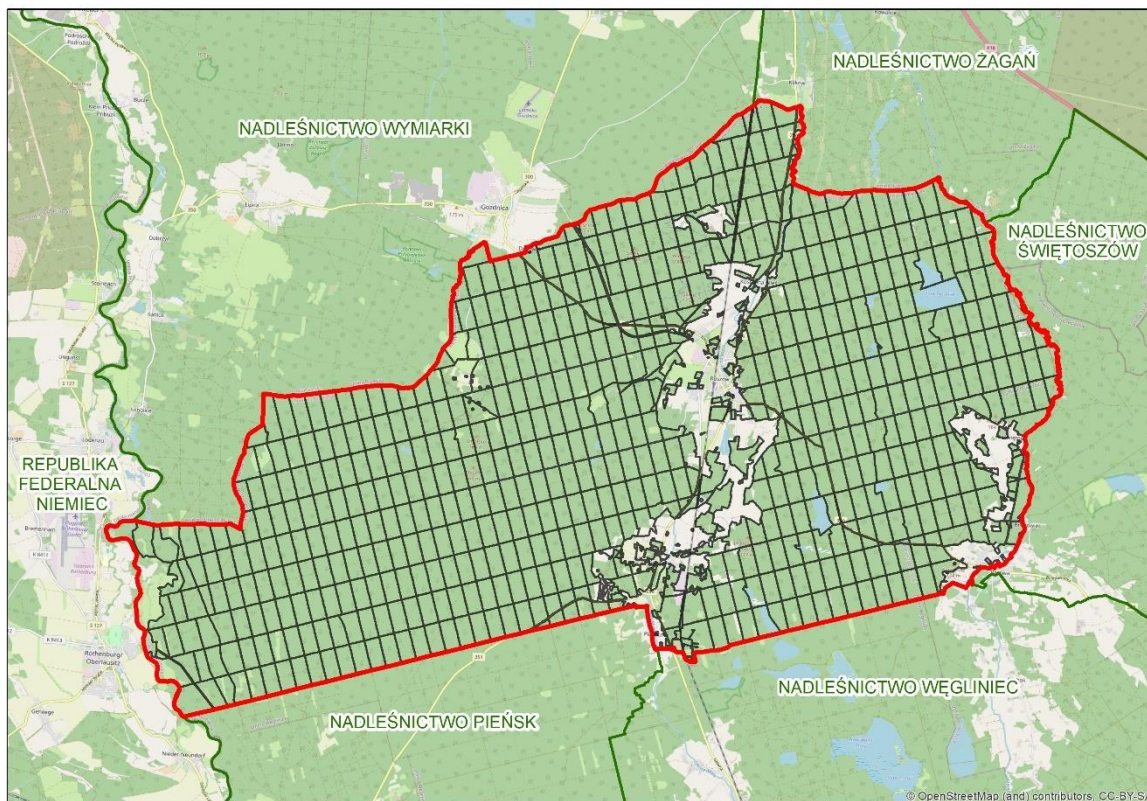
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Ruszów	429
Tabela nr VIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy	Obręb Ruszów	61
Tabela nr VIIb	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy	Obręb Polana	243
Tabela nr VIIc	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost zredukowany	Obręb Ruszów	63
Tabela nr VIId	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost zredukowany	Obręb Polana	245
Tabela nr VIIe	Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytkownego wg gatunków panujących	Obręb Ruszów	65
Tabela nr VIIf	Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytkownego wg gatunków panujących	Obręb Polana	247
Tabela nr IX	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	Obręb Ruszów	69
Tabela nr IXa	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	Obręb Polana	249
Tabela nr IXb	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	Nadleśnictwo Ruszów	433
Tabela nr X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem	Obręb Ruszów	71
Tabela nr Xa	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem	Obręb Polana	251
Tabela nr Xb	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem	Nadleśnictwo Ruszów	435
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	Obręb Ruszów	73
Tabela nr XIa	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	Obręb Polana	253
Tabela nr XIb	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	Nadleśnictwo Ruszów	437
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	Obręb Ruszów	75
Tabela nr XIIa	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	Obręb Polana	255
Tabela nr XIIb	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	Nadleśnictwo Ruszów	439
Tabela nr XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	Obręb Ruszów	77
Tabela nr XIIIa	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	Obręb Polana	257
Tabela nr XIIIb	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	Nadleśnictwo Ruszów	441
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego	Obręb Ruszów	79
Tabela nr XIVa	Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego	Obręb Polana	259
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	Obręb Ruszów	81
Tabela nr XVa	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	Obręb Polana	261
Tabela nr XVb	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	Nadleśnictwo Ruszów	443
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Obręb Ruszów	83

Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Obręb Polana	263
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Nadleśnictwo Ruszków	445
	Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Obręb Ruszków	85
	Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku Obręb Wleń	Obręb Polana	265
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	Obręb Ruszków	87
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	Obręb Polana	267
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	Nadleśnictwo Ruszków	447
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	Obręb Ruszków	89
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	Obręb Polana	269
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	Nadleśnictwo Ruszków	449
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej	Obręb Ruszków	91
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej	Obręb Polana	271
Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu	Obręb Ruszków	93
Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu	Obręb Polana	273
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia	Obręb Ruszków	95
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia	Obręb Polana	275
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia	Obręb Ruszków	97
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia	Obręb Polana	277
	Błędy procentowe dla pomierzonych cech Obręb Lwówek Śląski	Obręb Ruszków	99
	Błędy procentowe dla pomierzonych cech Obręb Wleń	Obręb Polana	279
	Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	Obręb Ruszków	101
	Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	Obręb Polana	281
	Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu	Obręb Ruszków	125
	Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu	Obręb Polana	321
Wzór nr 7	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu	Obręb Ruszków	141
Wzór nr 7	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu	Obręb Polana	343
	Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych	Obręb Ruszków	143
	Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych	Obręb Polana	345
Tabela nr XXI	Zestawienie miąższości martwego drewna	Nadleśnictwo Ruszków	451

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

I.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA

I.1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE LASÓW NADLEŚNICTWA

Rycina 1. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ruszów

Nadleśnictwo Ruszów wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Obszar nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych:

RDLP Wrocław:

- od wschodu z Nadleśnictwem Świątoszów;
- od południa z Nadleśnictwem Węgliniec;
- od południa z Nadleśnictwem Pieńsk.

RDLP Zielona Góra:

- od północy z Nadleśnictwem Wymiarki;
- od północy z Nadleśnictwem Żagań.

Ogólna charakterystyka lasu

Od zachodu teren nadleśnictwa graniczy z Republiką Federalną Niemiec.

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Ruszów:

- ☒ adres: Ul. Leśna 2, 59-950 Ruszów
- ☒ tel.: (75) 77 14 338
- ☒ e-mail: ruszow@wroclaw.lasy.gov.pl
- ☒ strona www: <https://ruszow.wroclaw.lasy.gov.pl/>

Nadleśnictwo Ruszów składa się z dwóch obrębów leśnych:

Obręb nr I – Ruszów (adres leśny 13-22-1),

Obręb nr II – Polana (adres leśny 13-22-2),

Tabela 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Ruszów, wg stanu na 1.01.2025 r.

Lp.	Cecha	Obręb		Nadleśnictwo	
		Ruszów	Polana		
		Powierzchnia* [ha]			%
1	2	3		4	5
1	Powierzchnia ogółem	6888,97	10966,62	17855,59	100,00
2	Grunty leśne	6539,69	10652,98	17192,67	96,29
3	Grunty zalesione	6099,04	10033,15	16132,19	90,34
4	Grunty niezalesione	182,17	298,92	481,09	2,69
5	Grunty zw. z gosp. leśną	258,48	320,91	579,39	3,24
6	Grunty nie zaliczone do lasów	349,28	313,64	662,92	3,71
7	- w tym grunty do zalesienia	-		-	-

* powierzchnia bez współwłasności

I.1.1.1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Pod względem przynależności administracyjnej Nadleśnictwo Ruszów w przeważającej części położone jest w województwie dolnośląskim, jedynie w niewielkim zakresie wkracza w zasięg województwa lubuskiego. Zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje następujące jednostki administracyjne:

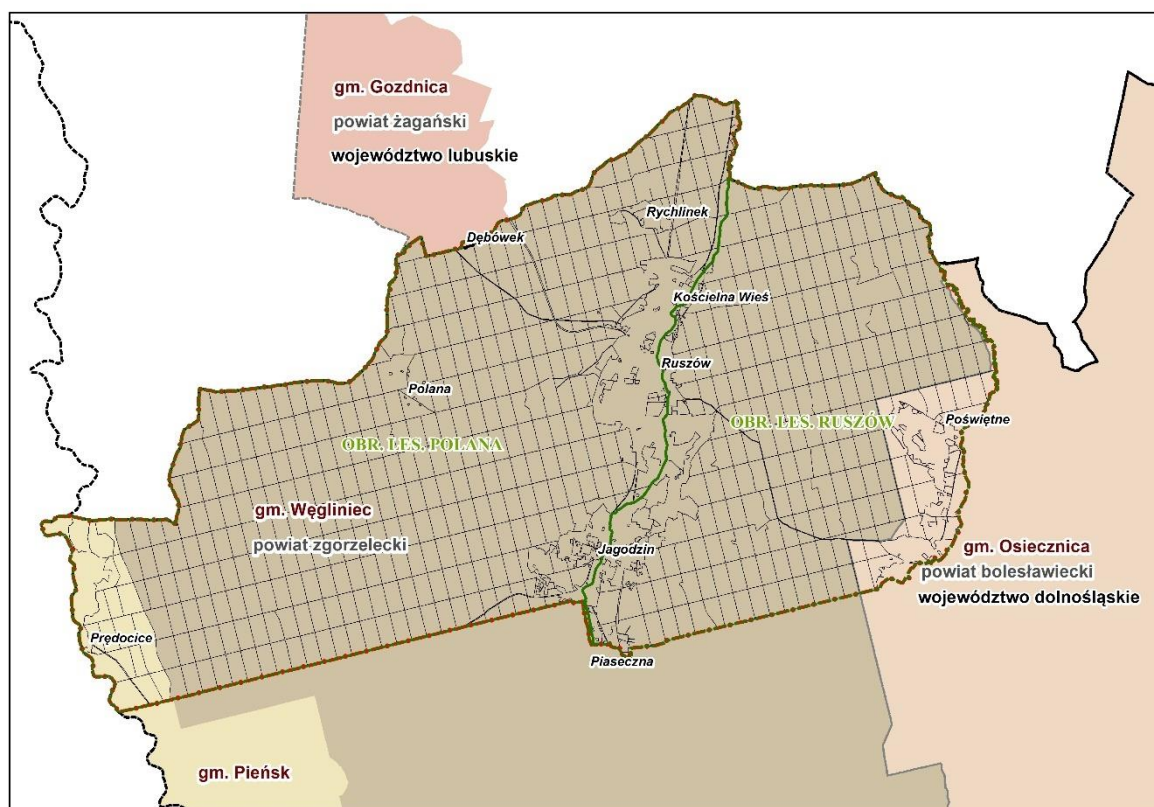
województwo dolnośląskie:

- powiat bolesławiecki (gm. Osiecznica);
- powiat zgorzelecki (gm. Węgliniec, gm. Pieńsk);

województwo lubuskie:

- powiat żagański (gm. Gozdnicza).

Ogólna charakterystyka lasu

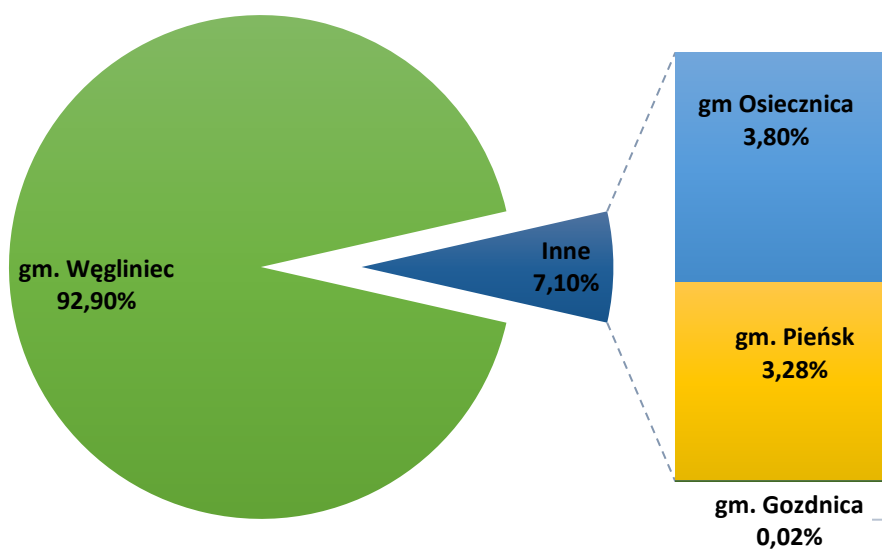
Rycina 2. Podział administracyjny Nadleśnictwa Ruszów – gminy

Tabela 2. Powierzchnia gruntów Nadleśnictwo Ruszów na tle podziału administracyjnego Polski

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Osiecznica	629,0580	9,8004	15,0690	653,9274	24,5067	678,4341
pow. Bolesławiecki	629,0580	9,8004	15,0690	653,9274	24,5067	678,4341
gm. Pieńsk Obszar wiejski	488,8177	70,5226	13,6497	572,9900	12,6800	585,6700
gm. Węgliniec Obszar wiejski	15014,0200	400,7683	549,9486	15964,7369	622,4621	16587,1990
pow. Zgorzelecki	15502,8377	471,2909	563,5983	16537,7269	635,1421	17172,8690
woj. Dolnośląskie	16131,8957	481,0913	578,6673	17191,6543	659,6488	17851,3031
gm. Gozdnicza	-	-	0,6301	0,6301	3,2967	3,9268
pow. Żagański	-	-	0,6301	0,6301	3,2967	3,9268
woj. Lubuskie	-	-	0,6301	0,6301	3,2967	3,9268
Ogółem	16131,8957	481,0913	579,2974	17192,2844	662,9455	17855,2299

* powierzchnia bez współwłasności

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 1. Procentowy udział powierzchni poszczególnych gmin w podziale administracyjnym nadleśnictwa

Skrajne odległości zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynoszą:

- w kierunku E – W 23,80 km,
- w kierunku N – S 13,89 km.

Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Ruzów wynosi 195,36 km².

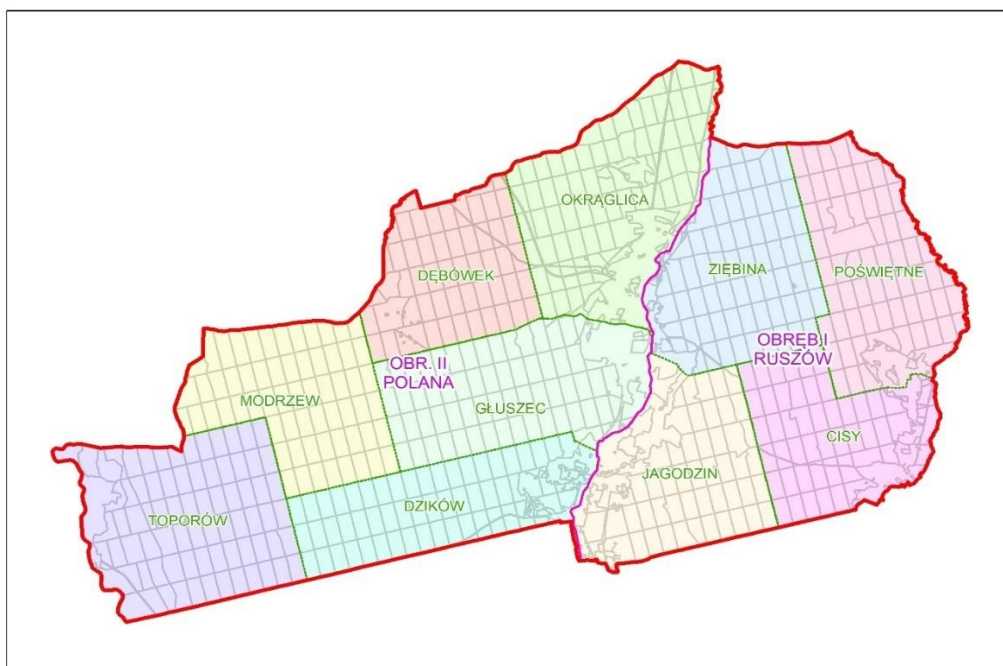
Wzór NR 7 – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km2	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa						Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa				Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Własność osób prawnych	Razem				
		Urządzane nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
województwo dolnośląskie	195,30	17192,04	-	-	14,66	17206,70	58,78	-	58,78	17265,48	88,40		
powiat bolesławiecki	9,77	653,97	-	-	0,15	654,12	2,27	-	638,37	656,39	67,18		
gm. Osiecznica	9,77	653,97	-	-	0,15	654,12	2,27	-	638,37	656,39	67,18		
powiat zgorzelecki	185,53	16538,07	-	-	14,51	16552,58	56,51	-	56,51	16609,09	89,52		
gm. Pienisk	7,25	573,04	-	-	1,74	574,78	10,09	-	10,09	584,87	80,67		
gm. Węgliniec	178,28	15965,03	-	-	12,77	15977,80	46,42	-	46,42	16024,22	89,88		
Województwo Lubuskie	0,06	0,63	-	-	-	0,63	-	-	-	0,63	10,50		
powiat żagański	0,06	0,63	-	-	-	0,63	-	-	-	0,63	10,50		
gm. Gozdznica	0,06	0,63	-	-	-	0,63	-	-	-	0,63	10,50		
Ogółem w tym lasy nadzorowane	195,36	17192,67	-	-	14,66	17207,33	58,78	-	58,78	17266,11	88,38		

* dane dotyczące powierzchni lasów poza urządzanym nadleśnictwem na podstawie zestawień z Banku Danych o Lasach 2024 r.

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.1.2. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Rycina 3. Podział Nadleśnictwa Ruszów na leśnictwa przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Podział na leśnictwa

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb RUSZÓW						
1 CISY	383-388, 437-442, 485-495, 536-546, 589-598, 611-616	1296,72	37,27	1333,99	106,86	1440,85
2 JAGODZIN	389-394, 443-447, 449, 496-502, 502A, 503, 547-557, 599-610, 617-628	1437,36	84,51	1521,87	90,62	1612,49
3 POŚWIĘTNE	56-60, 90-96, 123-129, 168-172, 213-220, 261-269, 319-328, 374-382, 433-436	1729,56	48,93	1778,49	110,98	1889,47
4 ZIĘBINA	31-33, 61-66, 97-103, 130-138, 173-183, 221-231, 270-280, 329-337	1817,57	87,77	1905,34	40,82	1946,16
Razem		6281,21	258,48	6539,69	349,28	6888,97
Obręb POLANA						
5 DĘBÓWEK	28-30, 47-55, 80-89, 112-122, 145-155, 188-199	1414,56	44,80	1459,36	87,12	1546,48
6 DZIKÓW	452-471, 504-522, 558-576	1519,80	44,57	1564,37	44,63	1609,00
7 GŁUSZEC	232-246, 281-296, 338-353, 395-411, 450-451	1706,30	62,88	1769,18	75,31	1844,49
8 TOPORÓW	305-318, 362-373, 420-432, 472-484, 523-535, 577-588	2083,68	67,16	2150,84	44,61	2195,45
9 MODRZEW	156-167, 200-212, 247-260, 297-304, 354-361, 412-419	1737,33	51,06	1788,39	16,99	1805,38

Ogólna charakterystyka lasu

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
10 OKRĄGLICA	1-27, 34-46, 67-79, 104-111, 139, 139A, 140-144, 184-187	1870,40	50,44	1920,84	44,98	1965,82
Razem		10332,07	320,91	10652,98	313,64	10966,62
Ogółem nadleśnictwo		16613,28	579,39	17192,67	662,92	17855,59

* powierzchnia bez współwłasności

I.1.2. RYS HISTORYCZNY URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Ruszów zostało utworzone dnia 2 września 1946 r. w ramach Okręgowego Zarządu L.P. w Zielonej Górze. Od 1951 r. funkcjonowało w ramach OZLP we Wrocławiu. Obejmowało ogólną powierzchnię 5 384 ha, położoną w północnej części obecnych obrębów Ruszów i Polana (leśnictwa Okrąglica, Ziębina, Poświętne). Pozostała część obecnych terenów nadleśnictwa wchodziła w skład nadleśnictw: Zapałów (obejmujące część dzisiejszych leśnictw Dębówek, Głuszec, Modrzew z siedzibą w Polanie), Jeleniec (część dzisiejszych leśnictw Toporów, Dzików) oraz Jagodzin (część dzisiejszych leśnictw Jagodzin i Cisy).

W roku 1958 do Nadleśnictwa Ruszów przyłączono Nadleśnictwa Jagodzin i Jeleniec, zwiększając ogólną powierzchnię nadleśnictwa do 10 066 ha, zaś w roku 1968 włączono Nadleśnictwo Zapałów, zwiększając tym samym powierzchnię do 17 842 ha. Z dniem 01.01.1977 r. do Nadleśnictwa Ruszów przyłączono Nadleśnictwo Osiecznica zwiększając ogólną powierzchnię do 34 485 ha i równocześnie podzielono nadleśnictwo na dwa obręby: Ruszów i Osiecznicę. Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Naczelnego Zarządu L.P. z dnia 30.01.1981 r. obręb Ruszów podzielony został na dwa mniejsze obręby: Ruszów i Polana; również obręb Osiecznica podzielono na dwa mniejsze obręby: Ławszowa, który pozostał w Nadleśnictwie Ruszów i Osiecznica, który został przekazany do Nadleśnictwa Węgliniec. Obecne granice Nadleśnictwa Ruszów zostały określone Zarządzeniem nr 64 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31.12.1992 r. i nadleśnictwo zaczęło funkcjonować z dniem 01.01.1993 r.

Od chwili utworzenia wyżej wymienionych nadleśnictw, sporządzane były następujące plany urządzeniowe:

- ☒ prowizoryczne urządzenie lasu Nadleśnictw: Jeleniec-Bielawa wg stanu na 1948 r. (6 893 ha) i Jagodzin (5 688 ha), Ruszów wg stanu na 1950 r. (6 323 ha) i Zapałów (5 808 ha), Osiecznica wg stanu na 1951 r. (5 947 ha);
- ☒ definitywne urządzenie lasów Nadleśnictw: Ruszów wg stanu na 1957 r. (9 838 ha), Zapałów (7 700 ha); Ławszowa wg stanu na 1958 r. (8 322 ha) i Osiecznica (8 191 ha);

Ogólna charakterystyka lasu

- ☑ I rewizja urzędzeniowa dla Nadleśnictwa Ruszów wg stanu na 1969 r. (17 842 ha);
- ☑ I rewizja urzędzeniowa dla Nadleśnictwa Osiecznica wg stanu na 1970 r. (16 643 ha);
- ☑ II rewizja urzędzeniowa dla Nadleśnictwa Ruszów (obręb: Ruszów, Polana, Ławszowa) wg stanu na 1983 r. (26 487 ha);
- ☑ III rewizja urzędzeniowa dla Nadleśnictwa Ruszów (obręb: Ruszów, Polana) wg stanu na 1995 r. (17 852 ha);
- ☑ IV rewizja urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów (obręb: Ruszów, Polana) wg stanu na 2005 r. (17 844 ha);
- ☑ V rewizja urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów (obręb: Ruszów, Polana) wg stanu na 2015 r. (17 839 ha).

I.1.2.1. ZAGOSPODAROWANIE LASU W MINIONYM OKRESIE

Wszystkie plany urzędzeniowe wykonywane były przez BULiGL Oddział w Brzegu, za wyjątkiem I rewizji urzędzeniowej dla Nadleśnictwa Ruszów wg stanu na 1969 r. wykonanego przez BULiGL Oddział w Szczecinku.

W trakcie obowiązywania operatów urzędzeniowych przeprowadzone zostały na terenie wymienionych byłych nadleśnictw rewizje użytkowania przedrębego w 1954 r. i rębego w 1955 i 1956 r.

Gospodarkę leśną na terenie obecnego Nadleśnictwa Ruszów prowadzono wg ogólnych zasad obowiązujących w Lasach Państwowych. Jako zasadniczy, stosowany był zrębowy sposób zagospodarowania lasu, z niewielkim udziałem w granicach 0,5-1,0% rębni częściowych głównie na siedlisku Lśw, w drzewostanach liściastych. Stosowanie rębni częściowych w ograniczonym zakresie wiązało się głównie z niewielkim udziałem siedlisk lasowych oraz z trudnościami w wyprowadzeniu odnowień naturalnych. W ubiegłym okresie gospodarczym zaczęto stosowanie rębni częściowych na siedliskach borowych, głównie obecną rębnią Rb IIIa i Rb IIb w litych drzewostanach sosnowych i brzożowo-osikowych.

Cięcia rębne i zabiegi trzebieżowe przeprowadzano w oparciu o opracowane plany cięć. Pewne odstępstwa od założeń planowych miały miejsca głównie w początkowych latach na skutek wykonywania większych wyrębów ponad ustalony etat, oraz ze względu na konieczność stosowania cięć nieplanowych - sanitarnych w drzewostanach uszkodzonych przez pożary i inne klęski żywiołowe.

Odnowienie lasu prowadzono głównie sadzeniem oraz w mniejszym zakresie siewem na siedliskach Bśw i Bs. Z uwagi na brak dobrej jakości hodowlanej odnowień naturalnych wykorzystanie tych odnowień na powierzchniach zalesionych było niewielkie. Na siedliskach wilgotnych przygotowanie gleby stosowano w postaci rabatów.

Ogólna charakterystyka lasu

Pielęgnacje gleby i upraw prowadzono głównie ręcznie, z niewielkim wykorzystaniem środków chemicznych do niszczenia chwastów.

W trakcie obowiązywania IV rewizji planu u.l. lata 1995-2004 r. użytkowanie rębne zrębami zupełnymi zostało zrealizowane powierzchniowo w 93,5% i masowo w 90,5%. W ramach cięć rębnych pozaplanowych wykonano cięcia rębne na powierzchni 63 ha. Pozaplanowe użytkowanie rębne wykonano głównie z powodu wywrotów i złomów, pożaru lasu na pow. 54 ha oraz wylesienia pod zbiornik retencyjny na pow. 6 ha.

Użytkowanie rębne rębiami częściowymi zostało wykonane w 80,3% planowanego etatu powierzchniowego. Użytkowanie przedrębne zrealizowano w 100,1% w rozmiarze powierzchniowym i w 82,4% w rozmiarze masowym. W ramach użytkowania przygodnego pozyskano łącznie ponad 8 tys. m³ grubizny w wyniku wzmożonego występowania borecznika sosnowego, barczatki sosnowki i poprocha cetyńca w roku 1999 i strzygonii choinówki w 2001 r. oraz złomów i wywrotów w latach 2002 i 2003.

W trakcie V rewizji planu u.l. na lata 2015-2024 użytkowanie rębne zostanie zrealizowane w 98,21% powierzchniowo i 80,58% miąższościowo. Na powierzchni 48 ha zostały wykonane zręby sanitarne, które stanowiły niecałe 3% powierzchni oraz 1,37% etatu miąższościowego użytków rębnych. Pozaplanowe użytkowanie rębne wykonano głównie z powodu silnych wiatrów oraz pożarów lasu. Użytkowanie rębne rębiami złożonymi wykonano na powierzchni 722,31 ha, co stanowiło ponad 43% wykonanej powierzchni użytkowania rębego.

Użytkowanie przedrębne zrealizowano 92,18% w rozmiarze powierzchniowym oraz 83,84% w rozmiarze miąższościowym. Zgodnie z decyzją DGLP z dn. 26 września 2023 r. Nadleśnictwo Ruszów dostało zgodę na zwiększenie rozmiaru szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego do wielkości 518 524 m³ grubizny netto.

W ramach użytkowania przygodnego pozyskano 90 566 m³ grubizny, co stanowi prawie 12% użytkowania ogółem. Istotny wzrost pozostania użytków przygodnych wynikał z nieprzewidzianych zjawisk pogodowych (susza, silne wiatry) oraz z działalności szkodników wtórnych.

I.1.2.2. OCHRONA LASU W MINIONYM OKRESIE

W ubiegłych okresach gospodarczych, szczególnie w pierwszych latach powojennych notowano występowanie licznych szkód o charakterze klęskowym, występujących jako następstwa zaniedbań oraz dużych pożarów leśnych, które w okresie działań wojennych objęły około 80% nadleśnictwa. Pożary leśne w mniejszym zakresie miały miejsce również w następnych latach ubiegłych okresów gospodarczych.

Ogólna charakterystyka lasu

W latach 1958-1981 pożary uszkodziły lub zniszczyły ok. 400 ha, a w latach 1995 i 1996 ok. 246 ha drzewostanów. Zwiększone występowanie szeliniaka notowano głównie w latach po wystąpieniu pożarów w przyległych zalesieniach na powierzchni 100-200 ha rocznie.

W latach 1948-1950 wystąpiła masowo gradacja brudnicy mniszki niszcząc całe drugie piętro świerkowe w drzewostanach na siedliskach wilgotnych, na skutek czego nastąpiło silne zabagnienie terenu i masowe usychanie drzewostanów sosnowych górnego piętra. W 1993 r. wystąpiła gradacja brudnicy mniszki na powierzchni 1854 ha, a w 1994 r. na powierzchni 17 065 ha, która była zwalczana środkami chemicznymi Foray i Sumi Alpha. W 2001 r. ograniczano populację brudnicy mniszki razem ze strzygonią choinówką na pow. 5 699 ha stosując środek chemiczny Namolt i na pow. 527 ha stosując Rimon. Strzygonia choinówka występowała w latach 1955-1956 i 1967-1968 na około 300 ha. W 1993 r. zwalczano barczatkę sosnowkę na pow. 1 605 ha, w 1994 r. na pow. 1 021 ha oraz w 1999 r. na pow. 886 ha stosując preparat Fastac i Dimilin. Zwalczanie przeprowadzano przy użyciu zabiegów agrolotniczych.

W okresie gospodarczym 1995-2004 z powodu zachwiania stosunków wodnych oraz niekorzystnych wiatrów w latach 2001-2004 pozyskano łącznie około 50 tys.m³ drewna. Huraganowy wiatr wystąpił jesienią 2002 r. uszkadzając głównie pojedyncze oraz grupy drzew, tworząc małe luki lub większe powierzchnie otwarte, które oszacowano po około 15 ha w obu obrębach. Nie odnotowano większych zagrożeń ze strony szkodników pierwotnych i wtórnych.

Ze strony czynników abiotycznych na przełomie 2002/2003 odnotowano uszkodzenia drzewostanów spowodowanych huraganowym wiatrem (pozyskano około 51 tys. m³ grubizny), oraz wystąpienie suszy w latach 2001-2004 (pozyskano około 4,5 tys. m³ grubizny).

Celem wzmożenia naturalnej odporności środowiska leśnego wywieszano skrzynki lęgowe dla ptaków w drzewostanach młodszych klas wieku w ilości 2 750 szt., zabezpieczono poprzez grodzenie niektórych z około 800 istniejących mrowisk oraz założono 11 remiz ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu.

W trakcie okresu gospodarczego 2005-2014 lasy nadleśnictwa uszkadzane były głównie w zakresie czynników abiotycznych.

Główną przyczyną wielkopowierzchniowych szkód spowodowanych przez czynniki klimatyczne w okresie 2005-2007 był wiatr. W 2007 roku szkody w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr obejmowały 10 000 ha. W latach 2011-2013 szkody spowodowane przez zalania i podtopienia zarejestrowano na powierzchni 4 181,4 ha. W okresie gospodarczym 2005-2014 większe susze i obniżony poziom wód gruntowych notowano trzykrotnie. Powierzchnia objęta tymi uszkodzeniami wyniosła łącznie 6 300 ha.

Ogólna charakterystyka lasu

W latach 2005, 2007, 2008 notowano uszkodzenia od mączniaka dębu, które średnio obejmowały powierzchnię po około 20 ha. W 2006 roku stwierdzono uszkodzenia od osutki sosny na powierzchni 19 ha. Uszkodzenia od mączniaka dębu i osutki sosny dotyczyły głównie upraw i młodników. W roku 2012 w drzewostanach starszych klas wieku odnotowano uszkodzenia od huby korzeni na powierzchni 53 ha. Łączna powierzchnia drzewostanów na gruntach porolnych, szczególnie narażonych na hubę korzeni wynosi 1 252,97 ha. W trakcie cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach powstałych na gruntach porolnych, w ramach corocznej profilaktyki stosuje się zabezpieczanie pni biopreparatem PgIBL. Większe gradacje szkodników pierwotnych wystąpiły w latach 2006-2007 i 2012-2013. Zagrożenie dla drzewostanów stanowiły wówczas boreczniki sosnowe, barczatka sosnówka i brudnica mniszka, strzygonia choinówka i pryszczarek Baera, odnotowany jedynie w 2013 roku. Ogólnie w latach 2006-2007 powierzchnia uszkodzonych drzewostanów obejmowała 6 030 ha, w latach 2012-2013 powierzchnia rejestrowanych uszkodzeń była znacznie większa i obejmowała 18 397 ha. W ramach profilaktyki i zwalczania szkodników wtórnych nadleśnictwo stosuje metodę wykładania pułapek feromonowych i klasycznych oraz usuwanie pojawiającego się posuszu czynnego, wywrotów i złomów, a także przestrzega określonych w Instrukcji Ochrony Lasu terminów wywozu drewna.

W latach 2005-2011 notowano przeciętnie 340 ha powierzchni leśnych uszkodzonych przez zwierzynę płową w stopniu średnim lub dużym w ciągu roku. Po roku 2009 nastąpił widoczny, wielokrotny spadek uszkodzeń od zwierzyny. Duży wpływ na poprawę tej sytuacji miały podejmowane działania ochronne polegające na grodzeniu upraw, oraz chemiczne bądź mechaniczne zabezpieczenia odnowień i młodników. W latach 2004-2013 uszkodzenia od gryzoni odnotowano na łącznej powierzchni 152 ha, w tym 112 ha uszkodzeń od bobrów.

W minionym okresie gospodarczym 2015-2024 lasy nadleśnictwa uszkadzane były głównie w zakresie czynników biotycznych. Największe powierzchnie występowania owadów odnotowano dla brudnicy mniszki (17 623 ha) i barczatki sosnówki (2 961 ha). W latach 2017-2020 odnotowano również występowanie strzygoni choinówki z maksymalną powierzchnią w roku 2018 – 463 ha. Regularnie notowane były w latach 2018-2020 zagrożenia od boreczników sosnowych (681 ha). Występowanie borecznikowca rudego odnotowano w roku 2017 na powierzchni 458 ha. W całym analizowanym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Ruszów zarejestrowano szkody od owadów na pow. 22 214 ha

W drzewostanach starszych klas wieku w minionym okresie gospodarczym wykonano zabiegi ograniczania liczebności barczatki sosnówki w latach 2018 i 2023 na łącznej powierzchni 2 154 ha. W latach 2018 oraz 2024 wykonywano również zabiegi ograniczania liczebności brudnicy mniszki na powierzchni 12 570 ha.

Ogólna charakterystyka lasu

Spośród szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne i wtórne w nadleśnictwie określono powierzchnie zagrożoną na podstawie monitoringu prowadzonego w latach 2015-2024. Monitoring obejmował obserwację pułapek feromonowych na rytownika, kornika drukarza, konika sześćozębnego oraz cetyńca. Ogólna powierzchnia drzewostanów zagrożonych wynosi 22 964 ha.

Spośród czynników abiotycznych dominującymi były susza (2016), silny wiatr (2017 orkany „Grzegorz” i „Ksawery”, 2022 orkan „Dudley”) oraz pożary (największy 24.06.2022 r. w leśnictwie Toporów), które łącznie uszkodziły w nadleśnictwie las na powierzchni 291 ha.

Dla zobrazowania zaszłości historycznych, wg kolejnych cykli urzędniowych poniżej przedstawia się w formie tabelarycznej zestawienie dostępnych danych obrazujących przebieg gospodarki leśnej na terenie nadleśnictwa.

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 4. Charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej Nadleśnictwa Ruszków,

Wg stanu		obręb Ruszków						obręb Polana					
		I rew.u.l. 1.X.1969 r.*	II rew. u.l. 1.I. 1982 r.	III rew. u.l. 1.I. 1995 r.	IV rew. u.l. 1.I. 2005 r	V rew. u.l. 1.I. 2015	VI rew. u.l. 1.I. 2025	II rew. u.l. 1.I. 1982 r.	III rew. u.l. 1.I. 1995 r.	IV rew. u.l. 1.I. 2005 r.	V rew. u.l. 1.I. 2015	VI rew. u.l. 1.I. 2025	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Powierzchnia ogółem		17842,13	6829,85	6916,61	6876,29	6874,73	6888,97	10922,92	10931,91	10967,70	10964,05	10966,62	
w tym:													
- grunty leśne		16159,26	6137,01	6194,79	6228,01	6262,32	6539,69	10204,62	10252,92	10285,07	10303,86	10652,98	
- grunty związane z gospodarką leśną		-	-	205,68	214,55	255,50	258,48	-	341,71	341,57	329,58	320,91	
- grunty nieleśne		1682,87	692,84	519,14	433,73	356,91	182,17	718,30	337,28	341,06	330,31	298,92	
lasu ochronne		1244,64	157,49	2275,50	2244,75	2246,39	2572,40	2574,03	6741,63	6749,86	6749,32	8330,71	
- strefy zagrożeń przemysłowych		-	-	6194,79	6228,01	6262,32	6539,69	-	10252,92	10285,07	10303,86	10652,98	
w tym:													
I strefa zagrożenia		-	-	6194,79	6228,01	6262,32	6539,69	-	8300,68	8334,90	8353,57	8385,42	
II strefa zagrożenia		-	-	-	-	-	-	-	1952,24	1950,17	1950,29	1946,65	
Dane inwentaryzacyjne													
Zapas na powierzchni leśnej		1270128	630372	938578	1214750	1451766	1619115	1050191	1505215	1983009	2263539	2557794	
Średni zapas na 1 ha pow. leśnej		79	102	152	195	232	258	105	149	193	220	248	
Średni wiek		41	39	43	49	54	58	41	45	51	55	61	
Wielki rębności													
So, Md, Św		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Db		120	120	120	120	140	140	120	120	120	140	140	
Bk		120	120	120	120	130	140	120	120	120	130	140	
Jś		120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	
Wz		-	-	-	-	-	120	-	-	-	-	120	
Jw		-	-	-	-	-	120	-	-	-	-	120	
Gb, Oi, Ak		80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	
Brz		80	80	70	70	70	70	80	70	70	70	70	
Os		60	60	50	50	50	50	60	50	50	50	50	
Tp		40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	

Tabela 5. Zestawienie wskaźników przyjętych w planach u.l. wg. kolejnych cykli urządzeniowych

Wg stanu		obręb Ruszów						obręb Polana					
		I rew. u.l. 1.X.1969 r.*	II rew. u.l. 1.I. 1982 r.	III rew. u.l. 1.I. 1995 r.	IV rew. u.l. 1.I. 2005 r	V rew. u.l. 1.I. 2015	VI rew. u.l. 1.I. 2025	II rew. u.l. 1.I. 1982 r.	III rew. u.l. 1.I. 1995 r.	IV rew. u.l. 1.I. 2005 r.	V rew. u.l. 1.I. 2015	VI rew. u.l. 1.I. 2025	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Dane inwentaryzacyjne													
Etat użytków rębnych													
powierzchnia [ha]	153	37	37,11	47,66	60,98	70,42	68	66,56	80,88	107,30	148,58		
	wykonanie	167	31	32,50	38,48	60,28	54	54,40	70,40	104,96			
masa netto m³	21460	6235	6667	7515	12956	14562	11163	10371	12936	15296	18406		
	wykonanie ¹	26942	5125	5496	10891		8934	9882	9297	12827			
Etat użytków przedrębnych													
powierzchnia [ha]	928	526	610,55	509,14	434,97	358,49	822	937,36	840,06	695,93	641,23		
	wykonanie	1057	326	572,50	472,72	395,02	633	887,40	779,68	650,46			
masa netto m³	5766	4369	12135	14342	18139	17503	7824	19152	24911	30463	29723		
	wykonanie ¹	8912	5574	11828	15168	18688	12284	21074	28136	32846			
Roczny plan odnowień i zalesień [ha] ²													
plan	279,27	124*	55,72	59,78	59,90	70,61	* razem z obrębem Ruszków	82,80	97,48	76,62	97,12		
wykonanie ²	268,60	110*	74,40	43,62	42,79			127,90	95,08	51,31			

* W czasie I rewizji u.l. obręby Ruszów i Polana stanowiły jeden obręb Ruszów.

1 Masa m3 razem z użytkami przygodnymi ;

2 Powierzchnia z gruntami nielesnymi do zalesienia, podsadzeniami produkcyjnymi, dolesieniami luk i poprawkami.

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.3. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania z podziałem na województwa i gminy przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej PUL

Tabela 6. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo Ruszów
	ha		
1. Lasy - razem	6539,3804	10652,9040	17192,2844
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	6098,8026	10033,0931	16131,8957
1) drzewostany	6098,8026	10033,0931	16131,8957
2) plantacje drzew – razem			
w tym:			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	182,1748	298,9165	481,0913
1) w produkcji ubocznej – razem	11,2964	8,4309	19,7273
w tym:			
- plantacje choinek i krzewów			
- poletka łowieckie	11,2964	8,4309	19,7273
2) do odnowienia – razem	132,2195	185,9392	318,1587
w tym:			
- halizny			
- zręby	132,2195	185,9392	318,1587
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	38,6589	104,5464	143,2053
w tym:			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	38,6589	97,8442	136,5031
- objęte szczególnymi formami ochrony		6,7022	6,7022
- przewidziane do retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	258,4030	320,8944	579,2974
w tym:			
- budynki i budowle	1,1097	1,8164	2,9261
- urządzenia melioracji wodnych	67,1910	78,5980	145,7890
- linie podziału przestrzennego lasu	55,9256	65,6775	121,6031
- drogi leśne	85,7804	164,3342	250,1146
- tereny pod liniami energetycznymi	41,0434	9,6467	50,6901
- szkółki leśne			
- miejsce składowania drewna	7,0474		7,0474
- parkingi leśne			
- urządzenia turystyczne	0,3055	0,8216	1,1271
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – razem			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	6539,3804	10652,9040	17192,2844
3. Użytki rolne – razem	343,6418	308,2755	651,9173
3.1. Grunty orne – razem	18,3257	63,9757	82,3014

Ogólna charakterystyka lasu

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo Ruszów
	ha		
w tym:			
- role	16,9037	63,9757	80,8794
- plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,4220		1,4220
- ugory i odłogi			
- działki rodzinne na gruntach ornych			
- budowle wspomagające produkcję rolniczą			
3.2. Sady		0,2544	0,2544
3.3. Łąki trwałe	81,2739	95,5101	176,7840
3.4. Pastwiska trwałe	31,3231	89,3991	120,7222
3.5. Gruntu rolne zabudowane	1,2962	0,3709	1,6671
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	160,6600		160,6600
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,3500	0,1300	0,4800
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,4953	0,4953
3.9. Nieużytki - razem	50,4129	58,1400	108,5529
w tym:			
1) bagna	50,4129	58,1400	108,5529
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej			
4. Grunty pod wodami – razem			
w tym:			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem			
6. Tereny różne - razem			
w tym:			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagosp. grunty zrek.			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	5,6419	5,3863	11,0282
w tym:			
7.1. Tereny mieszkaniowe	4,1236	1,5387	5,6623
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne		0,9443	0,9443
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	1,0769	1,3733	2,4502
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,2900	1,5000	1,7900
w tym:			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe		1,5000	1,5000
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej	0,2900		0,2900
6) rodzinne ogrody działkowe			

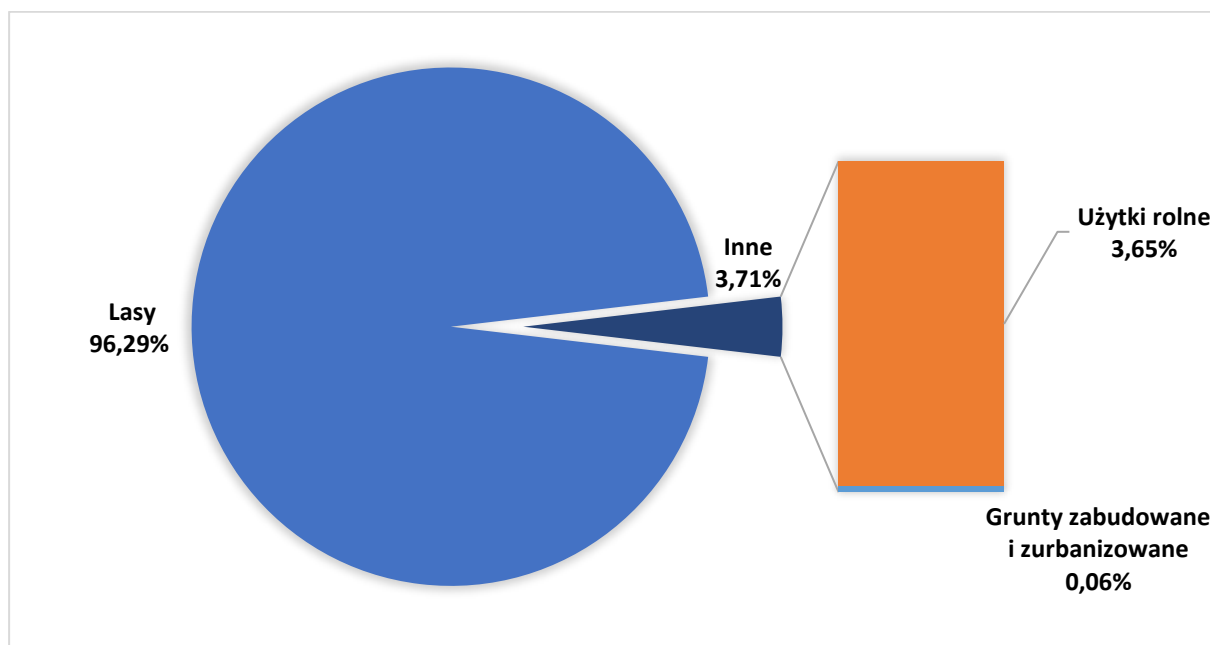
Ogólna charakterystyka lasu

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkownika	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo Ruszów
	ha		
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne – razem	0,1514	0,0300	0,1814
w tym:			
1) drogi	0,1514	0,0300	0,1814
2) tereny kolejowe			
3) grunty pod budowę dróg publicznych			
4) inne tereny komunikacyjne			
Grunty nie zaliczone do lasów	349,2837	313,6618	662,9455
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-
Ogółem (bez gruntów stanowiących współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych)	6888,6641	10966,5658	17855,2299

* powierzchnia bez współwłasności

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w **Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków** (t.j. Dz.U. 2024 poz. 219 z późn. zm.), oraz z Zarządzeniem nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie nowelizacji Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2015 roku w sprawie Instrukcji urządzania lasu.

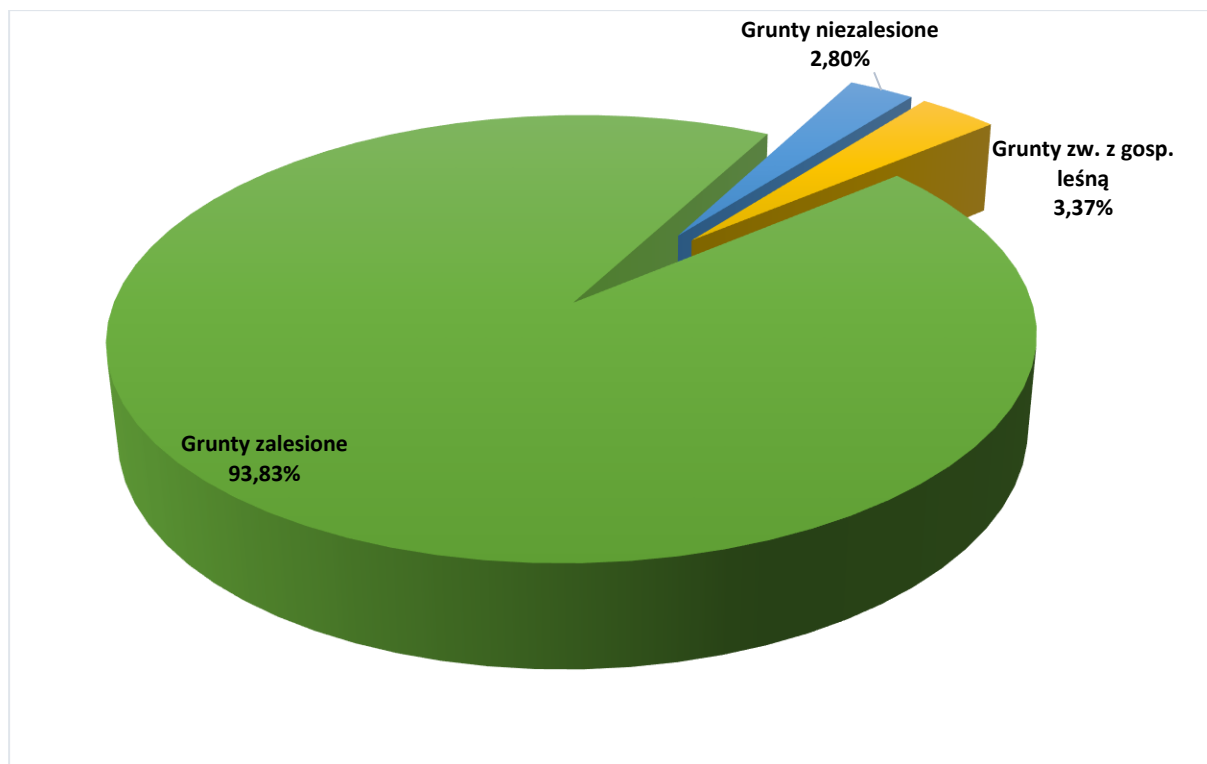
Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną a stanem na gruncie były zgłaszane nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie (wykaz rozbieżności).

Wykres 2. Struktura użytków w Nadleśnictwie Ruszów

Ogólna charakterystyka lasu

WYKRES 3. STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE RUSZÓW

Wykres 3. Struktura gruntów leśnych w Nadleśnictwie Ruszów

Dane w planie urządzenia lasu na lata 2025-2034 zestawiono z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I (wg instrukcji u.l.), zestawionej dla obrębów i nadleśnictwa z dokładnością do 1m², nieznacznie się różnią z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

Dla celów porównawczych poniżej przedstawia się rozliczenie powierzchni ewidencyjnej i znajdującej się w planie urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Tabela 7. Powierzchnia gruntów, wg grup użytków – zestawienie porównawcze, wg danych z ewidencji gruntów i planu u.l., dla Nadleśnictwa Ruszów

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb RUSZÓW	6098,8026	182,1748	258,4030	6539,3804	349,2837	6888,6641
		6099,04	182,17	258,48	6539,69	349,28	6888,97
2	Obręb POLANA	10033,0931	298,9165	320,8944	10652,9040	313,6618	10966,5658
		10033,15	298,92	320,91	10652,98	313,64	10966,62
Ogółem nadleśnictwo		16131,8957	481,0913	579,2974	17192,2844	662,9455	17855,2299
		16132,19	481,09	579,39	17192,67	662,92	17855,59

* powierzchnia bez współwłasności

Ogólna charakterystyka lasu

Różnica powierzchni pomiędzy ewidencją a planem u.l. w obrębie Ruszów wynosi 3059 m², natomiast w obrębie Polana 542 m². Ogólna różnica powierzchni nadleśnictwa pomiędzy ewidencją a planem u.l. wynosi 3601 m², co wynika z zaokrągleń powierzchni ewidencyjnej (o dokładności do 1 m²) do powierzchni wydziałów (o dokładności do 1 ara).

W stanie posiadania nadleśnictwa występują współwłasności.

Tabela 8. Wykaz współwłasności w Nadleśnictwie Ruszów

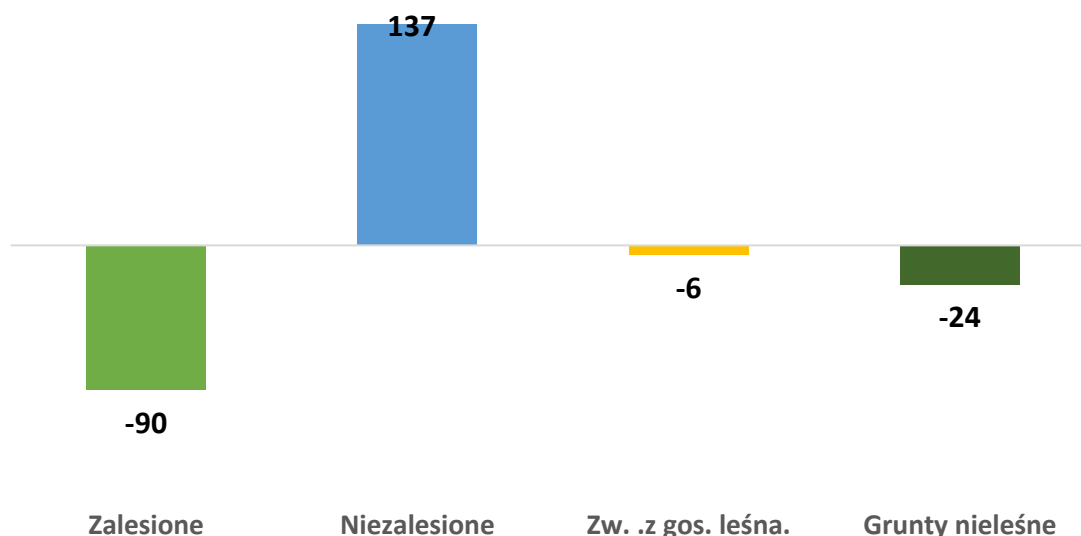
Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb RUSZÓW							
1	590 ox	590/935	Bolesławiecki	Osiecznica	PAROWA	0,9807	60/1000
Razem obręb RUSZÓW						0,9807	
Obręb POLANA							
2	281 gx	281/2093	Zgorzelecki	Węgliniec Obszar wiejski	RUSZÓW	0,2220	391/1000
Razem obręb POLANA						0,2220	
Ogółem nadleśnictwo						1,2027	

Opisane współwłasności nadano ostatnią literę w danym oddziale ponadto oznaczono je na mapach gospodarczych czerwoną obwódką z opisem numeru działki, w godle mapy zapisano powierzchnię współwłasności.

I.1.3.1. ANALIZA ZMIAN UDZIAŁU KATEGORII GRUNTÓW W POWIERZCHNI

NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Analizę zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni Nadleśnictwa Ruszów przeprowadzono na podstawie danych zawartych w tabelach I dla danych z V oraz VI rewizji urządzenia.

Wykres 4. Zestawienie porównawcze zmian powierzchni gruntów wg grup i rodzajów użytków ewidencyjnych pomiędzy ostatnimi rewizjami

Tabela 9. Powierzchnia gruntów, wg grup i rodzajów użytków ewidencyjnych – zestawienie porównawcze z Tabelą nr I

Grunty leśne				Grunty nieleśne										
Zalesione	Niezalesione	Zw. z gosp. leśną.	Razem	Grunty zadrzewione			Użytki ekologiczne	Użytki rolne	Wody	Tereny osiedlowe	Tereny różne	Pozostałe	Razem	Ogółem
Powierzchnia w ha /%														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Nadleśnictwo Ruszków														
Dane wg VI rewizji U.L.														
16131,8957	481,0913	579,2974	17192,2844			651,9173		11,0282					662,9455	17855,2299
90,35%	2,69%	3,24%	96,29%			3,65%		0,06%					3,71%	100,00%
Dane wg V rewizji U.L.														
16221,8507	344,0298	585,3588	17141,2393			676,2913		10,9497		-		-	687,241	17838,4803
90,94%	1,93%	3,28%	96,15%			3,79%		0,06%		-		-	3,85%	100,00%
Zmiany														
-79,9550	137,0615	-6,0614	51,0451			-24,3740		0,0785		-		-	-24,2955	16,7496
-0,56%	28,49%	-1,05%	0,30%			-3,74%		0,71%		-		-	-3,66%	0,09%

Ogólna charakterystyka lasu

Wzrost powierzchni leśnej jest wynikiem prowadzonych w ostatnim dziesięcioleciu zalesień gruntów porolnych oraz przeklasyfikowaniu użytków rolnych na leśne, z czego wynika również spadek powierzchni nieleśnej w tym użytków rolnych. Spadek powierzchni leśnej zalesionej i wzrost powierzchni leśnej niezalesionej wynika również z bieżącej planowej gospodarki leśnej.

I.1.3.2. STAN GRANIC

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów, obejmujących 876 działki w 11 obrębach ewidencyjnych na łącznej powierzchni **17 855,2299 ha** (pow. ewidencyjna z tab. I) według stanu na 01.01.2025 roku.

Podstawą aktualizacji LMN były dane geometryczne dotychczas funkcjonujące w SILP i przekazane Wykonawcy w formie geobazy.

Pierworys mapy gospodarczej sporządzono w formie numerycznej aktualizując warstwy: graniczników, działek i użytków gruntowych. W ramach prac urzędniowych wykonano podkład mapowy w postaci map gospodarczych w skali 1: 5 000, obejmujący łącznie 46 arkuszy.

Rejestr gruntów jest kompletny i prowadzony zgodnie z Zarządzeniem nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku oraz Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 roku *o ewidencji gruntów w Lasach Państwowych*.

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów zawartych w SILP dokonano aktualizacji ewidencji gruntów o grunty przejęte lub sprzedane przez nadleśnictwo, zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych, zmiany wynikające z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych. W trakcie prac sporządzono wykaz rozbieżności, który został zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie zaakceptowanego wykazu rozbieżności do projektu planu urządzenia lasu wprowadzono stosowne zmiany w opisie taksacyjnym, opis ewidencyjny pozostawiając bez zmian.

Granica nadleśnictwa jest zastabilizowana w punktach załamania granitowymi słupkami ze znakiem podziemnym. Przebieg granic gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów jest jednoznaczny.

Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymanie w aktualnym stanie dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów nadleśnictwa, ochrony znaków granicznych oraz znaków pomiarowych usytuowanych na

Ogólna charakterystyka lasu

terenie nadleśnictwa (podstawa prawna: Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* – tj. Dz.U. 2024 poz. 1151 z późn. zm.).

I.1.3.3. PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi na KZP zachowany zostaje dotychczasowy podział nadleśnictwa na obręby leśne. Podział na leśnictwa również pozostaje niezmienny w stosunku do podziału z 2015 roku. Podział powierzchniowy Nadleśnictwa Ruszów ma charakter podziału nizinnego. W obrębie Ruszów numeracja nie jest ciągła, rozpoczyna się od oddz. 31, bez oddziałów 1-30, 34-55, 67-89, 104-122, 139-167, 184-212, 232-260, 281-318, 338-373, 395-432, 448, 450-484, 504-535, 558-588 do oddz. 628. Numeracja w obrębie Polana nie jest ciągła i rozpoczyna się od oddziału 1, bez oddz. 1-30, 34-55, 67-89, 104-122, 139-167, 184-212, 232-260, 281-318, 338-373, 395-432, 448, 450-484, 504-535, 558-588, a kończy na oddz. 588. Łączna ilość oddziałów w całym nadleśnictwie wynosi 629.

Sieć podziału powierzchniowego jest dostatecznie utrwalona w terenie granitowymi słupami oddziałowymi. Stabilizacja tego podziału w terenie wymaga nielicznego uzupełnienia, sam podział spełnia swoje zadania (orientacja, komunikacja i ochrona).

Linie podziału powierzchniowego nie wymagają poszerzenia, natomiast te z nich, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

Tabela 10. Charakterystyka podziału powierzchniowego lasu w Nadleśnictwie Ruszów

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby		Nadleśnictwo
		Ruszów	Polana	
1	2	3	4	5
Liczba oddziałów	szt.	237	392	629
Średnia powierzchnia oddziału	ha	29,07	27,98	28,39
Brakujące nr oddziałów	numer	1-30, 34-55, 67-89, 104-122, 139-167, 184-212, 232-260, 281-318, 338-373, 395-432, 448, 450-484, 504-535, 558-588	31-33, 56-66, 90-103, 123-138, 168-183, 213-231, 261-280, 319-337, 374-394, 433-449, 485-503, 536-557	-
Oddziały z literą	numer	502A	139A	-

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 11. Charakterystyka wyłączeń taksacyjnych utworzonych w PUL dla Nadleśnictwa Ruszów

Wskaźnik	Jednostka	Nadleśnictwo Ruszów		
		Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
Liczba pododdziałów	szt.	2109	3030	5139
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	3,19	3,53	3,39
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1210	1678	2888
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	3319	4708	8027
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,08	2,33	2,22

I.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

I.2.1. OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zadania gospodarki leśnej i ochrony przyrody przewidziane do realizacji w latach 2025-2034 przez Nadleśnictwo Ruzów muszą być zgodne z podstawowymi założeniami polityki zagospodarowania przestrzennego regionu i uwzględniać regionalne strategie rozwoju i programy ochrony środowiska.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące akt prawa miejscowego, określają warunki, przeznaczenie zabudowy i zagospodarowania terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego, ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych. Nadrzędnym strategicznym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin jest dalsza poprawa ładu przestrzennego, warunków życia mieszkańców i gospodarowania przedsiębiorstw. Należy przy tym zachować zalety położenia, walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz wykorzystać dotychczasową różnorodność gospodarczą i kulturową. Gminy dążą do zrównoważonego i trwałego rozwoju funkcji rekreacyjnej, mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przy zachowaniu walorów przyrodniczo-kulturowych.

W związku z powyższym dokonano szczegółowej analizy dokumentów strategicznych w poniższym zakresie, z uwzględnieniem poszczególnych stopni podziału administracyjnego, mogących mieć wpływ na możliwość realizacji zadań przewidzianych w PUL dla Nadleśnictwa Ruzów na lata 2025-2034. Dokonano analizy następujących dokumentów:

1. O zasięgu regionalnym:

- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* (Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.) określa cele polityki zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa:
 - a. zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy;
 - b. racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu;

Ogólna charakterystyka lasu

- c. zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka;
 - d. dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.
- *Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego 2030* (Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.) określa cele strategiczne rozwoju regionu:
 - a. efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu;
 - b. poprawa jakości i dostępności usług publicznych;
 - c. wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego;
 - d. odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego;
 - e. wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.
- *Wojewódzki Program Ochrony Środowiska na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* (Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVII/939/22 z dnia 14 lipca 2022 r.) określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów:
 - a. poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
 - b. zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego;
 - c. utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym;
 - d. osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią;
 - e. prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
 - f. ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
 - g. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa;
 - h. racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
 - i. zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu;
 - j. ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków;
 - k. podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.

Ogólna charakterystyka lasu

2. O zasięgu powiatowym:

powiat bolesławiecki

- *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020–2030*, obejmująca swoim zasięgiem subregiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) –Strategia Rozwoju Sudety 2030 (Uchwała Nr V/39/2019 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 21 lutego 2019 r.) wyznacza cele strategiczne oraz cele operacyjne (priorytety), a w ich ramach przedsięwzięcia strategiczne:
 - a) ochrona i rewitalizacja walorów przyrodniczych poprzez: wsparcie działań ochronnych na obszarach chronionych (parki narodowe, krajobrazowe, obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody) z uwzględnieniem ich udostępniania turystycznego, wyznaczenie obszarów szczególnie cennych przyrodniczo do objęcia planowaniem miejscowym (MPZP), wspieranie działań na rzecz prowadzenia racjonalnej gospodarki wodnej w zakresie retencji, ujęć, systemów dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków i ochrony przeciwpowodziowej.
- *Program ochrony środowiska dla powiatu bolesławieckiego na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024* (Uchwała Nr XXVIII/181/16 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 22 grudnia 2016 r.) stanowi podstawę planowania działań w zakresie ochrony środowiska w latach 2017-2024 na terenie powiatu, w tym m.in.:
 - a) wykorzystywanie funkcji regulacyjnych ekosystemów i zwiększanie ich odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe; prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych; regulacja przepływów wód i zwiększanie naturalnej retencji - ekosystemy podmokłe i związane z dolinami rzecznyymi; uwzględnianie w dokumentach planistycznych aspektu klimatycznego tak, aby projektowane w nich działania w pełni odpowiadały zagrożeniom oraz potrzebom ochrony gatunków i siedlisk; podejmowanie działań służących dobrej kondycji lasów, tj. np. i odpowiedni dobór gatunków;
 - b) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy, w tym pożarom lasów; minimalizacja ryzyka podtopień oraz wystąpienia powodzi poprzez zwiększanie retencji (glebowej, obiekty małej retencji na terenach leśnych);
 - c) prowadzenie szeroko pojętej edukacji oraz działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak i dorosłych w zakresie m. in.: roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, presji

Ogólna charakterystyka lasu

turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego; szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych; turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej; dalszy rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej (ścieżki edukacyjne, szlaki, mała infrastruktura na terenach leśnych); rozwój badań oraz ośrodków edukacji ekologicznej i przyrodniczej.

powiat zgorzelecki

- *Strategia rozwoju powiatu zgorzeleckiego na lata 2023-2030* (Uchwała Nr 535/2023 Zarządu Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 28 lutego 2023 r.) określa strategiczne kierunki rozwoju powiatu w perspektywie do 2030 roku, m.in. cel strategiczny IV to powiat zgorzelecki przyjazny dla środowiska:
 - a) Cel operacyjny 4.2. to ochrona lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zwiększanie bioróżnorodności flory oraz fauny na terenie powiatu; ochrona cennych przyrodniczo obszarów przed degradacją; zagospodarowanie terenów zielonych poprzez nasadzenia przy pasach drogowych i skwerach; poprawa jakości wód i urządzeń wodnych oraz retencji; przeciwdziałanie nielegalnemu zanieczyszczaniu odpadami terenów użyteczności publicznej poprzez utworzenie sieci monitoringu.
 - b) Cel operacyjny 4.3. to rozwój turystyki i rekreacji na bazie istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych poprzez rozwój współpracy międzynarodowej oraz wykorzystanie położenia powiatu na granicy trzech państw w celach turystycznych i kulturowych; wytyczenie szlaków turystycznych oraz odkrywanie nowych walorów turystycznych na terenie powiatu; wspieranie rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej; renowacja oraz rewitalizacja obiektów zabytkowych i pomników historii.
- *Program ochrony środowiska dla powiatu zgorzeleckiego na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026* (Uchwała nr XVIII/132/2019 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 19 grudnia 2019 r.) uwzględnia założenia, cele i priorytety dokumentów strategicznych wyższego rzędu i określa szczegółowe cele ochrony środowiska na terenie powiatu:
 - a) W zakresie ochrony i wzrostu różnorodności biologicznej zadania obejmują m.in. zarządzania zasobami przyrody i krajobrazu, w tym opracowanie i zatwierdzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,

Ogólna charakterystyka lasu

monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej, opracowanie baz danych informacji o zasobach przyrodniczych, uzupełnienie oznakowania form ochrony przyrody do realizacji głównie przez RDOŚ we Wrocławiu; w zakresie zachowania lub przywrócenia właściwego stanu siedlisk i gatunków zadania obejmują m.in. czynną ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną;

- b) W zakresie racjonalnego użytkowania zasobów leśnych zadania obejmują nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa; utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach; uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną.

3. O zasięgu gminnym:

gmina Osiecznica

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osiecznica* (Uchwała Nr LXI/337/2023 Rady Gminy Osiecznica z dnia 25 kwietnia 2023 r.) określa kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym:
 - Cele ochrony środowiska na obszarze gminy Osiecznica dotyczą zachowania standardów środowiska we wszystkich jego aspektach. Zaleca się pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów rolnych lub leśnych, dla których Studium przewiduje zmianę przeznaczenia, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego nie uzyskają zgody na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze i nieleśne.
 - Tereny lasów, obejmujące grunty leśne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisów o lasach to tereny wyłączone z zabudowy, przy czym zakaz lokalizacji zabudowy nie dotyczy budowli związanych z gospodarką leśną.
 - Ustala się, co do zasady, ochronę zwartych kompleksów gruntów rolnych i leśnych przed zmianą ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne. Dopuszcza się zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w planie miejscowym, jeżeli taka zmiana przeznaczenia wynika z potrzeb gospodarczych Lasów Państwowych lub służy realizacji celów publicznych. Dopuszczenie obejmuje w szczególności zbywanie działek zbędnych dla gospodarki leśnych lub będących przedmiotem wymiany z innymi podmiotami.

中国地质大学（北京）图书馆藏

- gmina Pieńsk - obszar wiejski**

- Doprowadzenie do uznania wydzieli leśnych stanowiących fragmenty stosunkowo dobrze zachowanych borów bagiennych za lasy ochronne; prowadzenie w nich gospodarki zapewniającej zachowanie funkcji tych lasów - z wyłączeniem melioracji odwadniających i rębni I, dążenie do objęcia najcenniejszych fragmentów ochroną rezerwatową; ekologizacja zasad gospodarki leśnej z uwzględnieniem zasad ochrony przyrody.
- Dążyć stopniowo do wprowadzenia zasad gospodarki leśnej jak w Leśnych Kompleksach Promocyjnych; planując skład gatunkowy drzewostanów uwzględnić skład gatunkowy drzewostanu zbiorowiska roślinnego stanowiącego potencjalną roślinność naturalną na odpowiednich siedliskach - na obszarze gminy roślinność taką stanowią zbiorowiska bez udziału sosny w drzewostanie; nie wprowadzać gatunków obcych geograficznie - dotyczy szczególnie tawu, czeremchy późnej, świdośliwy, dębu czerwonego; aktywnie zwalczać te gatunki w miejscach ich masowego występowania; zachować pełną różnorodność rodzimie występujących gatunków, szanując jednak ich naturalne związki siedliskowe i fitosocjologiczne; prowadzić stopniową przebudowę drzewostanów w kierunku pełnego wykorzystania możliwości siedlisk leśnych; dążyć do wzrostu udziału w drzewostanach szczególnie dębu bezszypułkowego, także buka; na szczególnych siedliskach dążyć do udziału w drzewostanach: jesionu, lipy, klonu i jodły; dbać o ciągłą obecność martwego drewna, w tym rozkładającej się grubizny; unikać technik odnowienia lasu głęboko ingerujących w warunki siedliskowe (w tym wałki i rabatowałki na siedliskach wilgotnych i bagiennych).
- Drzewa pomnikowe zabezpieczyć przed zniszczeniem i uszkodzeniem, oznakować.
- Dla torfowisk wchodzących w skład obiektów i obszarów chronionych zapewnić zachowanie stosunków wodnych; nie odwadniać; nie piętrzyć poziomu wód, z wyjątkiem ewentualnych, precyzyjnie zaplanowanych prac mających na celu

Ogólna charakterystyka lasu

restytucję torfowiska; nie podejmować w sąsiedztwie torfowisk działań mogących wpłynąć na stosunki wodne; w miarę możliwości nie lokalizować w sąsiedztwie punktów poboru wody; w lasach przylegających do torfowisk nie stosować rębni I niezależnie od siedliska.

- Nie wykaszać trzcinowisk i oczeretów w okresie lęgów ptaków, od połowy marca do końca lipca; na kilku ekstensywnie użytkowanych stawach pozostawić rozleglejsze fragmenty niewykaszanej roślinności; aktywnie chronić stanowiska gatunków rzadkich i silnie zagrożonych.
- Dla łąk wchodzących w skład obiektów chronionych kontynuować tradycyjny sposób użytkowania; nie zamieniać na pola orne; nie zalesiać; kosić z tradycyjną częstotliwością i w tradycyjnych terminach; nie nawozić; nie podsiewać mieszanek traw ani innych roślin łąkowych.
- Koryt cieków wodnych wchodzących w skład obiektów i obszarów chronionych nie regulować; pozwolić na spontaniczne kształtowanie się koryta; nie wycinać drzew, krzewów nadbrzeżnych, ani innej roślinności; nie piętrzyć cieków na terenie chronionym ani bezpośrednio poniżej niego; nie usuwać drzew zwalonych w nurt cieku.

gmina Węglińiec - obszar wiejski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Węglińiec (Uchwała Nr 125/XI/19 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 27 czerwca 2019 r.) określa wytyczne w zakresie zmian struktury przestrzennej, przeznaczenia terenów oraz wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów:

- lasy będące własnością Skarbu Państwa, znajdujące się w zarządzie: Nadleśnictwa Węglińiec, Nadleśnictwa Ruszów i Nadleśnictwa Pieńsk; jednostki te zarządzają powierzonymi terenami leśnymi na podstawie sporządzanych planów urządzeń lasu.

I.2.2. OGÓLNE DANE REGIONALNE: STRATEGIACH ROZWOJU, PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PROGRAMACH OPERACYJNYCH

Określone w *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.) cele strategiczne obejmują odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, w tym:

- Cel operacyjny 4.2 Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska, przedsięwzięcia strategiczne:
 - 4.2.1. Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych;

Ogólna charakterystyka lasu

- 4.2.2. Wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami wód termalnych i leczniczych w regionie;
- 4.2.3. Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu;
- 4.2.4. Wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego, w tym rozwój nowych gałęzi turystyki;
- 4.2.5. Wspieranie działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, w tym zapewnienia odpowiedniej jakości wód;
- 4.2.6. Prowadzenie działań na rzecz racjonalnego wykorzystania i ochrony złóż kopalin.
- Cel operacyjny 4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi:
 - 4.3.1. Wspieranie rozwoju systemu małej retencji wodnej w regionie (poprawa stanu technicznego i skuteczności zbiorników małej retencji);
 - 4.3.2. Realizacja działań służących minimalizacji zagrożeń wynikających z ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i awarii przemysłowych;
 - 4.3.3. Właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów zagrożonych zjawiskami przyrodniczymi, w tym powodzią i suszami oraz właściwe zarządzanie ryzykiem powodziowym;
 - 4.3.4. Doskonalenie metod szkolenia służb i innych podmiotów ratowniczych oraz poprawa ich wyposażenia w sprzęt ratowniczy.

Obszar Nadleśnictwa Ruszów położony jest w obrębie subregionu jeleniogórskiego. Jest to obszar charakteryzujący się niekorzystną sytuacją demograficzną, poprzez ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji obserwowane w większości gmin, wysokie bezrobocie, oraz gospodarczą - występuje tu w znacznej części zdekapitalizowana i niekompletna sieć dróg i połączeń kolejowych, infrastruktura techniczna jest słabo rozbudowana, pkb na mieszkańca jest najniższe w regionie. Są to obszary o niskim poziomie rozwoju sfery gospodarczej, słabej dostępności ośrodków wojewódzkich, zagrożone trwałą marginalizacją, na których występuje kumulacja problemów społecznych. Potencjał rozwojowy subregionu to m.in. wysoka atrakcyjność turystyczna obszaru oraz duży potencjał rozwojowy turystyki. Mocną stroną są tu duże zwarte obszary leśne, zróżnicowane pod względem typów siedliskowych, występowanie wszystkich form ochrony zapisanych w ustawie o ochronie przyrody, zróżnicowany i bogaty pod względem wartości kulturowych i przyrodniczych krajobraz regionu. Zagrożeniem jest degradacja różnorodności przyrodniczej i krajobrazowej terenów otwartych, związana z narastającą presją urbanizacji oraz gospodarczym wykorzystaniem terenów cennych pod względem przyrodniczo-

Ogólna charakterystyka lasu

krajobrazowym oraz negatywne przekształcenia historycznych układów przestrzennych miejscowości, wprowadzanie nowej zabudowy oderwanej od miejscowej tradycji budowlanej oraz modernizacja zabytkowych obiektów bez poszanowania znaczenia i wartości zabytków.

Wojewódzki program ochrony środowiska (2022) wskazuje zadania służące realizacji celów strategicznych. PGL LP wskazywane jest jako podmiot odpowiedzialny za realizację następujących zadań w kilku obszarach:

Gospodarowanie wodami: GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększanie retencji oraz ochronę zasobów wodnych: realizacja zadań wynikających z *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą); budowa i rozwój małej mikroretencji.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: GO.5. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami: identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

Zasoby przyrodnicze: ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów: ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych; monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków; wdrażanie działań mających na celu ochronę siedliskową; kształtowanie i utrzymanie sieci korytarzy ekologicznych; przyjęcie i realizacja zadań wynikających z Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego; ZP.2. Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury: określenie pojemności turystycznej dla cennych obszarów przyrodniczych i krajobrazowych; zalesianie gruntów; ZP.3. Ochrona lasów: realizacja zadań wynikających z Planu urzędnika lasu; eliminacja gatunków inwazyjnych; rozwój systemów monitorowania zagrożeń (w tym pożarowego) oraz modernizacja infrastruktury przeciwpożarowej; rozbudowa i przebudowa drzewostanów.

Edukacja ekologiczna: E.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa: prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony lasów oraz żyjących w nich gatunkach roślin i zwierząt; budowa, utrzymanie i modernizacja ścieżek dydaktycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; prowadzenie działań i inicjatyw proekologicznych, w tym wyjazdy edukacyjne, edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w centrach i ośrodkach edukacji ekologicznej: prowadzenie zajęć terenowych i stacjonarnych.

Zgodnie z określonymi w programie *Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027* (Uchwała Nr 6333/VI/22W Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 grudnia 2022 r.) priorytetami w zakresie ochrony środowiska na Dolnym Śląsku, w ramach działania w obszarze ochrony przyrody i klimatu (działanie FEDS.02.07, FEDS.02.10) środki będą

Ogólna charakterystyka lasu

przyznawane na cele dotyczące wzmacniania ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń, w zakresie interwencji jako ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000 (078), ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura (079):

- Typ 2.7.A. Przywracanie i wzmacnianie usług ekosystemowych w ramach zielonej i niebieskiej infrastruktury
- Typ 2.7.B. i 2.10.B. Opracowanie i aktualizacja dokumentów planistycznych tj. planów ochrony, zadań ochronnych, planów zadań ochronnych – dla obszarów chronionych – zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- Typ 2.7.C. i 2.10.C. Czynna ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym m.in. w zakresie zachowania, ochrony i odtworzenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, ochrony in-situ i ex-situ, reintrodukcji, eliminacji lub zminimalizowania negatywnego wpływu inwazyjnych gatunków obcych, inwestycje ograniczające antropopresję i negatywne skutki oddziaływania człowieka na tereny chronione i wspierające zrównoważony rozwój terenów chronionych, oraz wszystkie inne działania wskazane jako zakres działań ochronnych w odpowiednim planie/dokumencie dotyczącym ochrony przyrody.
- Typ 2.7.D. Zrównoważone szlaki rowerowe dotyczące kanalizowania ruchu turystycznego na obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, zgodnie z *Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa Dolnośląskiego – Dolnośląską Cyklostradą*.

Przez teren nadleśnictwa przebiega planowana Trasa Rowerowa Doliny Nysy Łużyckiej (Przygoda z Nysą) tworzona w ramach projektu *Turystyczne zagospodarowanie niemiecko-polskiego regionu przygranicznego* realizowanego przez gminy i powiaty Zgorzelec, Żary, Lęknica, Pieńsk oraz powiat Görlitz, gminę Krauschwitz i Bad Muskau po stronie niemieckiej.

I.2.3. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Określony w ***Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego*** (2020) cel 2: racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu zawiera w sobie następujące elementy:

Ogólna charakterystyka lasu

- skuteczne przeciwdziałanie skutkom degradacji krajobrazu, zasoby krajobrazowe są uwzględniane w zagospodarowaniu przestrzennym, a obszary wyróżniające się pod względem krajobrazu zachowują swoją wizualną odrębność;
- obszary cenne przyrodniczo stanowią system odporny na zagrożenia;
- najcenniejsze założenia przestrzenne o historycznym rodowodzie zachowały czytelny układ i stanowią istotne elementy krajobrazu kulturowego;
- cenne zespoły i obiekty zabytkowe znajdują się w dobrej kondycji, są udostępniane, a ich wartości podlegają trwałej ochronie;
- zasoby rolniczej przestrzeni produkcyjnej są wykorzystywane z uwzględnieniem naturalnych uwarunkowań;
- zasoby kopalin użytecznych są chronione i racjonalnie użytkowane;
- zintegrowany system magistralnych szlaków turystycznych wzmacnia gospodarczo udostępniane ośrodki i obszary.

Osiągnięcie ww. celów powinno odbywać się poprzez wzmacnianie roli korytarzy ekologicznych zarówno poprzez tworzenie nowych obszarów chronionych, jak również poprzez dolesianie i skuteczną ochronę przed zabudową uniemożliwiającą prawidłowe funkcjonowanie korytarzy. Konieczne są tutaj odpowiednie uregulowania prawne na poziomie krajowym – w zakresie zapewnienia prawnej ochrony korytarzy ekologicznych lub/i wzmocnienia rangi obszarów chronionego krajobrazu. Dodatkowym narzędziem mającym na celu skuteczną ochronę walorów krajobrazowo – kulturowych województwa będzie audyt krajobrazowy stanowiący podstawę do podejmowania działań w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego zarówno na poziomie wojewódzkim jak lokalnym. Dokument ten jest w trakcie opracowania, aktualnie Zarząd Województwa Dolnośląskiego przyjął projekt audytu w celu zasięgnięcia opinii.¹

Obszar Nadleśnictwa Ruszów położony jest w obrębie Obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Obejmuje on obiekty obecnie objęte ochroną ustawową, które chronią siedliska i gatunki, walory krajobrazowe, kulturowe i uzdrowiskowe oraz pozostałe elementy ważne dla funkcjonowania obszaru – nieobjęte dotychczas ochroną prawną, w tym:

1. Obszary wysokiej ochrony (obejmujące obszary sieci NATURA 2000);
2. Obszary uzupełniające (korytarze ekologiczne łączące obszary objęte ochroną prawną).

Zachodnią granicę nadleśnictwa stanowi rzeczny korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym: Nysa Łużycka. Całość lasów w zarządzie nadleśnictwa stanowi łądowy

¹ https://www.irt.wroc.pl/strona-458-audyt_krajobrazowy.html

Ogólna charakterystyka lasu

korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym: Bory Dolnośląskie. W ramach ochrony tych obszarów postulowana jest m.in. ochrona korytarzy ekologicznych przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planowanie zalesień i zadrzewień pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi, ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi, podejmowanie wspólnych działań w zakresie ochrony istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz kształtowania spójnego systemu powiązań przyrodniczych, zwiększanie lesistości lądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych.

Gminy Węgliniec, Osiecznica oraz Pieńsk należą do przygranicznego oraz sudeckiego obszaru funkcjonalnego, które są obszarami o znaczeniu ponadregionalnym i posiadają duży potencjał rozwojowy. Kierunki polityki kładą tu nacisk na wzmocnienie powiązań transportowych oraz zintegrowanie systemu szlaków turystycznych. W obszarach chronionych realizacja infrastruktury turystycznej powinna być planowana zgodnie z zasadami prawnej ochrony tworzących je zasobów. Ważnym kierunkiem rozwoju jest tutaj ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych powodzi i suszy. Wskazane jest tutaj stosowanie w studiach gmin zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne) oraz ustalanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz wytycznych umożliwiających:

- 1) lokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, w lokalnych obniżeniach, zbiorników małej retencji,
- 2) stosowanie rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów oraz spowalniających spływ wody w cieku (zakola, meandry),
- 3) utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych,
- 4) odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,
- 5) ograniczanie i kontrolowanie spływu powierzchniowego (retencja stokowa) poprzez przeznaczanie terenów o spadkach powyżej 15% na zalesianie.

Miejscowości Pieńsk, Węgliniec oraz Osiecznica stanowią tu ośrodki lokalne III stopnia. Przez teren nadleśnictwa przebiega linia kolejowa nr 282, łącząca stację Miłkowice ze stacją Żary, stanowiąca część dawnej pruskiej Kolei Dolnośląsko-Marchijskiej.

Ogólna charakterystyka lasu

W Ruszowie krzyżują się dwie drogi wojewódzkie: nr 350 łącząca Łęknice, Przewóz, Gozdnicę, Ruszów z Bolesławcem oraz nr 296 łącząca Kożuchów, Żagań, Lubań, Iłową, Ruszów i Lubań. Południową granicę nadleśnictwa wyznacza częściowo droga wojewódzka nr 351 łącząca Jagodzin, Bielawę Dolną, Pieńsk i Zgorzelec.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, uchwalanym przez radę miasta lub gminy. Określa przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu danej gminy. Zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy określa Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.). Aktualnie wszystkie gminy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa posiadają studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które do 2026 roku zostaną zastąpione planem ogólnym. Analiza aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazuje na objęcie zapisami mpzp ponad 79% gruntów w zarządzie nadleśnictwa. Brak planu miejscowego jedynie dla fragmentu obrębu ewidencyjnego Gozdnica w województwie lubuskim oraz Prędocice-Toporów w gminie Pieńsk. Dla pozostałych terenów w zarządzie nadleśnictwa określono w mpzp kierunki zagospodarowania.

gmina Osiecznica

obróby ewidencyjne: Bronowiec, Ołobok, Parowa, Poświętne

- Uchwała nr XXXVIII/204/2021 Rady Gminy Osiecznica z dnia 30 listopada 2021 r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Osiecznica dla obszaru nr 3 w granicach ewidencyjnych obrębów: Poświętne, Bronowiec, Parowa i Ołobok* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2022 r. poz. 26)

Dominują tu tereny lasów (ZL), gdzie prowadzenie gospodarki leśnej odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi, obowiązują tu szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. Dopuszczalne są urządzenia towarzyszące oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Niewielką powierzchnię zajmują tereny rolnicze (R), gdzie obowiązuje prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym zakaz zabudowy. Przeznaczeniem uzupełniającym są urządzenia towarzyszące oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla pojedynczych powierzchni dopuszczalna jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa (MN). Przeznaczenie uzupełniające uwzględnia usługi turystyki i rekreacji, zabudowę letniskową, prowadzenie działalności agroturystycznej i inne usługi towarzyszące, z możliwością lokalizowania ich samodzielnie za

Ogólna charakterystyka lasu

wyjątkiem zabudowy szeregowej, z wykluczeniem działalności uciążliwych. Kilka powierzchni nieleśnych określono jako tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz obsługi produkcji (P). Zakazuje się tu lokalizacji przedsięwzięć zaliczonych do zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, o których mowa w przepisach odrębnych, za wyjątkiem obiektów związanych z lokalizacją komunikacji, infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego, obsługi jej, oraz terenów oznaczonych symbolami P, P/U, PE.

gmina Pieńsk - obszar wiejski

obręb ewidencyjny: Prędocice-Toporów

- Uchwała nr XXII/178/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03.09.1996r. w sprawie *uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Bielawa Dolna i Prędocice* (Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego z dnia 05.11.1996r. r. nr 48 poz. 91)

Obszar sklasyfikowany jako lasy i tereny dolesień (ZL). Obowiązuje tu zachowanie kompleksu borów sosnowych grupy I (w tym lasów glebochronnych) z dolesieniami w dolinie Nysy Łużyckiej, gdzie zaleca się objęcie ochroną lasów łęgowych i ciągów sukcesyjnych zarastających starorzecza. W obrębie terasy zalewowej Nysy Łużyckiej poza terenami przeznaczonymi pod dolesienia ustala się wykorzystanie gruntów jako trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się tu sytuowanie obiektów związanych z ochroną granicy i gospodarką wodną. Obejmuje się ochroną zieleni skarp ograniczających dolinę rzeki. Zaleca się sukcesywne uzupełnianie nasadzeń na skarpie ze względów krajobrazowych oraz dla jej ochrony przed erozją. Na obszarze obu obrębów, a szczególnie w dolinie Nysy Łużyckiej, zaleca się wytyczenie ścieżek rowerowych, pozwalających na rekreacyjną penetrację tej części Borów Dolnośląskich.

gmina Węglińiec - obszar wiejski

obręby ewidencyjne: Jagodzin, Kościelna Wieś, Okrąglica, Piaseczna, Ruszów

- Uchwała Nr 235/XVIII/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osady Polana* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 4 maja 2016 r. poz. 2264)
- Uchwała Nr 234/XVIII/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie leśniczówki Dębówek* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 4 maja 2016 r. poz. 2263).
- Uchwała Nr 236/XVIII/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osady Okrąglica-Rychlinek* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 4 maja 2016 r. poz. 2265).

Ogólna charakterystyka lasu

- Uchwała Nr 302/XX/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Jagodzin* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 6 lipca 2016 r. poz. 3229).
- Uchwała Nr 301/XX/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kościelna Wieś* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 6 lipca 2016 r. poz. 3228).
- Uchwała Nr 303/XX/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Piaseczna* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 6 lipca 2016 r. poz. 3230).
- Uchwała Nr 343/XXI/16 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie *uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ruszów* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 13 września 2016 r. poz. 4192).
- Uchwała Nr 186/XXVII/08 Rady Miejskiej w Węglińcu z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie *uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów leśnych i rolnych gminy Węglińiec* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2009 r. nr 25 poz. 620).
- Uchwała Nr 145/XXII/08 Rady Miejskiej w Węglińcu z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie *uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie Zalewu Klików* (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2008 r. nr 222 poz. 2505)

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania terenu są tutaj tereny lasów (ZL). Przeznaczenie uzupełniające obejmuje urządzenia i sieci infrastruktury technicznej z zastrzeżeniem zgodności z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych; dopuszcza się prowadzenie pieszo-rowerowych ciągów spacerowych, organizowanie ścieżek edukacyjnych z wiatami i planszami informacyjno-edukacyjnymi, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustala się zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych, z wyłączeniem obiektów związanych z gospodarką leśną lub turystyką (wiaty turystyczne, zadaszenia). Obszar objęty planem znajduje się w całości w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Ptaków „Bory Dolnośląskie” PLB020005, gdzie obowiązują szczególne procedury związane z lokalizacją inwestycji określone w przepisach odrębnych. Działalność usługowa, produkcyjna lub rzemieślnicza nie może powodować ponadnormatywnych obciążeń środowiska uciążliwościami w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, promieniowania elektromagnetycznego itp. poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Wszelkie zamierzenia i działania inwestycyjne przy obiektach zabytkowych należy realizować zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków.

Ogólna charakterystyka lasu

I.2.4. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZONYCH Z PRODUKCJI

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji leśnej.

I.2.5. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA OBJĘTYCH SŁUŻEBNOŚCIĄ PRZESYŁU (LINIE ENERGETYCZNE)

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów znajdują się linie energetyczne. Nadleśnictwo posiada stosowne umowy z operatorami sieci Tauron, Enea, PSE w sprawie gruntów obciążonych służebnością przesyłu. Powierzchnia linii energetycznych objętych umowami służebności przesyłu na terenie Nadleśnictwa Ruszów zgodnie z aktami notarialnymi wynosi 48,0383 ha natomiast pozostała powierzchnia 2,6518 ha nie jest objęta służebnością.

W planie urządzenia lasu przyjęto powierzchnie linii energetycznych na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo (posiadające akty notarialne). Pozostałe linie energetyczne nie objęte służebnością przesyłu zostały wkreślone zgodnie z ich przebiegiem na gruncie.

Tabela 12. Wykaz linii energetycznych w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Obręb Ruszów - adres leśny	Pow. [ha]	Lp.	Obręb Polana - adres leśny	Pow. [ha]
1	13-22-1-04-32 -b -00	0,76	1	13-22-2-10-3 -h -00	0,19
2	13-22-1-04-33 -i -00	1,25	2	13-22-2-10-4 -c -00	0,53
3	13-22-1-04-65 -c -00	1,22	3	13-22-2-10-8 -d -00	0,55
4	13-22-1-04-66 -h -00	1,57	4	13-22-2-10-9 -h -00	0,69
5	13-22-1-04-102 -d -00	1,05	5	13-22-2-10-17 -i -00	0,03
6	13-22-1-04-103 -g -00	1,83	6	13-22-2-10-18 -b -00	0,99
7	13-22-1-04-136 -d -00	0,77	7	13-22-2-05-30 -h -00	0,23
8	13-22-1-04-137 -g -00	1,62	8	13-22-2-10-38 -g -00	0,03
9	13-22-1-04-180 -b -00	0,91	9	13-22-2-10-39 -h -00	0,06
10	13-22-1-04-181 -g -00	2,38	10	13-22-2-10-39 -k -00	0,00
11	13-22-1-04-183 -x -00	0,02	11	13-22-2-10-39 -x -00	0,03
12	13-22-1-04-230 -a -00	2,82	12	13-22-2-10-39 -y -00	0,04
13	13-22-1-04-231 -gx -00	0,01	13	13-22-2-10-39 -z -00	0,01
14	13-22-1-04-231 -hx -00	0,00	14	13-22-2-10-39 -ax -00	0,03
15	13-22-1-04-280 -b -00	1,56	15	13-22-2-05-54 -c -00	0,81
16	13-22-1-04-280 -l -00	0,76	16	13-22-2-05-55 -a -00	0,14
17	13-22-1-04-280 -t -00	0,02	17	13-22-2-10-70 -m -00	0,72
18	13-22-1-04-280 -z -00	0,44	18	13-22-2-05-87 -c -00	0,18
19	13-22-1-04-280 -fx -00	0,10	19	13-22-2-05-88 -g -00	0,68
20	13-22-1-04-280 -nx -00	0,04	20	13-22-2-10-104 -w -00	0,01
21	13-22-1-04-280 -ox -00	0,04	21	13-22-2-10-104 -ax -00	0,01
22	13-22-1-03-379 -z -00	0,02	22	13-22-2-05-120 -d -00	0,27
23	13-22-1-02-394 -h -00	1,57	23	13-22-2-10-139 -n -00	0,04

Lp.	Obręb Ruszów - adres leśny	Pow. [ha]	Lp.	Obręb Polana - adres leśny	Pow. [ha]
24	13-22-1-02-449 -b -00	1,63	24	13-22-2-10-140 -j -00	0,08
25	13-22-1-01-485 -r -00	0,01	25	13-22-2-10-140 -p -00	0,07
26	13-22-1-01-486 -o -00	0,01	26	13-22-2-10-140 -y -00	0,01
27	13-22-1-02-502 -p -00	0,01	27	13-22-2-10-140 -ax -00	0,01
28	13-22-1-02-502A -b -00	0,59	28	13-22-2-10-140 -jx -00	0,37
29	13-22-1-02-502A -d -00	0,02	29	13-22-2-10-141 -c -00	0,07
30	13-22-1-02-502A -g -00	0,02	30	13-22-2-05-153 -t -00	0,01
31	13-22-1-02-502A -i -00	0,04	31	13-22-2-05-153 -w -00	0,02
32	13-22-1-02-502A -s -00	0,01	32	13-22-2-05-153 -y -00	0,01
33	13-22-1-02-502A -w -00	0,06	33	13-22-2-05-153 -ax -00	0,02
34	13-22-1-02-502A -gx -00	0,07	34	13-22-2-05-154 -ix -00	0,20
35	13-22-1-02-502A -ix -00	0,01	35	13-22-2-05-154 -kx -00	0,05
36	13-22-1-02-503 -h -00	0,32	36	13-22-2-05-154 -ox -00	0,00
37	13-22-1-01-537 -i -00	0,08	37	13-22-2-05-154 -px -00	0,00
38	13-22-1-01-537 -m -00	0,03	38	13-22-2-05-154 -rx -00	0,00
39	13-22-1-01-537 -t -00	0,10	39	13-22-2-05-154 -sx -00	0,00
40	13-22-1-02-555 -a -00	2,52	40	13-22-2-05-154 -tx -00	0,00
41	13-22-1-02-556 -d -00	0,01	41	13-22-2-05-154 -yx -00	0,00
42	13-22-1-02-556 -g -00	0,02	42	13-22-2-05-196 -b -00	0,16
43	13-22-1-02-556 -j -00	0,01	43	13-22-2-05-196 -d -00	0,28
44	13-22-1-02-556 -l -00	0,11	44	13-22-2-05-196 -g -00	0,11
45	13-22-1-02-556 -ax -00	0,02	45	13-22-2-05-196 -j -00	0,08
46	13-22-1-02-556 -bx -00	0,00	46	13-22-2-05-197 -b -00	0,13
47	13-22-1-02-556 -cx -00	0,01	47	13-22-2-05-197 -f -00	0,05
48	13-22-1-02-557 -c -00	0,04	48	13-22-2-05-197 -l -00	0,04
49	13-22-1-02-557 -i -00	0,14	49	13-22-2-05-197 -w -00	0,05
50	13-22-1-02-557 -o -00	0,23	50	13-22-2-05-198 -f -00	0,04
51	13-22-1-01-589 -k -00	0,09	51	13-22-2-07-281 -bx -00	0,00
52	13-22-1-01-590 -c -00	0,04	52	13-22-2-07-281 -fx -00	0,01
53	13-22-1-01-590 -i -00	0,02	53	13-22-2-07-338 -m -00	0,01
54	13-22-1-01-590 -mx -00	0,04	54	13-22-2-07-338 -t -00	0,04
55	13-22-1-01-590 -nx -00	0,03	55	13-22-2-07-338 -w -00	0,00
56	13-22-1-01-591 -g -00	0,44	56	13-22-2-07-396 -g -00	0,49
57	13-22-1-02-607 -a -00	2,37	57	13-22-2-07-450 -i -00	0,38
58	13-22-1-02-607 -i -00	0,49	58	13-22-2-07-450 -j -00	0,19
59	13-22-1-02-608 -d -00	0,54	59	13-22-2-06-504 -ox -00	0,06
60	13-22-1-02-609 -c -00	0,54	60	13-22-2-06-504 -rx -00	0,03
61	13-22-1-02-610 -c -00	0,61	61	13-22-2-06-504 -tx -00	0,01
62	13-22-1-02-610 -o -00	0,19	62	13-22-2-06-505 -l -00	0,07
63	13-22-1-02-610 -bx -00	0,00	63	13-22-2-06-506 -f -00	0,00
64	13-22-1-02-610 -cx -00	0,01	64	13-22-2-06-506 -o -00	0,15
65	13-22-1-02-610 -dx -00	0,09	65	13-22-2-06-506 -p -00	0,04
66	13-22-1-01-611 -r -00	0,37	66	13-22-2-06-558 -m -00	0,02

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Obręb Ruszów - adres leśny	Pow. [ha]	Lp.	Obręb Polana - adres leśny	Pow. [ha]
67	13-22-1-01-611 -bx -00	0,01	67	13-22-2-06-558 -p -00	0,01
68	13-22-1-01-611 -cx -00	0,01	68		
69	13-22-1-01-611 -dx -00	0,01	69		
70	13-22-1-01-611 -gx -00	0,00	70		
71	13-22-1-01-611 -ix -00	0,01	71		
72	13-22-1-01-612 -n -00	0,49	72		
73	13-22-1-01-613 -f -00	0,46	73		
74	13-22-1-01-614 -a -00	0,44	74		
75	13-22-1-01-615 -a -00	0,46	75		
76	13-22-1-01-616 -b -00	0,45	76		
77	13-22-1-02-617 -c -00	0,45	77		
78	13-22-1-02-618 -c -00	0,46	78		
79	13-22-1-02-619 -c -00	0,46	79		
80	13-22-1-02-620 -d -00	0,45	80		
81	13-22-1-02-621 -h -00	0,46	81		
82	13-22-1-02-622 -d -00	0,49	82		
83	13-22-1-02-623 -g -00	0,26	83		
84	13-22-1-02-624 -j -00	0,46	84		
85	13-22-1-02-625 -a -00	2,48	85		
Powierzchnia ogólna:		41,06			9,64

I.2.6. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów na lata 2025-2034 nie planuje się zalesienia gruntów nieleśnych.

I.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO

I.3.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA RUSZÓW

I.3.1.1. POŁOŻENIE W PRZESTRZENI PRZYRODNICZO-LEŚNEJ KRAJU

Według aktualnej **regionalizacji fizycznogeograficznej Polski** (Richling i in. 2021) Nadleśnictwo Ruszów położone jest w następujących jednostkach fizycznogeograficznych:

Obszar: Europa Zachodnia

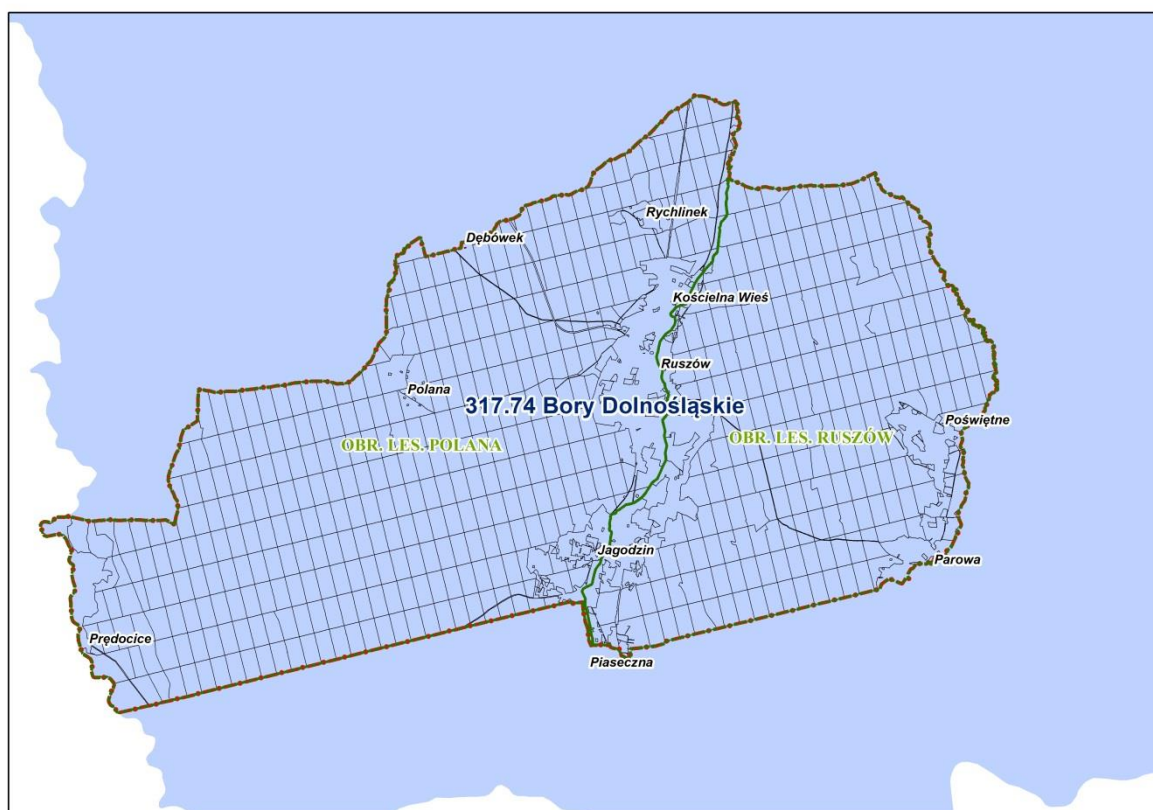
Podobszar: Pozaalpejska Europa Środkowa (3)

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Niziny Środkowoniemieckie (317)

Makroregion: Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

Mezoregion: Bory Dolnośląskie (317.74)

Ryc. 1. Nadleśnictwo Ruszów na tle podziału fizycznogeograficznego Polski na mezoregiony (Richling i in. 2021)

Nizina Śląsko-Łużycka (317.7) stanowi najdalej na południowy wschód wysunięty fragment Nizin Sasko-Łużyckich (Środkowoniemieckich). Powierzchnia regionu została ukształtowana w plejstocenie, gdy szerokim obniżeniem pradoliny wrocławsko-magdeburskiej na przedpolu lądolodu skandynawskiego odpływały wody pra-Odry.

Ogólna charakterystyka lasu

Obniżenie zostało zasypane osadami niesionymi przez sudeckie rzeki, które wytworzyły rozległe stożki napływowe. W efekcie powszechnego występowania piaszczystych osadów aluwialnych na powierzchni terenu i w wyniku działających tutaj procesów eolicznych wykształciły się zespoły wydym parabolicznych, m.in. wydma Pasternik lub wydmy przy wsi Wilkocin na zachód od Przemkowa. Z uwagi na słabą jakość gleb wytworzonych z piasków i żwirów (głównie gleb bielcowych i bielic) możliwe było zachowanie największego, zwartego kompleksu leśnego w Polsce. Funkcjonują tutaj poligony wojskowe, w tym założony w 1898 r. poligon w Świętoszowie (ok. 38 tys. ha), jeden z największych tego typu obiektów w Europie. Miejscowo prowadzi to do wylesienia i przewiewania piasku.

Rozległy obszar **Borów Dolnośląskich (317.74)** dzieli się na szereg mniejszych kompleksów leśnych, w tym Bory Szprotawskie, Puszcę Żagańską, Zgorzelecką, Wiechlicką, Osiecznicką, Kliczkowską, Bolesławiecką, Małomicką, Przemkowską, Las Chocianowski. Podziały te wynikają z historycznych stosunków własnościowych. Fragment położony pomiędzy Nysą Łużycką a Czarną Wielką należał w latach 1491-1499 do miasta Zgorzelec, stąd otrzymał nazwę Puszczy Zgorzeleckiej. Wyróżniono tu dwa pradolinne obniżenia Równiny Węglińskiej i Równiny Gozdnickiej, stanowiące fragment pradoliny Wrocławsko-Magdeburskiej z okresu stadiału (złodowacenia) Warty. W ukształtowaniu powierzchni terenu wyróżniają się stożki i tarasy pradolinne Nysy Łużyckiej, Czernej Małej i Ziębiny. Zachowały się tu fragmenty wysoczyzn w postaci rozległych ostańców erozyjnych utworów trzecio- i czwartorzędowych o wysokościach względnych dochodzących do 25-30 m. Bardzo liczne są również wydmy paraboliczne i podłużne o wysokościach względnych od kilku do kilkunastu metrów, osiągające wymiary od kilkudziesięciu do kilkuset metrów. W obrębie doliny Nysy Łużckiej można wyróżnić kilka poziomów tarasów: nadzalewowe o wys. 12-13,5 m nad poziomem rzeki, stanowiące niewielkie zachowane fragmenty zasypania z okresu złodowacenia północnopolskiego; nadzalewowe 4-8 m nad poziomem rzeki, w postaci półek o szerokości do 300 m; zalewowe 1,5-6 m nad poziomem rzeki, zajmujące większą część doliny, o szerokości do 1 km, występują tu zagłębienia po starorzeczach; zalewowe 0,5-4 m nad poziomem rzeki, o szerokości do 250 m. W rejonie Rychlinka i Kościelnej Wsi wyraźnie odznaczają się wyrobiska i hałdy związane z pozyskaniem ilów ceramiki budowlanej. Na pozostałym obszarze zmiany rzeźby spowodowane działalnością człowieka to przekopy drogowe i groble stawów (*Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski*, arkusz Ruszów (683), 2004; *Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski*, arkusz Ruszów (683), 1995).

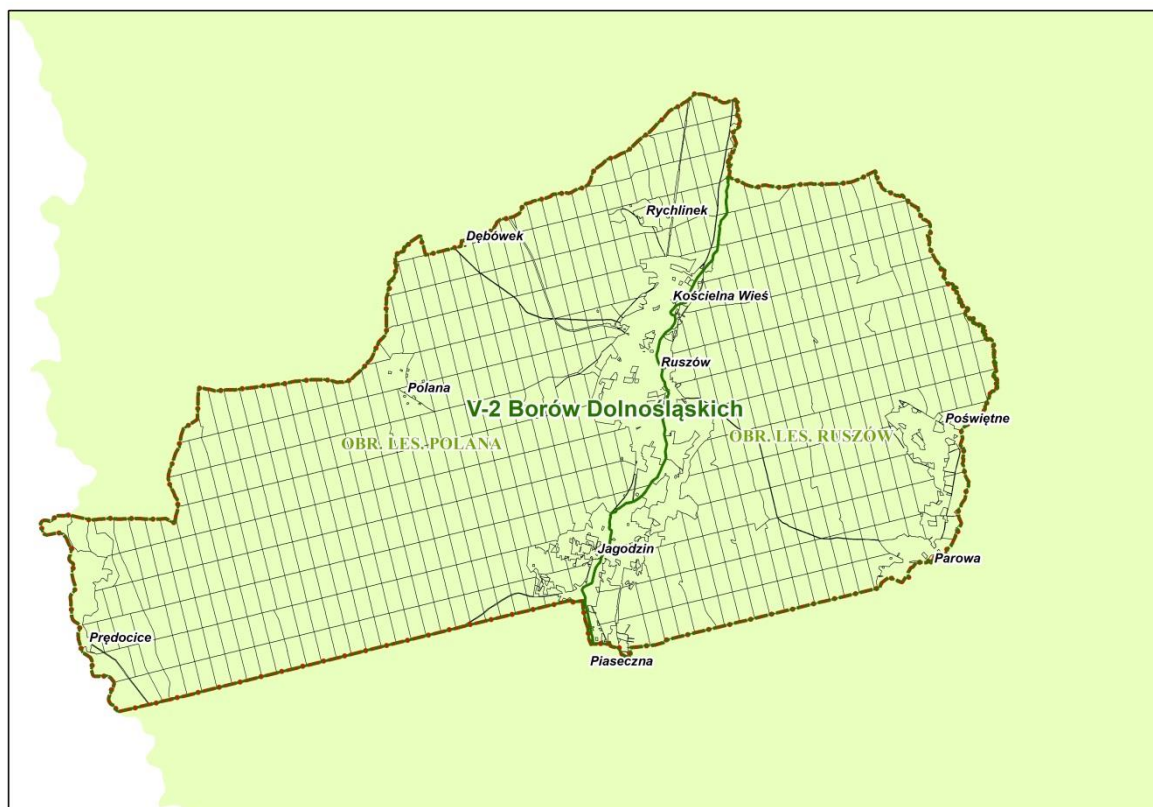
Zgodnie z **regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski 2010** (Zielony i Kliczkowska 2012) Nadleśnictwo Ruszów znajduje się w zasięgu następujących mezoregionów:

Kraina Śląska (V)

Ogólna charakterystyka lasu

Mezoregion: Borów Dolnośląskich (V-2)

Mezoregion Borów Dolnośląskich (V-2) obejmuje obszar 2506 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 68%. Lesistość jest bardzo duża i wynosi 64%. Dominują krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych – akumulacyjne, oraz zalewowych den dolin – akumulacyjne. Nieco mniejsze powierzchnie zajmują krajobrazy peryglacialne równinne i faliste, rzadziej fluwioglacialne równinne i faliste. Obszar ten położony był w zasięgu zlodowacenia odry i stanowi przedpole moren czołowych znajdujących się w położonym na północy mezoregionie Wzgórz Dalkowskich. Dominują plejstocenyjskie utwory geologiczne zlodowacenia środkowopolskiego (na małych obszarach także zlodowacenia północnopolskiego) – piaski, żwiry i mułki rzeczne oraz piaski i żwiry sandrowe. W południowej części mezoregionu występują duże obszary piasków i żwirów stożków napływowych. Niewielkie obszary pokrywają piaski eoliczne, lokalnie w wydmach. Duże piaszczyste obszary przecinane są dolinami rzecznymi oraz licznymi zagłębieniami wypełnionymi holocenyjskimi piaskami, żwirami, madami rzecznymi, torfami i namułami. Przeważającym krajobrazem roślinnym są śródlądowe bory sosnowe i bory mieszane w odmianie wielkopolsko-łużyckiej. Spotyka się także niewielkie płaty krajobrazu ubogich dąbrów środkowoeuropejskich i grądów (Zielony i Kliczkowska 2012).

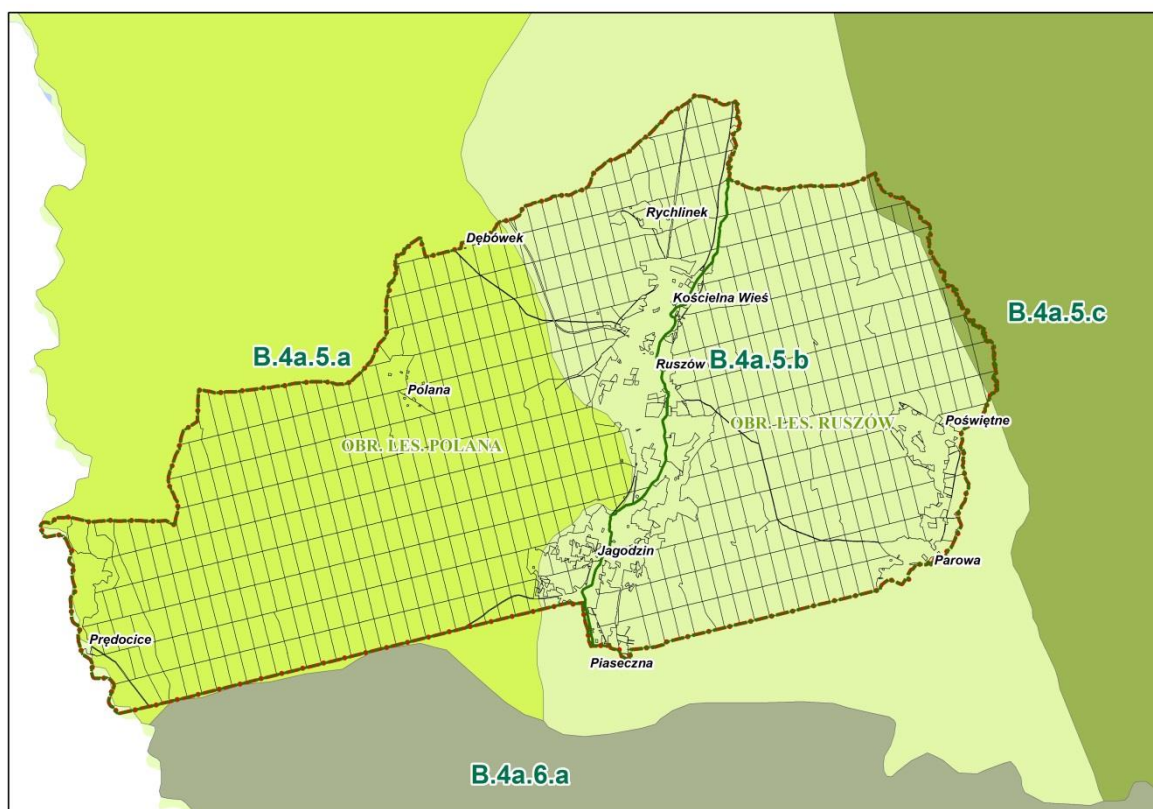

Ryc. 2. Nadleśnictwo Ruszów na tle podziału przyrodniczo-leśnego Polski na mezoregiony (Zielony i Kliczkowska 2012)

Ogólna charakterystyka lasu

Kolejnym podziałem, opartym na zróżnicowaniu przestrzennym typów roślinności, jest **podział geobotaniczny** (Matuszkiewicz 2008). Według niego obszar Nadleśnictwa Ruszów położony jest w granicach następujących jednostek geobotanicznych:

- Prowincja Środkowoeuropejska
- Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa
- Dział Brandenbursko-Wielkopolski (B)
- Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka (B.4)
- Podkraina Łużycka (B.4a)
- Okręg Borów Dolnośląskich (B.4a.5)
- Podokręg Przewóski (B.4a.5.a)
- Podokręg Ruszowski (B.4a.5.b)
- Podokręg Świątoszowski (B.4a.5.c)

Ryc. 3. Położenie Nadleśnictwa Ruszów na tle podziału geobotanicznego Polski na podokręgi (Matuszkiewicz 2008)

Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka odznacza się występowaniem lasów bukowych na wielu stanowiskach (w szczególności na ciągach Wzgórz Dałkowskich i Trzebnickich, występowaniem w niektórych regionach dąbrów świetlistych, przewagą zespołu *Calamagrostio-Quercetum* nad *Quercu-Pinetum* na siedliskach borów mieszanych. Podkraina Łużycka (Zachodnia) odróżnia się od części wschodniej inną specyfiką zbiorowisk

Ogólna charakterystyka lasu

borów świeżych, należących w całym dziale, do zespołu *Leucobryo-Pinetum*, lecz zróżnicowanych na słabo odrębne odmiany: pomorsko-śląską (zachód) i środkowopolską (wschód) (Matuszkiewicz 1993).

I.3.2. WARUNKI KLIMATYCZNE, WODNE I GLEBOWE

I.3.2.1. KLIMAT

Obszar Dolnego Śląska jak i cały obszar kraju zaliczany jest do klimatu umiarkowanego o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym. Dodatkowy, choć sporadycznie notowany, jest napływ mas powietrza arktycznego i zwrotnikowego. Wszystkie te cechy warunkują znaczną zmienność typów pogody w ciągu roku. Warunki pogodowe Dolnego Śląska zalicza się do pięciu głównych typów pogody, wyróżnionych dla tego regionu:

- ☑ typ pogody cyklonalnej pochodzenia północnoatlantyckiego (najczęstszy), związanej z napływem wilgotnych mas powietrza polarno-morskiego znad Atlantyku,
- ☑ typ pogody antycyklonalnej ciepłej (letniej), związanej z wpływem wyżu azorskiego,
- ☑ typ pogody cyklonalnej ciepłej i wilgotnej pochodzenia śródziemnomorskiego, powodujący obfite i intensywne opady powodziowe w Sudetach,
- ☑ typ pogody antycyklonalnej zimnej, związany z napływem mas powietrza polarno-kontynentalnego,
- ☑ typ pogody wiosennej (kwietniowej), zmiennej, związany z napływem mas powietrza arktycznego.

Istotny wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych na Dolnym Śląsku ma ukształtowanie i urozmaicona rzeźba terenu. Wpływają one na zmiany poszczególnych elementów meteorologicznych i występowanie lokalnych warunków pogodowych i klimatycznych (źródło: *Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, 2005 r.*). Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski wg A. Wosia (1993) teren nadleśnictwa należy do regionu dolnośląskiego zachodniego (XXIII). Wyróżnia się on największą liczbą dnia z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem ogólnym nieba. Szczególnie często notowane są dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem, bez opadu. Region wyróżnia ponadto względnie rzadsze występowanie dni z pogodą umiarkowanie mroźną.

W 2022 r. średnia roczna temperatura w kraju wyniosła 9,5°C. Zachodnia część pasa Nizin, gdzie położone są lasy nadleśnictwa, była w 2022 r. najcieplejszym regionem Polski – średnia 10,5°C i 1,1 stopnia powyżej normy 1991-2020. Najwyższe wartości średniej rocznej temperatury powietrza wystąpiły na stacjach we Wrocławiu (11,0°C), Słubicach (10,9°C) i Legnicy (10,8°C). W ostatnim dziesięcioleciu mieliśmy przewagę lat ciepłych (2016), bardzo

Ogólna charakterystyka lasu

ciepłych (2014, 2015, 2022), anomalnie ciepłych (2018) i ekstremalnie ciepłych (2019, 2020), na tym tle rok 2013 został sklasyfikowany jako lekko chłodny, zaś rok 2021 jako normalny, a 2017 jako lekko ciepły. Obszarowo uśredniona suma opadu atmosferycznego w 2022 roku wyniosła w Polsce 534,4 mm, co stanowiło zaledwie 87% normy określonej na podstawie pomiarów w latach 1991-2020. W regionie Dolnego Śląska odnotowano zbliżoną do średniej sumę opadów, przy czym były one wyższe o 10% w stosunku do normy z lat 1991-2020. W ostatnim dziesięcioleciu następowały okresy suche (2019) i bardzo suche (2015, 2018) naprzemiennie z okresami normalnymi (2014, 2017, 2021, 2022), wilgotnymi (2013, 2016) i bardzo wilgotnymi (2020). Przeważały w tym czasie wiatry z kierunku zachodniego (źródło: *Biuletyn Monitoringu Klimatu Polski rok 2022*. IMGW).

Obserwowane zmiany temperatury z wielolecia na obszarze kraju wykazują wyraźny wzrost. Od 1951 r. temperatura powietrza na terenie kraju wzrosła o nieco więcej niż 2,0°C. Średnie roczne temperatury były w tym czasie o 0,3-1,5°C wyższe od średniej z wielolecia 1991-2020 i o 0,2-1,9°C wyższe od średniej z wielolecia 1981-2010. Ogólnie wzrost średniej temperatury powietrza w skali roku w okresie 1951-2020 wyniósł 0,29°C/10 lat dla kraju. W samym Wrocławiu temperatura w okresie 1951-2021 wzrosła o 0,38°C/10 lat, a w okresie 1981-2021 nawet 0,59°C/10 lat. W 2022 roku największą przewagą parowania z powierzchni gruntu nad opadami zanotowano w 2022 roku w południowozachodniej części kraju, w tym w dorzeczu górnej i środkowej Odry oraz w dorzeczu środkowego biegu Wisły. Utrata wilgoci na wspomnianym obszarze dochodziła do 300 mm, tj. ok 1/2 opadów w cieplej porze roku. Od szeregu lat obserwowany jest także wzrost zagrożenia związany z oddziaływaniem silnego wiatru. To zagrożenie jest szczególnie częste w okresie od października do marca. W przypadku wiatrów o prędkościach przekraczających 15 ms⁻¹ obserwujemy wzrost częstości występowania takich wiatrów o 6% w październiku, ponad 5% w grudniu, 10% w styczniu i 7,8% w lutym. Usłonecznienie względne, czyli wielkość będąca stosunkiem rzeczywistego czasu świecenia Słońca do czasu możliwego świecenia Słońca, określonego przez długość dnia (tj. od wschodu Słońca do zachodu), zawierała się w 2022 roku między 38% a 51%, zaś roczna suma usłonecznienia w rejonie Borów Dolnośląskich wyniosła między 2000 a 2100 h (źródło: *Klimat Polski 2022*. IMGW).

W ostatnich dekadach coraz wyraźniej widoczne jest zjawisko kompleksowego oddziaływania zespołu szkodotwórczych czynników abiotycznych i biotycznych. Obserwowane globalne zmiany klimatyczne, a w szczególności związane z nimi anomalie pogodowe, predysponują do dalszego pogłębiania się procesów rozpadu drzewostanów, szczególnie sosnowych i świerkowych. Punktem krytycznym, w tym kontekście, jest rok 2015 i lata 2016-2019, w których nasiliły się szkody w wyniku oddziaływania zespołu czynników abiotycznych (susza, wysokie temperatury powietrza, silne wiatry) związanych z anomaliami pogodowymi i biotycznych (choroby infekcyjne, szkodniki owadzie i inne organizmy)

Ogólna charakterystyka lasu

będących pokłosiem tych pierwszych. Według wielu badaczy istnieje bardzo silny związek pomiędzy tego typu zdarzeniami i zmianami zachodzącymi w środowisku, w tym zwłaszcza ze zmianami klimatycznymi. Wieloczynnikowe zamieranie lasów spowodowane zmianami klimatu, oprócz sosny i świerka, dotyczy również pozostałych gatunków lasotwórczych. Na szczególną uwagę zasługują przede wszystkim cenne przyrodniczo i gospodarczo gatunki szczególnie wrażliwe na zaburzenia związane z dostępnością wody, m.in. jesion.

Z warunkami klimatycznymi wiąże się optimum ekologiczne występujących gatunków drzew. W horyzoncie czasowym istotnym zmianom ulegną składy gatunkowe i typy lasu, na skutek przesunięcia optimum ekologicznych gatunków drzewiastych na północny-wschód oraz podniesienia granicy lasu w górach. Jednak wymagania glebowe drzew mogą stanowić na nowych obszarach barierę w dopasowywaniu składów gatunkowych do zmian średniej temperatury i opadów (za: *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska 2013*). Wraz ze wzrostem temperatury wzrasta ewaporacja oraz zmniejsza się grubość i czas zalegania pokrywy śnieżnej. Taka sytuacja wpływa na spadek wilgotności w lasach przez co zwiększa się ryzyko pożarów i przyspiesza się proces mineralizacji gleb. Proces ocieplania i zwiększanie ryzyka suszy sprzyja rojowi chorób i szkodników, w tym także gatunków inwazyjnych. Taka tendencja będzie się nadal utrzymywać. Dlatego należy się liczyć z dużymi szkodami, gdyż gatunki rodzime nie są odporne na nowe zagrożenia. Ciepłe zimy będą wpływać korzystnie na zimowanie szkodników, a zmniejszona pokrywa śnieżna będzie ułatwiać zimowanie zwierząt roślinożernych. Obok zmniejszenia stabilności lasów (większej podatności na szkody od czynników biotycznych i abiotycznych), ograniczenia dostępności zasobów środowiska (w tym drewna) oraz usług ekosystemowych (turystyka, łagodzenie zmian klimatu przez lasy, sekwestracja dwutlenku węgla, ograniczenie naturalnej retencji wodnej lasów), zostaną ograniczone również funkcje produkcyjne i ochronne lasów. Wydłużony okres z dodatnimi temperaturami na jesieni z intensywnymi opadami rozmiękczającymi glebę w połączeniu z osłabieniem drzew przez choroby i szkodniki może dodatkowo zwiększać wrażliwość lasów na wiatry i sprzyjać zwiększaniu wiatrolomów. Pozytywnym aspektem wydłużonego okresu suszy jest zmniejszenie się częstotliwości występowania chorób grzybowych.

Obszary leśne stanowią istotny element przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych. Tereny zalesione muszą ulec poprawie, zarówno pod względem jakości, jak i ilości. Zrównoważone odnawianie lasów oraz zalesianie, a także przywracanie potencjału produkcyjnego w lasach zdegradowanych może zwiększyć odporność lasów na szkodliwe czynniki. Wysiłki podejmowane na rzecz ochrony lasów powinny dotyczyć utrzymania, poprawy i przywracania odporności oraz wielofunkcyjności ekosystemów leśnych jako zasadniczych elementów w zakresie ochrony środowiska oraz dostarczające różnorodne

Ogólna charakterystyka lasu

produkty na potrzeby gospodarki. Kluczowym narzędziem służącym realizacji tych założeń, są plany urządzenia lasu, opierające się na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej.

I.3.2.2. HYDROLOGIA

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski (2007) teren nadleśnictwa położony jest w zlewni Bałtyku w dorzeczu Odry:

I Odra

II Odra od Bobru do Warty (p)

III Nysa Łużycka (Lužicka Nisa, Lausitzer Neiße)

IV Nysa Łużycka od Czerwonej Wody do Skrody (p)

V Nysa Łużycka od Bielawki do Żółtej Wody (p)

VI Nysa Łużycka od Bielawki do Wiegandkanal (l)

V Żółta Woda

VI Żółta Woda od dopł. 2 z lasu do dopł. 3 z lasu (l), Dopływ 3 z lasu, Żółta Woda od dopł. 3 z lasu do Ciekliny (p), Cieklina, Żółta Woda od Ciekliny do dopł. 5 z lasu (l), Dopływ 5 z lasu, Żółta Woda od dopł. 5 z lasu do ujścia

V Nysa Łużycka od Żółtej Wody do Skrody (p)

VI Świerczynka

II Bóbr

III Czarna Wielka

IV Czarna Wielka od Wykrotnicy do Ośnicy (p)

V Czarna Wielka od Ołoboku do Śremu (p), Śrem, Czarna Wielka od Śremu do Ośnicy (p)

IV Ośnica (Brodnica)

V Ośnica (Brodnica)

IV Czarna Wielka od Ośnicy do Czernej Małej (l)

V Czarna Wielka od Ośnicy do dopł. poniżej Poświętnego (p), Dopływ poniżej Poświętnego, Czarna Wielka od dopł. poniżej Poświętnego do Ziębiny (l),

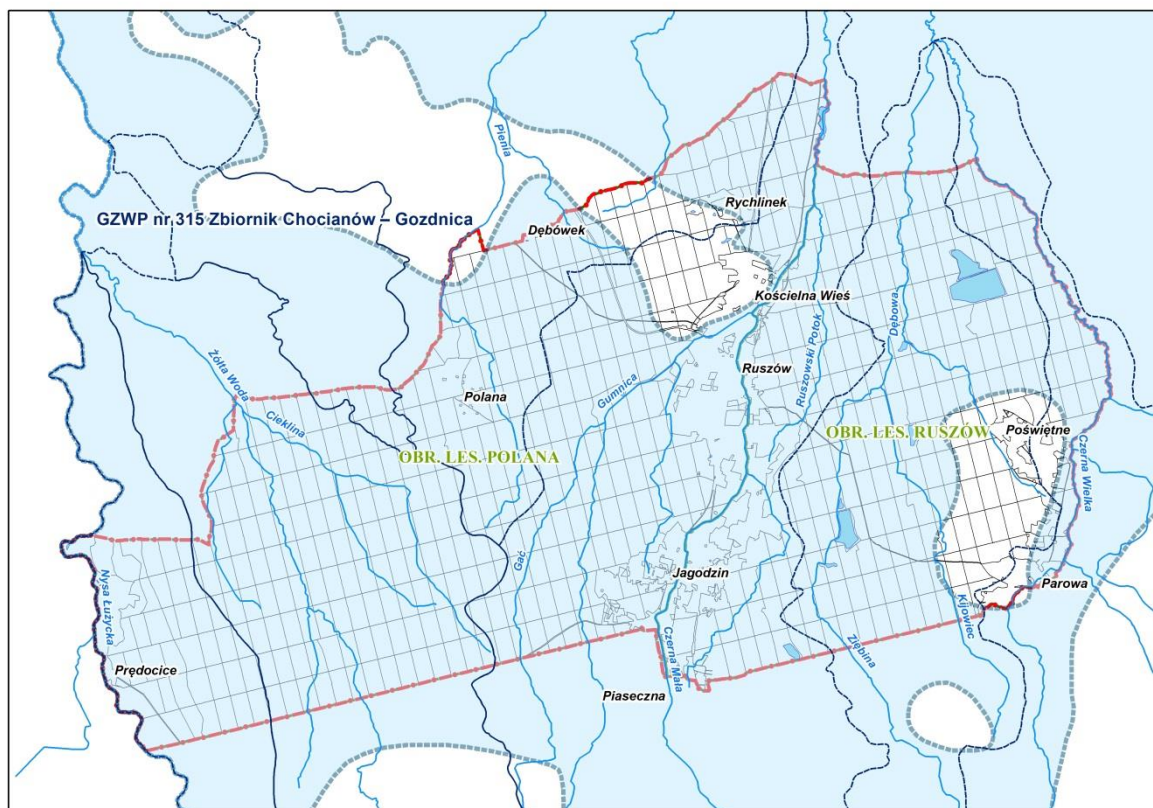
V Ziębina (Cyba)

VI Ziębina do Kijowca (p), Kijowiec, Ziębina od Kijowca do Dębowej (p), Dębowa (Rów Dębowy), Ziębina od Dębowej do ujścia

IV Czarna Mała

Ogólna charakterystyka lasu

- V Czarna Mała od zapory zb. w Starym Węglińcu do dopł. spod Piaseczna (p), Dopływ spod Piaseczną, Czarna Mała od dopł. spod Piaseczna do Gumnicy (l)
- V Gumnica
 - VI Gumnica do Gaci (l), Gać, Gumnica od Gaci do dopł. spod Jagodzina (p), Dopływ spod Jagodzina, Gumnica od dopł. spod Jagodzina do ujścia
- V Czarna Mała od Gumnicy do Czernicy (l)
 - VI Czarna Mała od Gumnicy do Ruszowskiego Potoku (p), Ruszowski Potok, Czarna Mała od Ruszowskiego Potoku do Czernicy (l)
- V Czernica
 - VI Pienia, Czernica od Wykrotów do ujścia

Ryc. 4. Sieć hydrograficzna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów oraz lokalizacja głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)

Sieć hydrograficzna obszaru Nadleśnictwa Ruszów należy do zlewni Odry. Część zachodnia nadleśnictwa położona jest w dorzeczu Nysy Łużyckiej i jej dopływu Żółtej Wody, natomiast część wschodnia w dorzeczu Czernej Wielkiej i jej dopływu Czernej Małej.

Ogólna charakterystyka lasu

Nysa Łużycka przepływa wzdłuż zachodniej granicy nadleśnictwa i stanowi na tym odcinku granicę państwa. Źródła rzeki znajdują się na południowo-zachodnich stokach Gór Izerskich, w pobliżu miejscowości Bedrichow. Długość rzeki wynosi 251,6 km, zbiera wody z obszaru 4297 km². Górny odcinek rzeki o długości 48,39 km znajduje się na terytorium Czech. Ze względu na ukształtowanie powierzchni terenu i budowę geologiczną zlewnię Nysy Łużyckiej można podzielić na dwie części: południową – górską wraz z pogórzem (ok. 40% zlewni) i północną – niziną (ok. 60%) (Jarvis et al. 2008). Pod względem reżimu hydrologicznego jest typową rzeką górską o bardzo zmiennych przepływach. Przepływy średnie obliczone z lat 1973-1982 zawierają się w przedziale 10-22 m³/s, a najwyższe stany przypadają na miesiące zimowe i wiosenne. Minimalne wartości przypadają na czerwiec. Wskazuje to na roztopowo-deszczowy charakter rzeki. Zlewnia charakteryzuje się wysokim parowaniem, niewielkim spływem powierzchniowym, znaczną infiltracją i średnim tempem odnawiania się zasobów wód podziemnych. Wody Nysy Łużyckiej podlegają znacznym oddziaływaniom związanym z odwodnieniem kopalń węgla brunatnego i zrzutom wód kopalnianych oraz związanym z zatapianiem wyrobisk po stronie niemieckiej (Staśko 2015). Na terenie nadleśnictwa dopływem Nysy Łużyckiej jest Żółta Woda wraz z Ciekliną i mniejszymi dopływami z terenów leśnych. **Czarna Mała** przepływa w centralnej części nadleśnictwa przez Piaseczną, Jagodzin, Ruszów i Kościelną Wieś, wyznaczając granicę obrębów leśnych. Źródła rzeki znajdują się pod Godzieszowem w gminie Nowogrodziec, długość rzeki wynosi ok. 42 km. Jej dopływy na terenie nadleśnictwa to Gumnica wraz z Gacią i dopływem spod Jagodzina, dopływ spod Piaseczna i Ruszowski Potok. Okolice Polany i Dębówka odwadniają cieki należące do zlewni Czernicy – Pienia i dopływ spod Gozdnicy. Poniżej Klikowa na Czernej Małej utworzono w latach 70-tych XX wieku zbiornik retencyjno-rekreacyjny, zlewając tereny opuszczonej gromady Brzeźna. **Czarna Wielka** stanowi wschodnią granicę nadleśnictwa. Źródła zlokalizowane są na północ od Henrykowa Lubańskiego, długość rzeki ok. 78 km. Wschodnią część nadleśnictwa odwadnia jej dopływ Ziębina wraz z Kijowcem i Dębową. Brzegi rzeki stanowiły miejsce osiedlania się ludności na słabo zaludnionym terenie Borów Dolnośląskich, m.in. w rejonie Nowoszowa i Poświętnego.

Sieć rzeczną uzupełnia wiele bezimiennych cieków oraz rowów melioracyjnych, prowadzonych często wzdłuż linii dróg leśnych (niekiedy przecinają one dział wodny). Występuje tu wiele obszarów podmokłych i wysięków związanych z przebiegiem gęstej sieci mniejszych cieków. W południowej części, przy drodze z Pieńska do Jagodzina, na krawędzi wysoczyzny zbudowanej z utworów fluwioglacjalnych, występuje źródło „Elżbiety”. Powstało ono najprawdopodobniej na granicy serii piaszczysto-żwirowych i glin zwałowych. Źródło o niskiej wydajności zlokalizowane jest w niewielkiej, nieczynnej przedwojennej żwirowni. Wyraźnym elementem obrazu hydrograficznego omawianego terenu są duże, kilkuhektarowe stawy rybne, które pochodzą z XVI i XVII wieku. Zlokalizowane są one na

Ogólna charakterystyka lasu

wschód od Jagodzina i Ruszowa, m.in. Lipnik, Ludzik, Staw Przygodny Dolny, Staw Przygodny Średni, Staw Rzymski Dolny, Staw Senny Górny, Staw Senny Średni, Trzebiel, Ziębinek.

Obszar Nadleśnictwa Ruszów położony jest w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 315 Chocianów-Gozdnica, o powierzchni 1170,36 km². Jest to czwartorzędowy zbiornik porowy, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 109 270 m³/d. Związany jest z osadami piaszczysto-żwirowymi czwartorzędowych dolin kopalnych, struktur erozyjnych i stożków sandrowych tworzących jeden poziom wodonośny. Czwartorzędowe piętro wodonośne o ciągłym rozprzestrzenieniu, w dolinach rzecznych występuje najczęściej na głębokościach od ok. metra lub kilku metrów, na wysoczyźnie – do 20 m. Miąższość osadów wodonośnych w pobliżu wychodni utworów neogeńskich bądź podłoża paleozoicznego waha się w granicach 10–20 m, w centralnej części zbiornika – 20–50 m, w strukturach kopalnych – do ok. 80–100 m. Poziom wodonośny charakteryzuje się zwierciadłem swobodnym i lokalnie swobodno-napiętym. Zasilanie następuje głównie przez bezpośrednią infiltrację opadów w osady przepuszczalne, częściowo również przez dopływ lateralny spoza obszaru zbiornika, a lokalnie przez infiltrację wód powierzchniowych w aluwia rzeczne. Jakość wód podziemnych jest ogólnie dobra – klasy I–III, lecz nietrwała z uwagi na brak izolacji od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi (Mikołajków i Sadurski 2017).

W latach 2016-2023 Nadleśnictwo Ruszów brało udział w projekcie „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” koordynowanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe przy wsparciu Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych jako jednostki realizującej projekt (JRP). Celem projektu było wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w nizinnych ekosystemach leśnych. Podejmowane działania ukierunkowane były na zapobieganiu powstawaniu lub minimalizacji negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susza i pożary. Cele główne zostały zrealizowane poprzez rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych.

I.3.2.3. CHARAKTERYSTYKA GLEB

Nadleśnictwo Ruszów posiada opracowanie glebowo-siedliskowe sporządzone wg stanu na 1 stycznia 2013 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu. Według ustaleń KZP z wymienionego opracowania do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stanu siedliska i podtypu gleby, a dla gruntów porolnych dodatkowo cechę

Ogólna charakterystyka lasu

gleby. Dla gruntów nieobjętych opracowaniem został przypisany typ siedliskowy lasu zgodny z oceną na gruncie i położeniem względem sąsiednich powierzchni siedliskowych.

Zgodnie z *Operatem siedliskowym dla Nadleśnictwa Ruszów*, opracowanym w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu wg stanu na 1 stycznia 2013 r. na gruntach w zarządzie nadleśnictwa dominującym typem gleb są gleby bielcowe, z których wyraźnie przeważają gleby bielcowe właściwe (Blw) oraz glejobielcowe właściwe (Bgts) zinwentaryzowane na powierzchni odpowiednio 4649,12 ha (27,98 %), 2344,29 ha (14,11%). Większą powierzchnie zajmują również gleby rdzawe z przewagą podtypu gleby rdzawe bielcowe (RDb) zinwentaryzowane na powierzchni 2466,84 ha (14,85%). Pozostałe typy gleb zajmują znacznie mniejsze powierzchnie na obszarze nadleśnictwa.

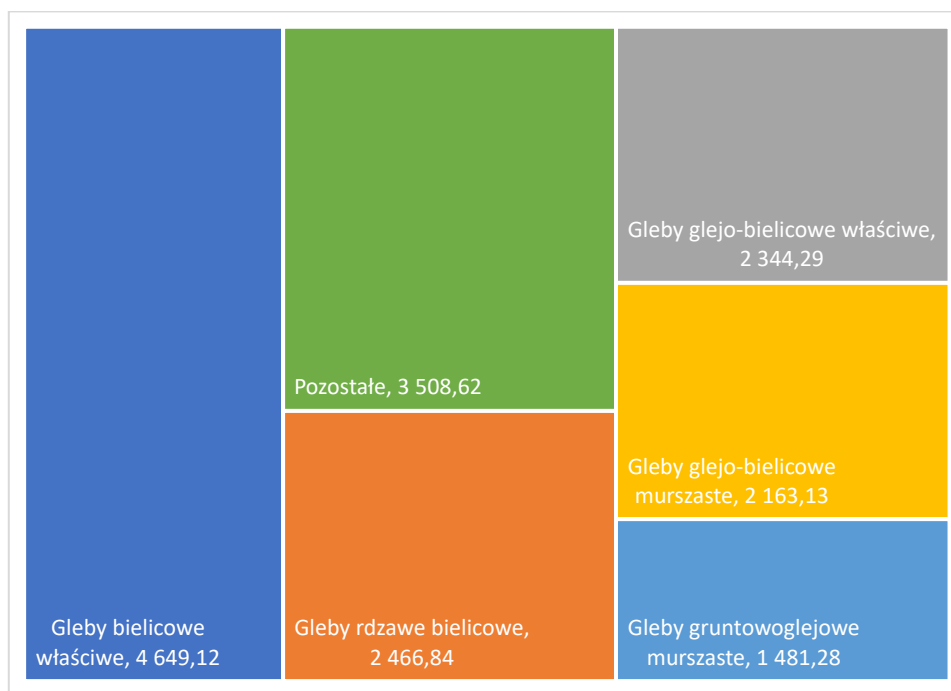
Tabela 13. Frekwencja podtypów gleb w Nadleśnictwie Ruszów

Podtyp gleby	Obręb Ruszów		Obręb Polana		Nadleśnictwo Ruszów	
	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%
Arenosole bielcowane	1,13	0,02	-	-	1,13	0,02
Bielice właściwe	138,32	2,20	60,09	0,96	198,41	3,16
Czarne ziemie murszaste	-	-	1,65	0,03	1,65	0,03
Gl. industro i urbanoziemne o niewykszt. prof.	3,64	0,06	17,9	0,28	21,54	0,34
Gleby amfiglejowe	-	-	10,82	0,17	10,82	0,17
Gleby bielcowe właściwe	1772,65	28,22	2876,47	45,79	4649,12	74,02
Gleby brunatne bielcowe	-	-	27,35	0,44	27,35	0,44
Gleby glejo-bielcowe murszaste	524,96	8,36	1638,17	26,08	2163,13	34,44
Gleby glejo-bielcowe torfiaste	5,3	0,08	-	-	5,3	0,08
Gleby glejo-bielcowe właściwe	799,84	12,73	1544,45	24,59	2344,29	37,32
Gleby gruntowoglejowe murszaste	659,11	10,49	822,17	13,09	1481,28	23,58
Gleby gruntowoglejowe murszowe	106,2	1,69	496,48	7,90	602,68	9,59
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	1,92	0,03	102,71	1,64	104,63	1,67
Gleby gruntowoglejowe torfowe	23,38	0,37	26,57	0,42	49,95	0,80
Gleby gruntowoglejowe właściwe	304,06	4,84	574,06	9,14	878,12	13,98
Gleby mineralno-murszowe	-	-	9,5	0,15	9,5	0,15
Gleby murszaste	-	-	2,62	0,04	2,62	0,04
Gleby murszowate właściwe	1,57	0,02	-	-	1,57	0,02
Gleby ochrowe	23,46	0,37	2,79	0,04	26,25	0,42
Gleby opadowoglejowe bielcowe	9,17	0,15	166,72	2,65	175,89	2,80
Gleby opadowoglejowe właściwe	8,65	0,14	518,63	8,26	527,28	8,39

Ogólna charakterystyka lasu

Podtyp gleby	Obręb Ruszów		Obręb Polana		Nadleśnictwo Ruszów	
	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%
Gleby płowe opadowoglejowe	-	-	21,34	0,34	21,34	0,34
Gleby rdzawe bielcowe	1454,76	23,16	1012,08	16,11	2466,84	39,27
Gleby rdzawe brunatne	-	-	6,03	0,10	6,03	0,10
Gleby rdzawe właściwe	139,14	2,22	190,71	3,04	329,85	5,25
Gleby stagnoglejowe torfiaste	4,34	0,07	42,11	0,67	46,45	0,74
Gleby stagnoglejowe torfowe	-	-	20,57	0,33	20,57	0,33
Gleby torfowe torfowisk niskich	-	-	1,9	0,03	1,9	0,03
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	-	-	1,36	0,02	1,36	0,02
Gleby torfowo-murszowe	239,08	3,81	30,21	0,48	269,29	4,29
Mady rzeczne brunatne	12,77	0,20	90,83	1,45	103,6	1,65
Mady rzeczne próchniczne	40,44	0,64	10,53	0,17	50,97	0,81
Suma końcowa	6281,21	100,00	10332,07	100,00	16613,28	100,00

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Wykres 5. Opisane podtypy gleb na gruntach leśnych w Nadleśnictwie Ruszów

Gleby porolne występują na niemal 8 % powierzchni leśnych tj. 1464,92 ha.

Szczegółowe dane dotyczące podtypów gleb w powiązaniu z utworami geologicznymi i wyróżnionymi typami siedliskowymi lasu zawarte są w *Operacie siedliskowym dla Nadleśnictwa Ruszów* (2013).

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.3. TYPY SIEDLISKOWE LASU

I.3.3.1. STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Podczas prac terenowych VI rewizji u.l. typy siedliskowe lasu dla Nadleśnictwa Ruszów zostały przyjęte z opracowania glebowo-siedliskowego.

Rozmieszczenie poszczególnych siedliskowych typów lasu obrazuje mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:25 000.

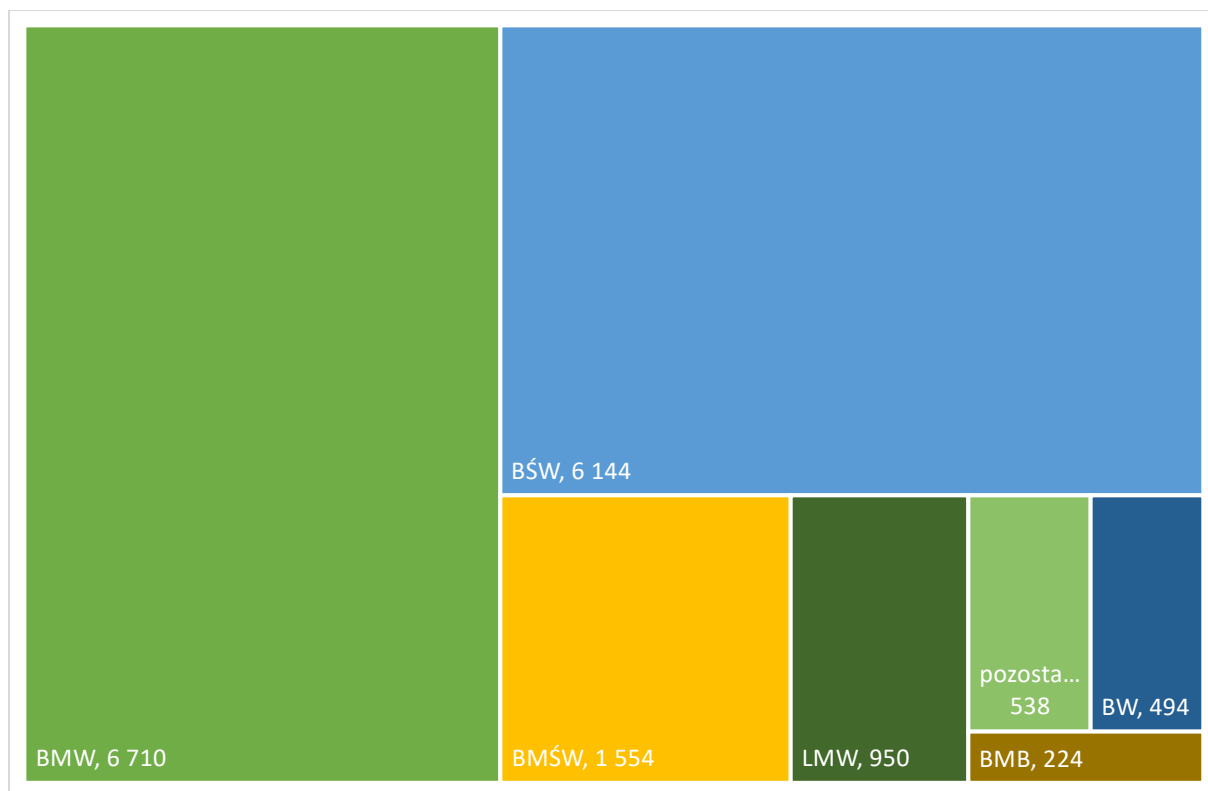
Zestawienie typów siedliskowych lasów, wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji, w poszczególnych obrębach przedstawia załączona w części tabelarycznej PUL tabela nr II.

Tabela 14. Syntetyczne zestawienie typów siedliskowych lasów w Nadleśnictwie Ruszów, wg stanu na 1.01.2025 rok

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	2892,19	46,04	3251,36	31,47	6143,55	36,98
BW	11,40	0,18	482,62	4,67	494,02	2,97
BMŚW	800,08	12,74	753,50	7,29	1553,58	9,35
BMW	2043,49	32,53	4666,95	45,16	6710,44	40,39
BMB	219,20	3,49	4,71	0,05	223,91	1,35
LMŚW	44,42	0,71	139,17	1,35	183,59	1,11
LMW	187,65	2,99	762,05	7,38	949,70	5,72
LMB	18,82	0,30	5,33	0,05	24,15	0,15
LŚW	-	-	8,63	0,08	8,63	0,05
LW	4,30	0,07	127,71	1,24	132,01	0,79
OL	-	-	23,43	0,23	23,43	0,14
LŁ	59,66	0,95	106,61	1,03	166,27	1,00
Razem	6281,21	100,00	10332,07	100,00	16613,28	100,00

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 6. Struktura typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Ruszów

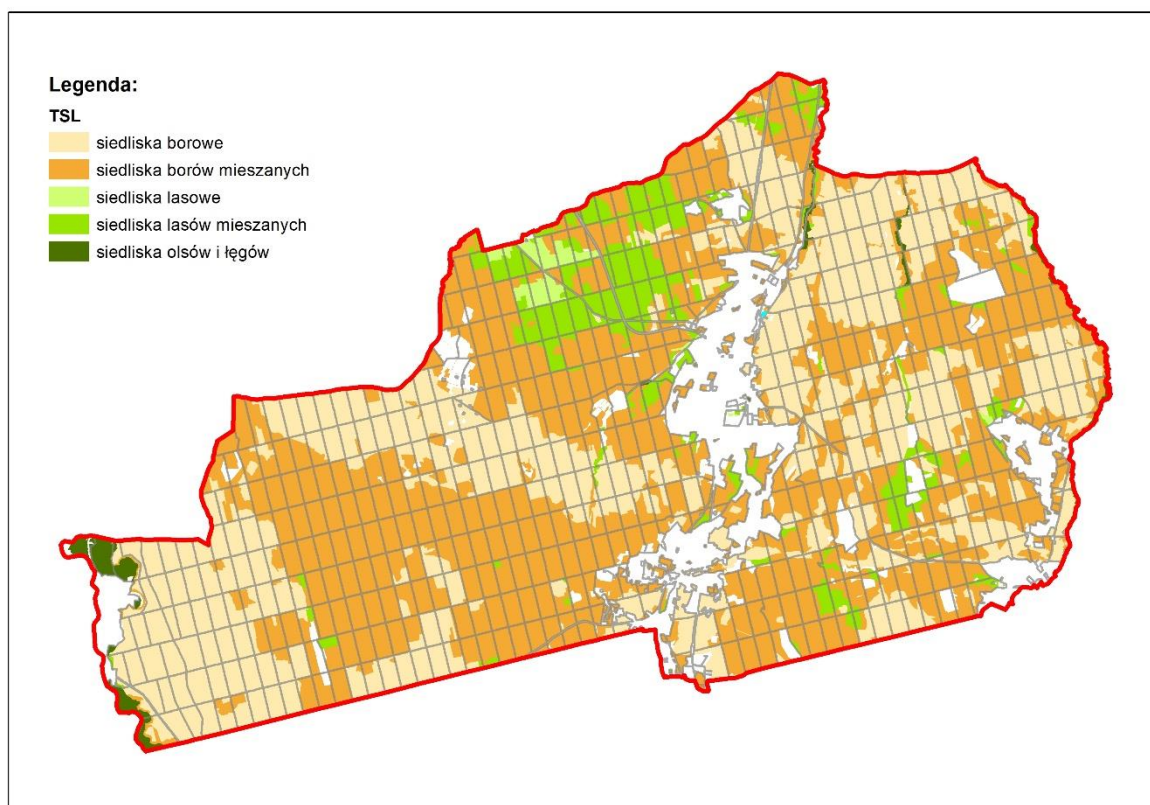
Tabela 15. Podział na grupy siedlisk pod względem ich uwilgotnienia

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	6143,55	494,02	-	-	6637,57	39,95
Bory mieszane	-	1553,58	6710,44	223,91	-	8487,93	51,09
Lasy mieszane	-	183,59	949,70	24,15	-	1157,44	6,97
Lasy	-	8,63	132,01	23,43	166,27	330,34	1,99
Ogółem	-	7889,35	8286,17	271,49	166,27	16613,28	100,00
%	-	47,49	49,88	1,63	1,00	100,00	

*grunty leśne zalesione i niezalesione

W Nadleśnictwie Ruszów występują siedliska borowe i lasowe. Wśród siedlisk borowych największy udział ma BMW 6710,44 ha (40,39%), oraz Bśw 6143,55 ha (36,98%). Wśród siedlisk lasowych największy udział ma LMw 949,70 ha (5,72%) oraz LMśw 183,59 ha (1,11%). W nadleśnictwie dominują siedliska wilgotne 8286,17 ha, co stanowi 49,88 %, siedlisk świeżych jest 7889,35 ha (47,49%), siedlisk bagiennych jest 271,49 ha (1,63), siedlisk zalewowych jest 166,27 ha (1,00%).

Ogólna charakterystyka lasu

Rycina 4. Typy siedliskowe lasu w Nadleśnictwie Ruszów

I.3.3.2. ZMIANY W STRUKTURZE POWIERZCHNIOWEJ TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Typy siedliskowe lasu w ujęciu powierzchniowym, w porównaniu do wyników V rewizji planu u.l., nie uległy istotnym zmianom. Do najistotniejszych przyczyn zmian w strukturze powierzchniowej typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Ruszów należą:

- zwiększenie powierzchni leśnej
- korekta granic pododdziałów;
- spisane i zaakceptowane wykazy rozbieżności

Tabela 16. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Ruszów

Siedliskowy typ lasu	Powierzchnia wg stanu na 01.01.2015r.		Powierzchnia wg stanu na 01.01.2025r.		Zmiana powierzchni siedlisk 2015/2025	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	6226,95	37,59	6143,55	36,98	-83,4	-1,34
BW	422,61	2,55	494,02	2,97	71,41	16,90
BMŚW	1660,53	10,02	1553,58	9,35	-106,95	-6,44
BMW	6686,06	40,36	6710,44	40,39	24,38	0,36
BMB	221,62	1,34	223,91	1,35	2,29	1,03
LMŚW	168,30	1,02	183,59	1,11	15,29	9,08
LMW	876,48	5,29	949,70	5,72	73,22	8,35
LMB	23,69	0,14	24,15	0,15	0,46	1,94

Ogólna charakterystyka lasu

Siedliskowy typ lasu	Powierzchnia wg stanu na 01.01.2015r.		Powierzchnia wg stanu na 01.01.2025r.		Zmiana powierzchni siedlisk 2015/2025	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
LŚW	11,15	0,07	8,63	0,05	-2,52	-22,60
LW	78,05	0,47	132,01	0,79	53,96	69,14
OL	7,09	0,04	23,43	0,14	16,34	230,47
LŁ	183,65	1,11	166,27	1,00	-17,38	-9,46
Razem	16566,18	100	16613,28	100,00	-	-

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Zmiana struktury powierzchniowej typów siedliskowych lasu wynika z różnicy pomiędzy powierzchnią leśną wg stanu na 1 stycznia 2025 roku, a wielkością powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana pokazuje wielkość tej różnicy w stosunku do powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Tabela 17. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu z udziałem gruntów porolnych w Nadleśnictwie Ruszów

Siedliskowy typ lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Ruszów		Polana			
	Pow.* [ha]	Udział [%]	Pow.* [ha]	Udział [%]	Pow.* [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	2892,19	46,05	3251,36	31,47	6143,55	36,98
	184,97	2,94	76,48	0,74	261,45	1,57
BW	11,40	0,18	482,62	4,67	494,02	2,97
	3,53	0,06	5,77	0,06	9,30	0,06
BMŚW	800,08	12,74	753,50	7,29	1553,58	9,35
	239,36	3,81	274,28	2,65	513,64	3,09
BMW	2043,49	32,53	4666,95	45,17	6710,44	40,39
	241,25	3,84	207,31	2,01	448,56	2,70
BMB	219,20	3,49	4,71	0,05	223,91	1,35
	0,33	0,01	2,27	0,02	2,60	0,02
LMŚW	44,42	0,71	139,17	1,35	183,59	1,11
	14,44	0,23	36,01	0,35	50,45	0,30
LMW	187,65	2,99	762,05	7,38	949,70	5,72
	63,96	1,02	57,49	0,56	121,45	0,73
LMB	18,82	0,30	5,33	0,05	24,15	0,15
	2,86	0,05	1,63	0,02	4,49	0,03
LŚW	0,00	0,00	8,63	0,08	8,63	0,05
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LW	4,30	0,07	127,71	1,24	132,01	0,79
	4,30	0,07	3,89	0,04	8,19	0,05
OL	0,00	0,00	23,43	0,23	23,43	0,14
	0,00	0,29	0,00	0,00	0,00	0,00
LŁ	59,66	0,95	106,61	1,03	166,27	1,00
	17,95	0,29	26,84	0,26	44,79	0,27
Razem	6281,21	100	10332,07	100	16613,28	100,00
w tym na gruntach porolnych	772,95	12,31	691,97	6,70	1464,92	8,82

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.3.3. STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa, poniżej przedstawiono wykaz gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu wg stanu na 01.01 2025 r.

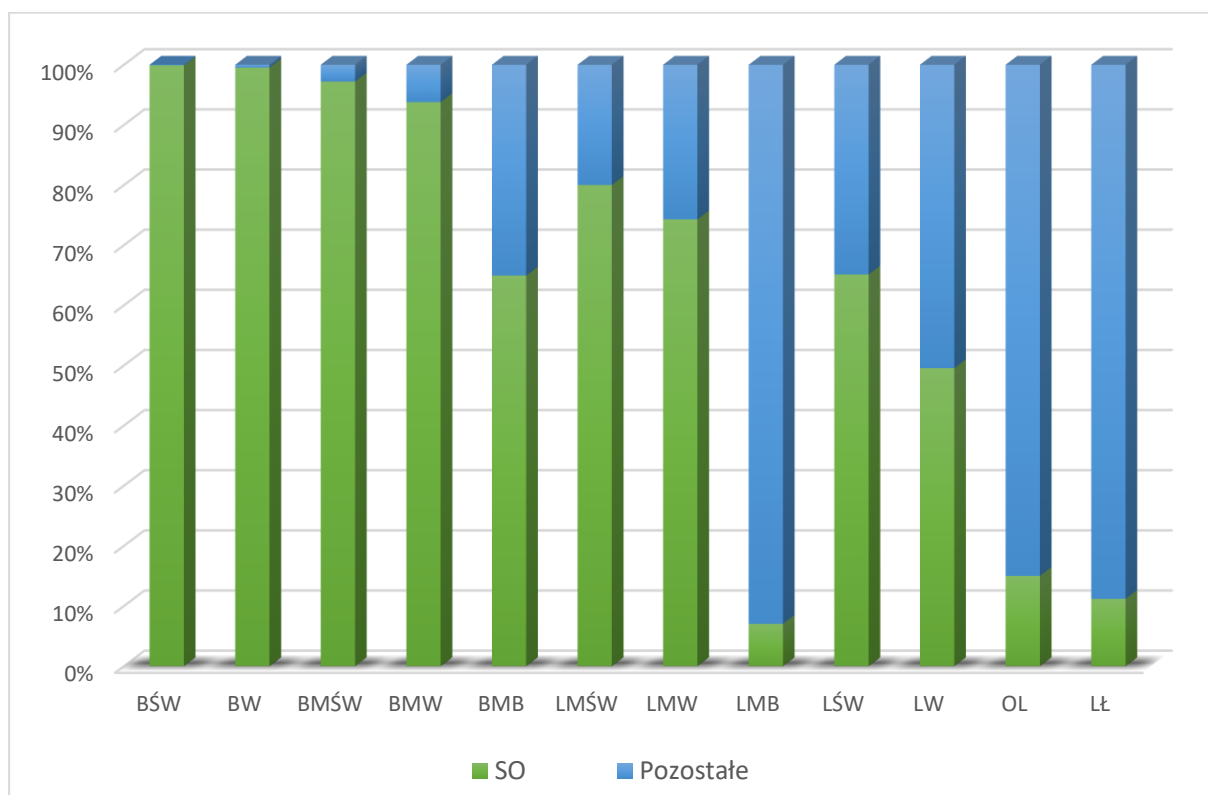
**Tabela 18. Udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie
Ruszków**

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące		Razem
	SO	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Obręb RUSZÓW			
BŚW	2826,15	5,87	2832,02
BW	11,40	-	11,40
BMŚW	751,68	15,09	766,77
BMW	1767,59	219,82	1987,41
BMB	138,42	71,94	210,36
LMŚW	26,06	16,76	42,82
LMW	75,92	95,57	171,49
LŁ	7,13	51,26	58,39
LMB	-	14,08	14,08
LW	-	4,30	4,30
Razem	5604,35	494,69	6099,04
Obręb POLANA			
BŚW	3160,10	-	3160,10
BW	480,27	2,35	482,62
BMŚW	711,53	26,96	738,49
BMW	4366,89	186,48	4553,37
BMB	0,78	3,20	3,98
LMŚW	117,24	19,06	136,30
LMW	611,74	142,38	754,12
LMB	1,22	2,06	3,28
LŚW	5,62	3,01	8,63
LW	63,26	60,12	123,38
OL	0,60	3,40	4,00
LŁ	6,67	58,21	64,88
Razem	9525,92	507,23	10033,15
Nadleśnictwo Ruszków			
BŚW	5986,25	5,87	5992,12
BW	491,67	2,35	494,02
BMŚW	1463,21	42,05	1505,26
BMW	6134,48	406,30	6540,78
BMB	139,20	75,14	214,34
LMŚW	143,30	35,82	179,12
LMW	687,66	237,95	925,61

Ogólna charakterystyka lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące		Razem
	SO	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
LMB	1,22	16,14	17,36
LŚW	5,62	3,01	8,63
LW	63,26	64,42	127,68
OL	0,60	3,40	4,00
LŁ	13,80	109,47	123,27
Razem	15130,27	1001,92	16132,19

*grunty leśne zalesione

Wykres 7. Zestawienie powierzchni gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Ruszów

W Nadleśnictwie Ruszów dominują dwa typy siedliskowe lasu: BMW oraz BŚw zinwentaryzowane odpowiednio na 41% oraz 37% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Sosna jest gatunkiem dominującym z udziałem ponad 50% w następujących typach siedliskowych lasu: BŚw, Bw, BMŚw, BMW, BMB, LMŚw, LMw, LŚw.

I.3.4. SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Siedlisko przyrodnicze jest pojęciem wprowadzonym przez przepisy prawa Unii Europejskiej w ramach wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. Oznacza ono obszar lądowy lub wodny wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne, jak i półnaturalne. Należy mieć na uwadze, że siedlisko

Ogólna charakterystyka lasu

przyrodnicze w ujęciu obszarów sieci Natura 2000 nie jest tożsamy z definicją biologiczną, ekologiczną lub leśną siedliska. Pojęcie siedliska przyrodniczego wprowadziła w Unii Europejskiej Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG, a polskie prawo (Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) w oparciu o tą dyrektywę definiuje siedlisko przyrodnicze, jako „obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne” (art. 5 pkt. 17). Siedliska przyrodnicze zostały wyznaczone celem ochrony miejsc bytowania cennych z punktu widzenia przyrodniczego gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginieciem. Na mocy ustawy o ochronie przyrody w Polsce został wprowadzony zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, co w konsekwencji prowadziłoby do negatywnego oddziaływania na gatunki, dla których obszar chroniony został stworzony (art. 33). Wyjątek od zakazu stanowi nadrzędny interes publiczny o charakterze społecznym lub gospodarczym, gdy nie ma żadnej innej alternatywy. W takim przypadku może dojść do zniszczenia siedliska, lecz wskazane są działania rekompensujące straty (art. 34).

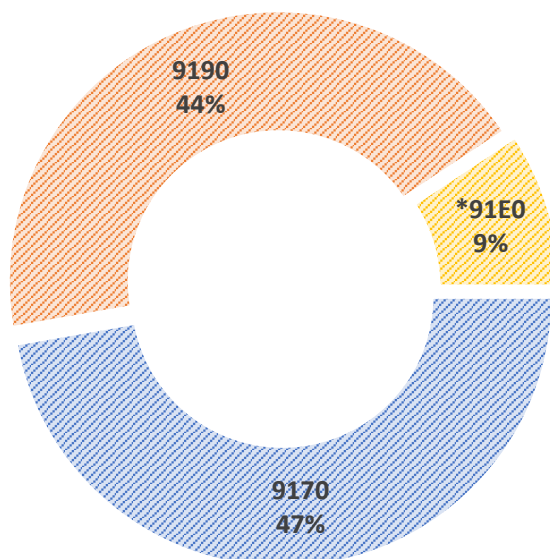
Tabela 19. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych leśnych odnotowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów

Lp.	Nazwa siedliska	Kod typu	Powierzchnia siedliska na gruntach w zarządzie nadleśnictwa [ha]**	Powierzchnia siedliska w obszarach Natura 2000 [ha]**	Powierzchnia siedliska poza obszarami Natura 2000 [ha]**
Siedliska leśne					
1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	15,63	9,98	5,65
2	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robur-petraeae</i>)	9190	20,72	9,18	11,54
3	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	91D0	57,73	-	57,73
4	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	91E0	5,48	1,97	3,51
5	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>) i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	91T0	6,85	-	6,85
Razem			106,41	21,13	85,28

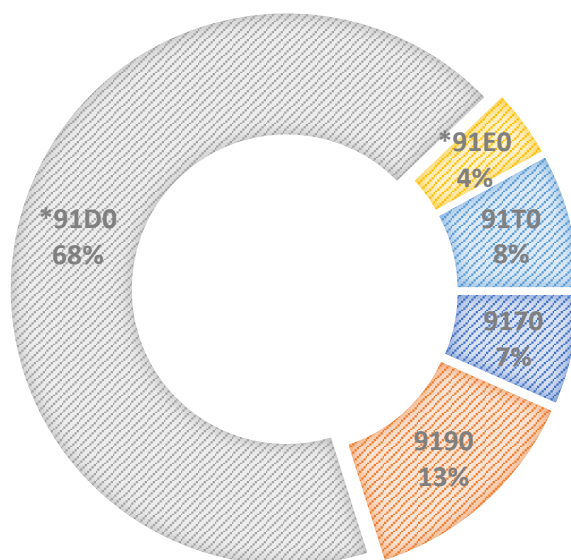
**) powierzchnia geometryczna siedliska przyrodniczego

Ogólna charakterystyka lasu

Siedliska przyrodnicze leśne w obszarze Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów występowały na powierzchni 21,13 ha, a poza obszarem Natura 2000 na powierzchni 85,28 ha (powierzchnia geometryczna siedliska przyrodniczego). W obszarze Natura 2000 dominującym siedliskiem jest Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

Wykres 8. Udział typów siedlisk przyrodniczych leśnych w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów

Wykres 9. Udział typów siedlisk przyrodniczych leśnych poza obszarami Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów

Szczegółowe informacje dotyczące siedlisk przyrodniczych, zarówno leśnych jak i nieleśnych, znajdują się w POP dla Nadleśnictwa Ruszów wg stanu na 1 stycznia 2025 r.

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.5. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA I USZKODZENIA LASU OD EMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Do czasu wprowadzenia odpowiedniego zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych odnośnie do aktualizacji stref uszkodzeń lasu na potrzeby PUL, zostały przyjęte strefy określone w poprzedniej rewizji u.l., a dla gruntów nowoprzyjętych przypisano z przylegających oddziałów.

Tabela 20. Zestawienie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Ruzarów wg stref uszkodzeń przemysłowych

Obręb	Strefa uszkodzeń przemysłowych		Razem
	I	II	
1	2	3	4
Ruszków	6539,69	-	6539,69
Polana	8385,42	1948,65	10652,98
Nadleśnictwo	14925,11	1948,65	17192,67

Szczegółowe zestawienie powierzchni i miąższości wg klas wieku, gatunków panujących i stref uszkodzenia lasu zestawiono w tabeli VII zamieszczonej w części tabelarycznej planu u.l.

I.3.6. ZESTAWIENIE PRZYJĘTYCH TYPÓW DRZEWOSTANU

Zgodnie z wytycznymi KZP dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Tabela 21. Typy drzewostanów i orientacyjny skład gatunkowy odnowień, wg typów siedliskowych lasu dla Nadleśnictwa Ruzarów:

Lp.	TSL	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw
1	2	3	4
1	Bs	So	So 90, Brz 10
2	Bśw	So	So 80, Św i inne 20
3	Bśw (ostoja głuszca)		
4	Bw	Św – So	So 60, Św 20, Brz i inne 20
5	Bw (ostoja głuszca)		
6	Bb	So	So 80, Brz i inne 20
7	BMśw	So	So 70, Św i inne 30
8	BMśw (ostoja głuszca)		
9	BMw	Św – So	So 50, Św 30, Dbb i inne 20
10	BMw (ostoja głuszca)		
11	BMb	So – Św	Św 50, So 30, Brz i inne 20
12	LMśw	Db – So	So 40, Db 30, Bk i inne 30
13	LMw	So – Db	Db 50, So 30, Św i inne 20
14	LMb	Brz - Ol	Ol 70, Brz 20, Św i inne 10

Ogólna charakterystyka lasu

15	Lśw	Bk – Db	Db 60, Bk 30, Jd i inne 10
16	Lw	Db	Db 70, Js i inne 30
17	OI	OI	OI 90, Js i inne 10
18	Lł	Js - Db	Db 60, Js 30, OI i inne 10

Na gruntach porolnych przyjęto typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych. W związku z obserwowanymi zjawiskami zamierania jesionu, do czasu ustąpienia choroby dopuszcza się zastępowanie tego gatunku innymi gatunkami o podobnych wymaganiach siedliskowych np. dębem wiązem, jaworem, olszą, jodłą, a w sprzyjających warunkach także świerkiem.

W ramach obszarów OZW Natura 2000 dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych, zgodnie z ustaleniem KZP, przyjęto następujące typy lasu oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw.

Tabela 22. Wykaz przyjętych typów przyrodniczych lasu w obszarach OZW Natura 2000

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp Db	Db 40, Lp 30 inne 30
9190	Śródłądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
91D0	Bory i lasy bagienne	Św	Św 70, inne 30
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js OI	OI 40, Js 30 Jw i inne 30

I.3.7. OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU – GOSPODARKA NASIENNA W NADLEŚNICTWIE

I.3.7.1. WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE

Nadleśnictwo Ruszów posiada 2 drzewostan nasienny wyłączony (WDN). Wykaz zawarty jest w części tabelarycznej PUL „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**. Powierzchnia i adres wydzieleń wyłączonych drzewostanów nasiennych zostały zachowane z poprzedniego planu u.l.

Tabela 23. Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w Nadleśnictwie Ruszów

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	RUSZÓW			POLANA					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
sosna zwyczajna	-	-	-	12,36	1	1	12,36	1	1
dąb szypułkowy	-	-	-	11,13	2	1	11,13	2	1
Razem				23,49	2	1	23,49	2	1

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 24. Wykaz włączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	MP/2/31712/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-05-51 -d -00	12,36
2	MP/2/31713/05	Dąb szypułkowy	13-22-2-05-82 -f -00	7,72
3		Dąb szypułkowy	13-22-2-05-82 -g -00	3,41
Razem				23,49

I.3.7.2. GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE

Nadleśnictwo Ruszów posiada 9 drzewostanów nasiennych gospodarczych, których wykaz zawarty jest w części tabelarycznej PUL „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**.

Wszelkie zmiany w powierzchni i adresie (GDN) wynikają z prowadzonej przez nadleśnictwo gospodarki. Wszystkie drzewostany nasienne gospodarcze w porozumieniu z nadleśnictwem zostały opisane i rozliczone powierzchniowo zgodnie z uzgodnieniami.

Tabela 25. Zestawienie gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) w Nadleśnictwie Ruszów

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	RUSZÓW			POLANA					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
sosna zwyczajna	21,11	3	2	158,53	25	19	179,64	28	21
dąb szypułkowy	-	-	-	2,78	2	1	2,78	2	1
dąb bezszypułkowy	6,29	2	2	-	-	-	6,29	2	2
brzoza brodawkowata	15,57	3	1	-	-	-	15,57	3	1
Razem	42,97	8	5	161,31	27	20	204,28	35	25

Tabela 26. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia
1	2	3	4	5
Obręb Ruszów				
1	MP/1/22251/05	Sosna zwyczajna	13-22-1-03-214 -d -00	5,26
2		Sosna zwyczajna	13-22-1-03-214 -f -00	8,27
3	MP/1/22252/05	Sosna zwyczajna	13-22-1-03-215 -f -00	7,58
4	MP/1/22275/05	Brzoza brodawkowata	13-22-1-01-594 -c -00	3,99
5		Brzoza brodawkowata	13-22-1-01-594 -d -00	5,63
6		Brzoza brodawkowata	13-22-1-01-594 -h -00	5,95
7	MP/1/22249/05	Dąb bezszypułkowy	13-22-1-02-618 -b -00	4,29
8	MP/1/47266/07	Dąb bezszypułkowy	13-22-1-02-619 -b -00	2,00

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia
1	2	3	4	5
Razem obręb Ruszów				42,97
9	MP/1/22258/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-05-50 -l -00	1,57
10	MP/1/47268/07	Dąb szypułkowy	13-22-2-05-81 -h -00	1,19
11		Dąb szypułkowy	13-22-2-05-112 -d -00	1,59
12	MP/1/47269/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-05-112 -g -00	1,32
13	MP/1/22254/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-05-149 -h -00	1,44
14	MP/1/47273/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-07-295 -a -00	10,98
15	MP/1/22268/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-09-300 -g -00	3,91
16	MP/1/22269/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-09-301 -a -00	4,90
17		Sosna zwyczajna	13-22-2-09-301 -f -00	4,28
18	MP/1/22270/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-09-303 -d -00	9,60
19	MP/1/47274/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-07-348 -d -00	4,05
20		Sosna zwyczajna	13-22-2-07-348 -f -00	3,49
21	MP/1/48032/08	Sosna zwyczajna	13-22-2-07-408 -a -00	12,20
22		Sosna zwyczajna	13-22-2-07-408 -c -00	12,47
23	MP/1/47275/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-07-409 -a -00	25,62
24	MP/1/47012/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-07-411 -d -00	2,48
25		Sosna zwyczajna	13-22-2-07-411 -f -00	6,92
26	MP/1/22260/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-459 -b -00	9,91
27		Sosna zwyczajna	13-22-2-06-459 -g -00	3,35
28	MP/1/22261/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-510 -f -00	4,71
29		Sosna zwyczajna	13-22-2-06-510 -h -00	5,12
30	MP/1/48033/08	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-516 -h -00	3,79
31	MP/1/47276/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-08-528 -d -00	4,37
32	MP/1/22263/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-567 -f -00	7,48
33	MP/1/47271/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-567 -g -00	5,34
34	MP/1/47272/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-06-568 -f -00	3,77
35	MP/1/47277/07	Sosna zwyczajna	13-22-2-08-583 -c -00	5,46
Razem obręb Polana				161,31
Ogółem				204,28

I.3.7.3. DRZEWA MATECZNE

W Nadleśnictwie Ruszów występuje 1 drzewo mateczne.

Tabela 27. Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Numer BNL	Gatunek	Adres leśny
1	2	3	4	5
1	22475	MP/3/38920/05	Sosna zwyczajna	13-22-2-05-51 -d -00

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.7.4. REJESTR ŹRÓDEŁ NASION

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W Nadleśnictwie Ruszów do źródeł nasion zaliczono 5 drzewostany.

Tabela 28. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
klon pospolity	-	-	0,40	1	0,40	1
klon jawor	-	-	0,22	1	0,22	1
olsza szara	0,80	1	-	-	0,80	1
lipa drobnolistna	-	-	0,35	1	0,35	1
lipa szerokolistna	0,20	1	-	-	0,20	1
Razem	1,00	2	0,97	3	1,97	5

I.3.7.5. PLANTACJE NASIENNE I ZACHOWAWCZE PLANTACJE

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada plantacji nasiennych i zachowawczych.

I.3.7.6. UPRAWY POCHODNE

Nadleśnictwo Ruszów posiada wyznaczone bloki upraw pochodnych, które zostały zaakceptowane przez RDLP we Wrocławiu.

Tabela 29. Bloki upraw pochodnych dla WDN w Nadleśnictwie Ruszów

Pochodzenie nasion - WDN - Numer bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
		Drzewostan	Rejestrowana uprawa pochodna	Pow. pod uprawę pochodną
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Ruszów WDN Dbs 82 f, g				
I	Obr. Polana Les. Dębówek			
	13-22-2-05-49 -g -00	5Db 24 lat	1,81	
	13-22-2-05-49 -h -00	5Db 21 lat	3,12	
	13-22-2-05-49 -i -00	5Db 14 lat	3,26	
	13-22-2-05-49 -j -00	Zrąb		4,17
	13-22-2-05-50 -f -00	7Db 19 lat	1,04	
	13-22-2-05-50 -j -00	6Brz 55 lat		4,85
	13-22-2-05-50 -k -00	7Db 21 lat	3,16	
	13-22-2-05-50 -l -00	6So 168 lat		1,57
	13-22-2-05-50 -m -00	4Db 17 lat	1,49	

Ogólna charakterystyka lasu

Pochodzenie nasion - WDN -	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
Numer bloku upraw pochodnych		Drzewostan	Rejestrowana uprawa pochodna	Pow. pod uprawę pochodną
1	2	3	4	5
	13-22-2-05-50 -n -00	6Db 28	3,01	
	Razem blok nr I		16,89	10,59
			27,48	
II	Obr. Polana Les. Dębówek			
	13-22-2-05-81 -i -00	7So 130 lat		1,80
	13-22-2-05-81 -j -00	5So 130 lat		0,80
	13-22-2-05-81 -k -00	7Db 27 lat	1,78	
	13-22-2-05-82 -f -00	7Db 165 lat		7,72 (WDN)
	13-22-2-05-82 -g -00	Db 165 lat		3,41 (WDN)
	13-22-2-05-82 -j -00	6So 65 lat		1,33
	13-22-2-05-83 -h -00	4Db 28 lat	1,29	
	Razem blok nr II		3,07	15,06
			18,13	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – Db MP/2/31713/05			19,96	25,65
			45,61	
Nadleśnictwo Ruszów WDN So 51d,				
III	Obr. Polana Les. Głuszec			
	13-22-2-07-285 -c -00	So 39 lat	7,04	
	13-22-2-07-285 -d -00	So 19 lat	0,84	
	13-22-2-07-286 -g -00	7So 19 lat	6,77	
	13-22-2-07-286 -h -00	7So 6 lat	6,19	
	13-22-2-07-286 -j -00	So 40 lat	0,60	
	Razem blok nr III		21,44	
			21,44	
IV	Obr. Polana Les. Głuszec			
	13-22-2-07-287 -a -00	So 38 lat	4,20	
	13-22-2-07-287 -b -00	8So 26 lat	1,90	
	13-22-2-07-287 -c -00	8So 20 lat	1,40	
	13-22-2-07-287 -d -00	7So 10 lat	1,38	
	13-22-2-07-287 -f -00	5So 6 lat	0,68	
	13-22-2-07-287 -g -00	So 31 lat	2,44	
	13-22-2-07-287 -i -00	So 25 lat	2,11	
	13-22-2-07-287 -j -00	So 20 lat	1,83	
	13-22-2-07-287 -k -00	9So 6 lat	3,63	

Ogólna charakterystyka lasu

Pochodzenie nasion - WDN -	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
Numer bloku upraw pochodnych		Drzewostan	Rejestrowana uprawa pochodna	Pow. pod uprawę pochodną
1	2	3	4	5
	13-22-2-07-287 -m -00	9So 10 lat	0,97	
	13-22-2-07-288 -a -00	So 37 lat	4,55	
	13-22-2-07-288 -g -00	So 37 lat	4,47	
	13-22-2-07-288 -j -00	8So 25 lat	2,27	
	13-22-2-07-288 -k -00	9So 19 lat	1,95	
	Razem blok nr IV		33,78	
			33,78	
V	Obręb Ruszów Les. Poświętne			
	13-22-1-03-379 -g -00	9So 37 lat	3,91	
	13-22-1-03-379 -h -00	So 33 lat	3,28	
	13-22-1-03-379 -j -00	7So 27 lat	3,13	
	13-22-1-03-379 -ax -00	So 33 lat	0,29	
	Razem blok V		10,61	
			10,61	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – So MP/2/31712/05			65,83	
			65,83	
Ogółem w bloki upraw pochodnych:			85,79	25,65
			111,44	

I.3.7.7. DRZEWOSTANY ZACHOWAWCZE I DRZEWA ZACHOWAWCZE

W Nadleśnictwie Ruszów brak jest drzewostanów zachowawczych oraz drzew zachowawczych.

I.3.7.8. POWIERZCHNIE DOŚWIADCZALNE

Wg stanu na 01.01.2025 r. na terenie Nadleśnictwa Ruszów istnieje drzewostan doświadczalny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w oddz. 585 j, oraz drzewostany na glebowych powierzchniach wzorcowych obejmujące oddziały 473-481, 524-532.

I.3.8. OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na terenach leśnych znaczącą rolę ma racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego w ramach gospodarki leśnej, przejawiające się m.in.: zachowaniem pełni zmienności drzew leśnych, oparciem zasad gospodarki na racjonalnych podstawach przyrodniczych, skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem ekosystemów wodno-

Ogólna charakterystyka lasu

blotnych w lasach, kształtowaniem stref ekotonowych na obrzeżach lasów, ochroną ekosystemów wrażliwych na zmiany sposobu zagospodarowania i odpowiednio ukierunkowaną edukacją przyrodniczo-leśną społeczeństwa. Terenami potwierdzającymi wysoką różnorodność biologiczną terenów nadleśnictwa są obszary objęte ochroną prawną, których celem jest ochrona najlepiej zachowanych i najcenniejszych fragmentów nadleśnictwa. Na poziomie gatunkowym, na stan różnorodności biologicznej przekłada się liczba chronionych i zagrożonych taksonów roślin, grzybów i zwierząt.

Nadleśnictwo posiada opracowany Program ochrony przyrody według stanu na 01.01.2025 r. Program ten sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy.

I.3.8.1. OPIS WALORÓW PRZYRODNICZYCH NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) ustanowiła następujące formy ochrony przyrody (art. 6. 1.):

- ☒ parki narodowe,
- ☒ rezerваты przyrody,
- ☒ parki krajobrazowe,
- ☒ obszary chronionego krajobrazu,
- ☒ obszary Natura 2000,
- ☒ pomniki przyrody,
- ☒ stanowiska dokumentacyjne,
- ☒ użytki ekologiczne,
- ☒ zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ☒ ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów znajdują się:

- ☒ 4 obszary Natura 2000, w tym:
 - 3 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072,
 - Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086,
 - Przygiełkowiska koło Gozdnicy PLH080055,
 - 1 obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - Bory Dolnośląskie PLB020005;
- ☒ 6 pomników przyrody (w tym 3 na gruntach w zarządzie LP);

Ogólna charakterystyka lasu

- ☒ chronione gatunki roślin, zwierząt oraz grzybów.

Ponadto do granicy zasięgu terytorialnego nadleśnictwa przylegają:

- ☒ rezerwat przyrody „Przygielkowe Moczary”;
- ☒ obszar Natura 2000 SOO Wilki nad Nysą PLH080044;
- ☒ obszar chronionego krajobrazu „Bory Dolnośląskie”.

Informacje szczegółowe dotyczące wszelkich form ochrony występujących na terenie Nadleśnictwa Ruszów, zostały zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody.

I.4. CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNA WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ

I.4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem leśno-rolniczym.

Tabela 30. Tabelaryczne zestawienie danych dotyczących regionu

Gmina	Ogólna * pow. [km ²]	Ludność				Powierzchnia lasów [ha]		Lesistość * [%]
		Ogółem m [tys. os.]	Gęstość zaludnienia a [os./km ²]	Pracujący na 1000 ludności** *	Stopa bezrobocia a [%]***	Ogółem*	Nadleśnictwo o Ruszów**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
województwo dolnośląskie	19947	2879,27	144,3	402,50	4,4	598035,3 ₁	17192,04	30,00
powiat bolesławiecki	1303	87,64	67,20	234	2,8	77151,51	653,97	59,20
gm. Osiecznica	437	7,28	16,7	125	2,0	36750,78	653,97	84,20
powiat zgorzelecki	839	85,14	101,5	207	5,0	40132,05	16538,07	47,90
Gm. Węgliniec obszar wiejski	339	3,25	15,5	119	3,1	27587,10	15965,03	83,50
gm. Pieńsk obszar wiejski	110	5,11	32,6	72	3,7	4051,22	573,04	40,60
Województwo Lubuskie	13988	975,02	69,70	375,70	4,3	691465,0 ₉	0,63	49,40
powiat żagański	1131	73,60	65,0	143	5,2	52893,84	0,63	46,70
Gm. Gozdnicza	24	2,73	113,9	106	1,2	1602,48	0,63	67,00

*Dane pochodzą z wydawnictwa – <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/>

** Powierzchnia lasów wg opisów taksacyjnych

*** Dane pochodzą z wydawnictwa – „Statystyczne Vademecum Samorządowca 2022” wydanego przez GUS we Wrocławiu, Pracujących na 1000 ludności dane z 2021 roku (powiat, gmina)

Ogólna charakterystyka lasu

I.4.2. OCENA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ W GRANICACH ZASIĘGU TERYTORIALNEGO NADLEŚNICTWA

W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Ruszów zostało wydane Zarządzenie Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu. Zgodnie z powyższym zarządzeniem powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Ruszów wynosi 195,36 km².

Wybrane czynniki mające wpływ na stopień trudności prowadzenia gospodarki leśnej, takie jak udział lasowych i olsowych typów siedliskowych lasu, udział gatunków liściastych oraz udział I, II klasy wieku, drzewostanów w klasach odnowienia i do odnowienia są generalnie na relatywnie niższym poziomie niż w RDLP Wrocław, czy w całych Lasach Państwowych poza udziałem młodych drzewostanów.

Tabela 31. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Czynnik	Nadleśnictwo	RDLP	LP
1	2	3	4
Udział TSL: LM, L, OL; OLJ	8,96	23,00	39,40
Udział gatunków liściastych	10	35,51	30,48
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	26	42,41	34,77
Kategoria zagrożenia pożarowego	II	-	-
Powierzchnia lasów nadzorowanych	-	-	-

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- ☒ drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 1842,83 ha, co stanowi 9 % drzewostanów ogółem,
- ☒ udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i zalewowych na poziomie 53%, co utrudnia zadania w użytkowaniu i hodowli lasu,
- ☒ udział drzewostanów w KO (2,04%) i KDO (1,23%),
- ☒ duża ilość drzewostanów I i II klasy wieku (3718,93 ha).

I.4.2.1. CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W POWIĄZANIU Z WARUNKAMI TRANSPORTU DREWNA

Sieć dróg publicznych

Obszar działania Nadleśnictwa Ruszów posiada korzystne warunki komunikacyjne drogowe i kolejowe.

Ogólna charakterystyka lasu

Sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej przebiegających przez teren objęty zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa to:

- ☒ droga wojewódzka nr 350 Bolesławiec –Łęknica przez Ruszów, Gozdnicę,
- ☒ droga wojewódzka nr 296 Lubań-Żagań przez Węgliniec, Ruszów,
- ☒ droga wojewódzka nr 351 Zgorzelec – Jagodzin przez Pieńsk,
- ☒ droga lokalna Parowa – Ruszów przez Poświętne,
- ☒ droga leśna Ruszów – Polana.

Najważniejsza i jedyna linia kolejowa przebiegająca przez środek zasięgu terytorialnego nadleśnictwa to:

- ☒ trasa Żagań –Węgliniec nie zelektryfikowana.

Sieć dróg wewnątrz leśnych i wewnątrzzakładowych

Nadleśnictwo Ruszów posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej na stan 01.01.2010 r. (zaktualizowaną do obowiązujących standardów zgodnie z Zarządzeniem nr 28 DGLP z dn. 27 kwietnia 2018) wykonaną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

Drogi wywozowe na terenie lasów są dobrej jakości, jednak w dalszym ciągu wymagają modernizacji i dostosowania do potrzeb nadleśnictwa. Długość dróg o szerokości powyżej 2 m w Nadleśnictwie Ruszów wynosi 619,09 km. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

Tabela 32. Wykaz zainwentaryzowanych dróg w Nadleśnictwie Ruszów

Charakterystyka dróg szerokość - [m]	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo	
	Długość – km	Długość – km	Długość – km	w tym Długość DSD - km
1	2	3	4	5
2	72,7	73,92	146,62	-
2,5	11,89	11,23	23,12	23,12
3	90,22	85,34	175,56	56,92
3,5	14,44	11,30	25,74	25,74
4	66,03	133,11	199,14	11,64
4,5	8,22	2,73	10,95	10,95
5	30,46	44,21	74,67	67,09
5,5	0,25	6,78	7,03	5,53
6	12,82	76,13	88,95	25,95
6,5	2,58	0,54	3,12	3,12
7	0	7,18	7,18	7,18

Ogólna charakterystyka lasu

Charakterystyka dróg szerokość - [m]	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo	
	Długość – km	Długość – km	Długość – km	w tym Długość DSD - km
1	2	3	4	5
8	1,49	1,74	3,23	0,25
10	0,39	-	0,39	-
Razem	311,49	454,21	765,71	237,49
w tym drogi utwardzone	87,99	122,48	210,47	208,97
Długość dróg - km/100 ha	4,52	4,14	4,29	1,33

Prawidłowo funkcjonująca sieć dróg, poprzez umożliwienie komunikacji przewozowej, pozwala na wypełnianie zamierzonych funkcji produkcyjnych i administracyjnych oraz na sprawną realizację procesów technologicznych. Korzystny układ komunikacyjny ułatwia transport drewna, dowóz robotników, sprzętu oraz ma bezpośrednie znaczenie na dostępność terenów leśnych dla celów gospodarczych, przeciwpożarowych i turystyczno-rekreacyjnych.

Kompleksy leśne

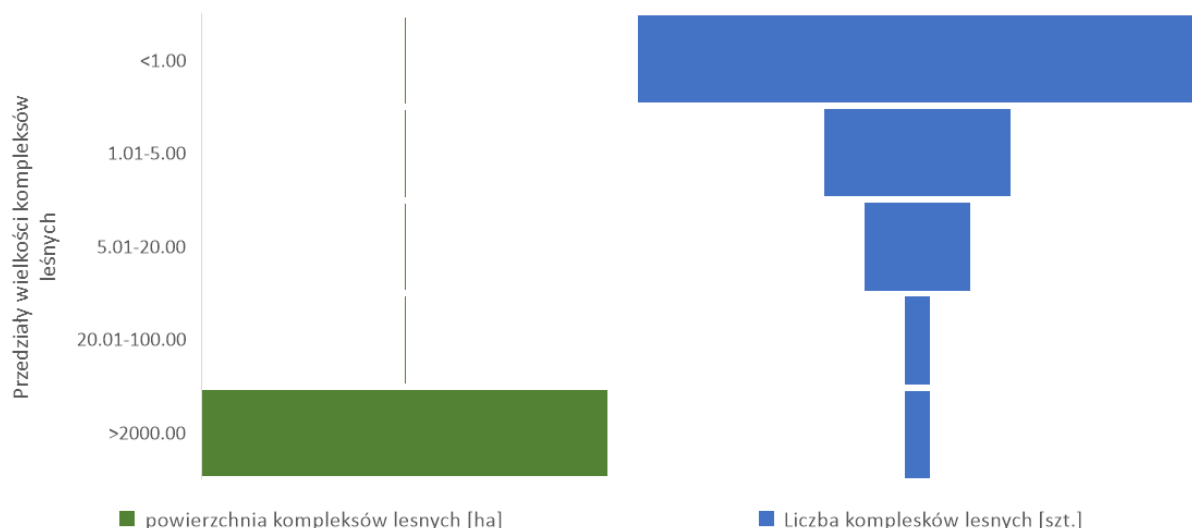
Lasy Nadleśnictwa Ruszów składają się z 34 kompleksów leśnych. Liczba kompleksów leśnych jest zmienna w zależności od przyjętego poziomu analizy (nadleśnictwo, obręb, leśnictwo) i wynika z faktu, iż niektóre leśnictwa położone są w tym samym kompleksie.

Tabela 33. Charakterystyka stanu granic Nadleśnictwa Ruszów

Lp.	Cecha	J.m.	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5	6
1	Długość granicy	km	128,34	165,61	293,95
2	Liczba znaków granicznych w tym stabilizowanych	szt.	1219 1219	1517 1517	2736 2736
3	Liczba kompleksów	szt.	19	17	34
4	Grunty sporne	ha	-	-	-
5	Enklawy	szt.	6	22	28
6	Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	-	-	-
7	Obciążenia gruntów powinnościami (współwłasność)	ha	0,98	0,22	1,20

Grunty Nadleśnictwa Ruszów położone są w 34 kompleksach leśnych. Znaczna powierzchnia nadleśnictwa skupiona jest w jednym kompleksie leśnym stanowiącym 99,50% powierzchni. Pozostałe 33 kompleksy zajmują powierzchnię 87,82 ha.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 10. Struktura wielkości liczby kompleksów leśnych w przedziałach powierzchniowych na poziomie nadleśnictwa

Tabela 34. Liczba i wielkość kompleksów w Nadleśnictwie Ruzów na poziomie leśnictw.

Leśnictwo	J.m.	Wielkość kompleksów leśnych w ha								Razem
		< 1.00	1.01-5.00	5.01-20.00	20.01-100.00	100.01-200.00	200.01-500.00	500.01-2000.00	>2000	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10
Cisy	szt.	1	3	-	-	-	-	1	-	5
	ha	0,7800	3,8976	-	-	-	-	1437,0372	-	1441,7148
Jagodzin	szt.	7	1	-	1	-	-	1	-	10
	ha	2,7251	3,3600	-	36,6200	-	-	1569,8382	-	1612,5433
Poświętne	szt.	1	1	1	-	-	-	1	-	4
	ha	0,4800	1,3300	7,7100	-	-	-	1879,8000	-	1889,3200
Ziębina	szt.	2	-	-	-	-	-	1	-	3
	ha	0,7600	-	-	-	-	-	1945,3067	-	1946,0667
Dębówek	szt.	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	ha	-	-	-	-	-	-	1546,5735	-	1546,5735
Dzików	szt.	1	-	-	-	-	-	1	-	2
	ha	0,4000	-	-	-	-	-	1608,5884	-	1608,9884
Głuszec	szt.	2	-	1	-	-	-	1	-	4
	ha	0,1944	-	6,7500	-	-	-	1837,7577	-	1844,7021
Toporów	szt.	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	ha	-	-	-	-	-	-	-	2195,4600	2195,4600
Modrzew	szt.	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	ha	-	-	-	-	-	-	1805,3600	-	1805,3600

Ogólna charakterystyka lasu

Leśnictwo	J.m.	Wielkość kompleksów leśnych w ha								
		< 1.00	1.01-5.00	5.01-20.00	20.01-100.00	100.01-200.00	200.01-500.00	500.01-2000.00	>2000	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10
Okraglica	szt.	10	2	2	-	-	-	1	-	14
	ha	3,8655	5,0600	13,8856	-	-	-	1942,8927	-	1965,7038
Razem	szt.	23	7	4	1	-	-	9	1	45
	ha	9,2050	13,6476	28,3456	36,6200	-	-	15573,1544	2195,4600	17856,4326

*Powierzchnia ewidencyjna ze współwłasnością

Z powierzchni gruntów nadleśnictwa wydzielone zostały 28 śródleśnych enklaw gruntów obcych, wyszczególnionych poniżej.

Obręb Ruszów:

Na terenie obrębu znajduje się 6 enklaw śródleśnych gruntów obcych:

- enklawa otoczona oddziałem: 627;
- enklawa otoczona oddziałem: 556, 609;
- enklawa otoczona oddziałem: 556;
- enklawa otoczona oddziałem: 556;
- enklawa otoczona oddziałem: 611;
- enklawa otoczona oddziałem: 538, 590, 591;

Obręb Polana:

Na terenie obrębu znajdują się 22 enklawy śródleśne gruntów obcych:

- enklawa otoczona oddziałem: 560;
- enklawa otoczona oddziałem: 506, 507, 559, 560, 561;
- enklawa otoczona oddziałem: 506;
- enklawa otoczona oddziałem: 504;
- enklawa otoczona oddziałem: 450;
- enklawa otoczona oddziałem: 338, 339, 396, 397;
- enklawa otoczona oddziałem: 338;
- enklawa otoczona oddziałem: 197;
- enklawa otoczona oddziałem: 197
- enklawa otoczona oddziałem: 196, 197;
- enklawa otoczona oddziałem: 197;
- enklawa otoczona oddziałem: 196, 197;
- enklawa otoczona oddziałem: 153;
- enklawa otoczona oddziałem: 153, 196;
- enklawa otoczona oddziałem: 153, 154;

Ogólna charakterystyka lasu

- enklawa otoczona oddziałem: 154,
- enklawa otoczona oddziałem: 154
- enklawa otoczona oddziałem: 153, 154;
- enklawa otoczona oddziałem: 140;
- enklawa otoczona oddziałem: 141;
- enklawa otoczona oddziałem: 50;
- enklawa otoczona oddziałem: 39;

Poza wymienionymi enklawami, na terenie gruntów nadleśnictwa znajdują się liczne półenklawy. Jest to wynik kształtu granic kompleksów (ich nieregularnego przebiegu).

Liczba kompleksów leśnych jest zmienna, w zależności od przyjętego poziomu analizy (nadleśnictwo, obręb czy leśnictwo) i wynika z faktu, iż niektóre leśnictwa położone są w tym samym kompleksie.

I.4.3. ZESTAWIENIE EKONOMICZNYCH WSKAŹNIKÓW GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki techniczno-ekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej:

TABELA XIX – EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna ¹ (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		16566,33	16613,28
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³		3715305	4176909
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³ /ha		224	251
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - zł.	503 904 321,15	1 308 042 504,30
		wartość gruntów leśnych (wg metody wskaźnikowej) - zł.	505 262 345,89	873 752 582,53
		wartość środków trwałych - zł.	23 912 946,14	42 042 725,61
	Razem	-zł.	1 033 079 613,18	2 223 837 812,44
5	Etat 10. letni (grubizna netto)	użytki rębne - m ³ netto	282519	329684
		użytki przedrębne - m ³ netto	486024	472560
		razem użytki główne - m ³ netto	768543	802244

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
		udział użytków przedrębnych -%	63,24	58,90
6	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	111010	111710
		przeciętnie m ³ /ha/rok	6,93	6,92
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leś. /rok	2,06	2,35
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leś. /rok	3,75	3,56
		użytkowanie główne m ³ /ha pow. leś. /rok	5,81	5,91
		użytkowanie główne% zasobów/rok	2,54	2,35
		użytkowanie główne% przyrostu/rok	8,48	8,79
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego -% (udział w powierzchni leśnej)		2,04	1,95
9	Udział lasów ochronnych -% (udział w powierzchni leśnej)		54,30	65,63
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha		0	0
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		0	0

1 - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

I.4.4. ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu na podstawie przychodów i kosztów nadleśnictwa z ostatnich trzech lat, dla etatu potencjalnego (uwzględniającego pożądaną kierunek rozwoju zasobów drzewnych nadleśnictwa) oraz dla etatu przyjętego (uwzględniającego ograniczenia gospodarki leśnej z tytułu wymogów ustawy o ochronie przyrody) przedstawia się poniżej:

Ogólna charakterystyka lasu

TABELA XX – ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata**	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie urządzania lasu	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1	Przeciętna roczna ilość pozyskanego drewna*	m ³ /netto	80513	80224	80224
2	Koszty administracyjne ¹	zł	2918371	2918371	2918371
3	Koszty ochrony lasu ¹	zł	685491	685491	685491
4	Koszty nasiennictwa i selekcji ¹	zł	7511	7511	7511
5	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	4259	4259	4259
6	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień ³	ha	80,82	165,70	165,70
7	Koszty pielęgnowania upraw i młodników ⁴	zł/ha	1815	1815	1815
8	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników ³	ha	123	162	162
9	Koszty pozyskania i zrywki drewna ¹	zł/m ³	57,22	57,22	57,22
Suma kosztów (k)		zł	b.d.	b.d.	b.d.
10	Przychody ze sprzedaży drewna ¹	zł/m ³	271,46	271,46	271,46
Suma przychodów (p)		zł	b.d.	b.d.	b.d.
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	b.d.	b.d.	b.d.

*- W kol. 5 i 6 odpowiednio według danych z tabeli XVII

** - ostatnie 3 lata tj. 2022, 2023, 2024

¹ - Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

² - Wynik z kol. 4 obejmujący również poprawki i uzupełnienia oraz wprowadzanie podszytów, powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

³ - W kol. 5 według danych z tabeli XVIII, a w kol. 6 z proporcji: etat z kol. 6/etat z kol.5 razy dane z kol. 5.

⁴ -Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

Ogólna charakterystyka lasu

I.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH

I.5.1. OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU

Ocenę możliwości produkcyjnych lasu przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory zamieszczone w części tabelarycznej:

- ☒ **tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.
- ☒ **tabela III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- ☒ **tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- ☒ **tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ☒ **tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ☒ **tabela VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących.
- ☒ **tabela VII** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.
- ☒ **tabela VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy.

I.5.1.1. PRZECIĘTNE BONITACJE GATUNKÓW PANUJĄCYCH

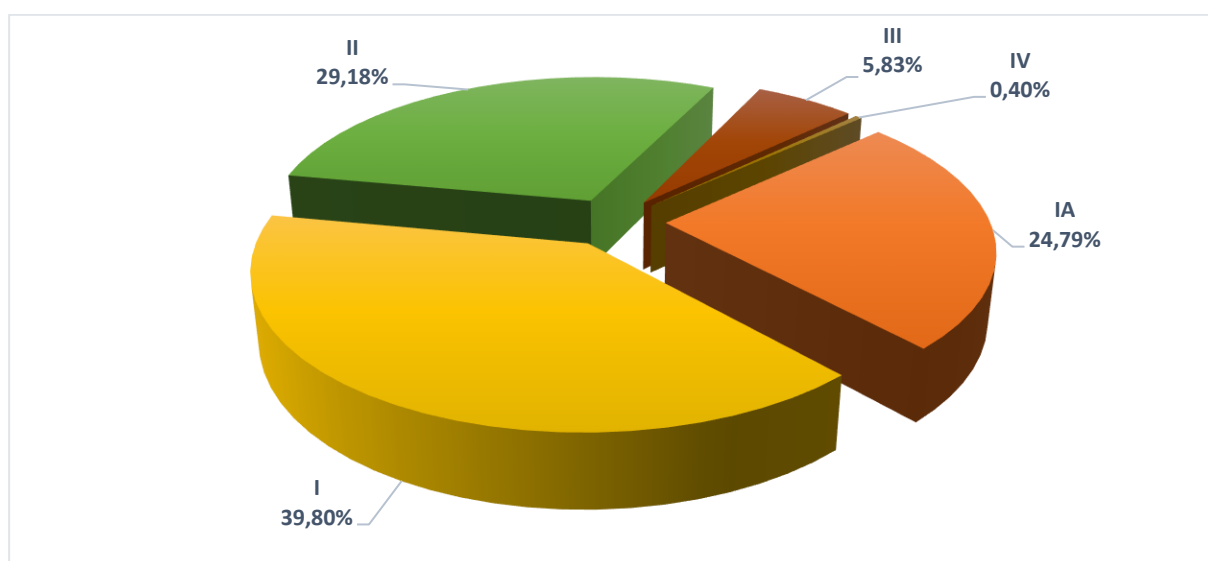
Tabela 35. Syntetyczne zestawianie bonitacji wg gatunków panujących

Bonitacja	Gatunki panujące		Razem	%
	SO	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Obręb RUSZÓW				
IA	1453,34	1,95	1455,29	23,86
I	2499,67	163,56	2663,23	43,66
II	1478,03	264,43	1742,46	28,57
III	168,89	56,60	225,49	3,70
IV	4,42	8,15	12,57	0,21
Razem	5604,35	494,69	6099,04	100,00
Obręb POLANA				
IA	2543,13	-	2543,13	25,35
I	3583,73	175,09	3758,82	37,46
II	2730,13	234,40	2964,53	29,55
III	641,95	72,34	714,29	7,12
IV	26,98	25,40	52,38	0,52

Ogólna charakterystyka lasu

Bonitacja	Gatunki panujące		Razem	%
	SO	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Razem	9525,92	507,23	10033,15	100,00
Nadleśnictwo Ruzów				
IA	3996,47	1,95	3998,42	24,79
I	6083,40	338,65	6422,05	39,80
II	4208,16	498,83	4706,99	29,18
III	810,84	128,94	939,78	5,83
IV	31,40	33,55	64,95	0,40
Razem	15130,27	1001,92	16132,19	100,00

*grunty leśne zalesione

Wykres 11. Rozkład powierzchni w klasach bonitacji w Nadleśnictwie Ruzów

Z powyższego zestawienia wynika, iż drzewostany osiągały najczęściej I oraz II klasę bonitacji. Udział drzewostanów bonitacji IV jest niski i stanowi 0,40% (64,95 ha). Bonitacja V nie została zinwentaryzowana wśród gatunków panujących.

I.5.1.2. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

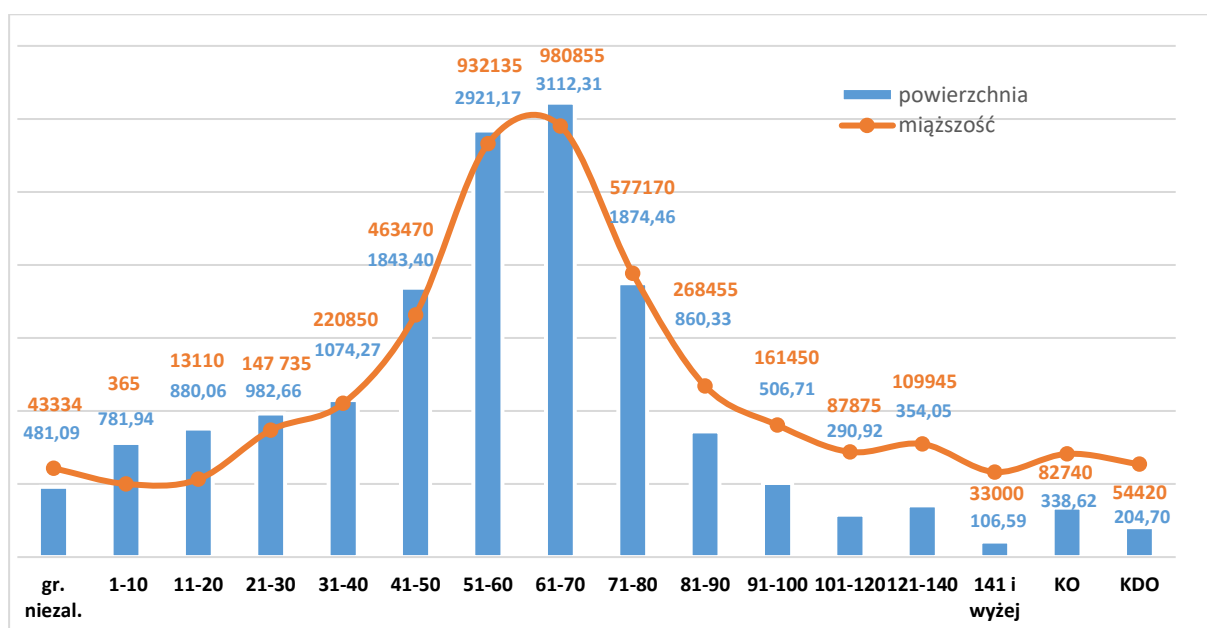
Dla zobrazowania stanu lasu i zasobów drzewnych poniżej przedstawiono w formie wykresów, strukturę wiekową i miąższościową według stanu na 01.01.2025 r.

Charakterystykę zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o tabelę IV.

Rozkład powierzchniowy charakteryzuje się wieloma wartościami modalnymi wynikającymi z:

Ogólna charakterystyka lasu

- ☑ dużego udziału drzewostanów w klasie odnowienia (KO), zajmujących powierzchnię 338,62 ha (2,04% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa), powstałych w wyniku zagospodarowania rębniami złożonymi w minionych okresach gospodarczych;
- ☑ udział drzewostanów I i II klasy wieku znajduje się na podobnym poziomie i wynosi odpowiednio 1662,00 ha (10 % powierzchni leśnej zalesionej) oraz 2056,93 ha (12,75 % powierzchni leśnej zalesionej);
- ☑ znacznego udziału powierzchni III, IV klasy wieku. Drzewostany w wieku od 41 do 80 lat zajmują 9751,34 ha, co stanowi 60,45% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

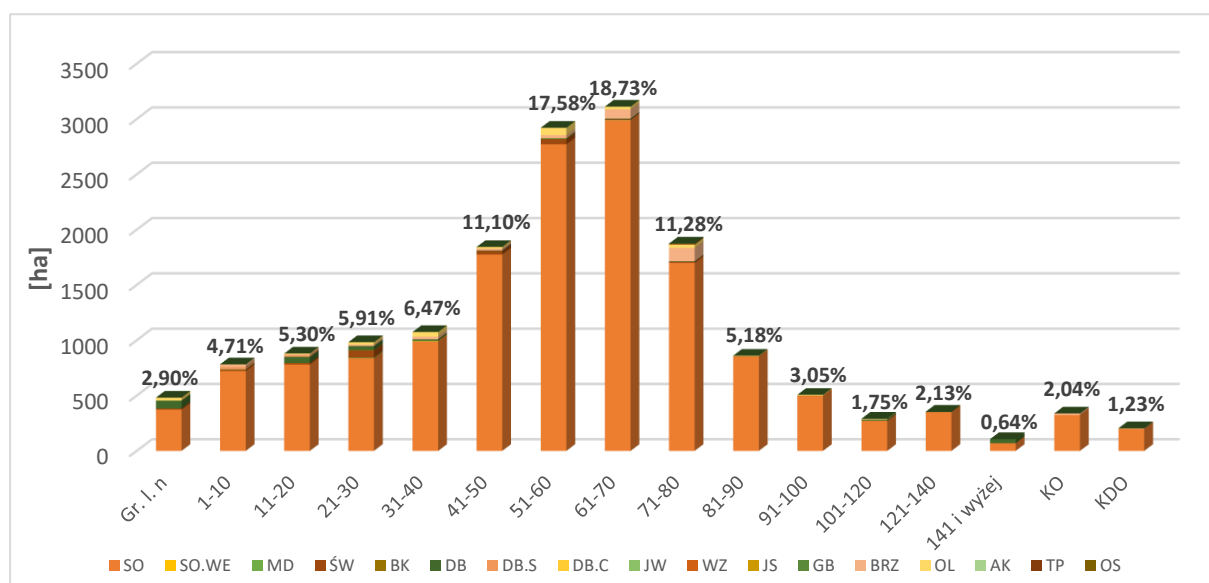

Wykres 12.

Rozkład powierzchni i miąższości w Nadleśnictwie Ruszów

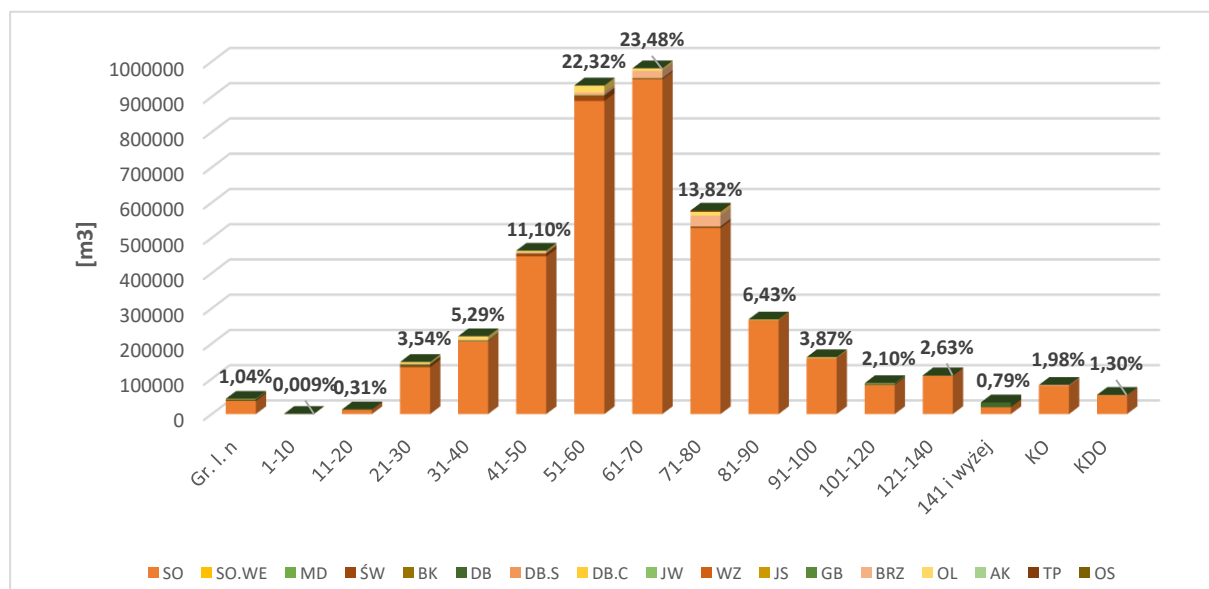
Ogólna charakterystyka lasu

Rozkład powierzchni

Wykres 13. Rozkład powierzchni w podklasach wieku wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Ruszów

Rozkład miąższości

Wykres 14. Rozkład miąższości w podklasach wieku wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Ruszów

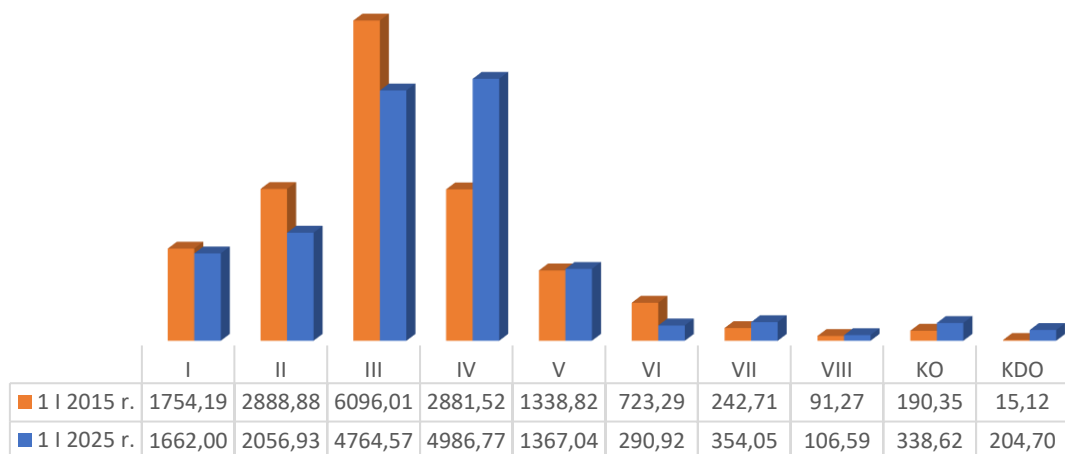
Tabela 36. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu dla Nadleśnictwa Ruzów

Wg stanu na	Gr. leś. niezal.	Przestoje	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KDO	KO	grunty zal.	grunty zal. i niezal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.														
Powierzchnia: ha /%														
1 I 2025 r.	481,09		1662	2056,93	4764,57	4986,77	1367,04	290,92	354,05	106,59	338,62	204,7	16132,19	16613,28
	2,90%	-	10,00%	12,38%	28,68%	30,02%	8,23%	1,75%	2,13%	0,64%	2,04%	1,23%	97,10%	100,00%
1 I 2015 r.	344,02		1754,19	2888,88	6096,01	2881,52	1338,82	723,29	242,71	91,27	190,35	15,12	16222,16	16566,18
	5,96%	-	15,81%	26,66%	22,57%	14,39%	9,02%	2,87%	0,25%	0,65%	1,66%	0,15%	94,04%	100,00%
Różnica	137,07	-	-92,19	-831,95	-1331,44	2105,25	28,22	-432,37	111,34	15,32	148,27	189,58	-89,97	47,1
	39,84%	-	-5,26%	-28,80%	-21,84%	73,06%	2,11%	-59,78%	45,87%	16,79%	77,89%	1253,84%	-0,55%	0,28%
2.														
Zasoby mięższości: m³ /%														
1 I 2025 r.	9647	33687	13475	368585	1395605	1558025	429905	87875	109945	33000	82740	54420	4167262	4176909
	0,23%	0,81%	0,32%	8,82%	33,41%	37,30%	10,29%	2,10%	2,63%	0,79%	1,98%	1,30%	99,77%	100,00%
1 I 2015 r.	2239	16716	17450	505795	1667700	810145	373130	193200	61000	25770	35995	3165	3710066	3712305
	0,48%	0,67%	1,06%	17,77%	32,28%	23,53%	14,35%	5,56%	0,39%	1,65%	2,10%	0,15%	99,52%	100,00%
Różnica	7408	16971	-3975	-137210	-272095	747880	56775	-105325	48945	7230	46745	51255	457196	464604
	330,86%	101,53%	-22,78%	-27,13%	-16,32%	92,31%	15,22%	-54,52%	80,24%	28,06%	129,87%	1619,43%	12,32%	12,52%
3.														
Przeciętna zasobność: m³ na 1ha														
1 I 2025 r.	20	-	8	179	293	312	314	302	311	310	244	266	258	251
1 I 2015 r.	7	-	10	175	274	281	279	267	251	282	189	209	229	224
Różnica	14	-	-2	4	19	31	36	35	59	27	55	57	30	27
	208,10%	-	-18,50%	2,35%	7,07%	11,13%	12,84%	13,08%	23,56%	9,65%	29,22%	27,00%	12,95%	12,20%

Ogólna charakterystyka lasu

W wyniku analizy zamieszczonych danych sformułowano następujące wnioski:

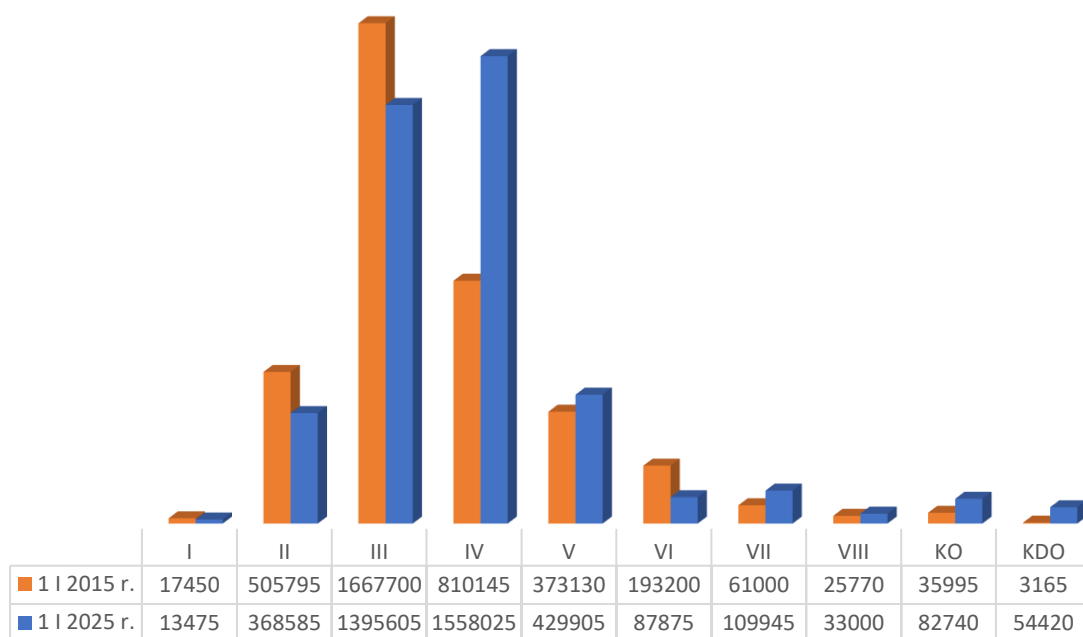
- ☑ Zwiększenie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 0,28 % (47,10 ha); natomiast spadek powierzchni leśnej zalesionej 0,55% (89,97 ha).
- ☑ Nastąpił wzrost miąższości drzewostanów (zapasu) na powierzchni leśnej zalesionej. Wzrost ten wynosi 457 196 m³ tj. 12,32% w stosunku do miąższości wg V rewizji urządzania lasu.
- ☑ Nastąpił wzrost udziału powierzchniowego oraz miąższościowego drzewostanów w IV i V klasie wieku. W IV klasie wieku odpowiednio 73,06 %,92,31%; w V klasie wieku odpowiednio 2,11%,15,22% w odniesieniu do V rewizji.
- ☑ Przyczyną wzrostu zasobności na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej, jak i powierzchni leśnej zalesionej, jest wzrost przeciętnego zapasu odpowiedni o 12,20 % i 12,95%.

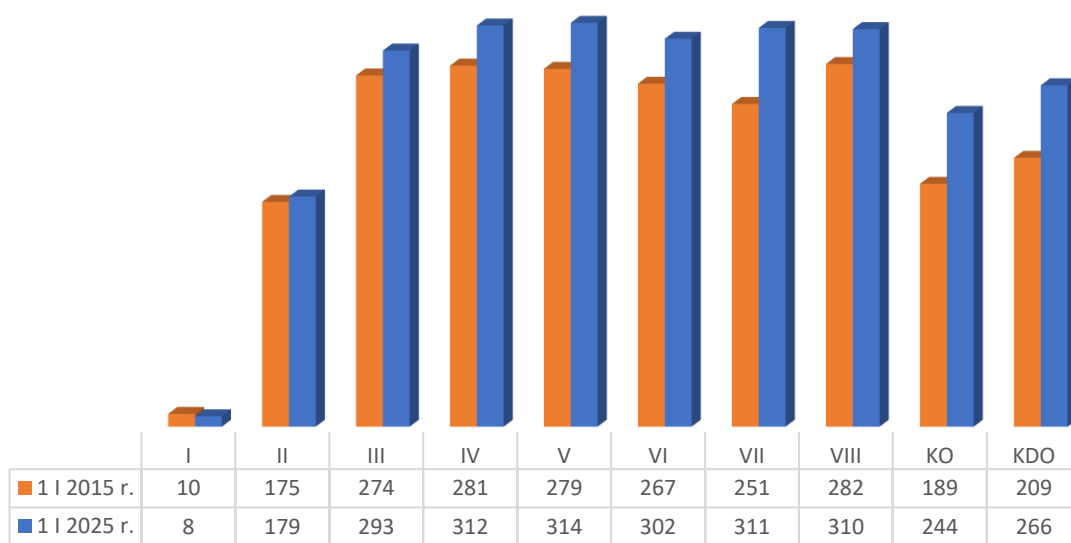
Wykres 15. Zmiana rozkładu powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Ruszów, wg danych z V i VI rewizji PUL

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 16. Zmiana rozkładu zapasu klas wieku w Nadleśnictwie Ruszów, wg danych z V i VI rewizji PUL

Wykres 16. Zmiana rozkładu zapasu klas wieku w Nadleśnictwie Ruszów, wg danych z V i VI rewizji PUL

Wykres 17. Zmiana rozkładu przeciętnego zapasu na 1 ha klas wieku w Nadleśnictwie Ruszów, wg danych z V i VI rewizji PUL.

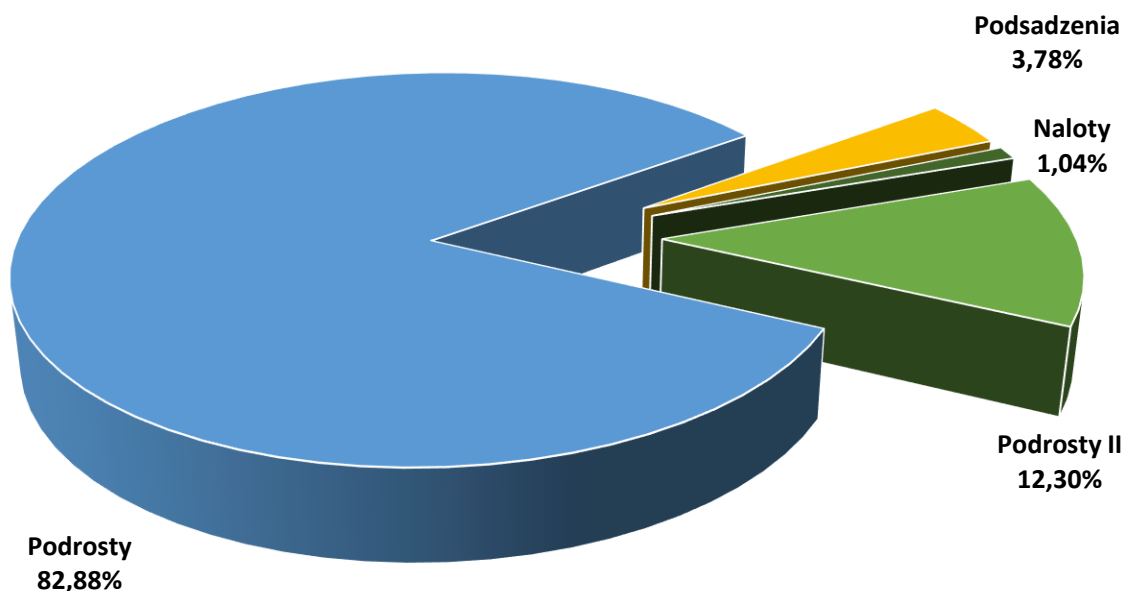
Ogólna charakterystyka lasu

I.5.1.3. CHARAKTERYSTYKA MŁODEGO POKOLENIA

Podczas prac taksacyjnych zinwentaryzowano warstwy młodego pokolenia, tj. nalotu, podrostu oraz podsadzeń. W poniższym zestawieniu przedstawiono powierzchnię rzeczywistą (zredukowaną) młodego pokolenia.

Tabela 37. Zestawienie powierzchni zinwentaryzowanego młodego pokolenia

Młode pokolenie (powierzchnia zredukowana ha)					
Obręb Nadleśnictwo	Podrosty II	Podrosty	Podsadzenia	Naloty	Razem
Ruszków	65,82	181,96	10,79	3,72	262,29
Polana	45,22	566,34	23,32	5,66	640,54
Nadleśnictwo	111,04	748,30	34,11	9,38	902,83

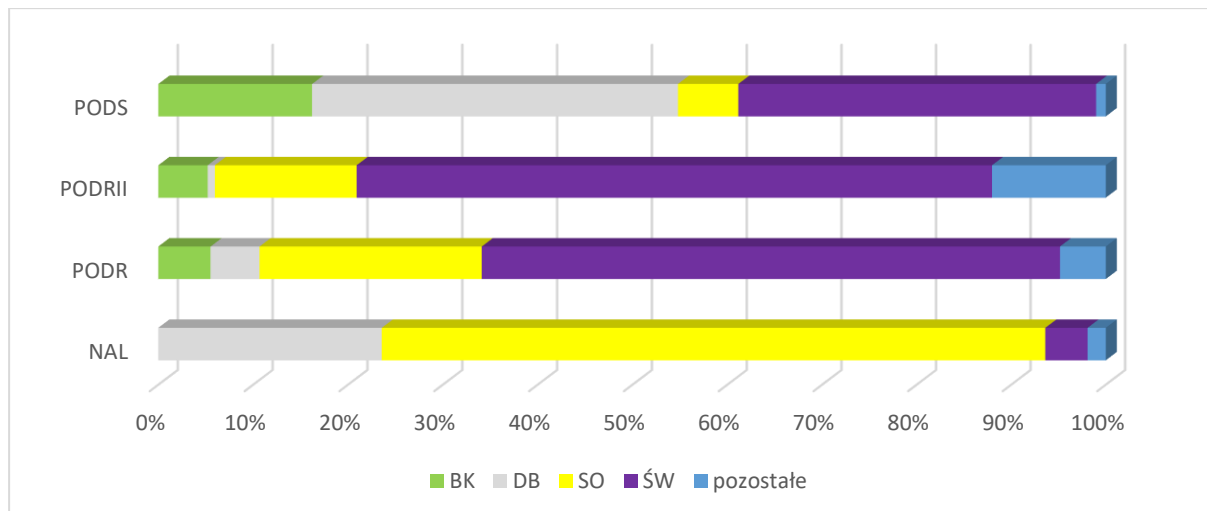

Wykres 18. Struktura młodego pokolenia w Nadleśnictwie Ruszków

Gatunkami dominującymi w warstwie nalotów jest sosna, która stanowi 70,04% (6,57 ha). Drugim najczęściej występującym gatunkiem młodego pokolenia w warstwie nalotu jest dąb opisany na powierzchni 2,21 ha co stanowi 23,56 % całej warstwy. W warstwie podrostów przeważa świerk z udziałem 61,06 % (456,89 ha), na drugim miejscu jest sosna z udziałem 23,43 % (175,35 ha), na kolejnym miejscu jest buk z udziałem 5,51 % (42,20 ha). Wśród podsadzeń dominuje dąb z udziałem 38,58 % (13,16 ha), świerk 37,82% (12,90 ha) i buk 16,21 % (5,53 ha). W podroście o charakterze drugiego piętra dominuje świerk z udziałem 67,07 % (74,47 ha) na drugim miejscu jest sosna z udziałem 14,95 % (16,60 ha).

Ogólna charakterystyka lasu

Dane te pokazują pozytywną tendencję urozmaicania składów gatunkowych drzewostanów przez umiejętne prowadzenie gospodarki leśnej.

Wykres 19. Udział gatunków drzew w warstwach młodego pokolenia

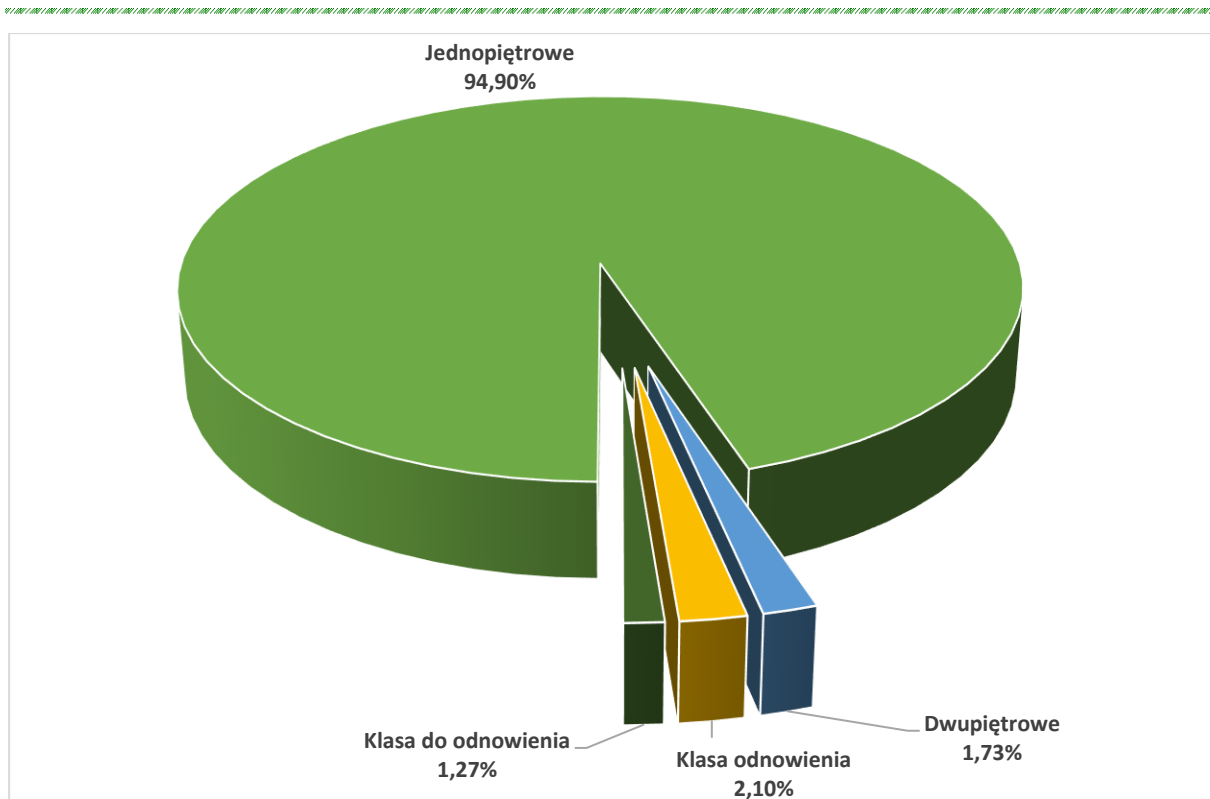
I.5.1.4. CHARAKTERYSTYKA BUDOWY PIONOWEJ DRZEWOSTANÓW

Struktura budowy pionowej w Nadleśnictwie Ruszów jest jednolita, z przewagą drzewostanów jednopiętrowych zajmujących 94,90% powierzchni leśnej zalesionej. Udział drzewostanów dwupiętrowych jest niewielki i wynosi 1,73%. Drzewostany będące w klasie odnowienia i klasie do odnowienia w całym nadleśnictwie stanowią 3,37% powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 38. Charakterystyka budowy pionowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	5987,90	98,17	9322,34	92,91	15310,24	94,90
Dwupiętrowe	46,30	0,76	232,33	2,32	278,63	1,73
Wielopiętrowe	-	0,00	-	0,00	-	-
Klasa odnowienia	48,06	0,79	290,56	2,90	338,62	2,10
Klasa do odnowienia	16,78	0,28	187,92	1,87	204,70	1,27
Budowa przerębowa	-	0,00	-	0,00	-	-
Razem	6099,04	100,00	10033,15	100,00	16132,19	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

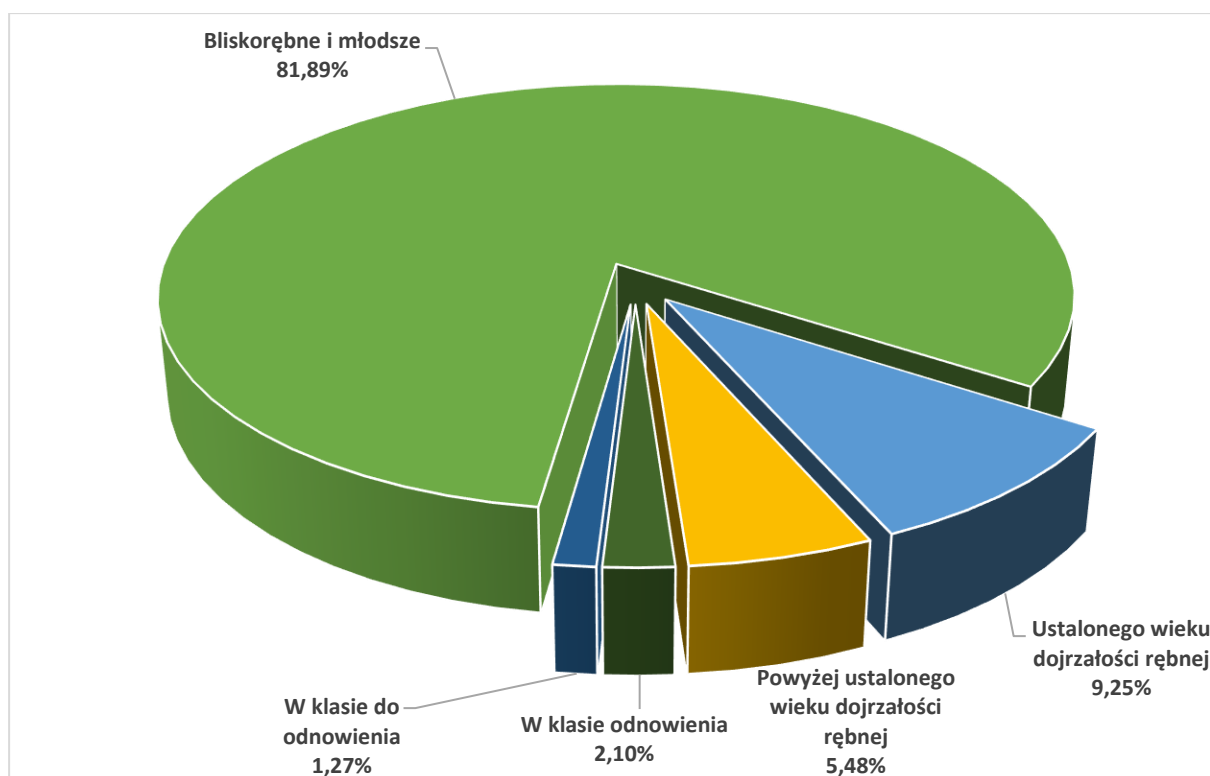
Wykres 20. Struktura budowy piętrowej drzewostanów

I.5.1.5. UDZIAŁ KATEGORII DRZEWOSTANÓW ZE WZGLĘDU NA DOJRZAŁOŚĆ RĘBNĄ

Tabela 39. Powierzchniowy udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	5096,00	83,55	8115,18	80,88	13211,18	81,90
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	658,59	10,80	834,31	8,32	1492,90	9,25
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	279,61	4,58	605,18	6,03	884,79	5,48
W klasie odnowienia	48,06	0,79	290,56	2,90	338,62	2,10
W klasie do odnowienia	16,78	0,28	187,92	1,87	204,70	1,27
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	6099,04	100,00	10033,15	100,00	16132,19	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 21. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

I.5.1.6. ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy wg panujących gatunków drzew dla obrębów oraz łącznie dla nadleśnictwa i porównanie z wynikami z V rewizji u.l.

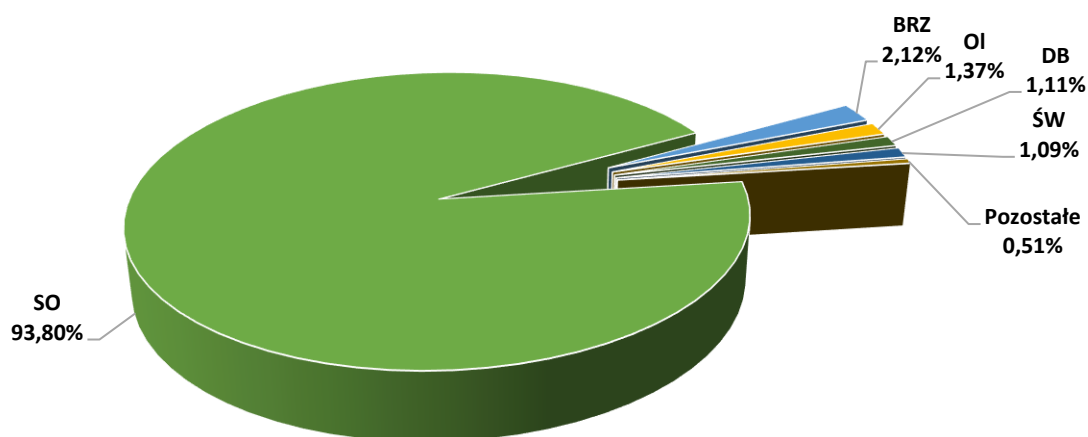
Tabela 40. Syntetyczne zestawienie udziału powierzchni oraz miąższości wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Ruszów

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RUSZÓW		POLANA		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	91,90	93,15	94,96	96,25	93,80	95,05	93,34	93,9	0,46	1,15
SO.WE	0,03	0,02	-	-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
MD	-	-	0,13	0,07	0,08	0,04	0,07	0,04	0,01	0,00
ŚW	1,25	0,92	0,99	0,72	1,09	0,80	1,3	1,22	-0,21	-0,42
BK	0,09	0,04	0,06	0,02	0,07	0,03	0,05	0,02	0,02	0,01
DB	0,47	0,35	1,50	0,89	1,11	0,68	0,9	0,55	0,21	0,13
DB.S	0,11	0,01	0,29	0,02	0,22	0,02			0,22	0,02
DB.C	0,03	0,04	0,00	0,00	0,01	0,01	0,03	0,03	-0,02	-0,02
JW	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
WZ	0,00	0,00	-	-	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
JS	0,00	0,00	-	-	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
GB	-	-	0,07	0,09	0,05	0,06	0,02	0,03	0,03	0,03
BRZ	3,76	3,11	1,12	0,91	2,12	1,76	2,68	2,46	-0,56	-0,70

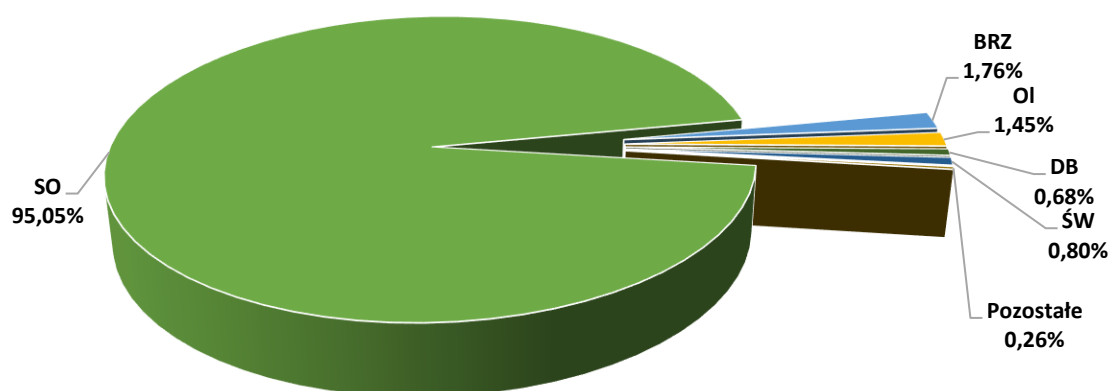
Ogólna charakterystyka lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RUSZÓW		POLANA		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
OL	2,28	2,28	0,82	0,93	1,37	1,45	1,25	1,34	0,12	0,11
TP	-	-	0,06	0,10	0,04	0,06	0,04	0,05	0,00	0,01
OS	0,08	0,08	0,00	0,00	0,03	0,03	0,31	0,35	-0,28	-0,32
AK	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100	100	-	-

*na powierzchni leśnej zalesionej

Wykres 22. Powierzchniowy udział wg gatunków panujących dla nadleśnictwa

Wykres 23. Miąższościowy udział wg gatunków panujących dla nadleśnictwa

Ogólna charakterystyka lasu

Z analizy układu tabeli klas wieku wg gatunków panujących wynika, iż dominującymi gatunkami są:

- ☑ So – który zajmuje 93,80% powierzchni i 95,05% miąższości,
- ☑ Brz – który zajmuje 2,12% powierzchni i 1,76% miąższości,
- ☑ Ol – która zajmuje 1,37% powierzchni i 1,45% miąższości
- ☑ Db – który zajmuje 1,11% powierzchni i 0,68% miąższości,
- ☑ Św – która zajmuje 1,09% powierzchni i 0,80% miąższości,

Udział pozostałych gatunków jest niski i wynosi poniżej 1%.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego nastąpił:

- ☑ wzrost udziału powierzchniowego sosny, dęba, buka, graba i olszy.
- ☑ spadek udziału świerka, brzozy, osiki i dęba czerwonego zarówno pod względem powierzchniowym jak i miąższościowym

I.5.1.7. ROZKŁAD POWIERZCHNI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy w m³ wg rzeczywistych składów gatunków drzew łącznie dla nadleśnictwa oraz ich porównanie z wynikami z V rewizji u.l. W prezentowanych zmianach powierzchni i miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych zmiany te dotyczyły różnicy wielkości powierzchni i miąższości wg stanu na 1 stycznia 2025 roku, a wielkością wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Tabela 41. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Ruszów

Powierzchnia wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2025 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
13918,81	85,82	SO	13881,52	86,09	-37,29	-0,27
0,89	0,01	SO.C	0,70	0,00	-0,19	-21,35
1,16	0,01	SO.WE	2,20	0,01	1,04	89,66
66,59	0,41	MD	72,93	0,45	6,34	9,52
519,25	3,20	ŚW	548,98	3,40	29,73	5,73
0,72	0,00	JD	3,61	0,02	2,89	401,39
0,00	0,00	CIS	2,55	0,02	2,55	100,00
91,20	0,56	BK	95,92	0,59	4,72	5,18
288,30	1,78	DB	273,88	1,70	-14,42	-5,00
-	-	DB.S	84,25	0,52	84,25	100,00
-	-	DB.B	3,14	0,02	3,14	100,00
16,34	0,10	DB.C	15,09	0,09	-1,25	-7,65
0,31	0,00	KL	0,36	0,00	0,05	16,13
0,58	0,00	JW	0,77	0,00	0,19	32,76

Ogólna charakterystyka lasu

Powierzchnia wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2025 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
1,16	0,01	WZ	0,70	0,00	-0,46	-39,66
0,68	0,00	JS	0,44	0,00	-0,24	-35,29
12,60	0,08	GB	15,94	0,10	3,34	26,51
997,24	6,15	BRZ	845,83	5,24	-151,41	-15,18
236,20	1,46	OL	246,31	1,53	10,11	4,28
0,68	0,00	OL.S	0,75	0,00	0,07	10,29
-	-	CZM	0,29	0,00	0,29	100,00
0,30	0,00	JRZ	0,31	0,00	0,01	3,33
2,14	0,01	AK	2,84	0,02	0,70	32,71
7,12	0,04	TP	7,20	0,04	0,08	1,12
57,42	0,35	OS	21,35	0,13	-36,07	-62,82
-	-	WB	0,07	0,00	0,07	100,00
2,18	0,01	LP	4,26	0,03	2,08	95,41
0,29	0,00	CzM.P	-	-	-0,29	-100,00
16222,16	100,00		16132,19	100,00		

*na powierzchni leśnej zalesionej

Z analizy układu powierzchniowej tabeli klas wieku, wg gatunków rzeczywistych składów gatunkowych wynika, iż dominującymi gatunkami są:

- ☒ So – który zajmuje 85,09% powierzchni i 89,14% miąższości,
- ☒ Brz – który zajmuje 5,24% powierzchni i 4,39% miąższości,
- ☒ Św – która zajmuje 3,40% powierzchni i 3,18% miąższości
- ☒ Db – który zajmuje 1,70% powierzchni i 0,81% miąższości,
- ☒ Ol – która zajmuje 1,53% powierzchni i 1,52% miąższości,
- ☒ Bk – która zajmuje 0,52% powierzchni i 0,17% miąższości,

I.5.1.8. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono miąższość w m³ i udział miąższościowy wg rzeczywistych składów gatunków drzew dla nadleśnictwa.

Tabela 42. Syntetyczne zestawienie miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Ruszów

Miąższość wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2025 r.		Zmiana miąższości	
m ³	%		m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
3300750	89,38	SO	3683635	89,14	382885	11,60
20	0,00	SO.C	100	0,00	80	400,00
65	0,00	SO.WE	345	0,01	280	430,77
6510	0,18	MD	13925	0,34	7415	113,90
105050	2,84	ŚW	131405	3,18	26355	25,09
-	-	JD	360	0,01	360	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

Miąższość wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2025 r.		Zmiana miąższości	
m ³	%		m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
2205	0,06	BK	7080	0,17	4875	221,09
24265	0,66	DB	33685	0,81	9420	38,82
-	-	DB.S	170	0,00	170	100,00
2155	0,06	DB.C	3685	0,09	1530	71,00
45	0,00	KL	45	0,00	0	0,00
105	0,00	JW	165	0,00	60	57,14
125	0,00	WZ	150	0,00	25	20,00
95	0,00	JS	85	0,00	-10	-10,53
2330	0,06	GB	3465	0,08	1135	48,71
177530	4,81	BRZ	181655	4,39	4125	2,32
51140	1,38	OL	62720	1,52	11580	22,64
-	-	OL.S	75	0,00	75	100,00
-	-	CZM	25	0,00	25	100,00
-	-	JRZ	15	0,00	15	100,00
340	0,01	AK	495	0,01	155	45,59
2380	0,06	TP	2810	0,07	430	18,07
17625	0,48	OS	6235	0,15	-11390	-64,62
		WB	10	0,00	10	100,00
570	0,02	LP	1230	0,03	660	115,79
45	0,00	CZM.P			-45	-100,00
3693350	100		4133570	100		

*na powierzchni leśnej zalesionej

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

☒ w ujęciu powierzchniowym

- wzrost udziału Bk o 5,18%, tj. z 91,20 ha do 95,92 ha;
- wzrost udziału Jd o 401,39%, tj. z 0,72 ha do 3,61 ha;
- wzrost udziału Db o 25,31%, tj. z 288,30 ha do 361,27 ha;
- wzrost udziału Św o 5,73%, tj. z 519,25 ha do 548,98 ha;
- zmniejszenie udziału So o 0,27%, tj. z 13918,81ha do 13881,52 ha
- zmniejszenie udziału Db.cz o 7,65%, tj. z 16,34 ha do 15,09 ha
- zmniejszenie udziału Os o 62,82%, tj. z 57,42 ha do 21,35 ha
- zmniejszenie udziału Brz o 15,18%, tj. z 997,27 ha do 845,83 ha

☒ w ujęciu miąższościowym

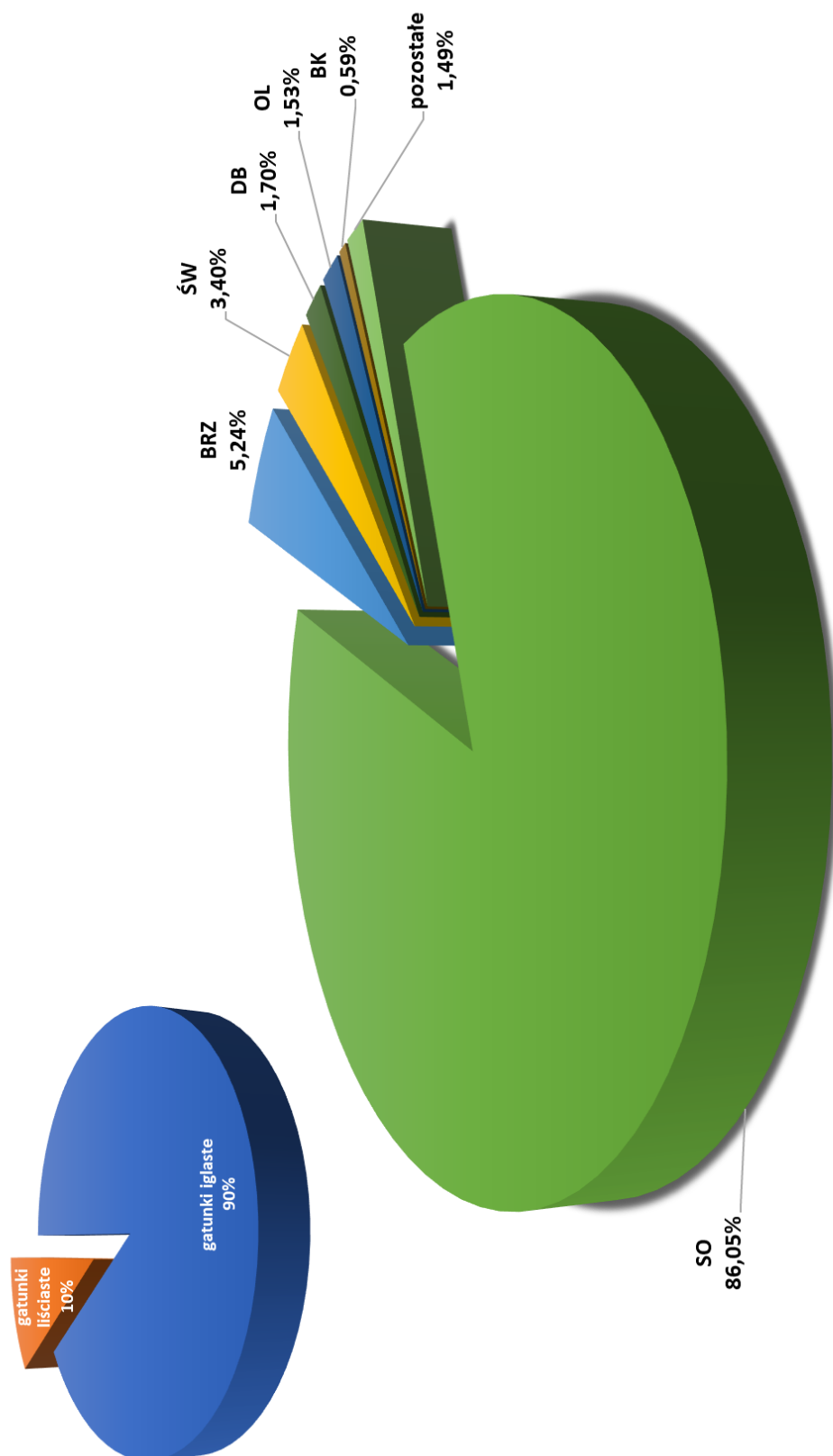
- wzrost udziału So o 11,60%, tj. z 3300750 m³ do 3683635 m³;
- wzrost udziału Jd o 100,00%, tj. z 0 m³ do 360 m³;
- wzrost udziału Bk o 221,09%, tj. z 2205 m³ do 7080 m³;
- wzrost udziału Db o 39,52%, tj. z 24265 m³ do 33855 m³;
- wzrost udziału Brz o 2,32%, tj. z 177530 m³ do 181655 m³;
- wzrost udziału Ol o 22,64%, tj. z 51140 m³ do 62720 m³;

Ogólna charakterystyka lasu

Wzrost udziału Św o 25,09%, tj. z 105050 m³ do 131405 m³;
Zmniejszenie udziału Os o 64,62%, tj. z 17625 m³ do 6235 m³.
Zmniejszenie udziału Js o 10,53%, tj. z 95 m³ do 85 m³.

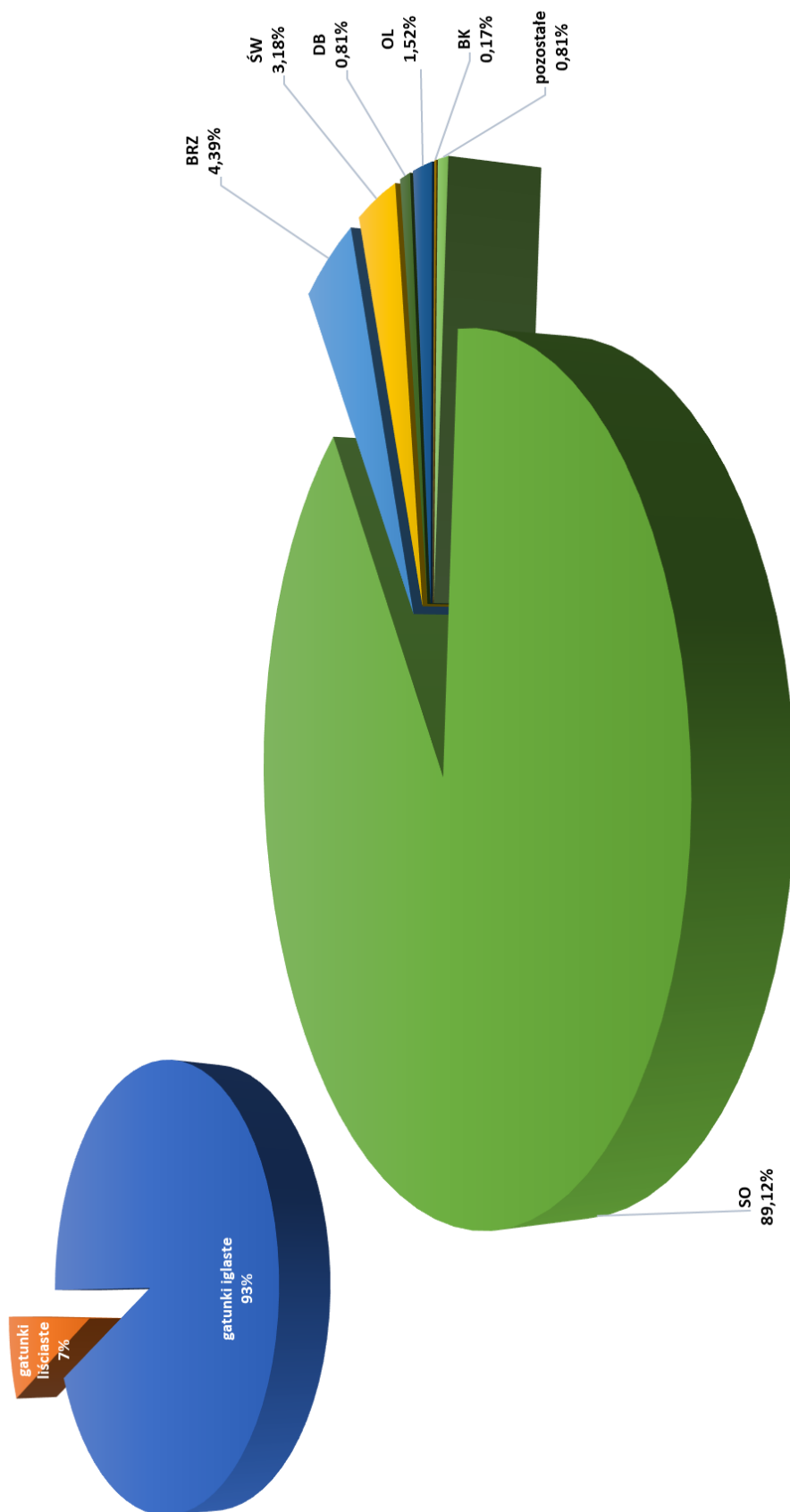
- wzrost udziału Św o 25,09%, tj. z 105050 m³ do 131405 m³;
- zmniejszenie udziału Os o 64,62%, tj. z 17625 m³ do 6235 m³.
- zmniejszenie udziału Js o 10,53%, tj. z 95 m³ do 85 m³.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 24. Powierzchniowy udział według rzeczywistych składów gatunkowych

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 25. Miąższościowy udział według rzeczywistych składów gatunkowych

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.1.9. PRZYROST DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA RUSZÓW

a) spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Spodziewany bieżący przyrost tablicowy został określony dla poszczególnych gatunków w klasach i podklasach wieku. Szczegółowe dane przedstawia tabela VIIIa i VIIIb.

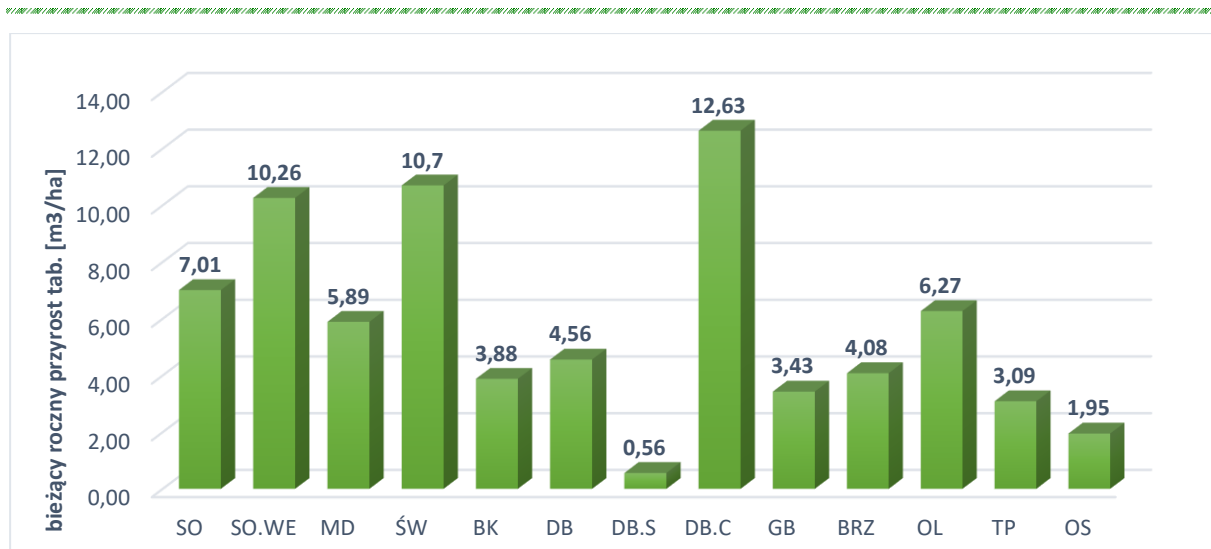
Tabela 43. Syntetyczne zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	RUSZÓW		POLANA				
	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	38915	6,94	67075	7,04	105990	7,01	94,9
SO.WE	20	10,26	-	-	20	10,26	0,0
MD	-	-	75	5,89	75	5,89	0,1
ŚW	895	11,73	985	9,90	1880	10,70	1,7
BK	15	2,82	30	4,78	45	3,88	0,0
DB	90	3,12	730	4,84	820	4,56	0,7
DB.S	10	1,44	10	0,35	20	0,56	0,0
DB.C	25	12,95	-	-	25	12,63	0,0
JW.	-	-	-	-	-	-	-
WZ	-	-	-	-	-	-	-
JS	-	-	-	-	-	-	-
GB	-	-	25	3,43	25	3,43	0,0
BRZ	910	3,97	485	4,31	1395	4,08	1,2
OL	890	6,41	495	6,04	1385	6,27	1,2
TP	0	-	20	3,09	20	3,09	0,0
OS	10	2,01	-	-	10	1,95	0,0
AK	-	-	-	-	-	-	-
Razem	41780	6,85	69930	6,97	111710	6,92	100,0

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje dąb czerwony – 12,63 m³/ha, następnie świerk – 10,70 m³/ha, najniższy dąb szypułkowy – 0,56 m³/ha. Sosna zwyczajna wykazuje przyrost na poziomie 7,01 m³/ha. Przyrost pozostałych głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa tj, buka, dębu, brzozy, olszy kształtuje się na poziomie odpowiednio 3,88 m³/ha, 4,56m³/ha, 4,08 m³/ha, 6,27 m³/ha.

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny jest równy 98450 m³/1rok = 984500 m³/10 lat = 88% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego.

Ogólna charakterystyka lasu

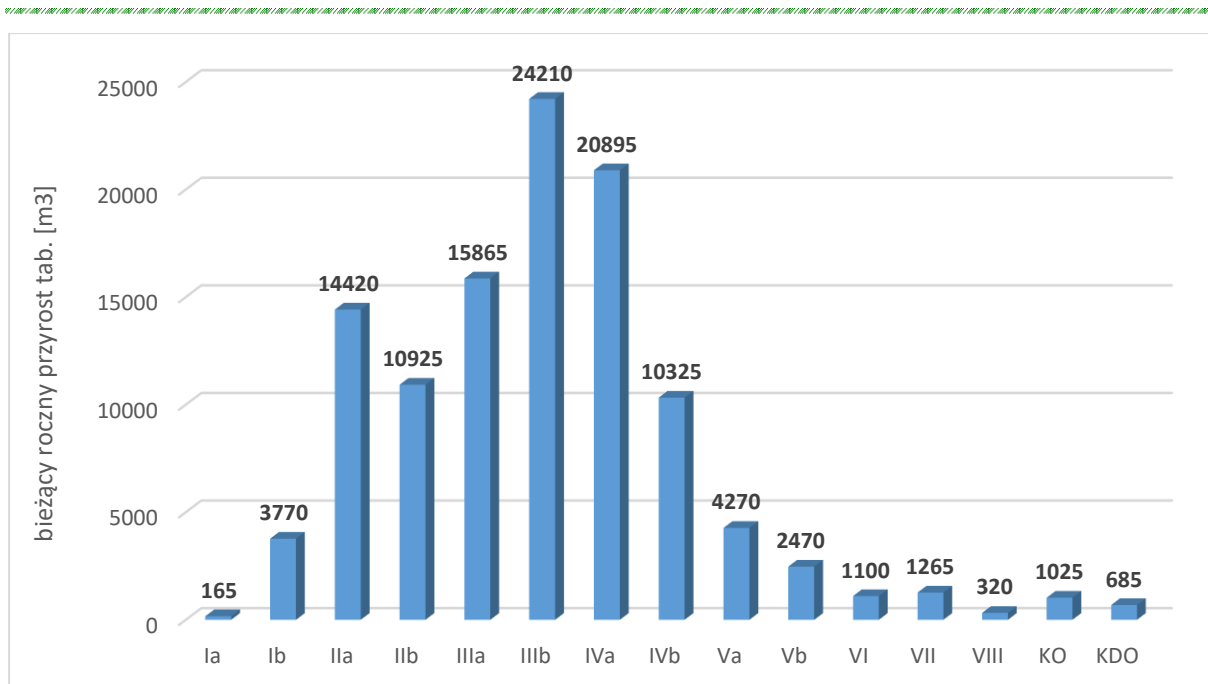

Wykres 26. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących Nadleśnictwa Ruszów

Tabela 44. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	75	0,18	90	0,13	165	0,15
Ib	1210	2,90	2560	3,66	3770	3,37
IIa	5205	12,46	9215	13,18	14420	12,91
IIb	3940	9,43	6985	9,99	10925	9,78
IIIa	5105	12,22	10760	15,39	15865	14,20
IIIb	8955	21,42	15255	21,83	24210	21,69
IVa	8430	20,18	12465	17,82	20895	18,70
IVb	5150	12,33	5175	7,40	10325	9,24
Va	2115	5,06	2155	3,08	4270	3,82
Vb	845	2,02	1625	2,32	2470	2,21
VI	405	0,97	695	0,99	1100	0,98
VII	80	0,19	1185	1,69	1265	1,13
VIII	95	0,23	225	0,32	320	0,29
KO	130	0,31	895	1,28	1025	0,92
KDO	40	0,10	645	0,92	685	0,61
SP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Razem	41780	100,00	69930	100,00	111710	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 27. Spodziewany bieżący przyrost tablicowy w klasach i podklasach wieku dla nadleśnictwa

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IIIb - 24 210 m³ brutto rocznie.

b) przyrost zrealizowany

Wskaźniki przyrostu bieżącego mogą, jak każda wielkość wnioskowana na podstawie danych uśrednionych na poziomie kraju, różnić się istotnie od wskaźników lokalnego okresowego przyrostu bieżącego uzyskiwanego w Nadleśnictwie Ruszów. Przybliżone lokalne wielkości uzyskanego w ostatnim 10-leciu przyrostu bieżącego użytecznego oblicza się dla obrębów leśnych i sumuje dla całego nadleśnictwa na podstawie wzoru:

$Z_{vu_} = V_k - V_p + U$, gdzie:

V_k - zasoby mąszości na końcu okresu obowiązywania planu,

V_p - zasoby mąszości na początku okresu obowiązywania planu,

U - suma mąszości grubizny brutto użytków rębnych i przedrębnych za okres obowiązywania planu.

Dla Nadleśnictwa Ruszów uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów wynosi 8,68 m³/ha.

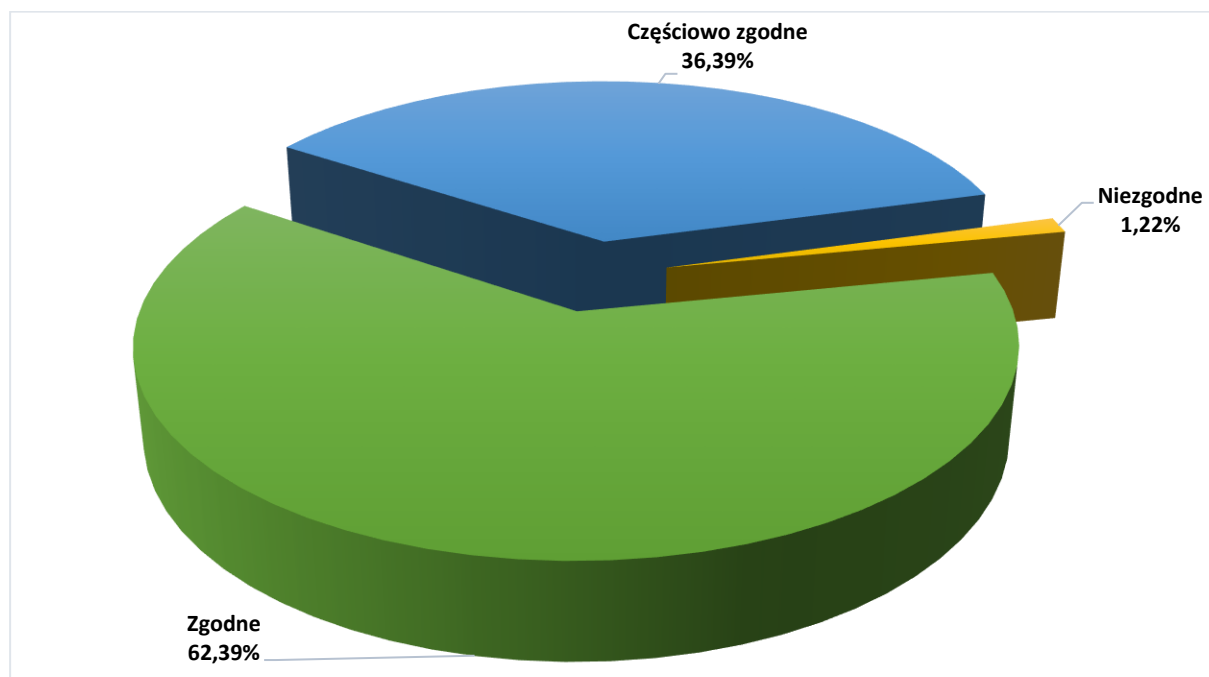
Ogólna charakterystyka lasu

I.5.2. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TYPEM DRZEWOSTANU

Podczas prac taksacyjnych obecnej rewizji planu u.l. zgodnie z § 40 instrukcji u.l. dokonano oceny zgodności składu gatunkowego z siedliskiem, a właściwie z przyjętym TD.

Tabela 45. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	304,93	72,92	250,07	68,74	555,00	70,98
Częściowo zgodne	110,92	26,53	113,73	31,26	224,65	28,73
Niezgodne	2,29	0,55	-	-	2,29	0,29
Razem	418,14	100,00	363,80	100,00	781,94	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	4110,52	72,35	5399,15	55,84	9509,67	61,95
Częściowo zgodne	1501,26	26,43	4145,11	42,87	5646,37	36,78
Niezgodne	69,12	1,22	125,09	1,29	194,21	1,27
Razem	5680,90	100,00	9669,35	100,00	15350,25	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	4415,45	72,40	5649,22	56,30	10064,67	62,39
Częściowo zgodne	1612,18	26,43	4258,84	42,45	5871,02	36,39
Niezgodne	71,41	1,17	125,09	1,25	196,50	1,22
Razem	6099,04	100,00	10033,15	100,00	16132,19	100,00

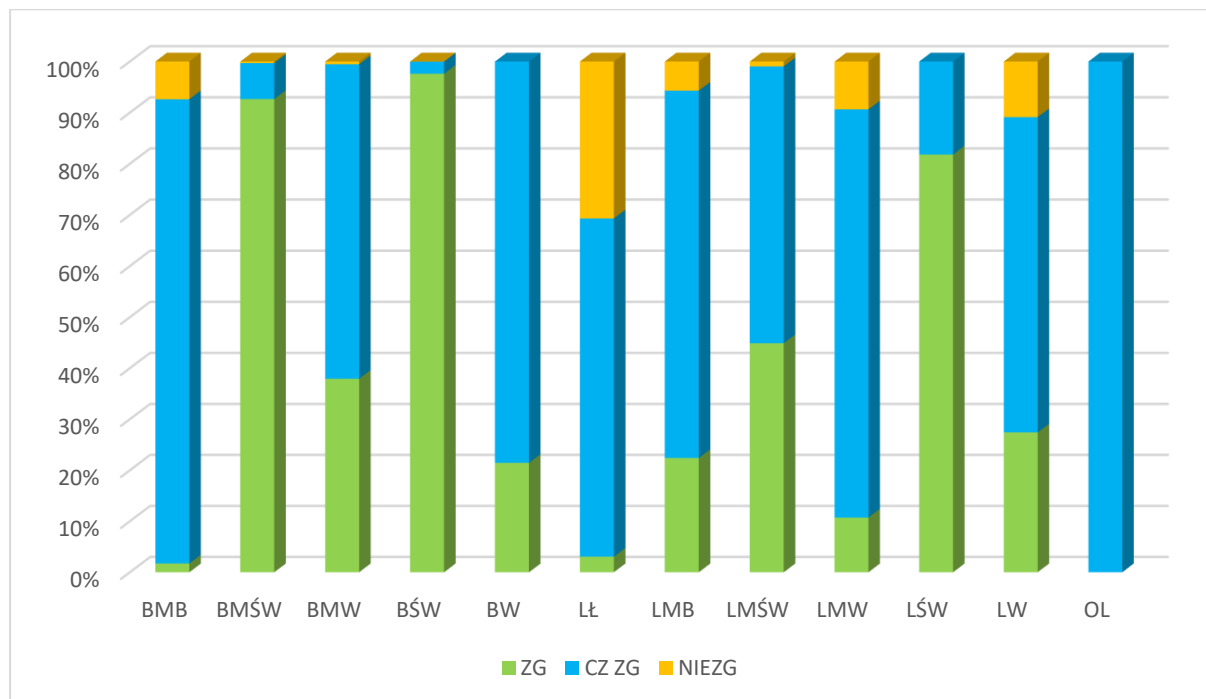
Wykres 28. Stopień zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ogólna charakterystyka lasu

Poniżej dodatkowo przedstawia się zgodności składów gatunkowych w odniesieniu do wszystkich siedlisk występujących na terenie Nadleśnictwa Ruszów.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Siedliskowy typ lasu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
	zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
BMB	3,72	0,04	194,79	3,32	15,83	8,06
BMŚW	1394,90	13,86	105,97	1,80	4,39	2,23
BMW	2481,44	24,65	4024,70	68,55	34,64	17,63
BŚW	5849,08	58,11	142,46	2,43	0,58	0,30
BW	105,98	1,05	388,04	6,61	-	-
LŁ	3,79	0,04	81,64	1,39	37,84	19,26
LMB	3,89	0,04	12,48	0,21	0,99	0,50
LMŚW	80,43	0,80	96,99	1,65	1,70	0,87
LMW	99,37	0,99	739,61	12,60	86,63	44,09
LŚW	7,06	0,07	1,57	0,03	-	-
LW	35,01	0,35	78,77	1,34	13,90	7,07
OL	-	-	4,00	0,07	-	-
Suma	10064,67	100	5871,02	100	196,50	100

Wykres 29. Struktura stopni zgodności składu gatunkowego z TD w typach siedliskowych lasu

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.3. OCENA JAKOŚCI HODOWLANEJ I TECHNICZNEJ DRZEWOSTANÓW

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

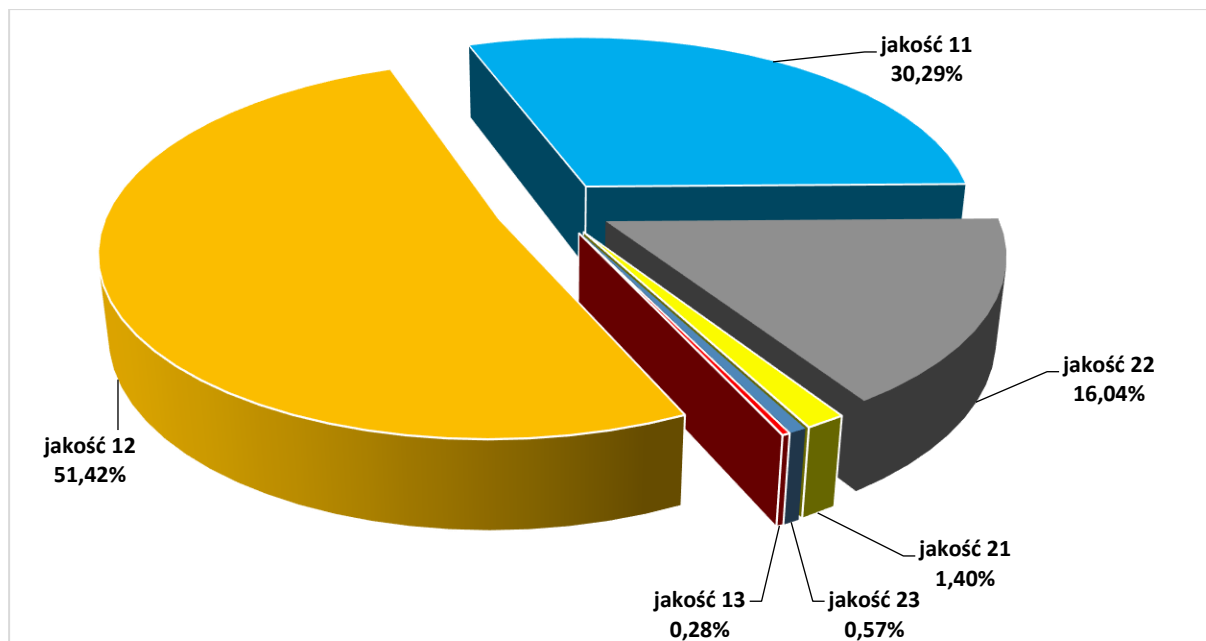
a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat zajmują powierzchnię 762,92ha.

Tabela 47. Jakość hodowlana upraw do 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	133,71	38,32	64,07	21,07	197,78	30,29
12	135,55	38,85	200,22	65,85	335,77	51,42
13	1,81	0,52	-	-	1,81	0,28
21	5,90	1,69	3,26	1,07	9,16	1,40
22	68,23	19,56	36,53	12,01	104,76	16,04
23	3,71	1,06	-	-	3,71	0,57
Razem	348,91	100,00	304,08	100,00	652,99	100,00

*bez upraw przepadłych

Wykres 30. Jakość hodowlana upraw do 10 lat

Ogólna charakterystyka lasu

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII.

TABELA XII - OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB.S	6,99	44,2	22
	BMW		DB.B	5,41	40,0	22
	BMW		DB.S	19,67	32,4	22
	BMW		ŚW	5,26	65,2	12
	LMW		DB.S	10,73	35,6	22
Razem				48,06	39,3	22
KDO	LMW		DB	2,00	20,0	22
Razem				2,00	20,0	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		SO	6,40	100,0	11
	BMW		DB	6,46	30,0	12
	BMW		DB.S	5,59	40,0	12
	BMW		SO	44,70	94,1	12
	BMW		ŚW	9,75	100,2	12
	BŚW		SO	10,82	100,0	11
	LMŚW		SO	3,52	88,1	11
	LMW		DB	1,90	90,0	12
	LMW		SO	18,19	92,7	12
Razem				107,33	88,4	12
Ogółem				157,39	72,5	12

Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 48,06 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 39,3%, a przeciętna jakość 22. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni manipulacyjnej 2,00 ha. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 20,00%, a przeciętna jakość 22. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 107,33 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 88,40 %. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

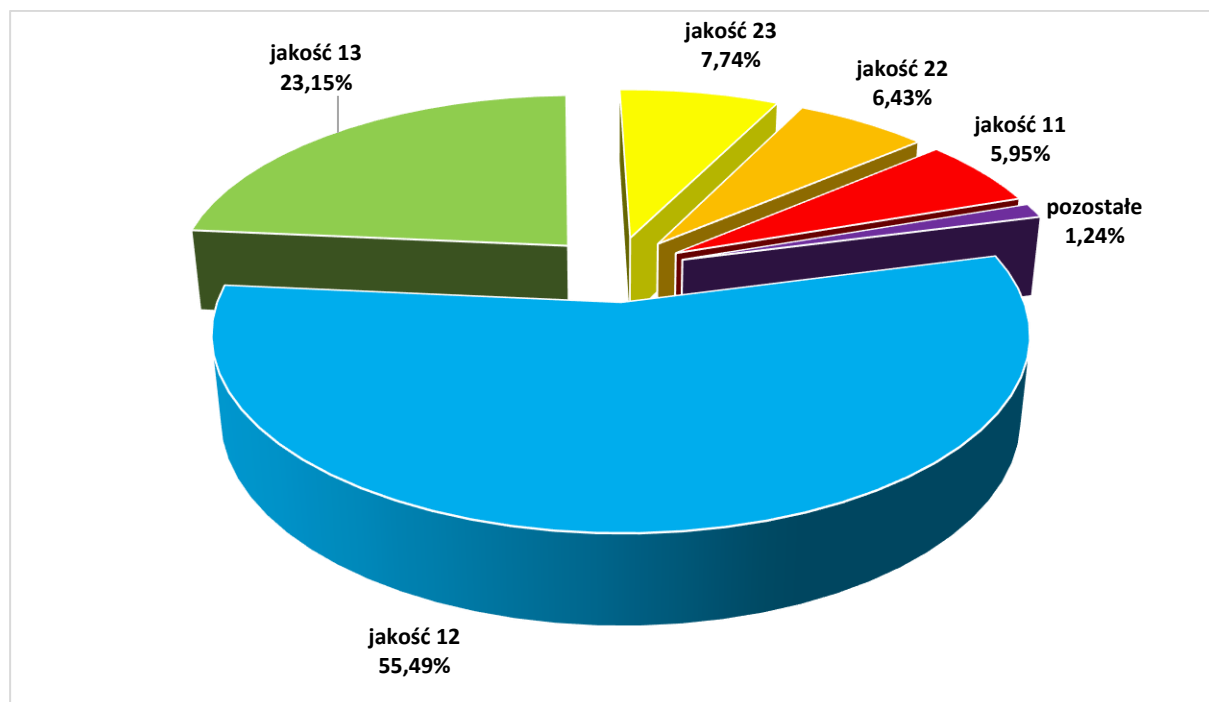
Ogólna charakterystyka lasu

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez I a kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 10 342,06 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które zajmują 55,48% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 48. Jakość hodowlana drzewostanów powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	455,35	12,26	160,19	2,42	615,54	5,95
12	2175,93	58,59	3562,42	53,73	5738,35	55,48
13	491,72	13,24	1902,44	28,70	2394,16	23,15
14	-	-	0,53	0,01	0,53	0,01
21	41,86	1,13	6,35	0,10	48,21	0,47
22	351,11	9,45	314,26	4,74	665,37	6,43
23	182,91	4,93	617,58	9,32	800,49	7,74
32	6,53	0,18	3,60	0,05	10,13	0,10
33	3,94	0,11	48,30	0,73	52,24	0,51
42	-	-	11,68	0,18	11,68	0,11
43	4,16	0,11	1,20	0,02	5,36	0,05
Razem	3713,51	100,00	6628,55	100,00	10342,06	100,00

Wykres 31. Jakość hodowlana młodników i drzewostanów młodszych

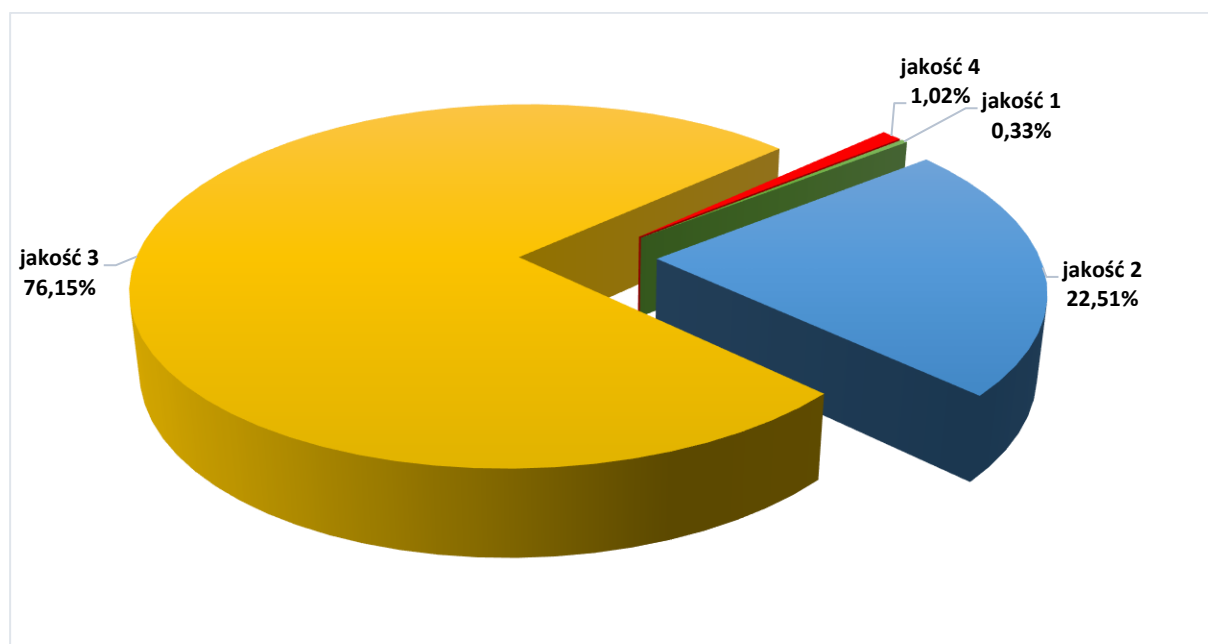
Ogólna charakterystyka lasu

d) Jakość techniczna drzewostanów bliskorębnych i rębnych

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 4872,66 ha. Przeważają drzewostany o jakości technicznej 3 (3710,39 ha). Drzewostany z jakością 4 zostały opisane ze względu na parametry techniczne – pierśnice.

Tabela 49. Jakość techniczna drzewostanów

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	RUSZÓW		POLANA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	-	-	16,03	0,54	16,03	0,33
2	368,20	19,08	728,52	24,75	1096,72	22,51
3	1531,93	79,41	2178,46	74,02	3710,39	76,14
4	29,16	1,51	20,36	0,69	49,52	1,02
Razem	1929,29	100,00	2943,37	100,00	4872,66	100,00

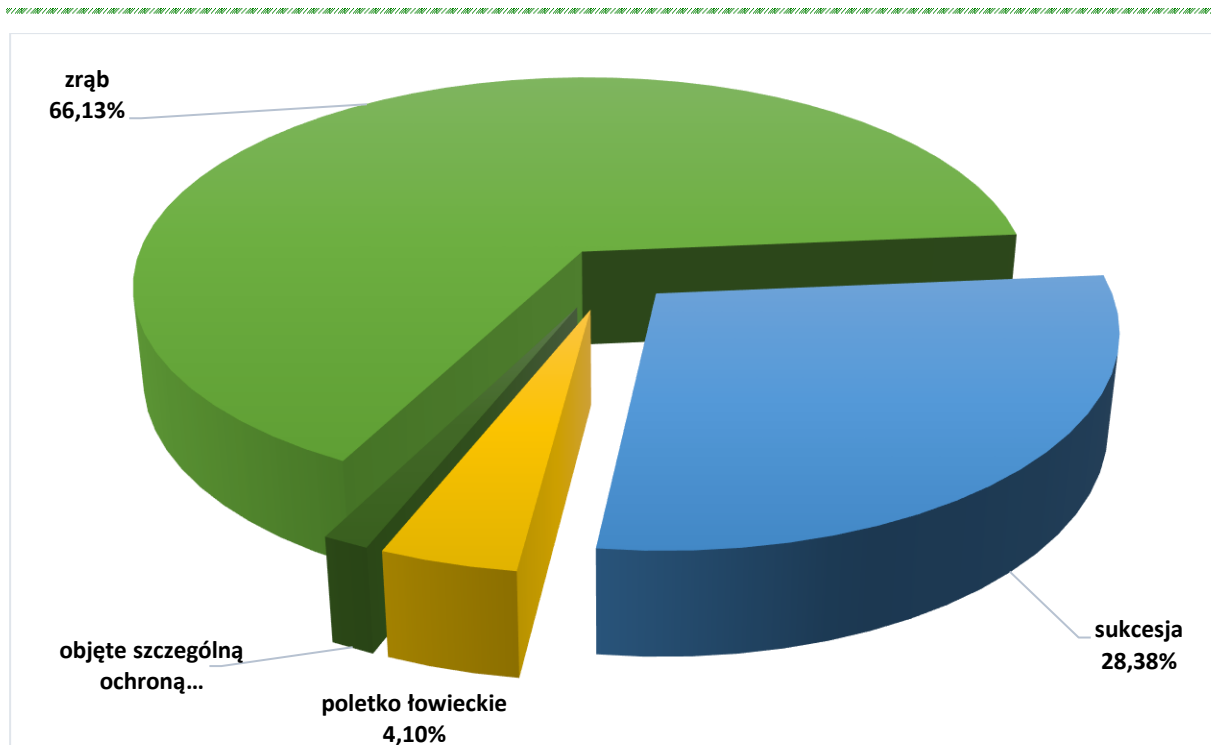

Wykres 32. Jakość techniczna drzewostanów starszych

I.5.4. OKREŚLENIE RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia **tabela nr I** zamieszczona w części tabelarycznej – oddzielny tom PUL. Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej – **481,09 ha**.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 33. Struktura powierzchni leśnej niezalesionej w nadleśnictwie

Tabela 50. Syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej w nadleśnictwie

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb RUSZÓW		
poletko łowieckie	11,29	136g, 335h, 441c, 441f, 551h, 552d, 618d
sukcesja	38,67	33d, 66c, 270b, 382i, 391b, 440g, 443i, 494b, 502Ao, 547b, 547k, 547l, 548c, 549g, 595h, 599a, 599b, 607j, 624f, 625b, 627m
zrąb	132,21	56c, 57f, 92o, 93c, 93n, 95c, 103m, 125c, 128b, 129a, 135h, 136a, 136m, 137b, 173b, 173c, 215h, 262g, 263h, 264f, 265f, 266g, 271c, 272i, 274a, 274f, 275h, 321a, 322j, 323g, 324a, 324i, 328c, 334j, 336d, 378c, 382c, 383c, 387d, 447h, 486n, 488k, 489c, 491c, 491i, 499b, 500h, 501a, 539c, 542b, 550c, 551d, 590l, 601c
Obręb POLANA		
objęte szczególną ochroną	6,70	34d, 105p, 233a, 233b, 461c, 484d, 586a, 588j
poletko łowieckie	8,43	151c, 185g, 211c, 252h, 339f, 405h, 417b
sukcesja	97,85	11g, 14b, 20i, 34a, 67a, 89c, 139Aj, 140fx, 140gx, 140s, 140t, 142k, 154cx, 166d, 185h, 185i, 232b, 297h, 298c, 298f, 316h, 317j, 318g, 355b, 403b, 421f, 432b, 471c, 473d, 474d, 522a, 535b, 535c, 558h, 558o, 565k, 588f
zrąb	185,94	3c, 4d, 5g, 7f, 8g, 19g, 23f, 26a, 34f, 43c, 44d, 49j, 68k, 87j, 105f, 105h, 149c, 150d, 166h, 191b, 191g, 193c, 240b, 241a, 243d, 250g, 254a, 258g, 284b, 284h, 288b, 290d, 315b, 343h, 344i, 361d, 364h, 398d, 399i, 401a, 403h, 425b, 452h, 453b, 458f, 477f, 478a, 479a, 482g, 508b, 509f, 521c, 525a, 526b, 528c, 534h, 560n, 562i, 563h, 563l, 583i, 584i, 584j, 585b, 585f, 585g, 586i, 588a

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.5. CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA WEDŁUG CECH

Tabela 51. Zestawienie opisanych cech drzewostanów w nadleśnictwie

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo
	[ha]
1	2
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	866,15
drzewostan z zal/odn sztucznego	7593,00
drzewostan doświadczalny	491,69
drzewostany na gruntach porolnych	1372,60
młodnik po rębni złożonej	137,24
uprawy po rębni złożonej	127,24
ostoja zwierząt chronionych	331,80
wyłączone drzewostany nasienne	23,49
otulina wyłączonego drzewostanu nasiennego	9,73
gospodarcze drzewostany nasienne	204,28
uprawa pochodna	85,79
Drzewostan żywicowany/wyżywicowany	45,23

I.5.6. POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

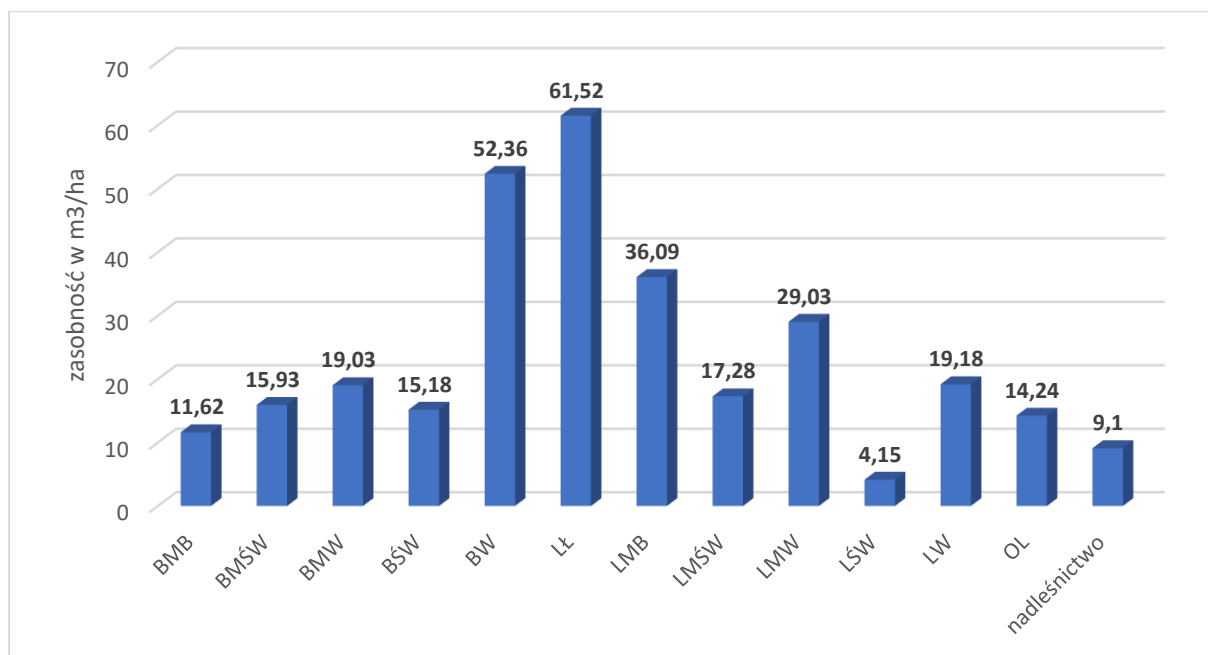
Zgodnie z §62 instrukcji u.l. podczas prac urządzeniowych dotyczących zakładania powierzchni kołowych dokonano również pomiaru miąższości drewna martwego.

TABELA XXI - ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
BMB	206,97	3,79	785,05	2,64	546,35	6,43	1331,41
BMŚW	701,97	2,38	1672,04	4,42	3103,75	6,80	4775,79
BMW	1770,45	3,95	6994,30	4,56	8075,48	8,51	15069,77
BŚW	2446,84	1,62	3974,78	5,05	12349,14	6,67	16323,92
BW	11,40	8,19	93,37	36,44	415,40	44,63	508,76
LŁ	58,39	32,52	1898,83	8,20	478,95	40,72	2377,78
LMB	14,08	19,53	274,93	4,69	65,98	24,22	340,91
LMŚW	38,77	2,12	82,07	3,39	131,28	5,51	213,36
LMW	144,79	14,07	2037,82	5,28	763,80	19,35	2801,62
LW	4,30	0,00	0,00	6,78	29,16	6,78	29,16
Razem obręb 1	5397,96	3,30	17813,20	4,81	25959,29		43772,48
BMB	3,98	2,03	8,09	3,16	12,57	5,19	20,67
BMŚW	656,92	5,17	3397,81	3,96	2600,52	9,13	5998,33
BMW	4150,37	5,62	23318,24	4,90	20316,31	10,52	43634,55
BŚW	2855,29	4,95	14137,18	3,56	10164,46	8,51	24301,64

Ogólna charakterystyka lasu

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BW	436,96	4,22	1843,34	3,51	1532,15	7,73	3375,50
LŁ	62,15	15,89	987,75	4,91	305,00	20,80	1292,75
LMB	3,28	4,67	15,33	7,20	23,61	11,87	38,94
LMŚW	116,82	7,75	905,13	4,02	469,48	11,77	1374,61
LMW	659,31	5,64	3719,56	4,04	2665,17	9,68	6384,73
LŚW	8,63	1,90	16,40	2,25	19,39	4,15	35,80
LW	110,73	9,23	1022,34	3,17	350,56	12,40	1372,89
OL	4,00	6,04	24,18	8,20	32,80	14,24	56,98
Razem obręb 2	9068,44	5,45	49395,35	4,24	38492,02		87887,37
Ogółem n-ctwo	14466,40		67208,55		64451,30		131659,85

Wykres 34. Miąższość drewna martwego w poszczególnych TSL dla Nadleśnictwa Ruszów

Zgodnie z wytycznymi IUL odnośnie określania miąższości drzew martwych w Nadleśnictwie Ruszów ustalono miąższość drewna martwego na poziomie 131 659,85 m³, co w przeliczeniu na 1 ha wynosi 9,10 m³. Ilość drzew martwych stojących i złomów wynosi 4,65 m³/ha jest większa o 4,23 m³/ha od wielkości zinwentaryzowanej podczas V rewizji. Ilość drzew martwych leżących wynosi 4,46 m³/ha i jest większa o 2,77 m³/ha od wielkości zinwentaryzowanej podczas V rewizji. Największe wartości drzew martwych zostały zinwentaryzowane na siedliskach LŁ oraz BW odpowiednio 61,52 m³/ha i 52,36 m³/ha.

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.7. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM ICH POŻĄDANEGO STANU NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi VI rewizji urządzenia lasu oraz odpowiednimi prognozowymi wielkościami potencjalnymi, w tym:

- ☒ powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej),
- ☒ sumarycznej wielkości zasobów miąższowości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- ☒ zasobności na 1 ha,
- ☒ przeciętnego wieku drzewostanów,
- ☒ spodziewanego przyrostu tablicowego,
- ☒ przeciętnej rocznej miąższowości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły,
- ☒ uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższowości drzewostanów na 1 ha.

Szczegółowe porównanie wskaźników zasobności drzewostanów, wg stanu z poprzednich rewizji u.l. na poziomie obrębów i nadleśnictwa przedstawia tabela nr XIII.

Ogólna charakterystyka lasu

TABELA XIII – PORÓWNIANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU DLA OBRĘBU RUSZÓW

Lp	WSKAŹNIK	Jedn	Stan na					
			01.10. 1969 r.	01.10. 1982 r.	01.01. 1995 r.	01.01. 2005 r.	01.01. 2015 r.	01.01. 2025 r
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	brak danych	6137	6195	6228	6262	6281
2	Zasoby miąższości (m ³ brutto)	tys.m ³		620	939	1215	1452	1619
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku (m ³ brutto)							
	IIa	m ³		72	101	106	103	135
	IIb	m ³		121	157	215	210	195
	IIIa	m ³		209	199	234	276	258
	IIIb	m ³		218	244	232	285	337
	IVa	m ³		198	243	271	276	342
	IVb	m ³		209	239	249	302	312
	Va	m ³		206	215	258	295	334
	Vb	m ³		212	237	253	309	312
	VI	m ³		221	220	234	264	295
	VII i starsze	m ³		205	204	239	272	293
	Klasa odnowienia	m ³				204	163	199
	Klasa do odnowienia	m ³				184		242
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³		102	152	195	232	258
5	Przeciętny wiek	lat		39	43	49	54	57
6	Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,45	6,80	6,66	6,85
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³			0,97	1,00	1,23	1,73
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³			1,13	2,14	3,04	2,98
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³			7,10	7,44	7,97	8,76

Ogólna charakterystyka lasu

TABELA XIII – PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU DLA OBRĘBU POLANA

Lp	WSKAŹNIK	Jedn	Stan na					
			01.10. 1969 r.	01.10. 1982 r.	01.01. 1995 r.	01.01. 2005 r.	01.01. 2015 r.	01.01. 2025 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	brak danych	10205	10253	10285	10304	10332
2	Zasoby miąższości (m ³ brutto)	tys.m ³		1050	1505	1983	2264	2558
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku (m ³ brutto)							
	Ila	m ³		74	97	111	137	160
	Ilb	m ³		127	165	220	201	212
	IIla	m ³		206	221	240	275	248
	IIlb	m ³		218	222	253	264	309
	IVa	m ³		197	240	243	296	299
	IVb	m ³		210	226	249	246	304
	Va	m ³		215	225	248	283	293
	Vb	m ³		231	232	247	233	323
	VI	m ³		218	225	243	268	306
	VII i starsze	m ³		189	231	256	257	313
	Klasa odnowienia	m ³			221	160	214	252
	Klasa do odnowienia	m ³				185	209	268
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³		105	149	193	220	248
5	Przeciętny wiek	lat		41	45	51	55	60
6	Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³			6,49	7,17	6,72	6,97
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³			1,03	1,13	1,25	1,24
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³			1,52	2,41	3,42	3,18
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³			6,95	7,94	7,37	8,64

Ogólna charakterystyka lasu

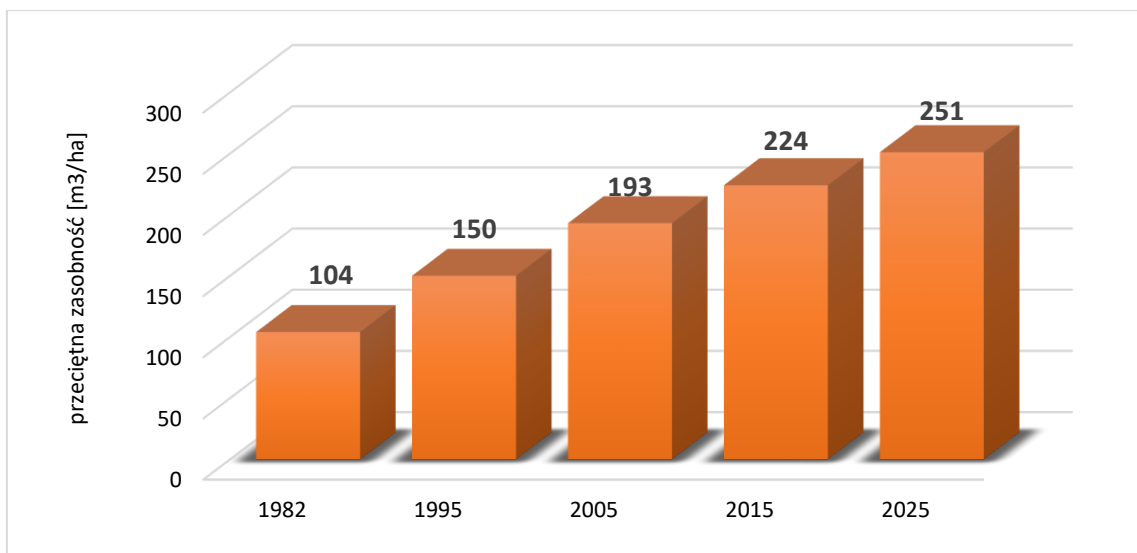
TABELA XIII – PORÓWNIANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU DLA NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Lp	WSKAŹNIK	Jedn	Stan na					
			01.10. 1969 r.	01.10. 1982 r.	01.01. 1995 r.	01.01. 2005 r.	01.01. 2015 r.	01.01. 2025 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	brak danych	16342	16448	16513	16566	16613
2	Zasoby miąższości (m ³ brutto)	tys.m ³	-	1670	2444	3199	3715	4177
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku (m ³ brutto)		-	-	-	-	-	-
	Ila	m ³	-	73	99	109	124	150
	Ilb	m ³	-	124	161	218	204	206
	IIla	m ³	-	207	210	238	275	251
	IIlb	m ³	-	218	233	243	272	319
	IVa	m ³	-	197	241	256	286	315
	IVb	m ³	-	210	232	249	272	308
	Va	m ³	-	211	220	252	287	312
	Vb	m ³	-	221	234	249	262	319
	VI	m ³	-	219	222	242	267	302
	VII i starsze	m ³	-	197	218	249	260	310
	Klasa odnowienia	m ³	-	-	221	176	189	244
	Klasa do odnowienia	m ³	-	-	-	184	209	266
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	-	104	150	193	224	251
5	Przeciętny wiek	lat	-	40	44	50	55	59
6	Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	-	6,47	7,03	6,70	6,92
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	-	1,01	1,08	1,24	1,43
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	-	1,37	2,30	3,28	3,10
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	-	6,98	7,68	7,62	8,68

W Nadleśnictwie Ruszów w stanie zasobów drzewnych pomiędzy V a VI rewizją urządzenia lasu nastąpił:

- ☒ wzrost miąższości drzewostanów o 464 604 m³ (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona), co stanowi spadek o 12,52 % w stosunku do zapasu z V rewizji U.L.;
- ☒ wzrost zasobności na powierzchni leśnej, który wynosi 27 m³ /ha (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) i w stosunku do zasobności z V rewizji U.L. stanowi wzrost o 12,52 %;
- ☒ aktualna zasobność drzewostanów nadleśnictwa wynosi 251 m³ /ha (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona) i 258 m³ (powierzchnia leśna zalesiona);

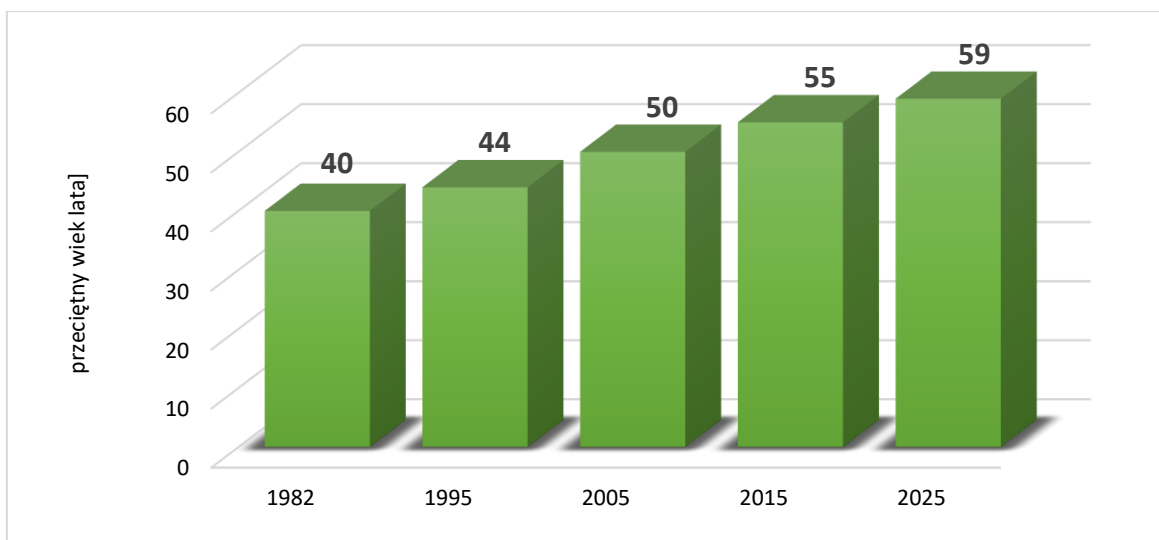
Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 35. Zmiana zasobności drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Ruszów.

- ☒ wzrost powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 47,10 ha;
- ☒ wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia z 190,35 ha wg stanu na 2015 r. do 338,62 ha obecnie, oraz zwiększenie drzewostanów w KDO z 15,12 ha do 204,70 ha obecnie;
- ☒ zmiany przeciętnego wieku z 55 lat wg stanu na 2015 r. do 59 lat obecnie.

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 59 lat, liczony, jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) jest większy o 10 lat od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu [IUL 2011] jest to odstępstwo od stanu pożądanego.

Wykres 36. Zmiana przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Ruszów

II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

Analizy gospodarki leśnej w ubiegłym okresie dokonano w następującym ujęciu:

- ☒ Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Ruzów na Naradę Techniczno-Gospodarczą „Analiza gospodarki leśnej za okres 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r. i jej wpływ na stan lasu”,
- ☒ Koreferat BULiGL Oddział w Brzegu – do analizy gospodarki przeszłej za lata 2015 – 2024 r.,
- ☒ Referat kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu,
- ☒ Informacja kierownika komórki organizacyjnej właściwej do spraw urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Ruzów na lata 2015 – 2024 na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
- ☒ Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Ruzów za ubiegły okres gospodarczy 2015 – 2024.

Analiza gospodarki leśnej

II.1. ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ DLA NADLEŚNICTWA RUSZÓW ZA LATA 01.01.2015-31.12.2024 NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ

Analiza Gospodarki Leśnej

za okres 1.01.2015 – 31.12.2024 r.

I. Stan posiadania – zmiany powierzchni nadleśnictwa

Obręb	Powierzchnia w ha											
	Stan na 01.01.2015 r.				Stan na 31.12.2024 r.				Wielkość zmian			
	Leśna	Związ. z gosp. leśną	Nieleśna	Razem	Leśna	Związ. z gosp. leśną	Nieleśna	Razem	Leśna	Związ. z gosp. leśną	Nieleśna	Razem
RUSZÓW	6517,82	255,50	356,91	6874,73	6538,61	258,40	350,36	6888,97	20,79	2,90	-6,55	14,24
POLANA	10633,74	329,58	330,31	10964,05	10652,98	320,89	313,64	10966,62	19,24	-8,69	-16,67	2,57
N - CTWO	17151,56	585,08	687,22	17838,78	17191,59	579,29	664	17855,59	40,03	-5,79	-23,22	16,81

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa, wg stanu na dzień 1.01.2015 r. wynosiła 17 838,78 ha. Na koniec okresu urzędzeniowego na dzień 31.12.2024 wynosić będzie według Planu Urządzenia Lasu 17 855,59 ha.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wzrosła o powierzchnię 16,81 ha .

Powierzchnia Nadleśnictwa wzrosła o grunty przekazane, przez Wojewodę Dolnośląskiego reprezentującego Skarb Państwa. Jednocześnie zmniejszyła się o powierzchnie nieleśną i związaną z gospodarką leśną, w wyniku sprzedaży gruntów wraz ze zbędnymi dla gospodarki leśnej budynkami. W okresie minionego dziesięciolecia wykonano zalesienia na powierzchni 2,99 ha gruntów porolnych nabytych na podstawie Zarządzenia nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 grudnia 2021 roku. Na podstawie art. 37 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2021 poz.1275 t.j.) w sprawie zasad powiększania zasobów leśnych w wyniku nabywania lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia przez jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego lasy Państwowe dokonano również nabycia gruntów zalesionych o łącznej powierzchni 14,33 ha.

Analiza gospodarki leśnej

* / 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

II. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10 – lecie z ich wykonaniem

1. Analiza dotycząca użytkowania w latach 2015 – 2024

Nadleśnictwo RUSZÓW- OBREB RUSZÓW - zestawienie

Rok kalendarzow y	Użytki											Ogółem
	rębne					przedrębne						
	ha	m³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia późne		trzebieże		przygodne	razem	
			m²	m³	m³	ha	m²	ha	m³	m³	m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2015	56,94	8623,38	248,68	0	248,68	0	0	424,31	13123,60	5118,25	18241,85	27113,91
2016	79,68	15284,44	75,40	75,56	150,96	0	0	377,69	12994,76	2373,88	15368,64	30804,04
2017	83,64	15618,63	300,81	21,35	322,16	0	0	402,62	14535,39	1378,65	15914,04	31970,61
2018	75,36	12795,02	621,42	12,14	633,56	0	0	391,87	14839,91	5950,79	20790,70	34219,28
2019	25,01	7589,94	314,83	810,03	1124,86	0	0	361,00	15620,97	2039,34	17660,31	26853,87
2020	67,70	8037,86	510,39	1299,18	1809,57	0	0	307,89	14106,88	3937,80	18044,68	28101,01
2021	58,92	9165,92	287,47	40,14	327,61	0	0	453,06	20556,09	1324,29	21880,38	31373,91
2022	59,46	10534,55	702,78	212,15	914,93	0	0	388,50	19183,64	3940,57	23124,21	34589,83
2023	51,15	10258,69	86,52	0	86,52	0	0	461,65	19404,63	906,54	20311,17	30656,38
2024	45,31	7502,00	350,00	0	350,00	0	0	381,43	15043,79	500,00	15543,79	23395,79
OGOLEM	602,76	105410,40	3498,30	2470,55	5968,85	0	0	3950,02	159409,70	27470,11	186879,80	298259,05
Etat	609,84	129392,00	X	163,00	163,00	0	0	4349,70	213892,00	X	213892,00	343447,00
%wykonania	98,84	81,47	X	1515,67	3661,87	0	0	90,81	74,53	X	87,37	86,84

Nadleśnictwo RUSZÓW – OBREB POLANA – zestawienie

Rok kalendarzow y	Użytki											Ogółem
	rębne				przedrębne							
	ha	m³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia późne		trzebieże		przygodne	razem	
			m³	m³	m³	ha	m³	ha	m³	m³	m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2015	51,98	7470,27	202,14	180,87	383,01	0	0	813,41	26306,97	1747,02	28053,99	35907,27
2016	95,21	14594,78	279,48	563,90	843,38	0	0	459,20	18482,89	8544,94	27027,83	42465,99
2017	97,60	16145,33	273,01	172,40	445,41	0	0	751,93	25341,07	2418,54	27759,61	44350,35
2018	100,51	13558,87	326,14	267,79	593,93	0	0	647,81	23393,44	6895,94	30289,38	44442,18
2019	51,17	7763,61	1722,09	561,92	2284,01	0	0	602,28	29200,84	10476,17	39677,01	49724,63
2020	33,52	6827,36	1385,39	84,44	1469,83	0	0	564,64	25572,41	7049,01	32621,42	41878,92
2021	266,89	11641,40	617,63	3004,37	3622,00	0	0	678,05	34153,62	2876,53	37030,15	52295,40
2022	87,79	11478,20	1246,56	1270,39	2516,95	0	0	629,92	36362,11	11745,65	48107,76	62102,91
2023	86,67	16139,33	93,54	168,20	261,74	0	0	796,00	37598,86	648,54	38247,40	54648,47
2024	178,21	16207,00	300,00	0,00	300,00	0	0	561,37	18893,00	750,00	19643,00	36150,00
OGÓŁEM	1049,55	121826,15	6445,98	6274,28	12720,26	0	0	6504,61	275305,20	53152,34	328457,60	463004,01
Etat	1073,02	152607,00	X	357,00	357,00	0	0	6959,28	304632,00	X	304632,00	457596,00
%wykonania	97,81	79,83	X	1757,50	10343,77	0	0	93,47	90,37	X	107,82	101,18

Analiza gospodarki leśnej

Nadleśnictwo RUSZÓW - zestawienie

Rok kalendarzowy	Uzytki											Ogółem
	rębne					przedrębne						
	ha	m³	przygodne	pozostałe	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m³	m³	m³	ha	m³	ha	m³	m³	m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2015	108,92	16093,65	450,82	180,87	631,69	0	0	1237,72	39430,57	6865,27	46295,84	63021,18
2016	174,89	29879,22	354,88	639,46	994,34	0	0	836,89	31477,65	10918,82	42396,47	73270,03
2017	181,24	31763,96	573,82	193,75	767,57	0	0	1154,55	39876,46	3797,19	43673,65	76320,96
2018	175,87	26353,89	947,56	279,93	1227,49	0	0	1039,68	38233,35	12846,73	51080,08	78661,46
2019	76,18	15353,55	2036,92	1371,95	3408,87	0	0	963,28	44821,81	12515,51	57337,32	76578,50
2020	101,22	14865,22	1895,78	1383,62	3279,40	0	0	872,53	39679,29	10986,81	50666,10	69979,93
2021	325,81	20807,32	905,10	3044,51	3949,61	0	0	1131,11	54709,71	4200,82	58910,53	83669,31
2022	147,25	22012,75	1949,34	1482,54	3431,88	0	0	1018,42	5545,75	15686,22	71231,97	96692,74
2023	137,82	26398,02	180,06	168,20	348,26	0	0	1257,65	57003,49	1555,08	58558,57	85304,85
2024	223,52	23709,00	650,00	0,00	650,00	0	0	942,80	33936,79	1250,00	35186,79	59545,79
OGÓŁEM	1652,72	227236,55	9944,28	8744,83	18689,11	0	0	10454,63	434714,90	80622,45	515337,40	761263,06
Etat	1682,86	281999,00	X	520,00	520,00	0	0	11308,98	518524,00	X	518524,00	801043,00
% wykonania	98,21	80,58	X	1681,70	3594,06			92,46	83,84	X	99,39	95,03

a) Użytkowanie rębne

Przewidywane użytkowanie rębne na dzień 31.12.2024r. zrealizowane zostanie w 98,21% powierzchniowo i 80,58% masowo. W ramach cięć rębnych wykonane zostaną na powierzchni 48,35 ha zręby z przyczyn sanitarnych, co stanowić będzie 2,93% wykonanych powierzchni użytków rębnych.

Pozaplanowe użytkowanie rębne wykonano z przyczyn:

- wywroty i złomy
- pożary lasu

Na powierzchniach zrębowych wykonanych z przyczyn sanitarnych pozyskanie na dzień 31.12.2024r. łącznie będzie wynosić 3 237,14 m³.

b) Użytki przygodne

W minionym okresie w ramach użytkowania przygodnego na dzień 31.12.2024 r przewidywane pozyskanie surowca drzewnego wynosić będzie 90 566,73 m³, co stanowi 11,90% użytkowania ogółem. Istotny wzrost pozyskania użytków przygodnych nastąpił

Analiza gospodarki leśnej

ze względu na wzmożone występowanie zrębów sanitarnych powstałych w wyniku działania szkodników wtórnych i nieprzewidywanych zjawisk pogodowych -silnych wiatrów.

Analiza użytkowania w rębniach złożonych.

Zestawienie wykonanych rębni złożonych ujętych w planach urządzenia lasu.

Oddział	Powierzchnia		Rodzaj rębni		Rok wykonania	
	manipulacyjna	zredukowana	planowany	wykonanie	cięcia	odnowienia
13-22-1-01-442-c-00	6,99	4,85	IIIAU	IIIAU	2017	2019
13-22-1-01-442-d-00	6,90	4,86	IIIAU	IIIAU	2023	-
13-22-1-01-493-c-01	5,57	3,47	IIIAU	IIIAU	2024	-
13-22-1-01-493-c-01	5,57	2,10	IIIA	IIIA	2015	2016
13-22-1-01-493-c-99	6,04	2,45	IIIA	IIIA	2018	2020
13-22-1-01-494-d-00	4,29	1,29	IIIA	IIIA	2017	2019
13-22-1-01-494-g-00	6,46	4,80	IIIAU	IIIAU	2015	2017
13-22-1-01-495-b-00	7,11	5,15	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-01-495-d-00	5,28	1,65	IIIA	IIIA	2015	2016
13-22-1-01-593-l-00	1,87	1,28	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-01-594-c-01	3,32	1,02	IB	IIIA	2021	2023
13-22-1-01-612-m-00	1,39	0,42	IIAU	IIAU	2018	2019
13-22-1-02-443-b-00	5,04	3,58	IIIAU	IIIAU	2018	2020
13-22-1-02-443-c-01	5,38	1,50	IIIA	IIIA	2020	2021
13-22-1-02-444-a-00	4,76	3,59	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-02-444-b-00	4,69	1,42	IIIA	IIIA	2020	2021
13-22-1-02-445-b-00	4,47	3,16	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-02-445-c-00	7,81	1,52	IIIA	IIIA	2021	2023
13-22-1-02-498-b-00	3,68	1,10	IB	IIIA	2024	-
13-22-1-02-549-d-00	1,82	1,32	IIIAU	IIIAU	2018	2020
13-22-1-02-554-b-00	4,47	3,10	IIIAU	IIIAU	2016	2017
13-22-1-02-554-c-00	3,32	2,06	IIIAU	IIIAU	2020	2023
13-22-1-02-601-f-00	5,08	3,74	IIIAU	IIIAU	2017	2019
13-22-1-02-601-g-00	4,79	1,44	IIIA	IIIA	2016	2018
13-22-1-02-602-c-00	6,29	4,39	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-02-619-a-00	1,28	0,89	IIIAU	IIIAU	2021	2023
13-22-1-02-619-g-00	2,15	1,53	IIIAU	IIIAU	2021	2024
13-22-1-03-125-l-00	2,69	0,82	IB	IVD	2023	-
13-22-1-03-127-d-99	2,96	0,90	IB	IVD	2023	-
13-22-1-03-168-i-00	4,15	3,02	IIIAU	IIIAU	2017	2020
13-22-1-03-214-d-01	4,85	1,50	IB	IVD	2021	-
13-22-1-03-261-c-00	5,05	1,52	IIIA	IIIA	2020	2022
13-22-1-03-436-f-00	4,77	3,30	IIIAU	IIIAU	2021	2024
13-22-1-03-436-g-00	3,65	1,10	IIIA	IIIA	2018	2020
13-22-1-04-222-h-00	2,34	0,70	IIIA	IIIA	2019	2022
13-22-1-04-222-i-00	3,00	2,13	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-1-04-280-x-00	2,92	0,88	IB	IVD	2021	-
13-22-1-04-270-g-00	4,90	3,03	IIIAU	IIIAU	2016	2018
13-22-1-04-270-h-00	7,13	4,79	IIIAU	IIIAU	2020	2023
13-22-2-05-112-d-00	1,55	0,31	IIIB	IIIB	2021	2023
13-22-2-05-115-b-00	6,90	3,45	IIIBU	IIIBU	2021	2024
13-22-2-05-118-f-00	0,79	0,24	IIAU	IIAU	2018	2019
13-22-2-05-192-c-00	2,27	1,43	IIIAU	IIIAU	2020	2024
13-22-2-05-192-j-00	3,17	2,01	IIIAU	IIIAU	2019	2024
13-22-2-05-197-l-01	2,19	1,00	IC	IIIB	2021	2022

Analiza gospodarki leśnej

13-22-2-05-29-g-00	2,25	0,90	IIAU	IIAU	2016	2019
13-22-2-05-47-i-00	3,90	2,65	IIIAU	IIIAU	2016	2018
13-22-2-05-48-b-00	3,27	2,29	IIIAU	IIIAU	2018	2020
13-22-2-05-47-d-00	6,64	4,60	IIIAU	IIIBU	2024	-
13-22-2-05-53-a-00	5,35	3,70	IIIAU	IIIAU	2018	2020
13-22-2-05-55-a-00	3,64	2,42	IIIAU	IIIAU	2022	-
13-22-2-05-55-b-01	5,13	1,40	IIIA	IIIA	2017	2018
13-22-2-05-80-g-00	5,30	4,10	IIIAU	IIIAU	2020	2022
13-22-2-05-81-i-00	0,90	0,27	IIA	IIIB	2023	-
13-22-2-05-81-j-00	0,80	0,24	IIA	IIIB	2023	-
13-22-2-05-82-c-00	0,60	0,30	IIA	IIA	2023	-
13-22-2-05-82-d-00	0,94	0,28	IIA	IIA	2023	-
13-22-2-05-82-k-00	1,95	1,27	IIIB	IIIBU	2023	-
13-22-2-05-84-f-00	3,56	1,07	IIIA	IIIA	2015	2017
13-22-2-05-197-c-00	3,90	1,17	IB	IVD	2024	-
13-22-2-06-459-b-00	9,46	2,84	IVD	IVD	2021	-
13-22-2-06-452-b-00	5,86	1,76	IIIA	IVD	2024	-
13-22-2-06-452-c-00	1,33	0,40	IIIA	IVD	2024	-
13-22-2-06-470-b-00	7,00	2,43	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-06-470-b-99	5,73	1,72	IVD	IVD	2024	-
13-22-2-06-459-g-00	3,25	1,48	IC	IVD	2021	2022
13-22-2-06-460-b-00	11,15	2,23	IVD	IVD	2021	2022-2024
13-22-2-06-510-f-01	4,77	2,50	IVD	IVD	2015-2021	2019-2022
13-22-2-06-514-a-01	3,10	0,93	IVD	IVD	2023	-
13-22-2-06-516-d-00	3,67	0,70	IVD	IVD	2021	-
13-22-2-06-516-g-00	3,07	0,61	IVD	IVD	2024	-
13-22-2-06-519-d-00	4,13	0,60	IVD	IVD	2021	-
13-22-2-06-564-b-01	2,70	0,83	IVD	IVD	2021	2022
13-22-2-06-564-f-00	4,91	1,62	IVD	IVD	2016	2021
13-22-2-06-567-f-00	7,38	1,48	IVD	IVD	2021	2022
13-22-2-06-567-g-00	5,24	1,05	IVD	IVD	2021	2022
13-22-2-06-570-d-00	3,23	0,97	IC	IVD	2021	2021
13-22-2-06-571-c-00	14,47	4,34	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-06-572-b-01	9,70	1,38	IVD	IVD	2021	-
13-22-2-06-576-b-99	8,30	2,49	IVD	IVD	2024	-
13-22-2-06-574-f-01	2,88	0,96	IC	IVD	2021	2021
13-22-2-06-575-g-00	5,11	1,53	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-07-242-g-02	2,50	1,50	IB	IVD	2021	2024
13-22-2-07-292-c-00	8,42	2,53	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-07-292-g-00	8,80	1,64	IIA	IVD	2024	-
13-22-2-07-293-c-00	5,75	1,73	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-07-296-b-00	5,54	1,66	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-07-296-h-00	3,23	0,97	IC	IVD	2021	2022
13-22-2-07-348-i-00	2,71	1,00	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-07-348-j-00	3,46	1,04	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-07-349-c-00	7,78	2,33	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-07-349-c-01	7,78	0,50	IVD	IVD	2022	2023
13-22-2-07-352-d-00	3,97	0,79	IVD	IVD	2021	2024
13-22-2-07-352-g-00	4,35	0,87	IVD	IVD	2021	2022
13-22-2-07-411-a-01	7,80	1,00	IVD	IVD	2022	-
13-22-2-07-411-c-01	2,50	0,50	IVD	IVD	2022	-
13-22-2-07-233-h-00	5,71	2,28	IIAU	IIAU	2018	2021
13-22-2-07-244-c-00	5,23	1,57	IIA	IIA	2018	2022
13-22-2-07-286-b-01	4,32	1,30	IIIA	IIIA	2017	2018
13-22-2-07-286-g-00	6,10	4,00	IIIAU	IIIAU	2018	2020
13-22-2-08-306-c-00	1,89	0,57	IIAU	IIAU	2023	-
13-22-2-09-158-b-00	10,07	3,02	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-09-159-b-00	23,56	7,07	IIA	IVD	2021	2021

Analiza gospodarki leśnej

WYKONANIE PRAC W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO W 2023 ROKU

13-22-2-09-160-b-00	3,48	1,10	IC	IVD	2021	-
13-22-2-09-161-b-01	1,94	0,60	IC	IVD	2021	-
13-22-2-09-163-a-00	8,20	2,46	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-09-202-a-00	16,14	4,84	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-09-203-a-00	17,12	5,14	IIA	IVD	2021	2021
13-22-2-09-249-j-00	3,78	1,13	IC	IVD	2021	2021
13-22-2-09-301-a-00	5,43	1,63	IC	IVD	2021	2022
13-22-2-09-303-d-00	9,15	2,00	IC	IVD	2022	-
13-22-2-09-304-g-00	6,01	1,80	IC	IVD	2021	2022
13-22-2-09-414-d-00	8,23	1,65	IVD	IVD	2021	2021
13-22-2-09-205-a-00	1,46	0,44	IIA	IVD	2024	-
13-22-2-09-205-b-01	12,92	3,88	IIA	IVD	2024	-
13-22-2-09-157-c-00	9,93	2,98	IC	IVD	2024	-
13-22-2-09-165-d-00	9,31	2,79	IB	IVD	2024	-
13-22-2-10-107-j-00	2,41	0,72	IIIA	IIIA	2022	2024
13-22-2-10-108-a-00	3,95	1,44	IIIA	IIIA	2017	2020
13-22-2-10-108-d-00	5,81	4,13	IIIAU	IIIAU	2021	2024
13-22-2-10-108-f-00	3,14	0,94	IIIA	IIIA	2020	2024
13-22-2-10-109-b-00	1,02	0,31	IIIA	IIIA	2016	2017
13-22-2-10-109-c-01	2,19	0,66	IIIA	IIIA	2016	2017
13-22-2-10-110-b-00	6,25	3,46	IIIAU	IIIAU	2021	-
13-22-2-10-110-c-01	5,38	1,61	IIIA	IIIA	2021	-
13-22-2-10-14-f-00	3,80	2,72	IIIAU	IIIAU	2019	2022
13-22-2-10-140-dx-00	5,11	1,53	IIIA	IIIA	2022	-
13-22-2-10-22-f-00	2,97	0,89	IIIA	IIIA	2016	2018
13-22-2-10-23-a-00	3,98	2,78	IIIAU	IIIAU	2021	2024
13-22-2-10-23-b-00	3,68	1,10	IIA	IIIA	2015	2016
13-22-2-10-24-b-00	5,36	3,71	IIIAU	IIIAU	2021	2024
13-22-2-10-24-c-00	2,63	0,79	IIIA	IIIA	2019	2022
13-22-2-10-27-b-00	6,10	4,31	IIIAU	IIIAU	2020	2023
13-22-2-10-27-c-00	6,34	1,90	IIIA	IIIA	2016	2018
13-22-2-10-42-b-00	3,47	1,04	IIIA	IIIA	2018	2020
13-22-2-10-43-a-00	1,84	0,55	IIIA	IIIA	2018	2020
13-22-2-10-45-a-00	3,33	1,00	IIIA	IIIA	2018	2020
13-22-2-10-77-d-00	4,64	1,44	IIIA	IIIA	2017	2019
13-22-2-10-77-h-00	5,67	2,63	IIIAU	IIIAU	2022	-
13-22-2-10-78-f-00	6,47	0,59	IIIA	IIIA	2015	2016
13-22-2-10-78-f-00	6,47	5,88	IIIAU	IIIAU	2024	-
13-22-2-10-78-h-00	3,48	1,19	IIIA	IIIA	2017	2019
13-22-2-10-79-b-00	2,90	2,00	IIIAU	IIIAU	2021	-
OGÓŁEM :	718,63	280,95	-	-	-	-

Dokonane zmiany rodzaju rębni

Oddział	Rębnia		Powierzchnia planowana		Powierzchnia wykonana		Rok zmiany
	planowana	wykonana	manipulacyjna	do odnowienia	manipulacyjna	do odnowienia	
13-22-1-01-594-c-00	IB	IIIA	15,65	3,32	3,32	1,02	2021
13-22-1-02-498-b-00	IB	IIIA	3,68	3,68	3,68	1,52	2021
13-22-1-03-125-l-00	IB	IVD	2,69	2,69	2,69	0,82	2023
13-22-1-03-127-d-99	IB	IVD	2,96	2,96	2,96	0,90	2023

Analiza gospodarki leśnej

13-22-1-03-214-d-01	IB	IVD	2,44	2,44	4,85	1,50	2021
13-22-1-04-222-x-00	IB	IVD	2,92	2,92	2,92	0,88	2021
13-22-2-05-47-d-00	IIIAU	IIIBU	6,64	6,48	6,64	4,60	2024
13-22-2-05-81-i-00	IIA	IIIB	0,90	0,27	0,90	0,27	2023
13-22-2-05-81-j-00	IIA	IIIB	0,80	0,24	0,80	0,24	2023
13-22-2-05-82-k-00	IIIB	IIIBU	1,95	0,98	1,95	1,27	2023
13-22-2-05-197-c-00	IB	IVD	3,90	3,90	3,90	1,17	2024
13-22-2-05-197-l-01	IC	IIB	2,19	2,19	2,19	1,00	2021
13-22-2-06-452-b-00	IIIA	IVD	3,48	1,04	5,86	1,76	2024
13-22-2-06-452-c-00	IIIA	IVD	1,33	0,40	1,33	0,40	2024
13-22-2-06-459-g-00	IC	IVD	3,25	1,69	3,25	0,98	2021
13-22-2-06-570-d-00	IC	IVD	1,61	1,61	3,23	0,97	2021
13-22-2-06-574-f-01	IC	IVD	1,59	1,59	2,88	0,96	2016
13-22-2-07-242-g-02	IB	IVD	2,47	2,47	2,50	1,50	2021
13-22-2-07-292-c-00	IIA	IVD	4,35	1,31	8,42	2,53	2021
13-22-2-07-292-g-00	IIA	IVD	4,57	1,37	8,8	1,64	2024
13-22-2-07-293-c-00	IIA	IVD	5,75	1,73	5,75	1,73	2021
13-22-2-07-296-b-00	IIA	IVD	5,54	1,66	5,54	1,66	2021
13-22-2-07-296-h-00	IC	IVD	3,23	1,42	3,23	0,97	2021
13-22-2-09-157-c-00	IC	IVD	1,59	1,59	9,93	2,98	2024
13-22-2-09-158-b-00	IIA	IVD	4,89	1,47	10,07	3,02	2021
13-22-2-09-159-b-00	IIA	IVD	5,75	1,73	23,56	7,07	2021
13-22-2-09-160-b-00	IC	IVD	1,95	1,95	3,48	1,10	2021
13-22-2-09-161-b-01	IC	IVD	1,94	1,94	1,94	0,60	2021
13-22-2-09-163-a-00	IIA	IVD	3,86	1,16	8,20	2,46	2021
13-22-2-09-165-d-00	IB	IVD	1,80	1,80	9,31	2,79	2024
13-22-2-09-202-a-00	IIA	IVD	5,60	1,68	16,14	4,84	2021
13-22-2-09-203-a-00	IIA	IVD	6,00	1,80	17,12	5,14	2021
13-22-2-09-205-a-00	IIA	IVD	1,46	0,44	1,46	0,44	2024
13-22-2-09-205-b-01	IIA	IVD	4,54	1,36	12,92	3,88	2024
13-22-2-09-249-j-00	IC	IVD	1,90	1,90	3,78	1,13	2021
13-22-2-09-301-a-00	IC	IVD	1,65	1,65	5,43	1,63	2021
13-22-2-09-303-d-00	IC	IVD	1,87	1,87	9,15	2,00	2022
13-22-2-09-304-g-00	IC	IVD	6,01	2,11	6,01	1,80	2021
RAZEM :			134.70	72.81	226.09	71.17	-

Użytkowanie rębniami złożonymi zaplanowano na powierzchni manipulacyjnej 737,62 ha. Uwzględniając wykonanie rębni złożonych ujętych w planach urządzenia lasu oraz zmiany rębni zupełnych na złożone, przewidywane wykonanie na dzień 31.12.2024r. wynosić będzie 718,63 ha co stanowi 97,92% etatu powierzchniowego.

Nie wykonano użytkowania rębnią złożoną na powierzchni 15,31 ha. Przyczynami wstrzymania cięć było: położenie drzewostanu w strefie ochronnej głuszcza, w bliskim sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych.

Analiza gospodarki leśnej

WYKONANIE PRAC W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO W 2024 ROKU

Analiza użytkowania w trzebieżach wczesnych i późnych. OBREB RUSZÓW

Rok	TW		m³ / ha	TP		m³ / ha	Razem		m³ / ha
	ha	m³		ha	m³		ha	m³	
2015	89,44	2046,85	22,89	334,87	11076,75	33,08	424,31	13123,60	30,93
2016	69,28	1386,82	20,02	308,41	11607,94	37,64	377,69	12994,76	34,41
2017	77,35	1736,68	22,45	325,27	12798,71	39,35	402,62	14535,39	36,10
2018	75,15	1864,07	24,80	316,72	12975,84	40,97	391,87	14839,91	37,87
2019	76,95	2135,20	27,75	284,05	13485,77	47,48	361,00	15620,97	43,27
2020	45,69	1172,10	25,65	262,20	12934,78	49,33	307,89	14106,88	45,82
2021	57,99	1602,99	27,64	395,07	18953,10	47,97	453,06	20556,09	45,37
2022	89,08	2480,65	27,85	299,42	16702,99	55,78	388,50	19183,64	49,38
2023	54,93	1667,32	30,35	406,72	17737,31	43,61	461,65	19404,63	42,03
2024	37,33	713,79	19,12	344,1	14330,00	41,65	381,43	15043,79	39,44
Razem :	673,19	22745,79	33,78	3276,83	129285,00	39,45	3950,02	159409,70	40,36
Etat	686,05	16159,00	23,54	3663,65	197733,00	53,97	4349,70	213892,00	49,17
%wykonania	98,13	140,76	143,50	89,44	65,38	73,09	90,81	74,53	82,08

Analiza użytkowania w trzebieżach wczesnych i późnych. OBREB POLANA

Rok	TW		m³ / ha	TP		m³ / ha	Razem		m³ / ha
	ha	m³		ha	m³		ha	m³	
2015	238,93	5226,00	21,87	574,78	21080,97	36,68	813,41	26306,97	32,34
2016	110,78	3185,32	28,75	348,42	15297,57	43,91	459,20	18482,89	40,25
2017	124,86	3219,46	25,78	627,07	22121,61	35,28	751,93	25341,07	33,70
2018	116,83	2588,20	22,15	530,98	20805,24	39,18	647,81	23393,44	36,11
2019	100,14	3288,39	32,84	502,14	25912,45	51,60	602,28	29200,84	48,48
2020	86,87	3051,99	35,13	477,77	22520,42	47,14	564,64	25572,41	45,29
2021	86,03	2371,92	27,57	592,02	31781,70	53,68	678,05	34153,62	50,37
2022	113,90	5320,80	46,71	516,02	31041,31	60,16	629,92	36362,11	57,72
2023	128,13	4505,82	35,17	667,87	33093,04	49,55	796,00	37598,86	47,23
2024	90,77	1271,00	14,00	470,60	17622,00	37,46	561,37	18893,00	33,66
Razem :	1197,24	43307,00	36,17	5277,37	243559,00	46,15	6474,61	275305,02	42,52
Etat	1190,94	35850,00	30,10	5768,34	268782,00	46,60	6959,28	304632,00	43,77
%wykonania	100,53	120,80	120,17	91,49	90,61	99,03	93,04	90,37	97,14

Analiza użytkowania w trzebieżach wczesnych i późnych. NADLEŚNICTWO RUSZÓW

Rok	TW		m³ / ha	TP		m³ / ha	Razem		m³ / ha
	ha	m³		ha	m³		ha	m³	
2015	328,37	7272,85	22,15	909,35	32157,72	35,36	1237,72	39430,57	31,86
2016	180,06	4572,14	25,40	656,83	26905,51	40,96	836,89	31477,65	37,61
2017	202,21	4956,14	24,51	952,34	34920,32	36,67	1154,55	39876,46	34,54
2018	191,98	4452,27	23,20	847,70	33781,08	39,85	1039,68	38233,35	36,77
2019	177,09	5423,59	30,63	786,19	39398,22	50,11	963,28	44821,81	46,53

Analiza gospodarki leśnej

WYKONANIE PLANU GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH PAŃSTWA W 2024 R. (W DZIEŃ 31.12.2024 R.)

2020	132,56	4224,09	31,87	739,97	35455,20	47,91	872,53	39679,29	45,78
2021	144,02	3974,91	27,60	987,09	50734,80	51,40	1131,11	54709,71	48,37
2022	202,98	7801,45	38,43	815,44	47744,30	58,55	1018,42	55545,75	54,54
2023	183,06	6173,14	33,72	1074,59	50830,35	47,30	1257,65	57003,49	45,33
2024	128,10	1984,79	15,49	814,70	31952,00	39,22	942,80	33936,79	36,00
Razem :	1870,43	66052,79	35,31	8554,20	372844,00	43,57	10424,63	434714,72	41,70
Etat	1876,99	52009,00	27,71	9431,99	466515,00	49,46	11308,98	518524,00	45,85
%wykonania	99,65	127,00	127,43	90,69	79,92	88,09	92,18	83,84	90,95

c) Użytkowanie w trzebieżach

Przewidywana realizacja Trzebieży na dzień 31.12.2024r. będzie wynosiła powierzchniowo 92,18 %, masowo 83,84 %, w tym TW 99,65% powierzchniowo i masowo 127,00% , TP powierzchniowo 90,69 % i masowo 79,92%

Nie wykonana zostanie planowa intensywności cięć wg planu urządzenia lasu.

Uzyskana zostanie intensywność cięć niższa od założonej o 9,05%.

Powyższe zestawienie nie uwzględnia pozyskania użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym.

d) Użytkowanie ogółem

Przewidywany na dzień 31.12.2024r. etat masowy użytkowania ogółem zostanie zrealizowany w 95,03% , w tym w użytkach rębnych w 79,83% a w użytkowaniu przedrębnym w 99,39%.

2. Analiza zadań z zakresu hodowli lasu.

Nadleśnictwo RUSZÓW

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszyców	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przedzeszenia						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Analiza gospodarki leśnej

2015	52,75	0	0	0	0	7,13	0	116,08	111,86	97,25	0
2016	35,34	0	14,91	8,58	1,88	4,80	0	143,21	146,37	120,74	0
2017	65,24	0	9,94	0	0	2,37	0	116,66	153,04	127,04	0
2018	98,52	0	12,61	1,00	0,30	0,91	0	73,48	123,93	134,62	0
2019	119,05	0	15,07	0	0	5,03	0	27,97	87,82	60,23	0
2020	70,78	0	25,49	0	0	0,44	0	25,09	57,81	85,03	0
2021	91,79	0	55,97	0	0	1,58	0	50,20	133,40	102,97	0
2022	32,41	0	47,35	0	0	2,08	0	120,14	94,48	112,51	0
2023	58,70	0	15,90	0	1,62	0,25	0	0	90,48	159,58	0
2024	50,82	2,99	27,42	0	1,66	1,27	0	144,53	131,66	191,78	0
Razem	675,40	2,99	224,66	9,58	5,46	25,86	0	817,36	1130,85	1191,75	0
Orienta cyjne zadania na ubiegły okres											
%											
wykona nia	63,48	299,00	75,81	958,00	1161,70	570,86	0	122,61	113,63	87,75	0

Nadleśnictwo Ruszów Obręb RUSZÓW

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszyców	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zięby	grunty nieleśne	rębnie złożone	posadzenia	dolesienia lók i przerzedzenia						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	34,91	0	0	0	0	0,20	0	37,66	43,30	48,80	0
2016	18,12	0	4,30	0,93	1,41	0,15	0	48,34	53,08	55,02	0
2017	30,74	0	7,90	0	0	0,23	0	43,72	60,93	66,40	0
2018	52,94	0	4,47	1,00	0	0,31	0	0	44,49	68,71	0
2019	72,14	0	10,30	0	0	0,34	0	8,37	30,91	31,95	0
2020	16,71	0	11,47	0	0	0	0	16,83	28,11	33,02	0
2021	46,51	0	2,92	0	0	0	0	47,35	34,13	63,27	0
2022	15,58	0	21,92	0	0	0	0	0	37,85	54,02	0
2023	33,49	0	10,28	0	0	0	0	17,24	33,21	58,55	0
2024	23,75	0	4,83	0	0	0	0	55,75	46,66	71,00	0
Razem	344,89	0	78,39	1,93	1,41	1,23	0	275,26	412,67	550,74	0
<i>Orientacyjne zadania na ubiegły okres</i>											
%											
wykonania	67,53	0	89,93	193,00	141,00	106,96	0	164,00	113,21	92,33	0

Analiza gospodarki leśnej

Nadleśnictwo Ruzów Obręb POLANA

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podsztytów	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	posadzenia	dolesienia luk i przedzeszenia						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	17,84	0	0	0	0	6,93	0	78,42	68,56	48,45	0
2016	17,22	0	10,61	7,65	0,47	4,65	0	94,87	93,29	65,72	0
2017	34,50	0	2,04	0	0	2,14	0	72,94	92,11	60,64	0
2018	45,58	0	8,14	0	0,30	0,29	0	51,52	79,44	65,91	0
2019	46,91	0	4,77	0	0	4,69	0	27,97	56,91	28,28	0
2020	54,07	0	14,02	0	0	0,44	0	16,72	29,70	52,01	0
2021	45,28	0	53,05	0	0	0	0	33,37	99,27	39,70	0
2022	16,83	0	25,43	0	0	1,24	0	72,79	65,63	32,28	0
2023	25,21	0	5,62	0	1,62	0	0	0	56,83	37,89	0
2024	27,07	2,99	22,59	0	1,66	1,27	0	88,78	85,00	120,78	0
Razem	330,51	2,99	146,27	7,65	4,05	21,65	0	537,38	726,74	551,66	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	553,21	0	209,17	0	0,47	3,38	0	498,81	630,71	761,65	0
% wykonania	59,74	299,00	69,93	765,00	861,70	640,53	0	107,73	115,23	72,43	0

a) Odnowienia i zalesienia

Odnowienia halizn, plazowizn i zrębów bieżących w stosunku do etatu wykonano w 63,48 %. Nie wykonanie etatu związane jest jednoznacznie z niewykonaniem powierzchniowego rozmiaru cięć rębnych. Wpływ na niewykonanie etatu miała duża ilość zmian z rębni zupełnych na złożone co podyktowane było pracami w ostoi głuszcza oraz na powierzchniach występowania cietrzewia.

Analiza gospodarki leśnej

Odnowienia w rębniach złożonych wykonano w 75,81 %. Na powierzchnię niewykonaną składa się niezrealizowane cięcia w strefie ochronnej bielika, głuszcza oraz na powierzchniach występowania cietrzewia.

Podsadzenia produkcyjne wykonano powyżej zaplanowanego etatu na powierzchni 9,58 ha .

Poprawki i uzupełnienia wykonano powyżej zaplanowanego etatu w rozmiarze wynikającym z faktycznych potrzeb.

Dolesienia luk i przerzedzeń wykonano powyżej zaplanowanego etatu w rozmiarze, który wynikał z bieżących potrzeb. Podyktowane one były nie możliwymi do przewidzenia anomalii pogodowych -silnych wiatrów, które powodowały liczne złomy i wywroty oraz działania szkodników wtórnych.

W okresie minionego dziesięciolecia wykonano zalesienia na powierzchni 2,99 ha gruntów porolnych nabytych na podstawie Zarządzenia nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 grudnia 2021 roku.

b) Pielęgnowanie

Przewidywane na dzień 31.12.2024r. pielęgnowanie upraw CW wykonane zostanie w 122,61 % zgodnie z faktycznymi potrzebami.

Przewidywane na dzień 31.12.2024r. pielęgnowanie młodników CP wykonane zostanie w 113,63 % zgodnie z faktycznymi potrzebami.

Przewidywane na dzień 31.12.2024r. wykonanie melioracji agrotechnicznych wynosić będzie 87,75% tj. zgodnie z faktycznymi potrzebami.

c) Selekcja i nasiennictwo .

W Nadleśnictwie Ruszów istnieje pięć bloków upraw pochodnych o łącznej powierzchni 111,02 ha .

Realizacja zakładania upraw w poszczególnych blokach przedstawia się następująco :

Analiza gospodarki leśnej

WYKAZ DZIAŁALNOŚCI LEŚNEJ W LECIE 2017 ROKU W GOSPODARSTWIE PAŃSTWA POLSKIEGO

UPRAWY POCHODNE							
Lp	oddz. poddz.	drzewostan nasienny wyłączony	lokalizacja bloku		pozostaje na II i III 10-lecie	łączna powierzchnia bloku	
			istniejące uprawy pochodne	projektowane uprawy pochodne			
		powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	8	
obręb Polana							
1	82f,g	drzewostan nasienny wyłączony dębowy obręb Polana					
	49d		3,16				
	49g		2,34				
	49h		2,71				
	49f						3,86
	50f		1,05				
	50j						5,01
	50k		3,47				
	50l						1,35
	50m		1,59				
	50n		3,09				
powierzchnia bloku nr 1			17,41	8,87	1,35	27,63	
2	82f,g	drzewostan nasienny wyłączony dębowy obręb Polana					
	81 j				0,8		
	81k		1,78				
	81l				1,8		
	82f				7,72		
	82g				3,41		
	82j				1,36		
	83g		1,56				
powierzchnia bloku nr 2			3,34				15,09
3	51d	drzewostan nasienny wyłączony sosnowy obręb Polana					
	285c		7,32				
	285 d		0,7				
	286f		6,54				
	286g						6,1
	286i		0,67				
powierzchnia bloku nr 3			15,23				6,1
4	51d	drzewostan nasienny wyłączony sosnowy obręb Polana					
	287a		4,19				
	287b		1,79				
	287c						0,66
	287d		1,58				
	287 f		1,4				

Analiza gospodarki leśnej

	287g		2,16			
	287h			3,5		
	287 j		1,98			
	287k		2,12			
	287l		0,91			
	288a		4,27			
	288g		4,41			
	288j		2,32			
	288k		1,9			
powierzchnia bloku nr 4			29,03	4,16		33,19
obręb Ruszów						
5	51d	drzewostan nasienny wyłączony sosnowy obręb Polana				
	379g		3,8			
	379h		3,02			
	379i		3,62			
powierzchnia bloku nr 5			10,44			10,44

W Nadleśnictwie Ruszów sosnowy blok upraw pochodnych został zamknięty.

Na kolejne dziesięciolecie do odnowienia zaplanowany został dębowy blok upraw pochodnych.

III. Ocena wpływu wykonywanych zadań gospodarczych na stan lasu

a) Wielkość zasobów drzewnych

Klasa i podklasa wieku drzewostanu	ZASOBY DRZEWNE NA 1 HA		
	Obręb Ruszów	Obręb Polana	NADLEŚNICTWO
II a	76	78	77
II b	163	216	197
III a	159	255	256
III b	306	291	296
IV a	307	272	286
IV b	290	306	298
V a	308	256	281
V b	313	308	310
VI	315	271	287
VII	285	288	288
VIII	301	300	301
KO	220	217	217
KDO	215	198	201
Przec.zasob.na 1 ha	240	234	236

Typ Siedliskowy Lasy (TSL)	Leśne Siedlisko Przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	91D0	156,42	35,44		1,22	5,69						198,7
BMŚW		30,97	5,33		3,26							39,5
BMW		40,57	9,46	1,42	37,57	16,05	1,70			2,29		109,0
LMW					1,06							1,0
						0,46						0,4
Ogółem		227,96	50,23	1,42	43,11	22,20	1,70			2,29		348,9

///

NADLEŚNICTWO RUSZÓW – OBREB POLANA

Typ Siedliskowy Lasy (TSL)	Leśne Siedlisko Przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu									0,4 i mniej	
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		102,37	8,09	0,96								111,42
BW		6,49	2,07									8,56
BMŚW		22,73	9,14		0,76							32,63
BMW		45,37	5,59		70,35	13,94						135,25
LMŚW		1,19			2,32							3,51
LMW		7,37			5,34							12,71
Ogółem		185,52	24,89	0,96	78,77	13,94						304,08

NADLEŚNICTWO RUSZÓW

Typ Siedliskowy Lasy (TSL)	Leśne Siedlisko Przyrodnicz e (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
		powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	91D0	258,79	43,53	0,96	1,22	5,69						310,19	
BW		6,49	2,07									8,56	
BMŚW		53,70	14,47		4,02							72,19	
BMW		85,94	15,05	1,42	107,92	29,99	1,70			2,29		244,31	
LMŚW					1,06							1,06	
LMW		1,19			2,32							3,51	
		7,37			5,34	0,46						13,17	
Ogółem		413,48	75,12	2,38	121,88	36,14	1,70			2,29		652,99	

NADLEŚNICTWO RUSZÓW – OBREB RUSZÓW

NADLEŚNICTWO RUSZÓW – OBREB POLANA

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	3,26	60,0	11
	BMŚW		DB	2,50	30,0	11
	BMŚW		DB.S	3,62	30,0	12
	BMŚW		SO	5,90	36,6	22
	BMW		BK	5,26	30,0	12
	BMW		DB.S	9,21	30,0	22
	BMW		JD	2,45	70,0	12
	BMW		SO	53,39	36,3	12
	BMW		ŚW	10,65	40,0	12
	BŚW		SO	120,39	54,2	12
	BW		SO	29,58	43,8	22
	LMW		DB.S	31,81	35,5	22
	LMW		ŚW	4,68	50,0	22
	LŚW		DB	4,05	30,0	12

Analiza gospodarki leśnej

	LW		DB.S	3,81	30,0	22
Razem				290,56	44,7	12
KDO	BMŚW		SO	2,77	20,0	22
	BMW		BRZ	8,84	20,0	22
	BMW		SO	23,95	15,4	22
	BMW		ŚW	7,63	18,1	22
	BŚW		SO	24,59	14,5	12
	LMW		DB.S	5,73	20,0	22
Razem				73,51	16,4	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		DB	1,36	100,0	12
	BMŚW		SO	7,34	90,2	11
	BMW		DB	6,47	53,7	12
	BMW		SO	30,56	96,8	12
	BMW		ŚW	2,53	76,9	22
	BŚW		SO	6,19	100,0	11
	LL		DB	2,73	70,0	22
	LMŚW		SO	11,98	100,0	12
	LMW		DB	21,04	38,0	12
	LMW		DB.S	10,66	62,6	12
	LMW		SO	36,78	98,8	12
	LW		DB	15,35	103,4	12
	LW		DB.S	4,16	100,0	12
Razem				157,15	85,3	12
Ogółem				521,22	52,9	12

NADLEŚNICTWO RUSZÓW

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	3,26	60,0	11
	BMŚW		DB	2,50	30,0	11
	BMŚW		DB.S	10,61	39,3	22
	BMŚW		SO	5,90	36,6	22
	BMW		BK	5,26	30,0	12
	BMW		DB.B	5,41	40,0	22
	BMW		DB.S	28,88	31,6	22
	BMW		JD	2,45	70,0	12
	BMW		SO	53,39	36,3	12
	BMW		ŚW	15,91	48,3	12
	BŚW		SO	120,39	54,2	12
	BW		SO	29,58	43,8	22
	LMW		DB.S	42,54	35,5	22
	LMW		ŚW	4,68	50,0	22

Analiza gospodarki leśnej

	LŚW		DB	4,05	30,0	12
	LW		DB.S	3,81	30,0	22
Razem				338,62	43,9	12
KDO	BMŚW		SO	2,77	20,0	22
	BMW		BRZ	8,84	20,0	22
	BMW		SO	23,95	15,4	22
	BMW		ŚW	7,63	18,1	22
	BŚW		SO	24,59	14,5	12
	LMW		DB	2,00	20,0	22
	LMW		DB.S	5,73	20,0	22
Razem				75,51	16,5	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		DB	1,36	100,0	12
	BMŚW		SO	13,74	94,7	11
	BMW		DB	12,93	41,9	12
	BMW		DB.S	5,59	40,0	12
	BMW		SO	75,26	95,2	12
	BMW		ŚW	12,28	95,4	12
	BŚW		SO	17,01	100,0	11
	LŁ		DB	2,73	70,0	22
	LMŚW		SO	15,50	97,3	11
	LMW		DB	22,94	42,3	12
	LMW		DB.S	10,66	62,6	12
	LMW		SO	54,97	96,8	12
	LW		DB	15,35	103,4	12
	LW		DB.S	4,16	100,0	12
Razem				264,48	86,6	12
Ogółem				678,61	57,5	12

Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych przedstawia się jak niżej:

Procentowy układ zgodności ze składem			
	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo
Zgodnie ze składem pożądanym	80,14	69,51	75,19
Częściowo zgodne ze składem pożądanym	19,21	30,49	24,46
Niezgodne ze składem pożądanym	0,65	-	0,35

Procentowy układ zadrzewienia			
Zadrzewienie	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo
1.0-0.9	77,69	86,91	81,98
0.8-0.7	20,76	12,77	17,04
0.6-0.5	1,55	0,32	0,98

Analiza gospodarki leśnej

Biorąc pod uwagę w/w informacje, stan upraw należy uznać za dobry.

Skład gatunkowy uprawy niezgodny ze składem pożądanym na powierzchni 2,29 ha wynika z odnowienia powierzchni porolnej sosną,

Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych należy na podstawie wyżej umieszczonej oceny uznać jako udane i przydatne do dalszej hodowli.

d) Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Ruzów należy określić jako dobry.

Do najpoważniejszych i potencjalnych zagrożeń należy zaliczyć:

- szkodniki pierwotne
- szkodniki wtórne
- silne wiatry
- zmiany poziomu wód gruntowych
- podtopienie przez bobry

e) Stan infrastruktury technicznej .

Infrastruktura techniczna w Nadleśnictwie Ruzów w ujęciu ilościowym , stanu technicznego przedstawia się następująco :

1. Budynki:

W Nadleśnictwie Ruzów wg stanu na dzień 31.12.2024r. będzie znajdować się:

- 8 budynków mieszkalnych
- 15 budynków gospodarczych
- 2 budynki z pokojami gościnnymi w tym kwatera myśliwska
- 2 budynki biurowo-administracyjne
- 16 pomieszczeń produkcyjno-magazynowych

2. Drogi leśne:

- 18 dróg dojazdów pożarowych o łącznej długości 125,80 km,
- 15 dróg o rodzaju nawierzchni twarda ulepszona o łącznej długości 15,71 km,
- 1 ścieżka pieszo -rowerowa zbudowana z projektu Life o łącznej długości 7,6 km.

3. Stawy.

Analiza gospodarki leśnej

- ocena skutków przyrodniczych wykonywanych zadań realizowana poprzez prowadzenie monitoringu po realizacyjnego wybranych zadań adaptacyjnych.

IV. Rozmiar wykonywanych prac zalesieniowych .

W okresie minionego dziesięciolecia wykonano zalesienia na powierzchni 2,99 ha gruntów porolnych nabytych na podstawie Zarządzenia nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 grudnia 2021 roku.

V. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne , abiotyczne i antropogeniczne .

a) Rozmiar szkód spowodowanych przez zwierzynę w latach 2015-2023

Powierznię zainwentaryzowanych szkód w latach 2015-2024 obrazuje tabela nr 1 i 2. Głównym sprawcą szkód w latach 2015-2024 był bóbr. Sumarycznie przez działalność bobrów zostało podtopione 414,28 ha powierzchni leśnej. Kolejnym sprawcą co do wielkości wyrządzanych szkód był jelen. Szczególnie duże uszkodzenia występowały w 2015 roku. Sumarycznie w latach 2015-2024 wykazano 350,67 ha powierzchni uszkodzonej przez jelenie

Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach

Rok	Uprawy		Młodniki		Drzewostany starsze		Ogółem [ha]
	21-50%	>50%	21-50%	>50%	21-50%	>50%	
2015	69,59	3,2	57,28	0,4	0	5,46	135,93
2016	47,75	6,95	82,9	0,5	0,3	4,84	143,24
2017	51,37	4,9	67,77	0,4	0	7,19	131,63
2018	36,3	4,3	61,04	0,65	30,09	7,05	139,43
2019	8,7	1	5,35	0,55	35,05	15,49	66,14
2020	4,42	0,5	0,85	0,55	51,28	16,26	73,86
2021	20,76	0	6,12	0,43	50,57	14,14	92,02
2022	3,85	0,7	1	0,4	24,15	42,37	72,47
2023	0,8	0,2	1,14	0	9,38	8,81	20,33
Razem:	243,54	21,75	283,45	3,88	200,82	121,61	875,05

Analiza gospodarki leśnej

WYKAZ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO W 2024 ROKU

Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w 2024 roku.

Rok	Uprawy			Młodniki			Drzewostany starsze			Ogółem [ha]
	11-30%	31-60%	>60%	11-30%	31-60%	>60%	11-30%	31-60%	> 60%	
2024	0,6	0,3	0	1,74	0,3	0	23,22	42,67	5,63	74,46

Podejmowane działania profilaktyczne to mechaniczne zabezpieczanie upraw i młodników (grodenia) oraz wykładanie drzew zgryzowych. Łącznie, według stanu na 31.12.2024 r. w Nadleśnictwie występuje 178 grodzień o łącznej powierzchni 200,84 ha.

b) Rozmiar szkód spowodowanych przez pożary, zanieczyszczenia środowiska, czynniki klimatyczne.

W latach 2015-2024 lasy Nadleśnictwa Ruszów zostały uszkodzone przez następujące czynniki abiotyczne:

Zestawienie szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne.

Rok	Podtopienia, zalania [ha]	Obniżenie poziomu wód, susza [ha]	Zmrożenia, zważenia [ha]	Wiatr [ha]	Pożary [ha]	Ogółem [ha]
2015	0	0	0	1,2	0,31	1,2
2016	4,3	155,98	0	4,92	0,07	165,27
2017	0,2	2,19	0	19,64	0,01	22,04
2018	0,78	8,71	0	1,72	0,12	11,33
2019	8,9	5,95	0	1,89	0,22	16,96
2020	0,35	0,5	0	0	0,08	0,93
2021	8,5	0	0	0	0	8,5
2022	0,6	0	0	23,58	29,17	0,62
2023	0	0	2,15	0,9	0,02	3,07
2024	10,43	0	7,91	0	0	18,34
Razem:	34,06	173,33	10,06	53,85	30,00	248,26

Analiza gospodarki leśnej

W 2016 roku wystąpił okres suszy, skutkiem czego uległo uszkodzeniu 155,98 ha powierzchni leśnej. W 2017 roku na terenie Nadleśnictwa poważne szkody spowodowały dwa orkany „Grzegorz” i „Ksawery” (19,64 ha). W 2022 roku przez orkan „Dudley” uszkodzone zostało 23,58 ha powierzchni leśnej. W 2019 roku był rokiem wzrostu cięć sanitarnych, ze względu na przejście przez leśnictwo Dębówek silnego huraganu. Szkody oszacowano na poziomie około 6200 m³. Na koniec 2019 roku pozyskano ogółem w cięciach sanitarnych 19498,01 m³ drewna.

W związku z pożarem, który miał miejsce w leśnictwie Toporów 24.06.2022 roku łącznie uległo uszkodzeniu 27,96 ha powierzchni leśnej. Nadleśnictwo Ruzów podjęło następujące działania ochronne w celu zminimalizowania szkód powstałych przez pożar:

- usunięto drzewostan, który uległ spaleniu,
- wywieziono pozyskane drewno,
- po wykonaniu pozyskania i zrywki pozostałości zrębowe zostały rozdrobnione,
- w celu prognozowania występowania szkodników owadzych prowadzony był w latach 2023-2024 na terenie pożarzyska monitoring występowania cetyńca, kornika sześciopiętrowego, drwalnika paskowanego, przypłaszczka granatka i żerdzianki sosnowki (łącznie 60 pułapek klasycznych, 50 drzew z opaskami lepowymi, 14 pułapek feromonowych).

c) Powierzchnia szkód zagrożona przez szkodliwe owady.

• Szkodniki glebowe, szkodniki upraw i młodników

Na terenie Nadleśnictwa Ruzów w latach 2015-2023 nie występowały szkody spowodowane przez szkodniki glebowe oraz szkodniki upraw i młodników.

• Szkodniki starszych drzewostanów

Nadleśnictwo Ruzów prowadzi prognozę występowania szkodników pierwotnych poprzez kontrolę występowania brudnicy mniszki z pułapek feromonowych, jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny, nadzwyczajne kontrole występowania szkodników pierwotnych sosny zgodnie z wytycznymi ZOL we Wrocławiu, inne kontrole wykonywane zgodnie z wytycznymi podawanymi przez ZOL we Wrocławiu.

Prowadzone prace prognostyczne pozwalają na określenie stanu zagrożenia i podjęcie ewentualnych decyzji o konieczności ich zwalczania. Największe zagrożenie spowodowane przez szkodniki pierwotne występowało w 2018, 2023 oraz 2024 roku. Sumarycznie

Wykonane zabiegi wielkoobszarowego ograniczenia liczebności szkodliwych owadów w latach: 2015-2024.

Rok	Szkodnik	Powierzchnia zagrożona [ha]	Powierzchnia wykonanego zabiegu[ha]		Ogółem [ha]
			Foray 76b	Dimilin 480	
2018	barczatka sosnowka	1805,38	1065,23	0	2870,61
2018	brudnica mniszki	16558,9	10052,36	1866,48	28477,74
2023	barczatka sosnowka	1134,44	1088,61	0	2223,05
2024	brudnica mniszki	831,46	650,8	0	1482,26
Razem:		20330,18	12857	1866,48	35053,66

Powierzchnia zagrożona przez szkodniki pierwotne i wtórne w latach: 2015-2024.

Rok	Szkodniki pierwotne [ha]	Szkodniki wtórne [ha]	Ogółem [ha]
2015	0	0	0
2016	60	1,46	61,46
2017	1429,10	0,60	1429,70
2018	19 293,21	1,85	19295,06
2019	73,08	2,50	75,58
2020	49,82	1,25	51,07
2021	0	0	0
2022	75,52	4,71	80,23
2023	1134,44	4,61	1139,05
2024	831,46	0,35	831,81
Razem:	3653,42	17,33	22964

- Obwód łowiecki nr 18 - dzierżawiony przez K.Ł. „OSTOJA” o powierzchni 7634,00 ha, z tego 6511,00 ha to powierzchnia leśna
- Obwód łowiecki nr 17 – OHZ w części zarządzany przez Nadleśnictwo Ruszów obejmujący swym zasięgiem obręb leśny Polana o pow. 11889,00 ha z tego 10591,00 ha to powierzchnia leśna .
- Obwód Łowiecki nr 117 – dzierżawiony przez K.Ł. „ Cyranka” o powierzchni 2 173,00 ha, z tego 1 817,00 ha to powierzchnia leśna. Na terenie Nadleśnictwa

Analiza gospodarki leśnej

Ruszków powierzchnia użytkowa koła to 8,94 ha w związku z tym zarząd prowadzony jest przez Nadleśnictwo Świętoszów.

Gospodarka łowiecka nadleśnictwa prowadzona jest zgodnie Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę należą:

- utrzymywanie liczebności zwierzyny zgodnie z opracowanym wieloletnim łowieckim planem hodowlanym
- prowadzenie dokarmiania zwierzyny w okresie niedoboru pokarmu naturalnego
- utrzymywanie w odpowiednim stanie technicznym infrastruktury łowieckiej
- prawidłowe zagospodarowanie istniejących poletek łowieckich .

Tereny obwodu charakteryzują się dużą różnorodnością fauny, która stanowi niewątpliwą atrakcję dla przyrodników, myśliwych i turystów, którzy mają tutaj możliwość spotkania z dzikiem, sarną, jeleniem, jenotem, borsukiem, a sporadycznie wilkiem, szopem praczem, wydrą i norką amerykańską.

VII. Realizacja programu ochrony przyrody.

Nadleśnictwo Ruszków posiada sporządzony wg stanu na dzień 01.01.2015 r. Program Ochrony Przyrody . Elementem aktualizowanym na bieżąco (co roku) jest inwentaryzacja przyrodnicza. Wykonywana jest przez leśniczych na terenie leśnictw i obejmuje głównie roślinność. Szczególnie cennym gatunkiem występującym na terenie Nadleśnictwa Ruszków jest głuszc *Tetrao urogallus*. W celu odtworzenia populacji tego gatunku na terenach Borów Dolnośląskich Nadleśnictwo Ruszków zdecydowało się na realizację programu restytucji tego gatunku. Projekt obejmuje kompleksowe działania z zakresu czynnej ochrony nizinnych populacji na terenie Borów Dolnośląskich.

Kompleksowa ochrona głuszców obejmuje szereg różnorodnych działań związanych z polepszeniem warunków życia tych ptaków. Obecnie gospodarka leśna w ostojach dąży do tego by być zgodną z wymaganiami tego gatunku. Dostosowywani środowiska tak, aby jak najlepiej odpowiadało ich wymaganiom siedliskowym, usuwanie podszytu, eliminacja gatunków inwazyjnych czeremchy amerykańskiej i tawuły kutnerowatej. Zwiększanie bezpieczeństwa ptaków poprzez minimalizowanie ilości powierzchni grodzonych upraw

Analiza gospodarki leśnej

leśnych, znakowanie grodzień poprzez wplatanie gałęzi sosny w elementy siatki, metalowa sitka w lesie może nie być dostatecznie widoczna przez co ptaki narażone są na kolizje z taką przeszkodą niekiedy powodując poważne obrażenia lub ich śmierć. Zmniejszanie presji drapieżników (ssaki drapieżne), poprzez ich odstrzał redukcyjny oraz odłów w pułapki żywołowne. Zmniejszenie presji drapieżników szponiastych poprzez ich odłowy w pułapki żywołowne oraz translokację. Wzbogacanie bazy pokarmowej, dokarmianie w stałych miejscach powoduje, że ptaki czują bezpiecznie. Nie tracą energii i czasu na zdobywanie pokarmu, przez co szybko osiągają docelową wagę i wielkość. Nie są narażone na ataki drapieżników, przez co ich przeżywalność się zwiększa. Dzięki stałemu dostępowi do pokarmu szybciej aklimatyzują się w miejscach bytowania. Areal wokół miejsc dokarmiania jest odzwierciedleniem naturalnego środowiska, w którym występowały.

Oprócz działań związanych ze środowiskiem Nadleśnictwo pracuje nad zwiększeniem realizując zakup ptaków z Hodowlach Krajowych oraz z krajów skandynawskich.

W 2014 roku Nadleśnictwo Ruszów rozpoczęło realizację programu pt. Odbudowa populacji cietrzewia w Borach Dolnośląskich. Pomimo odmiennych wymagań co do środowiska w jakim żyje cietrzew, część zadań prowadzona jest równolegle w odniesieniu do obu gatunków.

Jednym z ważnych elementów poprawy siedliska jest odkrzaczenie terenów otwartych. Podstawową przyczyną zaniku ostoi cietrzewi są przeobrażenia siedlisk, najczęściej postępujące osuszenie terenu po przeprowadzeniu melioracji odwadniających lub regulacji rzek. dział Nadleśnictwa w zakrojonym na szeroką skalę projekcie małej retencji nizinnej był przemyślanym działaniem, ukierunkowanym na wzrost uwilgotnienia terenu.

Opracował:

Nadleśniczy Nadleśnictwa Ruszów

Analiza gospodarki leśnej**II.1.1. KOREFERAT BULIGL ODDZIAŁ W BRZEGU DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W
LATACH 2015-2024****REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU****NADLEŚNICTWO RUSZÓW****OBRĘB: RUSZÓW, POLANA****KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI
PRZESZŁEJ ZA LATA 2015-2024***Stan na 1 stycznia 2025r.*sekretariat@brzeg.buligl.plwww.brzeg.buligl.pl**BRZEG 2024**

Analiza gospodarki leśnej

WYKONANIE PRAC W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO W 2015 ROKU

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

I KONFRONTACJA DANYCH I WNIOŚKÓW ZAWARTYCH W REFERACIE NADLEŚNICZEGO Z WYNIKAMI INWENTARYZACJI LASU

STAN POSIADANIA

Powierzchnia Nadleśnictwa Ruzów wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. jest równa **17 855,2299** ha (powierzchnia bez współwłasności) i jest zgodna danymi przedstawionymi przez nadleśnictwo w referacie.

Różnice w powierzchni nadleśnictwa, wg Tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przenoszenia jej do opisów taksacyjnych, gdzie zostaje zaokrąglona do 0,01 ha.

Dla nadleśnictwa różnica powierzchni wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynosi:

0,3601 ha, z czego w obrębie:

- Ruzów 0,3059 ha,
- Polana 0,0542 ha.

Porównanie powierzchni ewidencyjnej z powierzchnią zawartą w opisach taksacyjnych przedstawia tabela poniżej.

Powierzchnia gruntów wg grup użytków - zestawienie porównawcze, wg danych z ewidencji gruntów i projektu PUL dla Nadleśnictwa Ruzów

Lp.	Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Ruzów	Polana	
			powierzchnia - ha		
1	2		3	4	5
1	Powierzchnia ogółem	wg powierzchni ewidencyjnej	6 888,6641	10 966,5658	17 855,2299
		wg opisów taksacyjnych	6 888,97	10 966,62	17 855,59
		różnica	0,3059	0,0542	0,3601

Powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania różni się pomiędzy danymi zawartymi w referacie nadleśnictwa, a wynikami inwentaryzacji lasu. Wszystkie różnice wynikają z dokonanych uzgodnień i wyszczególnione zostały w wykazach rozbieżności.

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH Z ICH REALIZACJĄ

Zagadnienia dotyczące wykonania zaplanowanych zadań gospodarczych w nadleśnictwie zostały szczegółowo omówione w referacie przez nadleśniczego.

Zadania dotyczące hodowli lasu zostały ustalone podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw.

Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące gospodarczych i wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, jak również bloków upraw pochodnych zostały zweryfikowane podczas opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Stwierdzona różnica w ilości zinwentaryzowanych gospodarczych drzewostanów nasiennych wynika z prowadzonej przez nadleśnictwo gospodarki leśnej (zinwentaryzowano 25 gospodarczych drzewostanów nasiennych w 35 wydzieleniach leśnych). Pozostałe różnice w powierzchni, dotyczące obiektów nasiennych, wynikają z tytułu prowadzonej przez nadleśnictwo planowej gospodarki leśnej oraz zmian granic użytków gruntowych. W wyniku tego w pojedynczych przypadkach w porozumieniu z nadleśnictwem, ponownie określono powierzchnię, zgodnie ze stanem na gruncie.

OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW NA STAN LASU

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na jakość upraw i młodników

Wyniki oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, przeprowadzonej w trakcie terenowych prac urządzeniowych przedstawia tabela nr XI zamieszczona w referacie nadleśniczego. Ocenę przeprowadzono w oparciu o typy drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw obowiązujące w planie V rewizji.

Podczas prac taksacyjnych VI rewizji planu u.l. na terenie Nadleśnictwa Ruszów stwierdzono 2,29 ha upraw niezgodnych z pożądanym typem drzewostanu.

Dla uzupełnienia działań nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym, w zakresie hodowli lasu, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO, halizn, płazowin i zrębów zaewidencjonowanych wg stanu na 01.01.2015 r. oraz gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji.

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

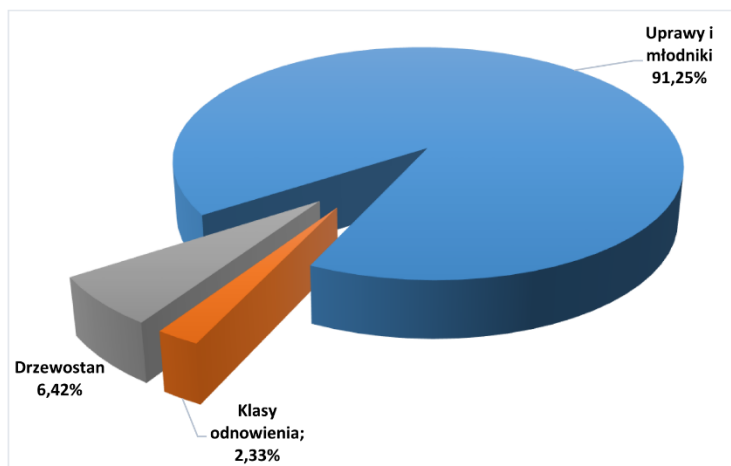
Porównanie wybranych rodzajów powierzchni w V i VI rewizji PUL

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj powierzchni – pow. (ha)				
		KO	KDO	Halizny i płazowiny	Zręby	Nat. sukcesja
Nadleśnictwo RUSZÓW						
stan na 1.01.2015r.		190,35	15,12	-	118,63	150,27
Stan 01.01.2025r.	Uprawy i młodniki	173,70	6,59	-	116,00	6,00
	Zręby	-	-	-	-	-
	Nat. sukcesja	-	-	-	-	111,39
	Drzewostan	12,22	-	-	2,63	30,75
	KO	4,43	8,53			
	Poletko łowieckie	-	-	-	-	2,13

Drzewostany w KO wg stanu na 01.01.2015 r. drzewostany o strukturze KO liczyły 190,35 ha.

Obecnie to:

- ✓ 91,25 % powierzchni stanowią uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- ✓ 6,42 % powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze,
- ✓ 2,33 % powierzchni stanowią drzewostany o strukturze Klasy odnowienia

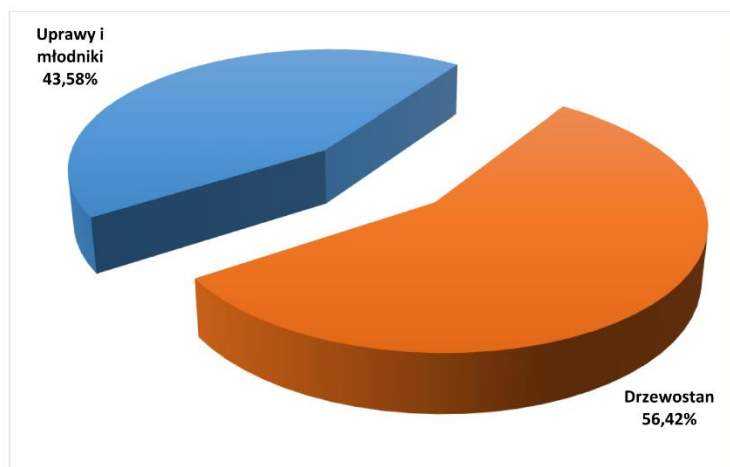
Drzewostany w KDO wg stanu na 01.01.2015 r. liczyły powierzchnię 15,12 ha.

Obecnie to:

- ✓ 43,58 % powierzchni stanowią uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- ✓ 56,42 % powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

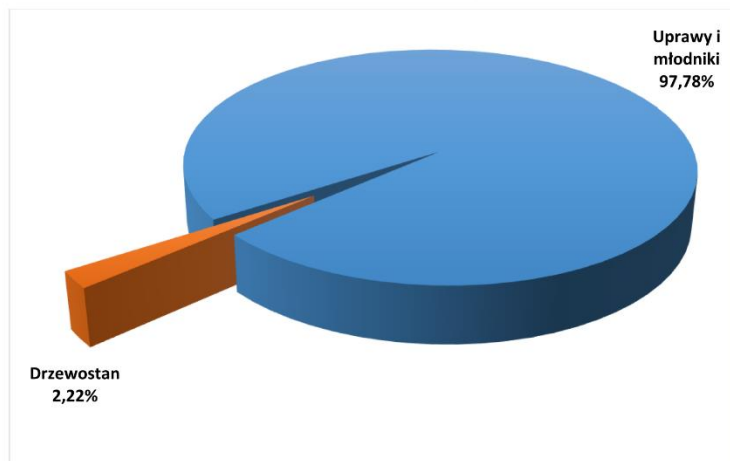
Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Zręby – wg stanu na 01.01.2015 r. zarejestrowano na powierzchni 118,63 ha z czego obecnie to:

- ✓ 97,78 % powierzchni stanowią uprawy i młodniki
- ✓ 2,22 % powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

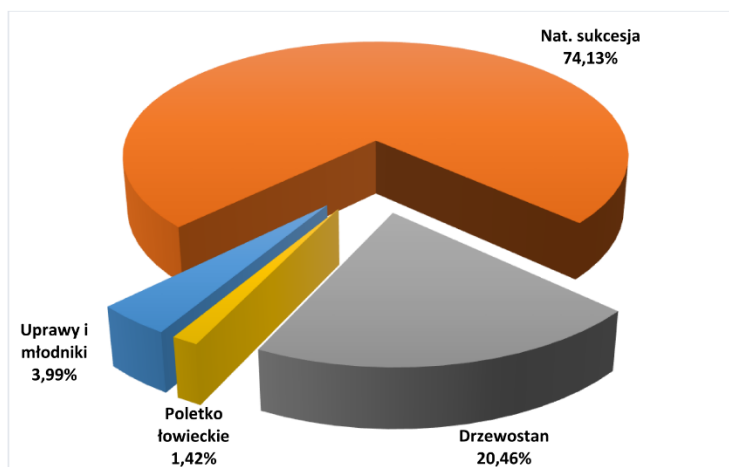

Naturalna sukcesja – wg stanu na 01.01.2015 r. zarejestrowano na powierzchni 150,27 ha z czego obecnie to:

- ✓ 74,13 % powierzchni stanowi naturalna sukcesja
- ✓ 20,46 % powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze,
- ✓ 3,99 % powierzchni stanowią uprawy i młodniki
- ✓ 1,42 % powierzchni stanowią poletka łowieckie

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów

Zagadnienia związane z wpływem gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów zostały omówione w referatach nadleśniczego oraz BULiGL. W celu uzupełnienia zawartych tam informacji przedstawiono zmiany w udziale głównych gatunków lasotwórczych nadleśnictwa (zmiany udziałów powierzchniowych i miąższościowych wg rzeczywistych składów gatunkowych).

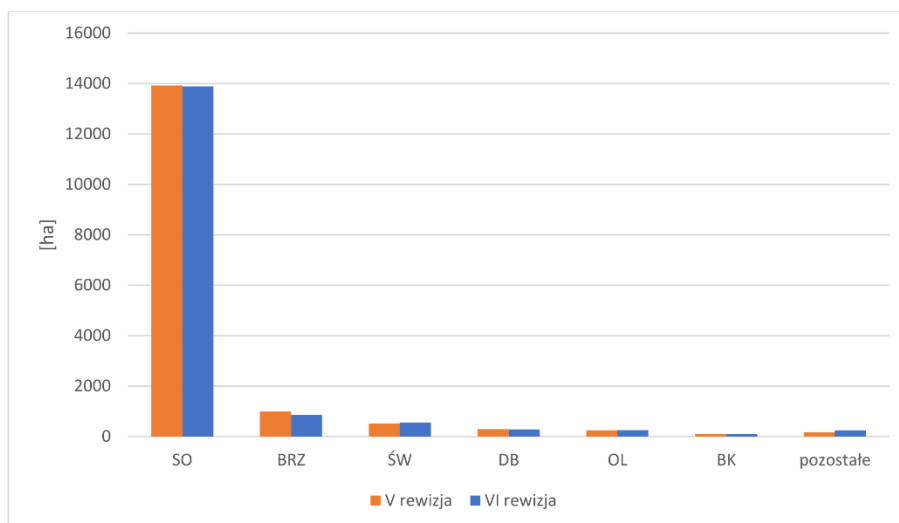
Zasadnicze różnice w powierzchniowym udziale dotyczą:

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- wzrost udziału Bk o 5,18%, tj. z 91,20 ha do 95,92 ha;
- wzrost udziału Jd o 401,39%, tj. z 0,72 ha do 3,61 ha;
- wzrost udziału Db o 25,31%, tj. z 288,30 ha do 361,27 ha;
- wzrost udziału Św o 5,73%, tj. z 519,25 ha do 548,98 ha;
- zmniejszenie udziału So o 0,27%, tj. z 13918,81ha do 13881,52 ha
- zmniejszenie udziału Db.cz o 7,65%, tj. z 16,34 ha do 15,09 ha
- zmniejszenie udziału Os o 62,82%, tj. z 57,42 ha do 21,35 ha
- zmniejszenie udziału Brz o 15,18%, tj. z 997,27 ha do 845,83 ha

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

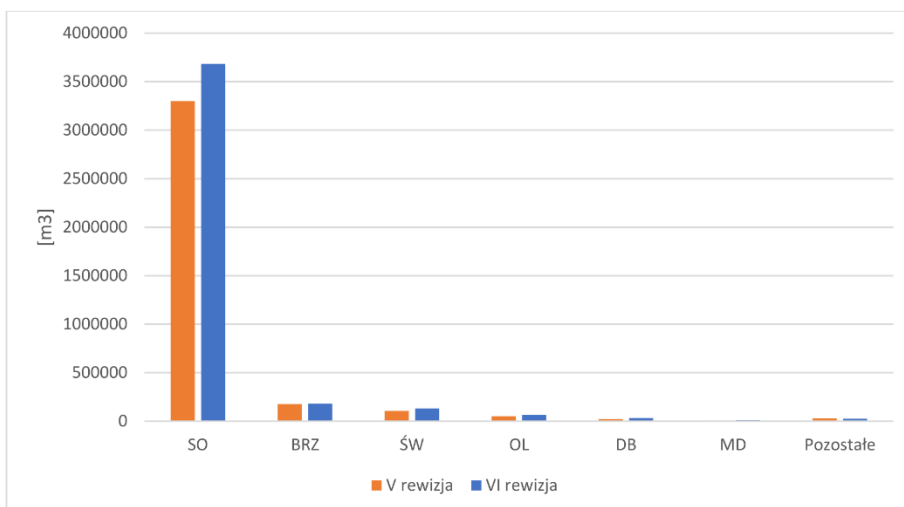

Zasadnicze różnice w miąższościowym udziale dotyczą:

- wzrost udziału So o 11,60%, tj. z 3300750 m³ do 3683635 m³;
- wzrost udziału Jd o 100,00%, tj. z 0 m³ do 360 m³;
- wzrost udziału Bk o 221,09%, tj. z 2205 m³ do 7080 m³;
- wzrost udziału Db o 39,52%, tj. z 24265 m³ do 33855 m³;
- wzrost udziału Brz o 2,32%, tj. z 177530 m³ do 181655 m³;
- wzrost udziału Ol o 22,64%, tj. z 51140 m³ do 62720 m³;
- wzrost udziału Św o 25,09%, tj. z 105050 m³ do 131405 m³;
- zmniejszenie udziału Os o 64,62%, tj. z 17625 m³ do 6235 m³.
- zmniejszenie udziału Js o 10,53%, tj. z 95 m³ do 85 m³.

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

W poniższych tabelach przedstawiono charakterystykę zinwentaryzowanego młodego pokolenia.

Zinwentaryzowane młode pokolenie wg gatunków

Obręb	Warstwa	Pow. warstwy [ha]	Gatunek	Pow zred. [ha]	Udział % w warstwie
1	2	3	4	5	6
Ruszków	NAL	3,72	BRZ	0,02	0,54%
			DB	0,94	25,27%
			SO	2,62	70,43%
			ŚW	0,14	3,76%
	PODR	181,96	BK	16,63	9,14%
			BRZ	5,54	3,04%
			CIS	2,04	1,12%
			DB	10,87	5,97%
			DB.B	1,30	0,71%
			DB.C	1,42	0,78%
			DB.S	4,64	2,55%
			JD	0,21	0,12%
			MD	0,09	0,05%
			OL	1,44	0,79%
			SO	21,84	12,00%
			ŚW	115,94	63,72%
	PODR II	65,82	BK	3,92	5,96%
			BRZ	0,85	1,29%
			DB	0,61	0,93%
			DB.C	10,32	15,68%

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Obręb	Warstwa	Pow. warstwy [ha]	Gatunek	Pow zred. [ha]	Udział % w warstwie
1	2	3	4	5	6
	PODS	10,79	LP	0,02	0,03%
			OL	0,06	0,09%
			SO	1,53	2,32%
			ŚW	48,51	73,70%
			BK	2,08	19,28%
			DB	1,54	14,27%
			DB.S	7,02	65,06%
			SO	0,15	1,39%
Polana	NAL	5,66	BRZ	0,16	2,83%
			DB	1,27	22,44%
			SO	3,95	69,79%
			ŚW	0,28	4,95%
	PODR	566,34	BK	24,57	4,34%
			BRZ	15,29	2,70%
			CIS	1,03	0,18%
			DB	7,99	1,41%
			DB.S	13,82	2,44%
			GB	0,06	0,01%
			JD	4,22	0,75%
			JW	0,02	0,00%
			LP	0,18	0,03%
			MD	3,22	0,57%
			OL	1,48	0,26%
			SO	153,51	27,11%
			ŚW	340,95	60,20%
	PODR II	45,22	BK	1,87	4,14%
			BRZ	0,22	0,49%
			DB	0,22	0,49%
			JD	1,73	3,83%
			SO	15,07	33,33%
			SO.WE	0,15	0,33%
	PODS	23,32	ŚW	25,96	57,41%
			BK	3,45	14,79%
			DB	2,10	9,01%
			DB.S	2,50	10,72%
			OL	0,35	1,50%
			SO	2,02	8,66%
			ŚW	12,90	55,32%

Zinwentaryzowane młode pokolenie wg grup rodzajowych

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Młode pokolenie (pow. zredukowana ha)				
Nadleśnictwo	Podrosty	Podrosty II	Podsadzenia	Naloty
Nadleśnictwo Ruzów	748,30	111,04	34,11	9,38
gat. z udz. powyżej 20%	So, Św	Św	Db, Św	Db, So

ROZMIAR WYKONANYCH PRAC ZALESIENIOWYCH

Wskazania PUL na lata 2015 - 2024 dla Nadleśnictwa Ruzów, dot. zalesień gruntów nieleśnych zostały omówione w opracowanej przez nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzonych zabiegów profilaktycznych, wykonanych zabiegów zwalczających, zostały omówione w opracowanej przez nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”.

W referacie BULiGL przedstawiono kierunkowe wytyczne w zakresie działań z ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem zweryfikował listę punktów czerpania wody, liczbę dojazdów pożarowych w celu spełniania wymagań II kategorii zagrożenia pożarowego. Zaopatrzenie w wodę do celów gaśniczych uzupełnia sieć hydrantów uzgodniona z Państwową Strażą Pożarną.

UŻYTKOWANIE UBOCZNE

Wykonawca PUL nie wnosi uwag do użytkowania ubocznego.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

Zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej nadleśnictwa zostały omówione przez nadleśniczego w „Analizie gospodarki przeszłej”.

OMÓWIENIE PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony przyrody w nadleśnictwie zostały omówione zarówno przez nadleśniczego w referacie, jak i BULiGL w Programie Ochrony Przyrody.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wszystkie zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną zostały omówione w referacie nadleśniczego.

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

W opisanu ogólnym planu urządzenia lasu zostaną omówione potrzeby inwestycyjne nadleśnictwa na lata 2025 – 2034 na podstawie informacji nadleśniczego, w porozumieniu z odpowiednim wydziałem RDLP we Wrocławiu.

Nadleśnictwo RUSZÓW posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej na stan 01.01.2010 r. wykonaną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

II ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

1. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH

Analizę stanu zasobów drzewnych – dla obrębów leśnych i łącznie dla nadleśnictwa, przeprowadzono przez porównanie najważniejszych danych i statystyk z bieżącej inwentaryzacji z uzyskanymi w wyniku poprzednich inwentaryzacji, a także odpowiednimi wielkościami prognozowanymi na koniec obowiązywania sporządzonego planu urządzenia lasu.

Najważniejsze dane oraz statystyki zostały ujęte w referacie nadleśniczego – w tabeli nr XIII (wg IUL). Na szczególne podkreślenie zasługują następujące statystyki:

- a. Powierzchni leśnej.
- b. Wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.
- c. Przeciętna zasobność na 1 ha.
- d. Przeciętny wiek drzewostanów.
- e. Przyrost bieżący spodziewany – tabelaryczny, uzyskany – użyteczny.
- f. Przeciętna miąższość użytków głównych za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, odniesiona do 1 hektara powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) oraz do 1 roku.
- g. Orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczony jako średnia ważona z przeciętnych wieków rębności przyjętych podczas KZP dla grupy gatunków drzew w nadleśnictwie.

W Nadleśnictwie Ruszów w stanie zasobów drzewnych pomiędzy V a VI rewizją urządzenia lasu nastąpiło:

- ☒ wzrost miąższości drzewostanów o 464 604 m³ (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona), co stanowi spadek o 12,52 % w stosunku do zapasu z V rewizji U.L.;

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

- ☒ wzrost zasobności na powierzchni leśnej, który wynosi 27 m³ /ha (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) i w stosunku do zasobności z V rewizji U.L. stanowi wzrost o 12,52 %;
- ☒ aktualna zasobność drzewostanów nadleśnictwa wynosi 251 m³ /ha (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona) i 258 m³ (powierzchnia leśna zalesiona);
- ☒ wzrost powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 47,10 ha;
- ☒ wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia z 190,35 ha wg stanu na 2015 r. do 338,62 ha obecnie, oraz zwiększenie drzewostanów w KDO z 15,12 ha do 204,70 ha obecnie;
- ☒ zmiany przeciętnego wieku z 55 lat wg stanu na 2015 r. do 59 lat obecnie.

Szczegóły omówiono w referacie na NTG w rozdziale dotyczącym stanu lasu i zasobów.

OKREŚLENIE POŻĄDANEGO KIERUNKU ROZWOJU ORAZ POŻĄDANEGO STANU DOCELOWEGO ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

Określenie stanu zasobów drzewnych w nadleśnictwie

Dane za okres		Pow. leśna zalesiona	Miąższość (pow. zalesiona)	Przec. na 1 ha
01.01.2015 r.		16222,16	3 710 066	229
Wiek przeciętny		55		
Miąższość wykonanych użytków rębnych			307 408	18,95
Miąższość wykonanych użytków przedrębnych			644 171	39,71
Bieżący użyteczny przyrost				8,68
Zmiany			457 196	30
1.01.2025 r.		16 132,19	4 167 262	258
Wiek		Relacja		
		+/- 5 lat	5 > x < 15	> 15
Przeciętny		59		
Teoretyczny		50	-	-
Miąższość planowanych użytków rębnych			329 684	20,44
Miąższość planowanych użytków przedrębnych			590 700	36,61
Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości			1 117 100	
31.12.2034 r.		16 132,19	4 302 692	267
Zmiany	ha – m ³	-	135 430	9
	%	-	3,25%	3,25%

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi **59 lata**, liczony, jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) jest większy o **9 lat** od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu [IUL 2012].

Zaplanowany rozmiar użytkowania rębnego na poziomie **390 969 m³ brutto** ma przeciwdziałać niekorzystnym zmianom i należy traktować, jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych. Proponowany rozmiar użytkowania przedrębego w dziesięcioleciu na poziomie **60 %** spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w wysokości **590 700 m³ brutto** umożliwia w ramach użytkowania głównego pozyskanie **14,17 %** zasobów i zapewnia zachowanie trwałości i prawidłowego rozwoju zasobów drzewnych w nadleśnictwie w kolejnym dziesięcioleciu.

Analiza gospodarki leśnej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Koreferat opracował:

Kierownik Brygady
mgr inż. Mateusz Franczak

Sprawdził:

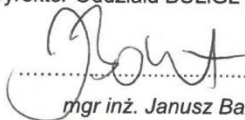
Zastępca Dyrektora BULiGL Oddz. w Brzegu

mgr inż. Marek Matyjaszczyk

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału BULiGL Oddz. w Brzegu

mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2024

III. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA

III.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIEM TYCH DANYCH

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Ruzów najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych,
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa,
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- ☒ planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych, przeszlorębnych przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- ☒ planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- ☒ stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam, gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- ☒ stosowanie w ramach odnowień na chronionych przyrodniczo siedliskach leśnych gatunków zgodnym ze składem określonym w ochronnym typie drzewostanu,
- ☒ właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- ☒ stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- ☒ stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu, ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

III.1.1. OGÓLNE ZASADY ZACHOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO I CZASOWEGO W PLANOWANIU ZADAŃ GOSPODARCZYCH

III.1.1.1. PRZYJĘTY PODZIAŁ LASU ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE

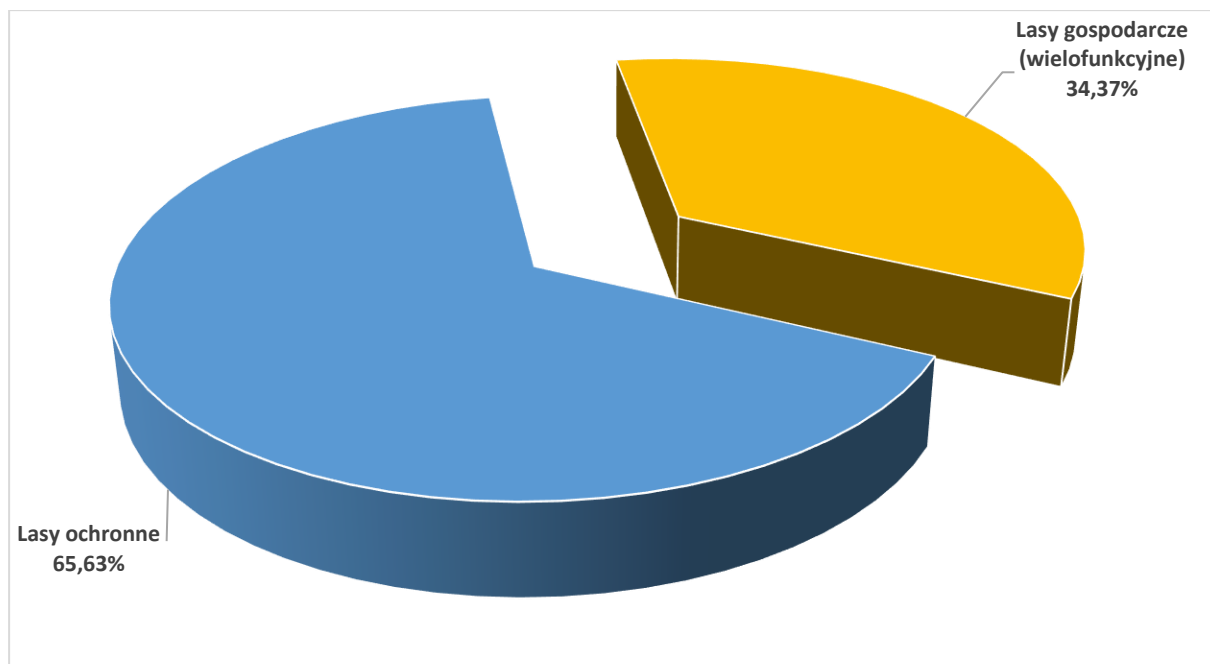
Dla celów planowania urzędniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Tabela 52. Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wg głównych funkcji lasu

Lp.	Główna funkcja lasu	Obręb Ruszów		Obręb Polana		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia gruntów zales. i niezales. ha /%					
1	2	3		4	5	6	7
1	Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne)	3708,81	59,05	2001,36	19,37	5710,17	34,37
2	Lasy ochronne	2572,4	40,95	8330,71	80,63	10903,11	65,63
3	Razem	6281,21	100	10332,07	100	16613,28	100

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKRES 37. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY W GŁÓWNYCH FUNKCJACH LASU

Wykres 37. Udział powierzchniowy wg głównych funkcji lasu

III.1.1.2. PODZIAŁ LASU NA GRUPY I KATEGORIE OCHRONNOŚCI

Lasy ochronne

W wyniku ustaleń Komisji Założeń Planu (KZP) na etapie prac kameralnych po wykonanej inwentaryzacji terenowej sporządzono nowe wnioski na lasy ochronne, które zostały przesłane do konsultacji i zatwierdzenia. Po rozpatrzeniu wniosku przez Dyrektora Generalnego LP i uzyskaniu opinii Rady Gminy Osiecznica, Pieńsk i Węgliniec Minister Klimatu i Środowiska pozbawił charakteru ochronnego lasy uznane poprzednim zarządzeniem i uznał za ochronne lasy Nadleśnictwa Ruszów o powierzchni 10 903,11 ha (DLŁ-WGL.8101.26.2024.ŁP).

Powierzchnia lasów ochronnych ujęta w projekcie planu urządzenia lasu różni się od powierzchni przesłanej do konsultacji. Wynika to w głównej mierze z:

- ☒ aktualizacji granic wydzieleń wykonanych w ramach prowadzonej bieżącej gospodarki leśnej (10 rok użytkowania rębного, bieżące uwagi i korekty nadleśnictwa przesyłane do projektu planu),
- ☒ blokowania powierzchni wydzieleń (obiekty specjalne takie jak: wyłączone drzewostany nasienne, linie energetyczne posiadające akty notarialne).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Różnice te prezentuje poniższa tabela.

Tabela 53. Porównanie powierzchni lasów ochronnych z wniosku do powierzchni przyjętej do projektu PUL 2025

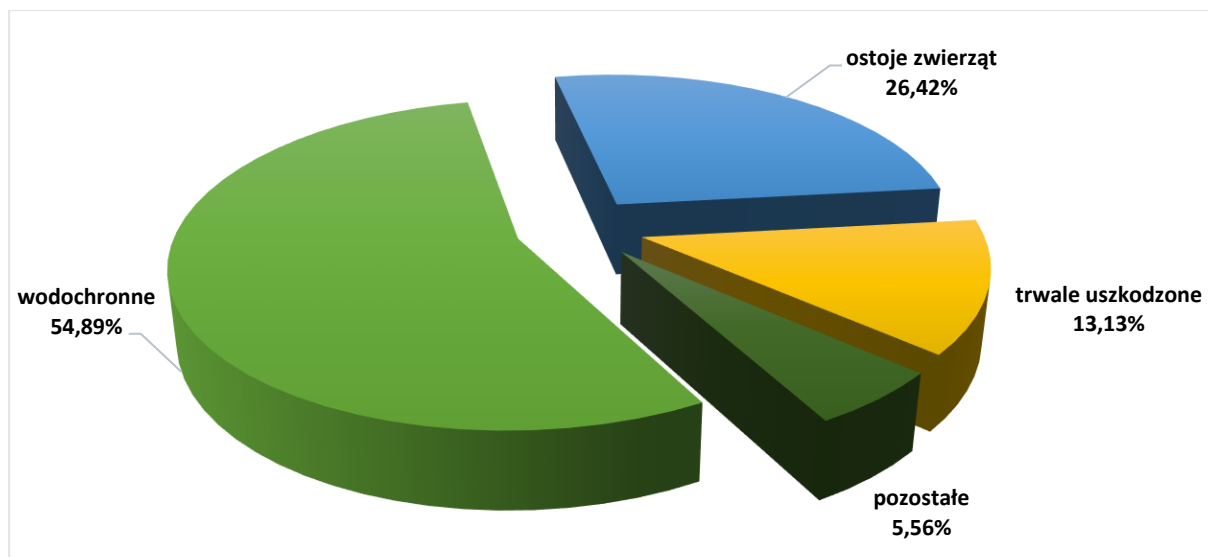
	Powierzchnia lasów ochronnych		
	wniosek	PUL2025	różnica
obręb Ruszów	2571,60	2572,40	-0,80
Obręb Polna	8331,51	8330,71	0,80
nadleśnictwo	10903,11	10903,11	0,00

Podział na wiodące kategorie ochronności dla nadleśnictwa przyjęte w projekcie PUL przedstawia się w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 54. Struktury kategorii ochronności w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo		
		RUSZÓW	POLANA			
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]				% %
1	2	3	4	5	6	
1	Rezerваты	-	-	-	-	
		-	-	-	-	
2	Lasy ochronne razem	2572,40	8330,71	10903,11	65,63	
		688012	2086486	2774498	66,42	
	wodochronne	2466,54	3518,33	5984,87	36,02	
		655997	891981	1547978	37,06	
	cenne fragm. Przyrody	59,78	12,56	72,34	0,44	
		15955	4665	20620	0,49	
	stałe pow. badaw. i dośw.	0,83	509,33	510,16	3,07	
		235	111792	112027	2,68	
	ostoje zwierząt	45,25	2835,77	2881,02	17,34	
		15825	758910	774735	18,55	
	nasienne	-	23,49	23,49	0,14	
		-	8600	8600	0,21	
	trw. uszk na sk. dział.przem	-	1431,23	1431,23	8,61	
		-	310538	310538	7,43	
	3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	3708,81	2001,36	5710,17	34,37
			931103	471308	1402411	33,58
Razem		6281,21	10332,07	16613,28	100,00	
		1619115	2557794	4176909	100,00	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 38. Udział kategorii ochronności w powierzchni leśnej nadleśnictwa

Lasy gospodarcze – wielofunkcyjne

Grunty leśne nieobjęte ww. decyzją zostały zaliczone do lasów gospodarczych położonych w I i II strefie uszkodzeń przemysłowych.

III.1.1.3. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

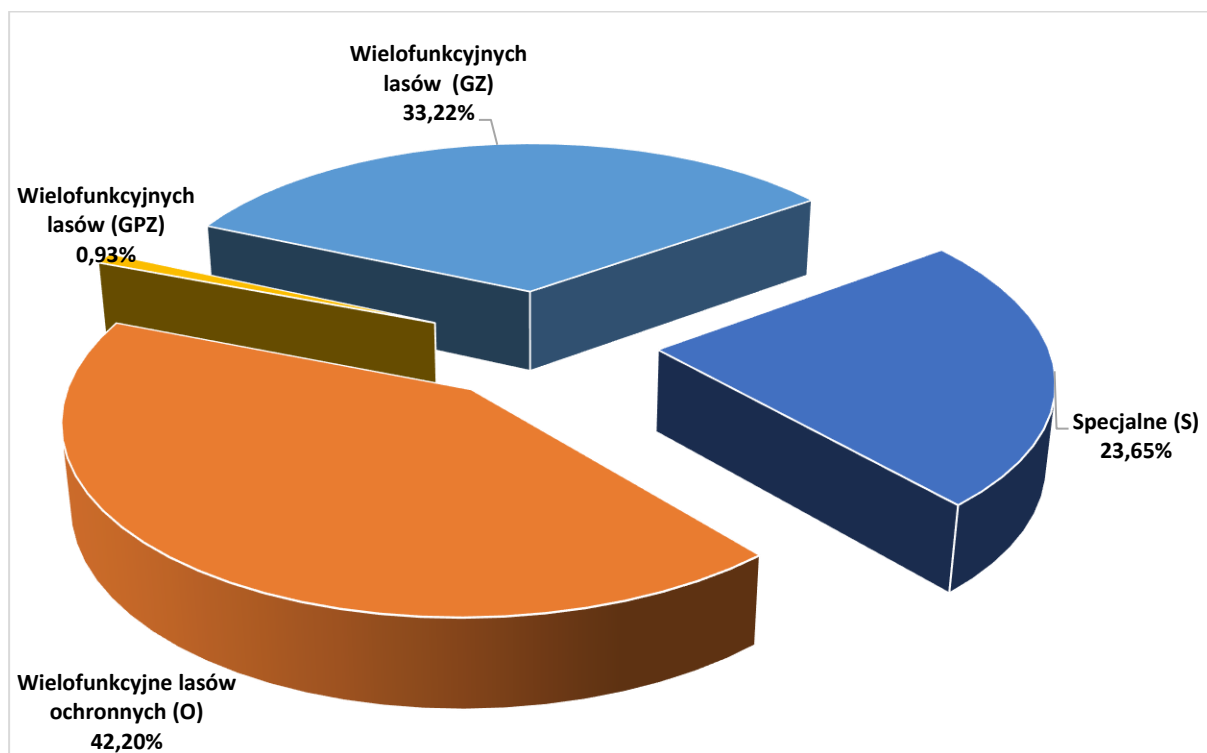
- ☑ **Gospodarstwo specjalne (S)** – utworzono na **3929,42 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa, do którego kwalifikowano drzewostany pełniące funkcje specyficzne.
- ☑ **Gospodarstwo lasów ochronnych (O)** – utworzono na **7011,50 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa. Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.
- ☑ **Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ)** – zaliczono tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe opisano na **153,69 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa.
- ☑ **Gospodarstwo zrębowe (GZ)** – zaliczano tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo zrębowe opisano na **5518,67 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa.

W planie na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Ruszów nie tworzy się gospodarstwa przerębowego (GP).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 55. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wg gospodarstw w Nadleśnictwie Ruszów

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		RUSZÓW		POLANA			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		408,86	6,51	3520,56	34,07	3929,42	23,65
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		2184,55	34,78	4826,95	46,72	7011,50	42,20
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		3687,80	58,71	1984,56	19,21	5672,36	34,15
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	3661,28	58,29	1857,39	17,98	5518,67	33,22
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	26,52	0,42	127,17	1,23	153,69	0,93
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
Ogółem		6281,21	100,00	10332,07	100,00	16613,28	100,00

Wykres 39. Udział gospodarstw w powierzchni leśnej nadleśnictwa

Gospodarstwo specjalne

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów opisano gospodarstwo specjalne w następujących przypadkach, wg dominującej funkcji:

Tabela 56. Struktura gospodarstwa specjalnego

Lp.	Dominująca funkcja	Nadleśnictwo Ruszów
		ha /%

中国地质大学（北京）图书馆藏

* wraz z obszarem w strefie ochrony głuszca określonym przez nadleśniczego (2014) w zał. mapowym o powierzchni ok.2800 ha

III.1.1.4. WIEKI RĘBNOŚCI

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały przyjęte zgodnie z zapisem na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka wiek rębności przyjęto zgodnie z **Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2015 roku w sprawie „Instrukcji urządzania lasu”**. Dla pozostałych gatunków drzew wieki rębności przyjęto zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

Tabela 57. Przyjęte wieki rębności dla Nadleśnictwa Ruszów

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
SO, SO.WE, MD, ŚW	100	
BK, DB, DB.S	140	
DB.C	90	
JW, WZ , JS	120	
GB, OL, AK	80	
BRZ	70	
TP	40	
OS	50	

Zwraca się do Komisji o zaakceptowanie przyjętego dla Dębu szypułkowego wieku rębności na poziomie 140 lat, Klonu jawora oraz Wiązu spp. wieku rębności na poziomie 120 lat, Robini akacjowej wieku rębności na poziomie 80 lat.

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania.

III.1.1.5. ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY

W Nadleśnictwie Ruszów zachowano podział na ostępy z okresu ubiegłego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

W nawiązaniu do układu drzewostanów i w oparciu o istniejące linie podziału powierzchniowego dokonano w planie definitywnego urządzania lasu we wszystkich obrębach podziału na ostępy. W okresie aktualnej rewizji planów gospodarczych w zasadzie zachowano dawny podział lasu na ostępy, wprowadzając jedynie drobne poprawki uwzględniające powstałe sztuczne rozgraniczenie powierzchni leśnej, konfigurację terenu i kierunki panujących wiatrów.

Całość lasów Nadleśnictwa Ruszów podzielono na 340 ostępów stałych. Zostały one zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego – oznaczającymi kierunki posuwania się z cięciami.

Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Długość ostępów waha się w granicach 170-1556 m.

W Nadleśnictwie Ruszów jednostki kontrolne nie zostały założone.

III.1.2. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Użytki główne podzielone zostały na:

- ☒ Użytki rębne.
- ☒ Użytki przedrębne.

Etat użytkowania rębного

Użytki rębne podzielono na:

- ☒ Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
- ☒ Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego o etatu.

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenie etatu użytkowania rębного dokonano zgodnie z ustaleniami KZP dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu* (§ 87-95).

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa jako etat miąższościowy w m³ grubizny brutto (§ 87.7). W celu wyliczenia etatu użytkowania rębного i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory (§ 87.6):

- ☒ **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- ☒ **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- ☒ **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej planu urządzania lasu.

Gospodarstwo specjalne

Dla gospodarstwa specjalnego etatu nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębego, zapewniającego ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone (§ 88.1).

Gospodarstwo lasów ochronnych

Dla gospodarstwa lasów ochronnych oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- ☒ z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- ☒ z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku.

Wielkość planowanego użytkowania rębego dla gospodarstwa lasów ochronnych jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, weryfikowanych możliwościami lokalizacji cięć rębnych z tytułu konieczności zachowania ładu czasowego i przestrzennego w lesie. Przestrzegano przy tym zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie starodrzewów oraz drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym, powodujących zagrożenie dla trwałości i stabilności lasu. Etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z wyliczonymi etatami wg dojrzałości (§ 88.3).

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe

Dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- ☒ z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- ☒ z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku,
- ☒ oraz etat zrównania średniego wieku.

Wielkość planowanego użytkowania rębego dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, z uwzględnieniem zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Przyjęty etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z przyjętym etatem optymalnym (§ 88.5).

Gospodarstwo zrębowe

Dla gospodarstwa zrębowego etat wyliczony został według zasady:

- ☒ wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów rębnych i przeszlórębnych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów bliskorębnych, rębnych i przeszłorębnych,
- ☒ wyliczenie etatu według zrównania średniego wieku,
- ☒ optymalny wybór etatu rębного.

Kryterium regulacji rozmiaru użytkowania rębного na podstawie etatów dojrzałości jest dojrzałość rębna drzewostanów i trwałość lasu w metodzie zrównania średniego wieku. Stanowi to podstawę optymalnego wyboru etatu rębного w gospodarstwie zrębowym.

Etat miąższościowy grubizny netto

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (**Wzór nr 6**) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (i.u.l. § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

TABELA XIV - ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PROPONOWANYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU RUSZÓW

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)							Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiazywania planu	Etat przyjęty na okres obowiazywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzatnienia w KO i KDO			
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku							
	m³ brutto								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	1059	1059	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	3472	6627	6329	6329	548	995	68924	68924	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	7283 23,30	14123 43,07	10861 35,08	10861 35,08	80 2	X	X	93662	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	81	72	48	72	0	0	X	410	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	X	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	7364	14195	10909	10933	80	0	0	94072	
OGÓŁEM OBRĘB	10836	20822	17238	17262	628	995	69983	164055	
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	18701	37459	36806	33188	1950	7154	233085	371728	

TABELA XIV - ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PROPONOWANYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU POLANA

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)							Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO			
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku							
	m³ brutto								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	273	3989	66176	66176	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4470	10154	13796	10154	1001	1994	96926	96926	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	3240 11,05	6051 20,35	5479 18,30	5479 18,30	48 2	X	X	40390	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	155	432	293	293	0	176	X	4181	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	X	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	3395	6483	5772	5772	48	176	0	44571	
OGÓŁEM OBRĘB	7865	16637	19568	15926	1322	6159	163102	207673	
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	18701	37459	36806	33188	1950	7154	233085	371728	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- ☒ przyjęty cel hodowlany (TD),
- ☒ ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- ☒ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- ☒ drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- ☒ drzewostany do przebudowy intensywnej,
- ☒ drzewostany przeszłorębne,
- ☒ drzewostany rębne.

Drzewostany w klasie odnowienia (KO)

Łączna powierzchnia drzewostanów w klasie odnowienia na terenie nadleśnictwa wynosi **338,62 ha** i w stosunku do danych z V rewizji u.l. wzrosła o 190,35 ha. Klasy odnowienia użytkowane są rębiami częściowymi (II,III), oraz rębnią stopniową udoskonaloną (głównie IVd).

Tabela 58. Struktura użytkowania drzewostanów w klasie odnowienia (KO) w Nadleśnictwie Ruszów

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m ³ brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha /%		miąższość m ³ brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obręb Ruszów	48,06	9580	48,06	30,81	8723
			100	64,11	91,05
Obręb Polana	290,56	73155	290,56	103,59	32450
			100	35,65	44,36
Nadleśnictwo	338,62	82735	338,62	134,4	41173
			100	39,69	49,76

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (**Wzór nr 4**) zamieszczono w części tabelarycznej PUL.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)

Łączna powierzchnia drzewostanów w klasie do odnowienia na terenie nadleśnictwa wynosi **204,70 ha** i w stosunku do danych z V rewizji u.l. wzrosła o 189,58 ha.

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie powierzchni klas do odnowienia, powierzchnię manipulacyjną i do odnowienia oraz miąższość brutto zaplanowaną do pozyskania na bieżące 10-lecie.

Tabela 59. Struktura użytkowania drzewostanów w klasie do odnowienia (KDO) w Nadleśnictwie Ruszów

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m ³ brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha /%		miąższość - m ³ brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obręb Ruszów	16,78	4060	16,78	5,37	1885
			100	32,00	46,43
Obręb Polana	187,92	50360	186,32	58,12	15790
			99,15	30,93	31,35
Nadleśnictwo	204,7	54420	203,1	63,49	17675
			99,22	31,02	32,48

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia (Wzór nr 5) zamieszczono w części tabelarycznej PUL

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy w 10-leciu

W uzgodnieniu z nadleśnictwem zaprojektowano drzewostany do przebudowy intensywnej (A) na powierzchni **143,14 ha**, natomiast do przebudowy stopniowej (B) zaprojektowano **14,04 ha**. Powodem zaprojektowania przebudów w drzewostanach Nadleśnictwa Ruszów było: kontynuowanie przebudów rozpoczętych w poprzednim dziesięcioleciu, zły stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów, szkodliwa niezgodność składu gatunkowego z TD, niskie zadrzewienie.

Tabela 60. Wykaz drzewostanów, w których zaprojektowano przebudowę pilną typu A (wg wzór 3)

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb RUSZÓW								
440f	1,27	KO	4	SO	63	0,6	IIIAU	90
486m	0,67	DRZEW	10	SO	65	0,9	IB	100
392f	5,26	DRZEW	8	SO	70	0,8	IIIA	30
394d	0,80	DRZEW	10	ŚW	60	0,9	IB	50
447a	2,20	DRZEW	5	SO	48	0,5	IB	95
449h	0,83	DRZEW	5	BRZ	40	0,6	IB	100

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKAZ DRZEWOSTANÓW, W KTÓRYCH ZAPLANOWANO PRZEBUDOWĘ STOPNIOWĄ TYPU B (wg wzór 3)

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
449I	1,50	DRZEW	7	ŚW	58	0,9	IB	95
125g	2,85	DRZEW	6	SO	61	0,7	IB	95
168f	2,78	DRZEW	6	SO	63	0,7	IB	95
168g	4,30	DRZEW	4	SO	63	0,6	IB	80
183I	0,53	DRZEW	10	SO	55	0,8	IVD	20
329g	0,67	DRZEW	10	SO	69	1,2	IB	95
Razem obręb	23,66							
Obręb POLANA								
85g	6,35	DRZEW	7	SO	53	0,8	IIIA	20
88m	1,77	DRZEW	8	SO	60	0,7	IB	95
116c	8,84	DRZEW	6	SO	60	0,4	IIIA	20
117c	3,25	DRZEW	10	SO	57	0,5	IB	95
118c	1,87	DRZEW	8	SO	55	0,6	IB	95
119a	7,65	DRZEW	7	SO	57	0,6	IVD	20
119f	9,33	DRZEW	7	SO	57	0,6	IVD	20
147d	17,03	DRZEW	10	SO	60	0,7	IVD	30
150I	3,27	DRZEW	6	SO	58	0,6	IB	95
511b	1,81	DRZEW	10	SO	42	0,5	IB	95
512a	6,24	DRZEW	8	SO	50	0,5	IVD	30
513c	3,22	DRZEW	7	SO	59	0,5	IVD	20
283c	7,82	DRZEW	9	SO	61	0,6	IVD	30
348m	3,17	DRZEW	10	SO	60	0,5	IVD	20
349f	1,46	DRZEW	10	SO	58	0,6	IVD	20
305b	3,61	DRZEW	7	SO	60	0,4	IB	95
307a	1,71	DRZEW	8	SO	64	0,6	IIA	50
309a	0,94	DRZEW	6	SO	59	0,8	IB	100
166m	0,66	DRZEW	8	SO	53	0,6	IB	95
298b	5,33	DRZEW	6	ŚW	55	0,8	IVD	30
354b	5,55	DRZEW	10	SO	61	0,6	IVD	20
4i	8,61	DRZEW	10	SO	51	0,7	IVD	20
4I	2,71	DRZEW	7	ŚW	58	0,4	IVD	20
8f	0,76	DRZEW	7	MD	55	0,5	IVD	30
9a	4,11	DRZEW	7	ŚW	55	0,9	IVD	30
104sx	0,58	DRZEW	10	SO	49	0,6	IB	100
104wx	1,83	DRZEW	10	SO	49	0,5	IB	80
Razem obręb	119,48							
Ogółem nadleśnictwo	143,14							

Tabela 61. Wykaz drzewostanów, w których zaplanowano przebudowę stopniową typu B (wg wzór 3)

Adres	Pow.	B. pion	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Projektowane zabiegi [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb RUSZÓW							
502Aax	0,95	DRZEW	6	DB	40	0,5	TP - 0,95; PRZEST - 0,95; ODN-IIP - 0,48; AGROT - 0,48

[1](#)
[2](#)
[3](#)
[4](#)
[5](#)
[6](#)
[7](#)
[8](#)
[9](#)
[10](#)
[11](#)
[12](#)
[13](#)
[14](#)
[15](#)
[16](#)
[17](#)
[18](#)
[19](#)
[20](#)
[21](#)
[22](#)
[23](#)
[24](#)
[25](#)
[26](#)
[27](#)
[28](#)
[29](#)
[30](#)
[31](#)
[32](#)
[33](#)
[34](#)
[35](#)
[36](#)
[37](#)
[38](#)
[39](#)
[40](#)
[41](#)
[42](#)
[43](#)
[44](#)
[45](#)
[46](#)
[47](#)
[48](#)
[49](#)
[50](#)
[51](#)
[52](#)
[53](#)
[54](#)
[55](#)
[56](#)
[57](#)
[58](#)
[59](#)
[60](#)
[61](#)
[62](#)
[63](#)
[64](#)
[65](#)
[66](#)
[67](#)
[68](#)
[69](#)
[70](#)
[71](#)
[72](#)
[73](#)
[74](#)
[75](#)
[76](#)
[77](#)
[78](#)
[79](#)
[80](#)
[81](#)
[82](#)
[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[92](#)
[93](#)
[94](#)
[95](#)
[96](#)
[97](#)
[98](#)
[99](#)
[100](#)

[1](#)
[2](#)
[3](#)
[4](#)
[5](#)
[6](#)
[7](#)
[8](#)
[9](#)
[10](#)
[11](#)
[12](#)
[13](#)
[14](#)
[15](#)
[16](#)
[17](#)
[18](#)
[19](#)
[20](#)
[21](#)
[22](#)
[23](#)
[24](#)
[25](#)
[26](#)
[27](#)
[28](#)
[29](#)
[30](#)
[31](#)
[32](#)
[33](#)
[34](#)
[35](#)
[36](#)
[37](#)
[38](#)
[39](#)
[40](#)
[41](#)
[42](#)
[43](#)
[44](#)
[45](#)
[46](#)
[47](#)
[48](#)
[49](#)
[50](#)
[51](#)
[52](#)
[53](#)
[54](#)
[55](#)
[56](#)
[57](#)
[58](#)
[59](#)
[60](#)
[61](#)
[62](#)
[63](#)
[64](#)
[65](#)
[66](#)
[67](#)
[68](#)
[69](#)
[70](#)
[71](#)
[72](#)
[73](#)
[74](#)
[75](#)
[76](#)
[77](#)
[78](#)
[79](#)
[80](#)
[81](#)
[82](#)
[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[92](#)
[93](#)
[94](#)
[95](#)
[96](#)
[97](#)
[98](#)
[99](#)
[100](#)

[1](#)
[2](#)
[3](#)
[4](#)
[5](#)
[6](#)
[7](#)
[8](#)
[9](#)
[10](#)
[11](#)
[12](#)
[13](#)
[14](#)
[15](#)
[16](#)
[17](#)
[18](#)
[19](#)
[20](#)
[21](#)
[22](#)
[23](#)
[24](#)
[25](#)
[26](#)
[27](#)
[28](#)
[29](#)
[30](#)
[31](#)
[32](#)
[33](#)
[34](#)
[35](#)
[36](#)
[37](#)
[38](#)
[39](#)
[40](#)
[41](#)
[42](#)
[43](#)
[44](#)
[45](#)
[46](#)
[47](#)
[48](#)
[49](#)
[50](#)
[51](#)
[52](#)
[53](#)
[54](#)
[55](#)
[56](#)
[57](#)
[58](#)
[59](#)
[60](#)
[61](#)
[62](#)
[63](#)
[64](#)
[65](#)
[66](#)
[67](#)
[68](#)
[69](#)
[70](#)
[71](#)
[72](#)
[73](#)
[74](#)
[75](#)
[76](#)
[77](#)
[78](#)
[79](#)
[80](#)
[81](#)
[82](#)
[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[92](#)
[93](#)
[94](#)
[95](#)
[96](#)
[97](#)
[98](#)
[99](#)
[100](#)

[1](#)
[2](#)
[3](#)
[4](#)
[5](#)
[6](#)
[7](#)
[8](#)
[9](#)
[10](#)
[11](#)
[12](#)
[13](#)
[14](#)
[15](#)
[16](#)
[17](#)
[18](#)
[19](#)
[20](#)
[21](#)
[22](#)
[23](#)
[24](#)
[25](#)
[26](#)
[27](#)
[28](#)
[29](#)
[30](#)
[31](#)
[32](#)
[33](#)
[34](#)
[35](#)
[36](#)
[37](#)
[38](#)
[39](#)
[40](#)
[41](#)
[42](#)
[43](#)
[44](#)
[45](#)
[46](#)
[47](#)
[48](#)
[49](#)
[50](#)
[51](#)
[52](#)
[53](#)
[54](#)
[55](#)
[56](#)
[57](#)
[58](#)
[59](#)
[60](#)
[61](#)
[62](#)
[63](#)
[64](#)
[65](#)
[66](#)
[67](#)
[68](#)
[69](#)
[70](#)
[71](#)
[72](#)
[73](#)
[74](#)
[75](#)
[76](#)
[77](#)
[78](#)
[79](#)
[80](#)
[81](#)
[82](#)
[83](#)
[84](#)
[85](#)
[86](#)
[87](#)
[88](#)
[89](#)
[90](#)
[91](#)
[92](#)
[93](#)
[94](#)
[95](#)
[96](#)
[97](#)
[98](#)
[99](#)
[100](#)

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 62. Wykaz drzewostanów przeszlorębnych nieobjętych użytkowaniem rębny

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-22-1-01-384 -i -00	LMW	5 BRZ 78, I, 0.7, DRZEW	1,72
13-22-1-01-438 -a -00	LMB	7 BRZ 78, II, 0.6, DRZEW	1,86
13-22-1-01-490 -c -00	BMB	10 SO 103, II, 0.7, DRZEW	2,90
13-22-1-01-491 -a -00	BMB	9 SO 103, II, 0.6, 2 PIĘTR	2,76
13-22-1-01-543 -j -00	LMW	10 BRZ 73, II, 0.6, DRZEW	1,57
13-22-1-01-594 -g -00	BMB	7 SO 108, II, 0.7, DRZEW	1,29
13-22-1-01-594 -h -00	BMB	5 BRZ 75, I, 0.8, DRZEW	5,95
13-22-1-01-595 -b -00	BMB	6 BRZ 75, II, 0.6, DRZEW	0,86
13-22-1-01-595 -d -00	BMB	5 BRZ 74, II, 0.7, DRZEW	11,51
13-22-1-01-595 -f -00	BMB	5 BRZ 74, II, 0.7, DRZEW	0,63
13-22-1-01-595 -g -00	BMB	8 SO 108, III, 0.8, DRZEW	10,95
13-22-1-01-596 -j -00	BMB	7 SO 108, III, 0.7, DRZEW	5,87
13-22-1-01-611 -c -00	LMŚW	5 DB 169, III, 0.6, DRZEW	2,27
13-22-1-01-611 -fx -00	LMŚW	5 DB 169, III, 0.6, DRZEW	0,02
13-22-1-01-611 -z -00	BMŚW	7 DB 150, III, 0.6, DRZEW	0,23
13-22-1-01-612 -g -00	BMB	10 BRZ 74, II, 0.6, DRZEW	2,01
13-22-1-01-613 -b -00	BMB	7 SO 113, III, 0.9, 2 PIĘTR	4,02
13-22-1-01-613 -d -00	BMB	6 BRZ 71, II, 0.7, DRZEW	8,69
13-22-1-01-614 -b -00	BMB	4 BRZ 74, II, 0.8, DRZEW	16,90
13-22-1-02-394 -ax -00	BMW	7 SO 120, III, 0.9, DRZEW	0,26
13-22-1-02-394 -p -00	LMW	7 BRZ 75, II, 0.7, DRZEW	1,29
13-22-1-02-394 -x -00	BMW	9 BRZ 90, II, 0.6, DRZEW	0,16
13-22-1-02-499 -g -00	BMW	5 BRZ 74, III, 0.8, DRZEW	1,63
13-22-1-02-500 -f -00	BMW	9 SO 105, II, 0.7, DRZEW	0,97
13-22-1-02-502A -bx -00	BŚW	7 SO 133, III, 0.9, DRZEW	0,09
13-22-1-02-502A -c -00	BŚW	9 SO 112, III, 1.1, DRZEW	0,35
13-22-1-02-502A -j -00	BŚW	9 SO 112, II, 1.0, DRZEW	0,51
13-22-1-02-548 -d -00	BMW	6 BRZ 73, III, 0.7, DRZEW	2,55
13-22-1-02-557 -a -00	BŚW	10 SO 123, IV, 0.8, 2 PIĘTR	0,94
13-22-1-02-600 -i -00	LMŚW	7 DB 162, III, 0.7, 2 PIĘTR	1,64
13-22-1-02-618 -b -00	LMŚW	6 DB 163, II, 0.6, 2 PIĘTR	4,29
13-22-1-02-619 -b -00	LMŚW	9 DB 165, III, 0.6, DRZEW	2,00
13-22-1-02-625 -c -00	BMW	4 BRZ 73, II, 0.7, DRZEW	17,23
13-22-1-02-628 -g -00	BMŚW	6 SO 128, III, 0.7, DRZEW	0,26
13-22-1-02-628 -j -00	BMŚW	5 SO 128, III, 0.6, DRZEW	0,37
13-22-1-03-126 -l -00	BMW	6 SO 108, II, 0.9, DRZEW	3,96
13-22-1-03-128 -c -00	BMW	10 SO 108, I, 1.0, DRZEW	2,66
13-22-1-03-261 -d -00	LŁ	7 OL 95, II, 0.8, DRZEW	2,89
13-22-1-03-379 -s -00	LMŚW	8 DB 160, III, 0.8, DRZEW	0,11
13-22-1-03-436 -f -00	BMB	6 BRZ 73, II, 0.7, DRZEW	2,84
13-22-1-03-56 -j -00	BMŚW	6 OL 96, I, 0.7, DRZEW	2,18

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-22-1-04-103 -p -00	BMŚW	4 OL 90, III, 0,3, DRZEW	0,28
13-22-1-04-138 -s -00	BMŚW	4 JS 130, II, 0,6, DRZEW	0,16
13-22-1-04-221 -b -00	BMW	9 SO 158, II, 0,7, DRZEW	7,19
13-22-1-04-221 -g -00	BMW	10 SO 153, II, 0,6, DRZEW	3,07
13-22-1-04-222 -a -00	BMW	9 SO 153, II, 0,8, DRZEW	3,91
13-22-1-04-223 -h -00	BMW	10 SO 138, II, 0,6, DRZEW	0,29
13-22-1-04-226 -d -00	BMW	10 SO 118, II, 0,8, DRZEW	5,04
13-22-1-04-231 -r -00	BŚW	10 SO 143, IV, 0,9, DRZEW	0,09
13-22-1-04-231 -s -00	BŚW	10 SO 143, IV, 0,8, DRZEW	0,24
13-22-1-04-275 -d -00	BMW	10 SO 120, II, 0,8, DRZEW	3,53
13-22-1-04-280 -j -00	LŁ	5 DB 160, III, 0,5, DRZEW	0,47
13-22-1-04-66 -f -00	LŁ	8 OL 110, II, 0,5, DRZEW	2,40
13-22-2-05-112 -d -00	LMW	7 DB 165, III, 0,4, DRZEW	1,59
13-22-2-05-115 -g -00	LMW	3 DB 148, III, 0,8, DRZEW	4,40
13-22-2-05-153 -o -00	BMW	10 DB 173, IV, 0,6, DRZEW	0,10
13-22-2-05-30 -a -00	BMŚW	9 SO 115, II, 1,3, DRZEW	0,65
13-22-2-05-30 -g -00	BMŚW	10 SO 118, II, 1,4, DRZEW	1,47
13-22-2-05-30 -i -00	BMŚW	9 SO 107, I, 1.1, DRZEW	1,07
13-22-2-05-50 -l -00	LŚW	6 SO 168, II, 0,7, DRZEW	1,57
13-22-2-05-51 -d -00	LMŚW	9 SO 143, II, 0,7, 2 PIĘTR	12,36
13-22-2-05-81 -h -00	LMW	10 DB 145, III, 0,7, 2 PIĘTR	1,19
13-22-2-05-82 -c -00	LW	10 DB 150, IV, 0,5, KDO	0,60
13-22-2-05-82 -d -00	LW	6 DB 155, IV, 0,5, KDO	1,00
13-22-2-05-82 -f -00	LW	7 DB 165, II, 0,4, 2 PIĘTR	7,72
13-22-2-05-82 -g -00	LW	10 DB 165, III, 0,8, DRZEW	3,41
13-22-2-06-452 -i -00	BMW	10 OL 93, III, 0,8, DRZEW	0,17
13-22-2-06-462 -a -00	BMW	8 SO 123, II, 0,9, DRZEW	6,84
13-22-2-06-462 -c -00	BMW	7 SO 123, II, 0,8, DRZEW	1,60
13-22-2-06-462 -h -00	BMW	10 SO 123, II, 0,8, 2 PIĘTR	2,04
13-22-2-06-463 -a -00	BMW	8 SO 123, II, 0,8, 2 PIĘTR	24,84
13-22-2-06-464 -a -00	BW	9 SO 128, II, 0,9, 2 PIĘTR	23,28
13-22-2-06-465 -b -00	BMW	8 SO 128, II, 0,7, DRZEW	20,92
13-22-2-06-514 -c -00	BMW	10 SO 113, III, 0,8, 2 PIĘTR	1,40
13-22-2-06-517 -c -00	BW	10 SO 125, II, 0,7, 2 PIĘTR	21,05
13-22-2-06-518 -b -00	BMW	10 SO 128, III, 0,7, 2 PIĘTR	15,61
13-22-2-06-562 -k -00	BMW	7 SO 125, III, 0,8, DRZEW	0,78
13-22-2-06-563 -g -00	BMW	10 SO 118, III, 0,7, DRZEW	0,90
13-22-2-07-236 -d -00	BMW	9 SO 108, II, 0,8, DRZEW	0,60
13-22-2-07-281 -o -00	LW	10 OL 85, I, 0,8, DRZEW	1,24
13-22-2-07-282 -b -00	LMW	8 SO 110, II, 0,7, DRZEW	0,92
13-22-2-07-295 -a -00	BŚW	10 SO 123, III, 0,9, DRZEW	10,98
13-22-2-07-338 -r -00	BMŚW	5 DB.C 110, IV, 0,5, DRZEW	0,05

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-22-2-07-338 -s -00	BMW	6 OS 59, I, 0,9, DRZEW	0,15
13-22-2-07-350 -g -00	BMW	9 SO 127, II, 0,9, DRZEW	9,57
13-22-2-07-351 -d -00	BMW	8 SO 130, II, 0,9, DRZEW	8,34
13-22-2-07-408 -a -00	BMW	10 SO 128, II, 0,9, DRZEW	12,20
13-22-2-07-408 -c -00	BMW	10 SO 128, II, 0,8, DRZEW	12,47
13-22-2-07-409 -a -00	BMW	9 SO 128, II, 0,9, DRZEW	25,62
13-22-2-07-410 -c -00	BMW	9 SO 123, II, 0,7, DRZEW	17,90
13-22-2-07-411 -f -00	BMW	10 SO 128, III, 0,9, DRZEW	6,92
13-22-2-08-316 -c -00	BŚW	10 SO 108, III, 0,8, DRZEW	5,75
13-22-2-08-316 -d -00	BMŚW	6 BRZ 108, II, 0,7, DRZEW	0,96
13-22-2-08-316 -g -00	BMŚW	8 SO 175, III, 0,7, DRZEW	2,70
13-22-2-08-316 -k -00	LŁ	9 SO 118, II, 0,8, 2 PIĘTR	2,27
13-22-2-08-316 -m -00	LŁ	7 GB 113, IV, 0,8, DRZEW	0,97
13-22-2-08-317 -g -00	LŁ	4 GB 120, III, 0,6, DRZEW	2,11
13-22-2-08-317 -l -00	LŁ	10 TP 80, I, 0,8, DRZEW	4,20
13-22-2-08-317 -m -00	LŁ	10 OL 83, II, 0,8, DRZEW	0,96
13-22-2-08-318 -c -00	LŁ	7 GB 120, III, 1,0, DRZEW	0,43
13-22-2-08-318 -d -00	LŁ	3 GB 120, III, 0,8, DRZEW	3,78
13-22-2-08-318 -h -00	LŁ	9 OL 93, I, 0,7, DRZEW	1,78
13-22-2-08-318 -k -00	LŁ	9 DB 153, III, 0,8, DRZEW	1,07
13-22-2-08-318 -l -00	LŁ	10 TP 80, II, 0,7, DRZEW	2,27
13-22-2-08-373 -c -00	BMŚW	9 SO 175, II, 0,7, DRZEW	6,71
13-22-2-08-373 -f -00	LŁ	10 SO 120, II, 0,8, DRZEW	2,52
13-22-2-08-432 -d -00	BŚW	9 SO 170, III, 0,9, DRZEW	3,81
13-22-2-08-432 -i -00	BŚW	8 SO 153, III, 0,9, DRZEW	4,03
13-22-2-08-482 -h -00	BŚW	10 SO 160, III, 0,8, DRZEW	2,45
13-22-2-08-484 -a -00	BŚW	10 SO 150, III, 0,9, DRZEW	3,66
13-22-2-08-535 -a -00	BŚW	8 SO 170, IV, 0,8, DRZEW	2,93
13-22-2-08-535 -h -00	BMŚW	4 SO 150, IV, 0,9, DRZEW	1,64
13-22-2-08-585 -j -00	BŚW	10 SO 113, III, 1,0, DRZEW	1,22
13-22-2-08-588 -c -00	BMŚW	6 SO 160, III, 0,8, DRZEW	4,46
13-22-2-08-588 -m -00	LŁ	5 DB 170, III, 0,8, DRZEW	5,36
13-22-2-09-212 -h -00	BMW	8 SO 140, III, 0,8, DRZEW	1,53
13-22-2-09-212 -i -00	BMW	9 SO 140, III, 0,9, DRZEW	7,06
13-22-2-09-212 -m -00	BMW	8 SO 140, III, 0,8, DRZEW	1,73
13-22-2-09-249 -i -00	BMW	10 SO 125, III, 0,8, 2 PIĘTR	2,40
13-22-2-09-300 -g -00	BMW	7 SO 153, III, 0,9, DRZEW	3,91
13-22-2-10-105 -c -00	BMW	6 SO 103, II, 0,9, DRZEW	1,28
13-22-2-10-108 -g -00	BŚW	10 SO 113, III, 1,0, DRZEW	7,42
13-22-2-10-139 -m -00	BŚW	10 SO 139, IV, 0,9, DRZEW	0,10
13-22-2-10-141 -a -00	LMW	9 SO 128, II, 1,0, DRZEW	2,33
13-22-2-10-184 -a -00	LW	9 OL 88, I, 0,7, DRZEW	1,72

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-22-2-10-184 -f -00	BMW	5 BRZ 73, II, 0.7, DRZEW	3,85
13-22-2-10-185 -b -00	BMW	4 BRZ 73, II, 0.8, DRZEW	8,63
13-22-2-10-20 -f -00	BMW	9 SO 110, III, 0.9, DRZEW	1,93
13-22-2-10-20 -j -00	LMW	6 SO 125, II, 0.7, DRZEW	1,95
13-22-2-10-21 -c -00	BMW	6 SO 110, II, 0.6, DRZEW	1,16
13-22-2-10-39 -c -00	LMW	4 BRZ 75, II, 0.7, DRZEW	2,45
13-22-2-10-5 -b -00	LMŚW	2 DB 160, IV, 0.5, DRZEW	1,51
13-22-2-10-67 -d -00	BMŚW	6 SO 120, III, 0.7, 2 PIĘTR	0,97

Do głównych przyczyn, które wpłynęły na decyzję o zaniechaniu użytkowania drzewostanów przeszlorębnych zaliczyć należy: położenie drzewostanu, wyłączone drzewostany nasienne, drzewostany na których stwierdzono siedliska przyrodnicze priorytetowe, drzewostany cenne ekologicznie, położenie w ostępie, ekoton od pól.

Drzewostanów wyłączonych z użytkowania w Nadleśnictwie Ruszów jest **1889,33 ha**. Szczegółowy wykaz zamieszczony jest w zestawieniach tabelarycznych.

Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat w ujęciu powierzchniowym

TABELA XV - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNYCH W GOSPODARSTWACH

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	45,04	3,03	740,62	743,65	-	788,69
Lasów ochronnych (O)	399,20	113,53	317,96	431,49	-	830,69
Lasów gospodarczych (GZ)	423,21	18,54	106,99	125,53	-	548,74
Lasów gospodarczych (GPZ)	7,01	6,90	7,94	14,84	-	21,85
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	430,22	25,44	114,93	140,37	-	570,59
Ogółem	874,46	142,00	1173,51	1315,51	-	2189,97

*należy zaliczyć również rębnie stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

W Nadleśnictwie Ruszów zaplanowano użytkowanie rębne na powierzchni 2189,97 ha. Rębnie zupełne zaplanowano na powierzchni 874,46 ha, a rębnie złożone na powierzchni 1315,51 ha. Wśród rębni złożonych cięcia uprzątające stanowiły 10,79 %.

Zastosowane sposoby użytkowania rębego

Użytkowanie rębne projektowano zgodnie z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w *Zasadach hodowli lasu* z 2012 r. oraz innych

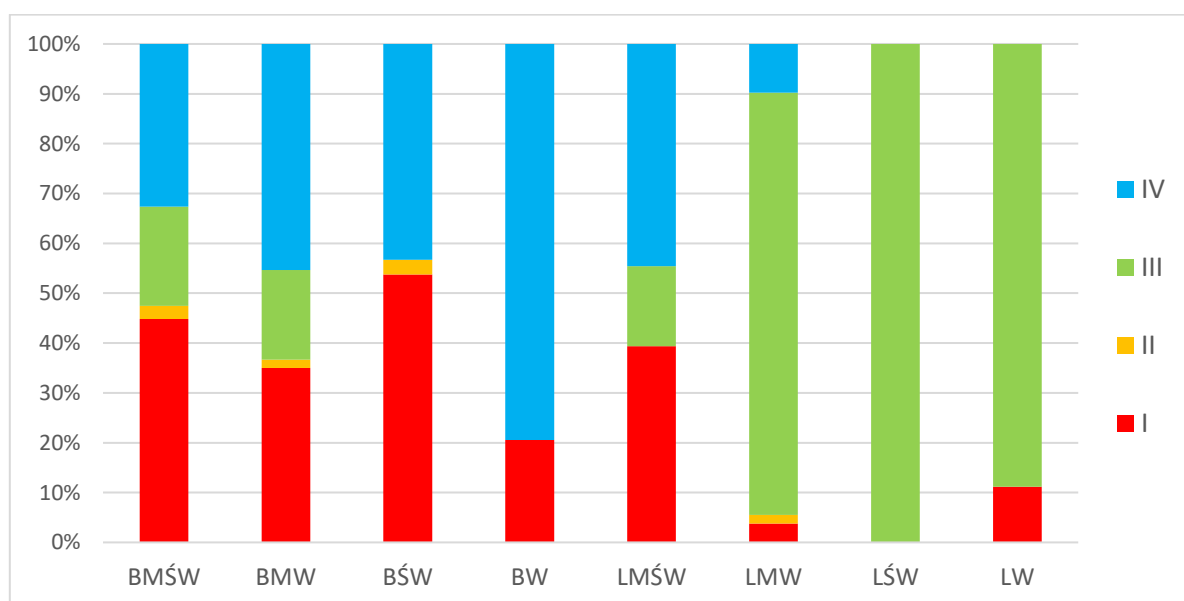
Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

wytycznych i instrukcji obowiązujących w Lasach Państwowych oraz zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu.

W poszczególnych typach siedliskowych lasu przyjęto następujące rodzaje rębni:

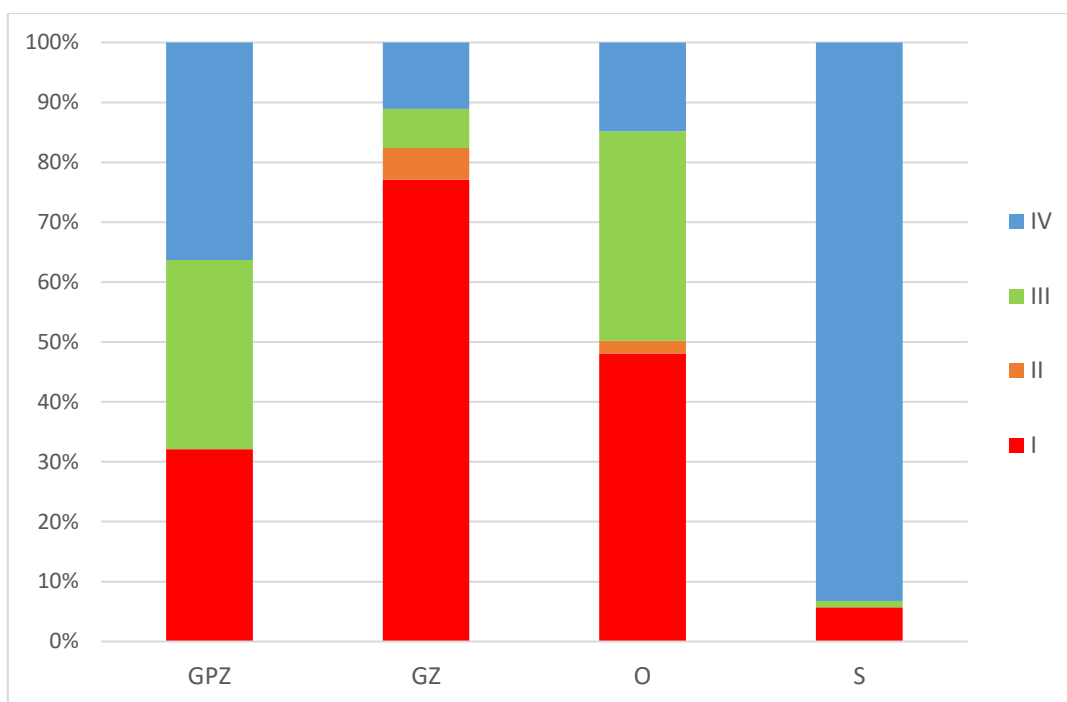
Tabela 63. Przyjęte sposoby użytkowania rębego w Nadleśnictwie Ruzów

Lp.	TSL	Rodzaj rębni
1	2	3
1	Bśw	I, II, IV
2	Bw	I, II, IV
3	BMśw	I, II, III, IV,
4	BMw	I, II, III, IV,
5	BMb	I, IV
6	LMśw	III, I, II, IV
7	LMw	III, IV, II, I, IV
8	LMb	I, IV
9	Lśw	II, IV, III
10	Lw	II, III, I
11	OI	I
12	Lł	II, III

Wykres 40. Zaprojektowane rębnie w siedliskowych typach lasu dla Nadleśnictwa Ruzów (udział powierzchniowy)

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 41. Zaprojektowane rębnie w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Ruszów (udział powierzchniowy)

Projektowane użytkowanie rębne wynika wyłącznie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, a zaprojektowane rębnie odpowiadają w zdecydowanej większości propozycjom rębni w protokole KZP. Występują pojedyncze odstępstwa dotyczące zaprojektowania rębni IV na siedlisku LMśw, LMw, rębni I na siedlisku LMw, Lw, rębni III na siedlisku Lśw. Wynikają one najczęściej z kontynuacji rębni zaprojektowanej w poprzedniej rewizji lub rębnie te gwarantują najlepszy sposób uzyskania młodego pokolenia w warunkach lokalnych.

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego (**Wzór nr 6**) został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów i zamieszczony w części tabelarycznej PUL.

Plany cięć użytków rębnych zostały uzgodnione z Nadleśnictwem Ruszów, w obecności przedstawicieli RDLP we Wrocławiu w dniu 30 lipca 2024 r.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- ☒ mapy gospodarcze w skali 1:5 000,
- ☒ mapy przeglądowo-gospodarcze cięć rębnych w skali 1:10 000,
- ☒ mapy przeglądowe cięć rębnych dla obrębu w skali 1:25 000.

W przypadku stosowania rębni zupełnych zalecany okres odnowienia wynosi do 10 lat, w przypadku rębni częściowych i gniazdowych należy przyjąć okres odnowienia do 20 lat, a w przypadku rębni stopniowej zalecany jest z kolei długi okres odnowienia do 40 lat.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 64. Intensywność cięć w zależności od rodzaju rębni i cięcia w Nadleśnictwie Ruszów

Rodzaj rębni	Rodzaj cięcie	Powierzchnia [ha]	Intensywność cięć [%]
1	2	3	4
Ib		872,01	93
Ic		2,45	88
IIa	odnowieniowe	15,30	42
	uprzętające	0,97	90
IIb	odnowieniowe	26,29	41
	uprzętające	4,45	69
IIIa	odnowieniowe	204,96	32
	uprzętające	136,58	90
IVd	odnowieniowe	926,96	27
	uprzętające	-	-
Ogółem		2189,97	

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu obejmują nasienniki i przestoje, które spełniły swoją rolę w ekosystemach leśnych i nie zostały zaliczone do wartościowych dla hodowli selekcyjnej.

Tabela 65. Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Kategoria cięć	Obręby						Nadleśnictwo		
	RUSZÓW			POLANA					
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	311	259	-	344	290	-	655	549
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	311	259	-	344	290	-	655	549

Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu jest zatwierdzana jako **wielkość maksymalna**.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.1.2.1. ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

Zgodnie z § 94.4 Instrukcji u.l. orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębного na 10-lecie określono na podstawie:

- danych uzyskanych w nadleśnictwie (przeciętne z wykonania zabiegów pielęgnacyjnych z ostatnich 5 lat),
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku,
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego.

W ramach użytkowania przedrębного planowane są trzebieże selekcyjne, nie planowano czyszczeń późnych (CPP). Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębного wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębного obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębного.

Etat użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym

Etat cięć użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym ustala się na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XVI).

Tabela 66. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze powierzchniowym

Rodzaj cięć		Obręby		Nadleśnictwo
		RUSZÓW	POLANA	
		Powierzchnia [ha]		
1		2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)		-	-	-
Trzebieże	Wczesne (TW)	628,73	1042,18	1670,91
	Późne (TP)	2956,19	5370,07	8326,26
	Razem	3584,92	6412,25	9997,17
Ogółem		3584,92	6412,25	9997,17

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości **9 997,17 ha** stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym

Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym na I 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu* (§ 94.5-7), sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Tabela 67. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze miąższościowym

Lp.	Kategorie	Spodziewany przyrost bieżący	Przyrost d-stanów nieplanowanych do cięć rębnych	Rozmiar użytkowania przedrębego	Procent
		Miąższość brutto m ³			
1	2	3	4	5	6
1	Obręb Ruszów	417 800	364 650	218 790	60
2	Obręb Polana	699 300	619 850	371 910	60
3	Nadleśnictwo Ruszów	1117100	984500	590700	60

Proponowana wielkość rozmiaru użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Ruszów w drzewostanach przewidzianych do użytkowania przedrębego.

Wysokość planowanego rozmiaru cięć pielęgnacyjnych wynosi: 472 560m³ netto:

- dla obrębu Ruszów 175 032 m³ netto,
- dla obrębu Polana 297 528 m³ netto

Wielkości ta dla obrębu Ruszów i Polana wynosi 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieplanowanych do użytkowania rębego.

III.2. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

III.2.1. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **802 244 m³ netto**. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla obrębów w elaboracie w części tabelarycznej PUL. Dane zawarte w tabelach:

- ☒ powierzchnia do cięcia – manipulacyjna,
- ☒ powierzchnia do odnowienia,
- ☒ powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych,
- ☒ miąższość grubizny netto,
- ☒ miąższość grubizny brutto.

ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY GRUBIZNY NETTO

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (i.u.l. § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu jest zatwierdzana jako **wielkość obligatoryjna**.

TABELA XVII - ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Kategoria cięć	Obręb Ruszów				Obręb Polana				Nadleśnictwo			
	Powierzchnia		Miaższość grubizny		Powierzchnia		Miaższość grubizny		Powierzchnia		Miaższość grubizny	
	ha		w m³		ha		w m³		ha		w m³	
	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	704,15	562,31	164055	138436	1485,82	754,34	207673	175027	2189,97	1316,65	371728	313463
Spodziewany przyrost 5% miaższości użytków rębnych			8203	6926			10384	8746			18586	15672
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	704,15	562,31	172258	145362	1485,82	754,34	218057	183773	2189,97	1316,65	390314	329135
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątnięcie płazowin												
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			311	259			344	290			655	549
3. pozostałe												
Razem nie zaliczone			311	259			344	290			655	549
Razem użytki rębne	704,15	562,31	172569	145621	1485,82	754,34	218401	184063	2189,97	1316,65	390969	329684
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia			0	0			0	0			0	0
B. Trzebieże	3584,92		218790	175032	6412,25		371910	297528	9997,17		590700	472560

Kategoria cięć	Obręb Ruszów				Obręb Polana				Nadleśnictwo			
	Powierzchnia		Miaższość grubizny		Powierzchnia		Miaższość grubizny		Powierzchnia		Miaższość grubizny	
	ha		w m³		ha		w m³		ha		w m³	
	do odnowienia	Cięcia (manipulacyjne)	brutto	netto	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	3584,92		218790	175032	6412,25		371910	297528	9997,17		590700	472560
Ogółem użytki główne (I+II)	4289,07	562,31	391359	320653	7898,07	754,34	590311	481591	12187,14	1316,65	981669	802244

*dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.1.1. UŻYTKI RĘBNE

Użytki rębne zaliczone na poczet etatu

Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat

Na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Ruszów użytkowanie rębne na **2189,97 ha** powierzchni manipulacyjnej w wymiarze **329 135 m³** miąższości netto (wraz z 5% spodziewanym przyrostem). Ogółem na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Ruszów użytkowanie rębne na 14% powierzchni leśnej, w wymiarze 8% miąższości brutto.

Jednocześnie z rozliczeniem zaplanowanej miąższości należy rozliczać powierzchnię planowaną do odnowienia w 10-leciu. Powierzchnia do odnowienia, zaplanowana na 10-lecie, jest wiążąca.

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Obejmują uprzątnięcie:

- ☒ uprzątnięcie nasienników, przestojów i przedrostów, niezaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej o miąższości 655 m³ grubizny brutto.

Ogółem przewidziano do uprzątnięcia **549 m³ grubizny netto** w ramach użytków rębnych nie zaliczonych na poczet wyliczonego etatu.

III.2.1.2. UŻYTKI PRZEDRĘBNE

Plan cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów.

W skład planów wchodzi:

- ☒ trzebieże wczesne (TW),
- ☒ trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębного obejmują drzewostany – młodniki i drzewostany starsze, lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębного w I 10-leciu oraz wymagają zabiegu pielęgnacyjnego. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW i TP). Zgodnie z ustaleniami KZP nie podawano planowanego terminu wykonania zabiegu (początek, środek lub koniec okresu gospodarczego) ani zabiegów dwunawrotowych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 68. Syntetyczne zestawienie planu cięć użytków przedrębnych dla Nadleśnictwa Ruszów

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Ruszów	Obręb Polana	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha	Powierzchnia - ha	Powierzchnia - ha
		Miąższość – m ³ netto	Miąższość – m ³ netto	Miąższość – m ³ netto
1	2	3	4	5
1	Czyszczenia (CP-P)	-	-	-
		-	-	-
2	Trzebieże wczesne (TW)	628,73	1042,18	1670,91
		18133,99	40802,61	58936,60
3	Trzebieże późne (TP)	2956,16	5370,07	8326,23
		156898,01	256725,39	413623,40
4	Razem Trzebieże	3584,89	6412,25	9997,14
		175032	297528	472560
Razem		3584,89	6412,25	9997,14
		175032	297528	472560

Cięcia pielęgnacyjne zaprojektowano wg potrzeb stwierdzonych na gruncie.

W części tabelarycznej PUL, przedstawiono zestawienia i dane dotyczące danych wynikających ze sporządzonych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego:

- ☒ **Tabela nr XVI** – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Celem stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów należy pozostawiać drewno, przede wszystkim liściaste, ścinane w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i wydzielający się posusz na powierzchniach trudnodostępnych.

Poniższe zestawienie przedstawia wykaz drzewostanów rębnych, w których zostało zaprojektowane użytkowanie przedrębne na ogólną powierzchnię **27,22 ha**. Taki sposób projektowania wskazań gospodarczych został określony w trakcie taksacji na gruncie i wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanu. Wszystkie te pozycje zostały uzgodnione z nadleśnictwem w trakcie uzgodnień terenowych.

Tabela 69. Wykaz drzewostanów rębnych z zaplanowanymi cięciami pielęgnacyjnymi (TP)

Adres	Funkcja lasu	TSL	Budowa pionowa	Pow.	Udział	Gat. pan.	Wiek	Zd
Obręb Ruszów								
13-22-1-03-266 -b -00	GOSP	BMŚW	DRZEW	2,00	10	SO	85	0,80
13-22-1-03-269 -c -00	GOSP	BŚW	DRZEW	1,75	10	SO	83	0,90
13-22-1-04-276 -d -00	OCHR	BMW	DRZEW	1,56	10	SO	100	0,90
13-22-1-04-280 -i -00	GOSP	BŚW	DRZEW	1,45	10	SO	83	0,80

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

13-22-1-03-328 -g -00 13-22-1-03-328 -i -00 13-22-1-01-437 -g -00 13-22-1-02-556 -x -00 13-22-2-10-8 -j -00 13-22-2-10-70 -c -00 13-22-2-05-116 -f -00 13-22-2-10-139 -h -00 Razem nadleśnictwo

13-22-1-03-328 -g -00	GOSP	BŚW	DRZEW	4,98	10	SO	88	0,90
13-22-1-03-328 -i -00	GOSP	BŚW	DRZEW	6,54	10	SO	88	0,80
13-22-1-01-437 -g -00	OCHR	BŚW	DRZEW	3,65	10	SO	83	0,70
13-22-1-02-556 -x -00	GOSP	BŚW	DRZEW	1,29	10	SO	88	1,00
Obręb Polana								
13-22-2-10-8 -j -00	GOSP	BŚW	DRZEW	1,05	10	SO	83	0,90
13-22-2-10-70 -c -00	OCHR	BMW	DRZEW	0,85	7	OL	65	0,80
13-22-2-05-116 -f -00	GOSP	BMŚW	DRZEW	0,77	10	SO	83	0,70
13-22-2-10-139 -h -00	OCHR	BMW	DRZEW	1,33	5	BRZ	65	1,00
Razem nadleśnictwo	-	-	-	27,22	-	-	-	-

W drzewostanach, głównie starszych klas wieku o równomiernym zwarcu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, w drzewostanach reprezentatywnych, w części drzewostanów na siedliskach przyrodniczych, zgodnie z uzgodnieniami z przedstawicielami nadleśnictwa nie planowano użytkowania przedrębnego na najbliższy okres gospodarczy.

III.2.1.3. ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI PRZYJĘTEGO ETATU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawia się zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego i przedrębnego.

Tabela 70. Zestawienie użytków głównych w leśnictwach

Leśnictwo	Użytkowanie rębne wraz z 5% przyrostem					Użytkowanie przedrębne				Zaliczone na poczet etatu ogółem	Niezałączone na etat			Niezałączone na poczet etatu ogółem	Etat użytkowania ogółem
	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe i stopniowe		Rębnia przerębowa	Ogółem	Czyszczczenia	Trzebieże wczesne	Trzebieże późne	Ogółem		Uprzątnięcie plazowin	Uprzątnięcie nasiennika i przełost	Pozostałe		
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe												
Etat miażdżościowy w m³ netto/etat powierzchniowy (powierzchnia manipulacyjna) w ha															
1	26450	3477	5532		35459		4679,98	22437,74	27117,72	62576,72		22		22	62598,72
	107,46	21,01	64,5		192,97		147,68	455,09	602,77	795,74				0	795,74
2	19165	3924	5979		29068		1899,55	41757,39	43656,94	72724,94		163		163	72887,94
	78,56	24,03	71,1		173,69		81,69	758,37	840,06	1013,75				0	1013,75
3	43282	1070	3192		47544		5266,36	43438,86	48705,22	96249,22				0	96249,22
	152,37	6,15	36,75		195,27		182,83	821,17	1004	1199,27				0	1199,27
4	32337	501	453		33291		6288,1	49264,02	55552,12	88843,12		74		74	88917,12
	128,38	2,51	11,33		142,22		216,53	921,56	1138,09	1280,31				0	1280,31
5	13303	4431	6761		24495		7669,52	34367,04	42036,56	66531,56		68		68	66599,56
	51,03	18,18	99,58		168,79		177,16	723,23	900,39	1069,18				0	1069,18
6	15122	815	16335		32272		5509,71	31900,93	37410,64	69682,64				0	69682,64
	52,06	3,75	269,74		325,55		140,3	644,08	784,38	1109,93				0	1109,93
7	15369	1531	14627		31527		6224,07	39668,16	45892,23	77419,23		91		91	77510,23
	62,98	5,34	200,79		269,11		177,36	812,19	989,55	1258,66				0	1258,66
8	24051		1111		25162		6010,64	55772,22	61782,86	86944,86		131		131	87075,86
	109,31		13		122,31		180,97	1233,33	1414,3	1536,61				0	1536,61
9	8812		22194		31006		4364,61	50227,28	54591,89	85597,89				0	85597,89
	37		332,73		369,73		102,67	1044,33	1147	1516,73				0	1516,73
10	21702	11856	5753		39311		11024,06	44789,76	55813,82	95124,82				0	95124,82
	95,31	61,03	73,99		230,33		263,72	912,91	1176,63	1406,96				0	1406,96
Łącznie	219593	27605	81937	0	329135	0	58936,6	413623,4	472560	801695	0	549	0	549	802244
	874,46	142	1173,51	0	2189,97	0	1670,91	8326,26	9997,17	12187,14	0	0	0	0	12187,14

中国地质大学（北京）图书馆藏

TABELA XVIII - SPÓDZIEWANY ROZMIAR PRAC Z HODOWLI LASU W OBRĘBIE RUSZÓW

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia					Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia		Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte		pod osłoną		przy rębniach złożonych	zręby projektowane	grunty nieleśne	halizny, płązowiny, zręby	razem	9	10	11	12	13	14	15	16	17	wodne	agrotechniczne
			pod osłoną	pod osłoną																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
Powierzchnia zredukowana - ha																				
BMB													3,39	3,39						
BMSW	33,31		45,44	15,16	0,48	0,21	94,60		94,60		0,49	30,52	32,47	63,48						92,79
BMW	41,15		165,61	57,87	1,56	0,73	266,92	0,68	267,60		13,48	88,07	101,52	203,07						264,42
BŚW	57,75		253,20	14,80			325,75		325,75			148,01	177,27	325,28						289,37
BW			1,80	1,00			2,80		2,80											2,80
LŁ																				
LMB																				
LMŚW			0,72	1,06			1,78		1,78		2,32		1,73	4,05						1,78
LMW				13,52			13,52		13,52			13,18	14,15	27,33						13,52
LW																				
OGÓŁEM	132,21		466,77	103,41	2,04	0,94	705,37	0,68	706,05		16,29	279,78	330,53	626,60						664,68

TABELA XVIII - SPÓDZIEWANY ROZMIAR PRAC Z HODOWLI LASU W OBRĘBIE POLANA

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia					Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia		Wprowadzanie podzysłów		Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte		zręby projektowane		przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przereźdeh	razem	9	10	11	12	13	14	15	16	17	wodne	agrotechniczne		
																				pod osłoną	
	2	3	4	5	6	7	8														
1																					
BMB																					
BMŚW	9,60		35,31	22,04		0,48	67,43		67,43			6,95	24,26	58,15	89,36				62,00		
BMW	75,55		155,67	147,96	0,25	4,93	384,36	0,98	385,34			24,89	94,99	296,03	415,91				363,48		
BŚW	89,15		185,92	98,02			373,09		373,09				79,91	220,85	300,76				321,49		
BW			17,83	20,58			38,41		38,41				2,07	48,95	51,02				38,41		
LŁ																					
LMŚW	2,87		6,29	2,13			11,29		11,29			3,04	3,51	7,03	13,58				9,86		
LMW	4,60		5,58	69,97		0,26	80,41		80,41			21,99	22,45	57,15	101,59				80,41		
LŚW				2,90			2,90		2,90					1,15	1,15				2,90		
LW	4,17		1,09	6,60		0,42	12,28		12,28				2,50	26,37	28,87				8,11		
OGÓŁEM	185,94		407,69	370,20	0,25	6,09	970,17	0,98	971,15			56,87	229,69	715,68	1002,24				886,66		

TABELA XVIII - SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE RUSZÓW.

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia					Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia		Wprowadzanie podszyców		Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte		pod osłoną			razem	9	10	11	12	13	14	15	16	17	wodne	agrotechniczne			
			przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przereźdeł															
																		halizny, płazowiny, zrębny	grunty nieleśne	zrębny projektowane
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
BMB													3,39	3,39						
BMSW	42,91		80,75	37,20	0,48	0,69	162,03		162,03		7,44	54,78	90,62	152,84		154,79				
BMW	116,70		321,28	205,83	1,81	5,66	651,28	1,66	652,94		38,37	183,06	397,55	618,98		627,90				
BŚW	146,90		439,12	112,82			698,84		698,84			227,92	398,12	626,04		610,86				
BW			19,63	21,58			41,21		41,21			2,07	48,95	51,02		41,21				
LŁ																				
LMB																				
LMŚW	2,87		7,01	3,19			13,07		13,07		5,36	3,51	8,76	17,63		11,64				
LMW	4,60		5,58	83,49		0,26	93,93		93,93		21,99	35,63	71,30	128,92		93,93				
LŚW				2,90			2,90		2,90				1,15	1,15		2,90				
LW	4,17		1,09	6,60		0,42	12,28		12,28			2,50	26,37	28,87		8,11				
OGÓŁEM	318,15		874,46	473,61	2,29	7,03	1675,54	1,66	1677,20		73,16	509,47	1046,21	1628,84		1551,34				

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Zgodnie z decyzją KZP, z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO, nie zwiększano powierzchni do odnowienia.

III.2.2.2. OMÓWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH

I. Odnowienia i zalesienia – obejmują powierzchnię zrębów zaległych i zrębów bieżących oraz zalesienia gruntów. Opisano tu odnowienia o powierzchni **1 675,54 ha**.

II Odnowienia pod osłoną – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi oraz podsadzenia i dolesienia luk i przerzedzeń. Opisano tu odnowienia na powierzchni **482,93 ha**.

Ila. Odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi. Opisano tu odnowienia na powierzchni **473,61 ha**. Powierzchnia do odnowienia w tabeli XVII różni się od tej w tabeli XVIII, a wynika to z faktu, że dodatkowo zaplanowano 30,35 ha odnowień złożonych w drzewostanach po cięciu uprzątającym charakteryzującym się niezadowalającym pokryciem powierzchni oraz w trzech drzewostanach 13-22-2-05-81 -h -00, 13-22-2-05-82 -c -00, 13-22-2-05-82 -d -00 zaplanowano odnowienie złożone nie planując użytkowania rębego.

Ilb. Podsadzenia produkcyjne – do podsadzeń (ODN-IIP) zaprojektowano wprowadzanie młodego pokolenia w drzewostanach o silnie zróżnicowanym zadrzewieniu i charakteryzujących się występowaniem miejsc o niskim czynniku zadrzewienia, jednocześnie będących drzewostanami przedrębnymi. Powierzchnia, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem i wynosi **2,29 ha**.

13-22-1-04-222 -j -00

13-22-1-04-337 -f -00

13-22-1-02-502A -ax -00

13-22-1-02-552 -f -00

13-22-2-09-301 -i -00

Ilc. Dolesienia luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazane w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu u.l. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości. Zabieg zaplanowano na powierzchni **7,03 ha**.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

13-22-1-03-168 -d -00
 13-22-1-03-263 -a -00
 13-22-1-02-554 -d -00
 13-22-2-10-3 -g -00
 13-22-2-10-79 -h -00
 13-22-2-05-84 -g -00
 13-22-2-05-85 -b -00
 13-22-2-05-117 -i -00
 13-22-2-05-153 -i -00
 13-22-2-05-191 -a -00
 13-22-2-09-211 -d -00
 13-22-2-09-247 -g -00
 13-22-2-09-257 -c -00
 13-22-2-09-355 -a -00
 13-22-2-07-395 -p -00
 13-22-2-06-455 -b -00
 13-22-2-06-456 -b -00
 13-22-2-06-471 -b -00
 13-22-2-06-504 -r -00
 13-22-2-08-523 -b -00
 13-22-2-08-524 -d -00
 13-22-2-06-566 -a -00

III. Poprawki i uzupełnienia – projektowano wg stwierdzonych potrzeb na gruncie w uprawach i młodnikach I klasy wieku, o niskim stopniu pokrycia. Poprawki dotyczą upraw zakładanych na powierzchniach otwartych – zalesień, w wieku do 5 lat. Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynniku zadrzewienia. Zabiegi zaplanowano na powierzchni **1,66 ha**.

IVa. Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat. Pozycje, w których zaplanowano pielęgnowanie gleby jako zabieg obligatoryjny zostały uzgodnione z nadleśnictwem na powierzchni **73,16 ha**.

Tabela 71. Wykaz wydzieli z obligatoryjnym wskazaniem pielęgnacji

Lp.	Adres	Powierzchnia	Lp.	Adres	Powierzchnia
1	13-22-1-02-393 -f -00	1,58	25	13-22-2-05-86 -i -00	1,03
2	13-22-1-02-445 -c -00	1,63	26	13-22-2-05-88 -c -00	0,95
3	13-22-1-02-619 -a -00	0,85	27	13-22-2-05-88 -p -00	0,69
4	13-22-1-02-619 -g -00	1,47	28	13-22-2-06-562 -n -00	1,09
5	13-22-1-03-124 -h -00	2,20	29	13-22-2-06-567 -g -00	0,53
6	13-22-1-03-436 -g -00	3,65	30	13-22-2-07-234 -b -00	0,67

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Adres	Powierzchnia	Lp.	Adres	Powierzchnia
7	13-22-1-04-222 -g -00	0,52	31	13-22-2-07-340 -d -00	2,51
8	13-22-1-04-225 -d -00	1,46	32	13-22-2-07-451 -g -00	0,40
9	13-22-1-04-226 -c -00	0,42	33	13-22-2-08-583 -b -00	1,26
10	13-22-1-04-226 -j -00	0,83	34	13-22-2-10-104 -n -00	4,54
11	13-22-1-04-229 -a -00	1,19	35	13-22-2-10-107 -j -00	0,72
12	13-22-1-04-274 -h -00	0,49	36	13-22-2-10-108 -d -00	3,97
13	13-22-2-05-112 -d -00	0,24	37	13-22-2-10-108 -f -00	0,93
14	13-22-2-05-115 -a -00	2,20	38	13-22-2-10-111 -d -00	1,51
15	13-22-2-05-115 -b -00	3,54	39	13-22-2-10-139 -p -00	0,69
16	13-22-2-05-117 -d -00	0,71	40	13-22-2-10-139 -r -00	0,69
17	13-22-2-05-149 -d -00	1,10	41	13-22-2-10-139 -s -00	1,61
18	13-22-2-05-150 -i -00	0,59	42	13-22-2-10-140 -b -00	1,19
19	13-22-2-05-192 -c -00	3,41	43	13-22-2-10-141 -i -00	0,91
20	13-22-2-05-53 -a -00	0,66	44	13-22-2-10-142 -d -00	0,39
21	13-22-2-05-80 -g -00	4,18	45	13-22-2-10-143 -a -00	1,59
22	13-22-2-05-83 -b -00	0,76	46	13-22-2-10-23 -a -00	2,81
23	13-22-2-05-84 -i -00	0,64	47	13-22-2-10-24 -b -00	3,85
24	13-22-2-05-85 -f -00	1,27	48	13-22-2-10-27 -b -00	3,04

IVb. Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano dla istniejącego młodego pokolenia (zaplanowano na powierzchni **509,47 ha**), w tym:

- ☒ uprawach w wieku powyżej 5 lat,
- ☒ w dolesionych lukach i odnowionych gniazdach w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

IVc. Pielęgnowanie młodników (CP) – zabiegi zaplanowano dla tych młodników, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności drzewostanu. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej. Zaplanowano na powierzchni **1046,21 ha**.

Pielęgnację, CW i CP planowano w młodnikach po rębniach złożonych oraz w drzewostanach w trakcie użytkowania rębniami częściowymi i gniazdowymi.

Dla powierzchni niestanowiących wydzieleń, opisanych jako dolesione luki lub dolesione przerzedzenia zaplanowano pielęgnację, czyszczenia wczesne lub czyszczenia późne. Zabiegi te uzgodniono z nadleśnictwem.

Va. Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych i zalesianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby. Zaplanowano na powierzchni **1551,34 ha**.

W planie hodowli na najbliższe 10-lecie nie projektuje się zabiegów związanych z wprowadzeniem podszytów, nawożeniem lasu i melioracji wodnych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKAZ ZADANIA ZAKRESU HODOWLI LASU W LEŚNICTWACH

III.2.2.3. ZADANIA Z ZAKRESU HODOWLI LASU W LEŚNICTWACH

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawia się zestawienie leśnictwami zadań z zakresu hodowli lasu.

Tabela 72. Spodziewany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu w leśnictwach

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe										Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną		Popr. i uzup. istn.		Wprow. pod- szytów	Zale- sienia	Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP			
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki										
Powierzchnia [ha]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1	CISY	24,51	107,46	41,59	-	-	-	-	-	-	42,02	71,94	-	173,56		
2	JAGODZIN	15,10	78,56	40,43	1,41	0,37	-	-	-	5,53	38,51	47,22	-	133,93		
3	POŚWIĘTNE	59,73	152,37	16,04	-	0,57	0,68	-	-	5,85	86,55	55,32	-	205,76		
4	ZIĘBINA	32,87	128,38	5,35	0,63	-	-	-	-	4,91	112,70	156,05	-	151,43		
5	DĘBÓWEK	16,54	51,03	53,43	-	1,56	-	-	-	21,97	33,36	130,15	-	118,39		
6	DZIKÓW	18,79	52,06	82,24	-	1,70	-	-	-	1,62	29,28	117,04	-	148,24		
7	GŁUSZEC	39,60	62,98	61,41	-	0,26	-	-	-	3,58	43,89	159,40	-	135,17		
8	TOPORÓW	68,48	109,31	3,91	-	0,60	0,98	-	-	1,26	38,43	107,93	-	145,45		
9	MODRZEW	12,65	37,00	95,39	0,25	1,22	-	-	-	-	11,30	88,20	-	146,51		
10	OKRAĞLICA	29,88	95,31	73,82	-	0,75	-	-	-	28,44	73,43	112,96	-	192,90		
Nadleśnictwo		318,15	874,46	473,61	2,29	7,03	1,66	-	-	73,16	509,47	1046,21	-	1551,34		

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.2.4. LEŚNA REGIONALIZACJA DLA NASION I SADZONEK W NADLEŚNICTWIE

RUSZÓW

Nadleśnictwo Ruszów, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w *sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego* (Dz.U. 2015 poz. 1425) należy do 50-go i 51-go zwykłego matecznego regionu pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego.

III.2.2.5. GOSPODARKA NASIENNA NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Bazę nasienną Nadleśnictwa Ruszów tworzą uznane i wyodrębnione spośród innych drzewostanów wyłączone drzewostany nasienne, gospodarcze drzewostany nasienne, drzewa mateczne, uprawy pochodne, drzewa zachowawcze oraz źródła nasion.

W części tabelarycznej PUL zamieszczono **wzór nr 2 „Wykaz obiektów bazy nasiennej”**, sporządzony dla obrębu leśnego.

Szczegółowe wytyczne w sprawie wykonywania czynności gospodarczych

W opracowaniu wytycznych planowanych do wykonania w bieżącym 10-leciu czynności gospodarczych, oparto się o:

- ☒ „Instrukcję urządzania lasu” z 2012 roku,
- ☒ „Zasady hodowli lasu” z 2012 roku,
- ☒ „Instrukcję ochrony lasu” z 2012 roku
- ☒ „Instrukcję ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych” z 2020 roku,
- ☒ Wytyczne narady wstępnej, ustaleń KZP i NTG.

Z uwagi na walory przyrodnicze terenu nadleśnictwa, wymagające szczególnie nieschematycznego podejścia do czynności gospodarczych planowanych na bieżące 10 lecie, w Planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Ruszów na lata 2025-2034 zawarto:

- ☒ informacje o zasięgu występujących na terenie nadleśnictwa powierzchniowych formach ochrony przyrody, w tym obszarach Natura 2000 na mapach tematycznych oraz w części ogólnej planu. Wprowadzono odpowiednie zapisy przy opisie taksacyjnym wydzieleń. Podobna zasada obowiązuje w przypadku zidentyfikowanych w wydzieleniach siedlisk przyrodniczych oraz gatunków oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty,
- ☒ uznając za słuszną koncepcję stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów, podjęto w tym zakresie następujące działania:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- pozostawianie drewna, przede wszystkim liściastego, ścinanego w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i posuszu na wytypowanych powierzchniach trudnodostępnych,
- w przypadku dąbrów grądowych oraz kwaśnych buczyn należy stosować postępowanie gospodarcze opisane w programie ochrony przyrody,
- w planowaniu hodowlanym, podejmowanie działań w kierunku odtwarzania lasów łęgowych i łąk w obrębie obszarów Natura 2000, w oparciu o przyjęte gospodarcze typy drzewostanów.

W warunkach, w jakich funkcjonuje Nadleśnictwo Ruszów na plan pierwszy wysuwają się działania związane ze środowiskowymi i ochronnymi funkcjami lasu, zmierzające do utrzymania i poprawy stabilności, odporności i żywotności ekosystemów leśnych wobec zagrażających im szkodliwych czynników.

Z zakresu prac hodowlanych na plan pierwszy wysuwają się prace związane z przygotowaniem gleby do odnowienia lasu, pielęgnacji i ochrony drzewostanów, użytkowania lasu, retencji wodnej, w których należy:

☒ Prace hodowlane:

- w pełni wykorzystywać mikrosiedlisko celem wprowadzania odpowiednich gatunków drzew,
- w pełni wykorzystywać naturalne odnowienie lasu na wszystkich siedliskach, o ile jest to zgodne z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, w miarę potrzeb uzupełniać je sztucznie,
- przy sztucznym uzupełnianiu samosiewów należy w sposób maksymalny wykorzystywać naturalną mozaikowość siedlisk poprzez wzbogacenie składu gatunkowego gatunkami domieszkowymi, zróżnicowania form zmieszania i struktury odnowień.

☒ Przygotowanie gleby do odnowienia lasu:

- preferować płytkie i punktowe przygotowanie gleby,
- na glebach silnie zachwaszczonych, z pokrywą silnie zadarnioną i zdziczałą w pełni stosować specjalne sposoby przygotowania gleby,
- powiązanie składu gatunkowego upraw z pełnym rozpoznaniem warunków fizykochemicznych gleb – należy dążyć do urozmaicenia składu gatunkowego upraw wykorzystując w pełni mozaikowość gleb,
- pozostawianie na gruntach przeznaczonych do odnowień trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien i mokradeł, drzew remiz śródpolnych itp., jako ostoji życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

☑ Pielęgnacja i ochrona drzewostanów:

- stosowanie selekcji pozytywnej w trzebieżach z popieraniem biogrup stabilizujących drzewostan,
- w trakcie trzebieży zachowywać wyróżniające się osobniki pod względem żywotności i pełnionych przez nie funkcji,
- biologiczną odporność lasu należy kształtować poprzez stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu.

☑ Prace związane z użytkowaniem i odnowieniem lasu:

- terminowe i konsekwentne prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- dostosować okres pozyskania drewna do terminów najmniejszego zagrożenia lasu od czynników szkodotwórczych, należy mieć również na uwadze możliwość wykorzystania przez zwierzynę kopytną cienkiej kory na drzewach leżących,
- stosować środki techniczne chroniące pozostające na powierzchni drzewa przed uszkodzeniami z tytułu wykonywanych prac,
- w sposób konsekwentny należy dążyć do stosowania technologii przyjaznych środowisku leśnemu,
- wykorzystywać rębnie złożone z doborem odpowiednich ich rodzajów i form do konkretnych warunków strefy, smugi lub pododdziału,
- pozostawianie kęp starodrzewu na wszystkich powierzchniach zrębowych nie jest obligatoryjne, można kompensować powierzchnie w ramach różnych, sąsiednich lub rozproszonych powierzchni zrębowych. Sumaryczna powierzchnia pozostawionych fragmentów drzewostanu nie powinna być mniejsza niż 5% powierzchni zrębów zupełnych zaplanowanych w danym dziesięcioleciu w obrębie. Pozostawione płyty starodrzewu mogą stanowić odrębne drzewostany (wydzielenia taksacyjne), w których mogą wykształcić się późne fazy rozwojowe lasu (starzenia, odnowienia, regeneracji, równowagi lub rozpadu),
- zastosowana w nadleśnictwie rębnia IVd (stopniowa gniazdowa udoskonalona) z długim okresem odnowienia 30-40 lat, służy do elastycznego stosowania różnych form cięć w zależności od siedliska, drzewostanu macierzystego i jego składu gatunkowego, na małych powierzchniach i odnowienia naturalnego, a w przypadku braku możliwości jego uzyskania odnowienia sztucznego drzewostanów, celem uzyskania złożonej budowy pionowej i poziomej. Ład przestrzenny cięć i odnowienia w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest wyznaczony przez granice transportowe i drogi wywozowe. Nieodzownym elementem ładu przestrzennego jest wyznaczenie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

szlaków w odległości, co 20-25 m. W trakcie prowadzenia cięć należy dążyć do wspomagania drzew najlepszych, najżywotniejszych poprzez usuwanie drzew z nimi konkurujących, celem utrzymania możliwie wysokiego i wartościowego przyrostu użytkowego drzewostanu. Rozmieszczenie ośrodków odnowieniowych jest wymuszone położeniem luk, przerzedzeń i kęp podrostów. Podstawą prowadzenia rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest dopuszczalne stosowanie wszystkich rodzajów cięć a także zrębów zupełnych na małych powierzchniach. Nawrót cięć wynosi około 5-10 lat, i jest uzależniony od stanu młodego pokolenia oraz jego wymagań świetlnych.

☑ Działania zmierzające do utrzymania lub zwiększenia retencji wodnej w lasach:

- dostosowanie sposobów zagospodarowania lasów wodochronnych do potrzeb maksymalizacji funkcji, dla których uznane zostały za ochronne,
- zachowanie naturalnych formacji przyrodniczych w dolinach rzek, na bagnach, remizach i wychodniach skalnych jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz regulatorów wilgotności siedlisk i mikroklimatu,
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych, jako wyznacznika vitalności lasu.

Stan zdrowotny lasu, kumulacja oddziaływania różnych czynników szkodliwych, starzenie się drzewostanów, wyklucza stosowanie schematyzmu w wykonywanych pracach i zmusza do poszukiwania rozwiązań dostosowanych do konkretnych układów przyrodniczych, w poszczególnych drzewostanach.

Możliwość kształtowania odporności lasu na szkodliwe działanie czynników

Uodpornienie drzewostanów na wiatr

Ulepszanie warunków zakorzeniania się drzew

Jedną z głównych przyczyn powstawania szkód od wiatru jest niedostatecznie silne ukorzenienie drzew. Zalecanymi sposobami przygotowania powierzchni do odnowienia jest:

- ☑ stosowanie drenowania „kreciego” na glebach glejowych mineralnych,
- ☑ przygotowanie na glebach organicznych dużych kopców o powierzchni co najmniej 30 m², na których drzewa będą mogły ukształtować wystarczająco głębokie i rozległe systemy korzeniowe,
- ☑ spulchnianie pogłębiaczami gleb mineralnych, silnie zbitych, szczególnie z podeszwą płuźną do głębokości 40-50 cm,
- ☑ na powierzchniach z rudawcem stosować głęboką dwupoziomową orkę pełną z kultywatorowaniem lub talerzowaniem,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ unikać przygotowania gleby w rabaty.

Materiał sadzeniowy i metody sadzenia

Zarówno jakość ukorzenia sadzeniowego materiału roślinnego jak i sposób jego sadzenia są ważnymi czynnikami kształtującymi stabilność lasu. Zapewnienie właściwych warunków wzrostu drzewek w pierwszej fazie życia można osiągnąć poprzez:

- ☒ preferowanie odnowień naturalnych,
- ☒ stosowanie odnowień poprzez siew,
- ☒ stosowanie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym,
- ☒ należy sadzić sadzonki w jamkę na pasach przeciwwietrznych, żebrach i progach.

Wybór gatunków

Pod uwagę należy brać gatunki drzew, które głęboko się zakorzeniają, mają zbieżyste pnie oraz twarde i sprężyste drewno. Do gatunków stabilizujących należy zaliczyć: modrzew, buk, świerk właściwego ekotypu, jodła, sosna, jawor. Jednak sam wybór składu gatunkowego nie gwarantuje wyhodowania względnie odpornych drzewostanów. Istotnym elementem jest sposób rozmieszczenia gatunków i prowadzone cięcia pielęgnacyjne.

W mokrych obniżeniach, zakłębieniach terenowych należy sadzić gatunki liściaste.

Więźba

Wpływ więźby na stabilność drzewostanów przejawia się w obniżeniu smukłości drzew i zwiększeniu długości koron wraz z rozluźnieniem więźby. Aby wykorzystać możliwości produkcyjne siedlisk i gatunków, właściwe jest przyjęcie umiarkowanie gęstych więźb i regulowanie przestrzeni wzrostu, szczególnie w pierwszej połowie wieku rębności, poprzez prowadzenie cięć pielęgnacyjnych. W warunkach optymalnych dla danego gatunku należy przyjąć więźbę gęstszą i planować wczesne rozpoczęcie cięć pielęgnacyjnych. Natomiast w niesprzyjających warunkach ekologicznych wprowadzać gatunki w więźbie luźnej oraz unikać konieczności wczesnego wkraczania z cięciami pielęgnacyjnymi.

Cięcia pielęgnacyjne

Cięcia pielęgnacyjne są jednym z podstawowych zabiegów hodowlanych dających możliwość zachowania lub podniesienia odporności drzewostanu na szkodliwy wpływ wiatru. Na obszarach zagrożonych działaniem wiatru cięcia pielęgnacyjne muszą stymulować rozwój strzał i systemu korzeniowego drzew. Istotny wpływ mają cięcia pielęgnacyjne prowadzone w fazach młodnika i tyczkowiny.

Celowe jest ograniczenie zarówno nasilenia, jak i częstotliwości trzebieży w starszych (powyżej III klasy wieku) drzewostanach zwiększających ryzyko powstania wywałów. Również silne trzebieże w wyższych drzewostanach znacząco zwiększają ryzyko

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

wystąpienia szkód od wiatru z powodu otwarcia okapu koron i nadwyrężenia systemu wspierania. W trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych istotnym elementem jest popieranie rozwoju biogrup w drzewostanie, które znacznie zwiększają odporność lasu na działanie destrukcyjnych czynników atmosferycznych.

W warunkach naszego kraju należy wykluczyć możliwość stosowania cięć schematycznych.

Rębnie

Przy planowaniu użytkowania rębego należy mieć na uwadze zmniejszenie zagrożenia uszkodzenia przez wiatr zarówno drzewostanu odnawianego, jak i sąsiednich. Poszczególne rodzaje rębni w różny stopniu spełniają powyższe warunki. Przy planowaniu odnowienia należy brać pod uwagę:

- ☒ rębnia zupełna o szerokości zrębów powyżej 40 metrów powinna być wykluczona ze stosowania w rejonach narażonych na wiatr. Natomiast stosowanie zrębów smugowych (kulisowych) o szerokości 15-30 metrów daje lepsze efekty niż rębnia częściowa. Powierzchnia zrębu nie może przekraczać 3 ha, przy nawrocie cięć minimum 5 lat. W drzewostanach sosnowych i świerkowych II i wyższej bonitacji nie powinno się wykonywać wrębów.
- ☒ mniejsze zagrożenia występują w drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi pasowymi lub smugowymi, gdy małe powierzchnie manipulacyjne posuwają się kierunku przeciwnym kierunkowi wiatrów panujących. O stosowaniu tych rębni decyduje dobre zakorzenienie drzewostanu, przygotowanie do odnowienia prawidłowo prowadzonymi cięciami pielęgnacyjnymi i posiadającymi dobrze ukształtowane ściany ochronne, progi, żebra, pasy przeciwwietrzne.
- ☒ za pozbawioną wad uważa się stosowanie rębni przerębowej. W drzewostanach przerębowych na skutek silniejszej zbieżystości pni drzew i nisko położonego punktu ciężkości koron, pomimo większej aerodynamicznej szorstkości koron, zagrożenie wiatrem jest zdecydowanie mniejsze niż w drzewostanach zagospodarowanych innymi metodami.
- ☒ stosowanie rębni stopniowej, szczególnie rębni stopniowej udoskonalonej łączącej w sobie elementy pozostałych rębni, jak również stopniowej brzegowo-smugowej mogą być stosowane z sukcesem. Stosowanie rębni stopniowych umożliwia wykorzystanie naturalnych układów geologiczno-klimatycznych, jako czynników uodparniających na uszkodzenia od wiatru
- ☒ Możliwość wyboru postępowania przy odnawianiu dojrzałych drzewostanów można zwiększyć poprzez właściwą hodowlę.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Płaszcz ochronny

Płaszcz drzewostanu, czyli pas właściwie rozwiniętych drzew od strony panujących wiatrów, spełnia ważną rolę w ochronie wnętrza drzewostanu przed naporem wiatru. Zapewnia samodzielność drzewostanu, dzięki czemu daje swobodę wykonywania potrzebnych zabiegów gospodarczych. Skraj drzewostanu winien być utworzony przez silne, zbieżyste i dobrze zakotwiczone w glebie drzewa o koronach przepuszczających silne strumienie powietrza do wnętrza drzewostanu, gdzie ich szybkość stopniowo jest wyhamowana.

Ład przestrzenny

Ład przestrzenny oddziałuje w istotny sposób na obniżenie ryzyka zagrożenia drzewostanów od wiatru. Prawidłowy kierunek posuwania się z cięciami może spowodować, że drzewostany na pasie ostępowym osłaniają się wzajemnie przed uderzeniami wiatru. Aby osłona działała prawidłowo różnica wieku pomiędzy drzewostanami nie może być wyższa niż 20-30 lat.

Regulacja użytkowania w ostępach o zakłóconym układzie:

- ☒ **stosowanie orębów** – wąskich zrębów zupełnych o szerokości 10-25 m. Stosujemy je, gdy starszy drzewostan rośnie od strony niebezpiecznych wiatrów, a w jego cieniu wiatrowym znajduje się drzewostan młodszy. W takich przypadkach wykonujemy oręb na zawietrznym skraju drzewostanu rębego. Cięcie to musi być wykonane, gdy młodszy drzewostan nie osiągnął jeszcze 20-40 lat. W przypadku, gdy młodszy drzewostan nie będzie zdolny do samodzielnej ochrony (np. zbyt wysoki wiek drzewostanu zasłoniętego, duża wysokość drzew, słaby system korzeniowy) po usunięciu osłaniającego drzewostanu rębego, wówczas oręby mogą być wykonywane wielokrotnie w formie smug. Do tworzenia skraju ochronnego należy wykorzystać istniejące podrosty.
- ☒ **wykonywanie rozrębów** – tj. wąskich zrębów o szerokości 10-20 metrów, oddalonych od siebie 150-200 m. Należy je wykonywać, gdy drzewostany są w wieku 20-40 lat, a średnia ich wysokość nie przekroczyła 10-15 m. Zabieg ten stosujemy w przypadku występowania dużych powierzchni jednowiekowych lub prawie jednowiekowych drzewostanów iglastych.

W drzewostanach zagospodarowanych rębiami stopniowymi udoskonalonymi (IVd) należy w pełni korzystać z orębów i rozrębów z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Ład czasowy

W racjonalnie prowadzonym gospodarstwie leśnym wiek dojrzałości rębnej powinien być zróżnicowany w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów przez wiatr.

Wiek dojrzałości rębnej winny być ustalony dla poszczególnych drzewostanów i poza innymi elementami musi być brana pod uwagę podatność drzewostanu na uszkodzenia przez wiatr, wynikające z:

- ☒ niedostatecznego zakorzenienia się drzewostanu,
- ☒ jego wysokiej bonitacji,
- ☒ silnego spalowania przez zwierzyńnię,
- ☒ uszkodzeń ścinkowo-zrywkowych i in.,
- ☒ istniejących zgnilizn strzał.

W drzewostanach opanowanych przez zgniliznę strzał i korzeni należy obniżyć wiek rębności, natomiast w drzewostanach stabilnych należy podwyższyć wiek rębności.

W świetle powyższych informacji i rozważań dotyczących ładu przestrzennego i czasowego łatwiej jest zrozumieć znaczenie i głęboką myśl koncepcji lasu normalnego, który jest systemem minimalizującym zagrożenie lasu ze strony szkodliwych czynników w tym także klimatycznych.

Uodpornienie drzewostanów na śnieg

Zakładanie upraw i skład gatunkowy upraw

Należy stosować luźne więźby ze skuteczną ochroną odnowień. Uprawy zakładać w zmieszaniu grupowym i drobnokępowym. Przy sadzeniu unikać prowadzenia rzędów prostopadle do warstwic, stosować raczej więźbę nieregularną.

Skład gatunkowy upraw powinien być dostosowany do warunków siedliskowych. Należy przy tym szczególną uwagę zwrócić na mikrorelief i mikrosiedliska. Stosować materiał sadzeniowy miejscowego pochodzenia, szczególnie preferować odnowienia naturalne.

Cięcia pielęgnacyjne

Rozmiar szkód w drzewostanach powodowanych przez śnieg jest duży i pozostaje w bezpośrednim związku z narastającymi zaniedbaniami pielęgnacyjnymi młodych drzewostanów. Należy przestrzegać zasady, iż: im gęściejsza jest uprawa, im wyższe zagrożenie ze strony śniegu, tym wcześniej należy rozpoczynać cięcia pielęgnacyjne. Istotne znaczenie mają cięcia prowadzone w drzewostanach I i II klasy wieku na stabilność sosny, świerka i jodły. W trakcie prowadzenia cięć oszczędzać należy tworzące się biogrupy silnych osobników.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Najistotniejszym elementem pielęgnacji stabilności drzewostanów narażonych na uszkodzenia od śniegu jest odpowiednie wykonywanie **czyszczeń**. W taki sposób by umożliwić rozwój koron na całej długości strzały, nie rozluźniając przy tym zbytnio zwarcia poprzez:

- ☑ w naturalnych odnowieniach należy wykonać intensywne przerzedzenie, gdy drzewka osiągną wysokość kolan,
- ☑ stosowanie silnych zabiegów w momencie dochodzenia upraw do zwarcia, w wieku od 10 do 20 lat, w zależności od bonitacji,
- ☑ stosowanie wielokrotnych nawrotów cięć, aby nie dopuścić do przerywania zwarcia w drzewostanie.
- ☑ Wykonywane w porę, umiarkowane i często powtarzane **cięcia trzebieżowe** najkorzystniej oddziałują na stabilność drzewostanów:
- ☑ stosowanie wczesnych i równomiernych zabiegów trzebieżowych zwiększających stabilność drzewostanów,
- ☑ cięcia rozłożone równomiernie w czasie i przestrzeni,
- ☑ prawidłowo prowadzone cięcia pielęgnacyjne w młodych (11-40 lat) drzewostanach sosnowych podnoszą jakość i wartość drewna, odporność drzewostanów na działanie szkodliwych czynników, a także zwiększają ich całkowitą produkcję grubizny,
- ☑ w drzewostanach świerkowych należy stosować zarówno trzebież górną jak i dolną,
- ☑ stabilność drzewostanów obniżają cięcia schematyczne.

Ład przestrzenny i czasowy

Normalny układ klas wieku minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia i nasilenia szkód ze strony czynników abiotycznych, w tym i śniegu. Zmniejszone zagrożenia wykazują drzewostany o małych powierzchniach i zróżnicowanych wiekowo.

Na odporność drzewostanów na działanie śniegu mają wpływ:

- ☑ stosowane rozręby w wielkopowierzchniowych młodych drzewostanach,
- ☑ unikanie tworzenia ścian ochronnych w drzewostanach silnie spałowanych,
- ☑ stosowanie odpowiednich zabiegów hodowlanych w drzewostanach rosnących w „cieniu” wiatrowym. Do działań takich należą stosowanie luźniejszej więźby, wprowadzanie większego udziału gatunków liściastych tzw. twardych, intensywniejsze cięcia pielęgnacyjne – wczesne rozpoczęcie, słabsze nasilenie i krótszy nawrót.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rębnie

Zróżnicowana struktura wysokościowa drzewostanu, w wyniku stosowania cięć stopniowych, bądź też częściowych o długim i bardzo długim okresie odnowienia, korzystnie oddziałuje na zwiększenie stabilności drzewostanu, poprzez:

- ☒ zapobieganie tworzeniu się jednolitego „dywanu” śnieżnego w koronach drzew,
- ☒ równomierne rozłożenie niezbyt dużych powierzchni drzewostanów różnego wieku.

W ograniczonym zakresie można stosować rębnie gniazdowe.

Najbardziej odporny na szkodliwe działanie śniegu jest las przerębowy.

Wpływ szkód wyrządzanych przez zwierzynę na zwiększenie zagrożenia lasu przez wiatr i śnieg

Zasadniczy wpływ na odporność lasu przeciwko destrukcyjnemu działaniu wiatru i śniegu ma nasilenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę poprzez:

- ☒ zgryzanie gatunków głównie domieszkowych, mających podnieść stabilność drzewostanów,
- ☒ spałowanie powodujące rozwój zgnilizny strzały, która obniża wytrzymałość drzew.

Postępowanie hodowlane w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr i śnieg

Prawidłowo wykonane prace na powierzchniach objętych zniszczeniami przyczyniają się do minimalizacji bezpośrednich i pośrednich skutków szkód.

Zakres czynności niezbędnych do wykonania, w wypadku powstania szkód można podzielić na:

- ☒ określenie rozmiaru zniszczeń i zaplanowanie zestawu przedsięwzięć zmierzających do sprawnego usunięcia szkód,
- ☒ usuwanie skutków szkód,
- ☒ ewidencjonowanie usuwania skutków szkód.

Określenie rozmiaru zniszczeń

Możliwe dokładne oszacowanie rozmiaru zniszczeń ma duże znaczenie dla stworzenia niezbędnych warunków późniejszego usuwania szkód.

Do całkowitego rozmiaru zniszczeń należy zaliczać drzewa zgięte i pochylone, które później zwykle wiatr czy śnieg wywalają.

Dla opracowania operatywnego planu porządkowania uszkodzonych części lasu konieczne jest prowadzenie ewidencji szkód. W ramach ewidencji należy zebrać następujące informacje:

- ☒ czynnik sprawczy,
- ☒ rozmiar szkód z podziałem na sortymenty,
- ☒ opis uszkodzonych drzewostanów – skład gatunkowy, wiek, wysokość, zagęszczenie,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ opis czynności gospodarczych wykonanych w ostatnim czasie w drzewostanie – z podaniem liczby lat od ostatniego zabiegu i jego nasilenie,
- ☒ wielkość powierzchni drzewostanów uszkodzonych,
- ☒ typ uszkodzeń,
- ☒ rodzaj uszkodzeń,
- ☒ położenie uszkodzonych drzewostanów,
- ☒ stan gleby podczas wystąpienia uszkodzeń,
- ☒ opis czynników szkodotwórczych.

Prawidłowo zebrane dane podczas ewidencji uszkodzeń mogą być pomocne w prowadzeniu działań profilaktycznych.

Hodowlane zagospodarowanie uszkodzonych drzewostanów

Kondycja życiowa drzew z przełamanymi koronami zależy od wieku, ilości posiadanych żywych gałęzi, kształtu korony, grubości pnia w miejscu złamania i stopnia zacienienia przez sąsiednie drzewa. Czym młodsze jest drzewo, czym wyżej położone miejsce złamania, tym większe są szanse przeżycia.

Zalecane jest usuwanie drzew, których uszkodzenie przekracza 1/3 długości korony, chyba, że zachodzi konieczność zapewnienia osłony wprowadzanego czy naturalnego odnowienia. Wtedy należy pozostawić wszystkie drzewa gwarantujące przeżycie, co najmniej kilka lat.

Efektem powstałych szkód są drzewostany w różny sposób przerzedzone. Przerzedzenie to nie jest równomierne na całej powierzchni. Drzewostany po uprzątnięciu należy poddać starannemu przeglądowi i ocenić możliwość utrzymania ich na całej powierzchni lub jej części, ustalić sposoby pielęgnowania oraz potrzeby dolesienia lub odnowienia.

Przy podejmowaniu decyzji o przyszłości drzewostanów uszkodzonych należy brać pod uwagę fakt zakłócenia wewnętrznej równowagi, sprzyjający powstawaniu dalszych uszkodzeń ze strony owadów, grzybów czy czynników atmosferycznych.

W drzewostanach uszkodzonych w stopniu silnym, niegwarantujących osiągnięcia zwarcia należy zaplanować pilną przebudowę. Istniejące grupy i kępy należy wykorzystać, jako osłonę dla wprowadzania gatunków wymagających w młodości ocienienia. Niecelowe jest pozostawianie pojedynczych drzew. W drzewostanach uszkodzonych nierównomiernie należy zaplanować przebudowę z długim i bardzo długim okresem przebudowy. Czasowe przetrzymanie drzewostanu wpłynie pozytywnie zarówno jako osłona do odnowienia, jak również poprzez zwiększony przyrost z prześwietlenia. Wynikiem prawidłowo prowadzonej przebudowy winny być drzewostany o właściwym składzie gatunkowym i urozmaiconej

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

strukturze, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy ich odporności na szkodliwe wpływy śniegu i wiatru. Drzewostany te należy opisywać jako drzewostany w trakcie przebudowy struktur.

W drzewostanach przerzedzonych miejscowo (lukowatych), odnowienie powinno być prowadzone na lukach, nad którymi w ciągu 10-15 lat nie zewrą się korony otaczających je drzew. Minimalna wielkość dolesianych luk zależy od wysokości drzewostanu. Ich średnica nie powinna być mniejsza od wysokości drzewostanu otaczającego.

Hierarchia pilności prac

Uszeregowanie prac według stopnia ich pilności:

- ☒ porządkowanie wyłomisk,
- ☒ cięcia sanitarne we wszystkich klasach wieku,
- ☒ ciecia pielęgnacyjne w drzewostanach I i II klas wieku,
- ☒ odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na najżyźniejszych siedliskach oraz na tych, których pozostawienie spowodowałoby szybką degradację.
W pierwszej kolejności odnawiane winny być większe powierzchnie lub grupy powierzchni położonych blisko siebie,
- ☒ odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na słabszych siedliskach,
- ☒ odnowienie wcześniej powstałych otwartych powierzchni poczynając od najżyźniejszych i największych,
- ☒ cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach od III klasy wieku wzwyż,
- ☒ inicjowanie naturalnego odnowienia,
- ☒ wprowadzanie odnowień podokapowych w drzewostanach przewidzianych do przebudowy,
- ☒ wprowadzanie dolnego piętra, poczynając od drzewostanów z przełomu II i III klas wieku, a następnie młodszych objętych przebudową częściową,
- ☒ odnawianie gniazd, poczynając od największych i siedlisk najżyźniejszych,
- ☒ planowe użytkowanie rębne drzewostanów.

III.2.2.6. GOSPODARKA SZKÓŁKARSKA

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada szkółki leśnej.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.3. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU

III.2.3.1. CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPUJĄCYCH USZKODZEŃ

Ocenę stanu uszkodzenia drzewostanów przeprowadzono w oparciu o dane zebrane w trakcie terenowych prac taksacyjnych, w ramach których zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń drzewostanów ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia poniższa tabela.

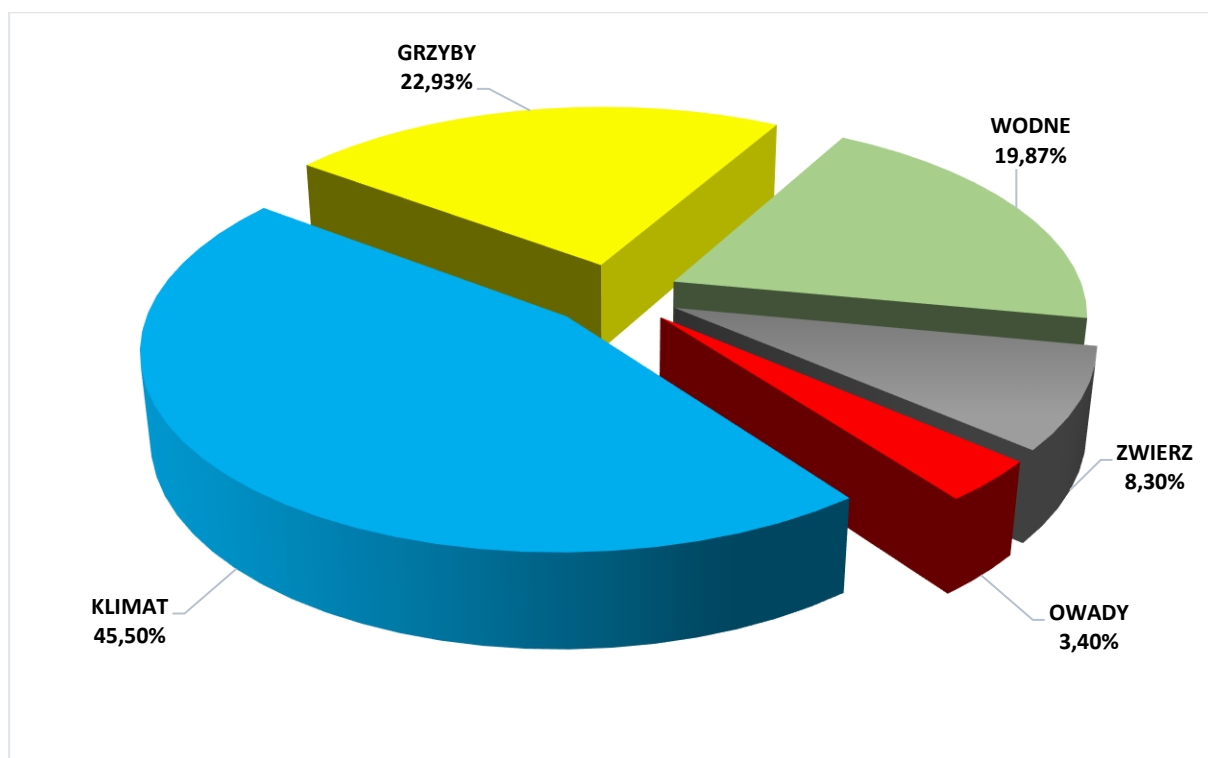
Tabela 73. Struktura powierzchni uszkodzeń drzewostanów od czynników biotycznych i abiotycznych w Nadleśnictwie Ruszów

Rodzaj uszkodzenia	Procent uszkodzeń	Powierzchnia - ha
		Nadleśnictwo
1	2	3
Grzyby	10	341,71
	20	621,19
	30	62,58
	40	10,94
	50	4,74
	60	2,71
Razem		1043,87
Klimat	10	1077,48
	20	757,63
	30	163,57
	40	58,87
	50	13,7
Razem		2071,25
Owady	10	109,48
	20	30,88
	30	7,38
	50	7,19
Razem		154,93
Wodne	10	286,98
	20	443,47
	30	105,87
	40	27,53
	50	8,66
	60	5,29
	70	26,85
Razem		904,65
Zwierzyzna	10	182,12
	20	162,81
	30	29,01

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rodzaj uszkodzenia	Procent uszkodzeń	Powierzchnia - ha
		Nadleśnictwo
1	2	3
	40	0,77
	50	1,71
	80	1,2
Razem		377,62
OGÓŁEM	10	1997,77
	20	2015,98
	30	368,41
	40	98,11
	50	36,00
	60	8,00
	70	26,85
	80	1,20
Razem		4552,32

*Zgodnie z instrukcją urządzania lasu oraz ustaleniami KZP podawana jest tylko główna przyczyna uszkodzenia drzewostanu

Wykres 42. Struktura uszkodzeń drzewostanów

Szkody stwierdzone w drzewostanach nadleśnictwa w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%), należące do nieistotnych (nietrwałych) występują na powierzchni 4013,75 ha. Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na powierzchni 538,57 ha. Wśród uszkodzeń prym wiodą trzy główne przyczyny: klimat, grzyby, wodne

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

i stanowią one łącznie 88% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń. Pozostałe grupy uszkodzeń mają charakter losowy i są podejmowane próby ich ograniczenia poprzez prowadzenie działań gospodarczych zgodnych z wiedzą i doświadczeniami nauk leśnych.

Zagrożenia abiotyczne

Spośród szkód abiotycznych występujących w Nadleśnictwie Ruszów w latach 2015-2024 na szczególną uwagę zasługują szkody spowodowane przez:

- ☒ zakłócenia stosunków wodnych (klęska posuchy 2015-2019, podtopienia, powodzie),
- ☒ szkody od wiatru i śniegu (wiatrołomy, złomy, wywroty, śniegołomy),
- ☒ lokalnie występujące podniesienie poziomu wód gruntowych oraz podtopienia drzewostanów najczęściej powiązane z działalnością bobrów.

Uszkodzenia od wiatru mają głównie charakter mechaniczny (obłamywanie gałęzi, naruszanie systemu korzeniowego, pęknięcia strzał, wiatrołomy, wiatrowały). Najbardziej narażone na szkodliwe działanie wiatru są drzewostany lukowate, przerzedzone, jednogatunkowe, zaniedbane pod względem pielęgnacyjnym (niebezpieczne jest gwałtowne rozluźnienie zwarcia w drzewostanach nie trzebionych). Na powstawanie szkód od wiatru w szczególny sposób narażone są także drzewostany porażone przez opieńkę i hubę korzeni oraz intensywnie spalowane przez zwierzynę.

Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez wiatr, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

- ☒ działania związane z planowaniem gospodarczym – przestrzeganie zaplanowanych rębni i kierunków cięć, a w przypadku rębni gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,
- ☒ maksymalne wykorzystanie odnowień naturalnych,
- ☒ planowanie i prawidłowe wykonanie cięć pielęgnacyjnych (unikanie gwałtownego rozluźnienia zwarcia, szczególnie w drzewostanach jednogatunkowych i jednowiekowych), pielęgnowanie stabilności drzewostanów z udziałem świerka,
- ☒ zwiększanie różnorodności biologicznej drzewostanów,
- ☒ przestrzeganie zasad rejonizacji nasiennej,
- ☒ ograniczenie mechanicznych uszkodzeń w trakcie wykonywania zabiegów hodowlanych,
- ☒ przestrzeganie zasad minimum sanitarnego lasu.

Najgroźniejszym zjawiskiem abiotycznym w minionym okresie okazała się susza hydrologiczna w latach 2015-2020. Spowodowała ona uszkodzenia w uprawach świeżo posadzonych 1-4 letnich przez wędnięcie sadzonek słabo i płytko jeszcze ukorzenionych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

jak również w drzewostanach starszych powodując osłabienie, a czasami obumieranie drzew. Susza nie tylko uszkodziła drzewostany w Nadleśnictwie Ruszów, ale także poprzez osłabienie drzewostanów, przyczyniła się do gradacji szkodników wtórnych. Zjawisko to należy taktować jako kluczowy czynnik mający wpływ na wielkość pozyskiwanego posuszu w ostatnich latach.

Utrzymanie stanu sanitarnego drzewostanów Nadleśnictwa Ruszów na zadowalającym poziomie jest w obecnych warunkach klimatycznych bardzo trudne. Pomimo zwiększenia roli hodowli lasu w podnoszeniu odporności drzewostanów poprzez korygowanie składów gatunkowych w kierunku wymagań siedliskowych gatunków, stosowania nasion zgodnie z regionalizacją nasienną, wykorzystywania i popierania odnowień naturalnych, dostosowania zabiegów hodowlanych do faz rozwojowych i potrzeb gatunków, stosowania odpowiedniej jakości sadzonek do trudnych warunków terenowych, drzewostany ulegają ciągłemu osłabieniu.

W nadleśnictwie szkody od okiści występowały, ale nie miały one dużego natężenia. Szczególnie dotkliwe dla drzewostanów są opady ciężkiego i mokrego śniegu. Największe szkody z tytułu śniegołomów występują w drzewostanach II klasy wieku, w szczególności na gruntach porolnych.

W ramach profilaktyki, przed wystąpieniem szkód powodowanych przez śnieg nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu następujące czynności:

- ☒ maksymalne popieranie odnowień naturalnych, a na gruntach porolnych uznawanie istniejących samosiewów gatunków pionierskich,
- ☒ pielęgnowanie stabilności drzewostanów poprzez stosowanie rozrzedzonej więźby podczas sadzenia i prowadzenie drzewostanów w luźnym zwarcu, szczególnie dotyczy to drzewostanów świerkowych,
- ☒ dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do właściwości siedlisk,
- ☒ systematyczne i terminowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych – przestrzeganie terminu wykonywania zabiegów w układzie rocznym.

Szkody od przymrozków mają charakter „zważenia” liści u gatunków takich jak dąb, buk, a z gatunków iglastych dagleza i świerk. Ponadto gwałtowne spadki temperatury występujące w okresie kwitnienia poszczególnych gatunków obniżają w pewnym stopniu urodzaj nasion.

Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez przymrozki, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ stosowanie odpowiednich metod przygotowania gleby w potencjalnych zmrozowiskach,
- ☒ stosowanie dobrej jakości materiału sadzeniowego (wielolatki) w potencjalnych zmrozowiskach,
- ☒ wykorzystanie w odnowieniach wartościowych samosiewów (szczególnie lokalnych ekotypów, które charakteryzuje większa odporność),
- ☒ działania związane z planowaniem gospodarczym – przestrzeganie zaplanowanych rodzajów rębni, a w przypadku cięć gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd.

Na terenie Nadleśnictwa Ruszów występują obszary okresowo podtapiane i zalewane. Dotyczy to głównie drzewostanów położonych przy większych ciekach wodnych. Możliwości nadleśnictwa do zmniejszania szkód w tym zakresie są ograniczone, sprowadzają się bowiem do utrzymania w stanie sprawności urządzeń wodnych typu zastawki, przepusty itp.

Zagrożenia antropogeniczne

Czynniki antropogeniczne to zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, pożary lasu, szkodnictwo leśne. Do szkód spowodowanych przez człowieka w środowisku leśnym należą:

- ☒ powstawanie pożarów,
- ☒ wycinka i kradzieże drewna,
- ☒ wywożenie do lasu śmieci przez miejscową ludność,
- ☒ zaśmiecanie lasów przez turystów i grzybiarzy,
- ☒ wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez tereny leśne,
- ☒ kłusownictwo i wnykarstwo,
- ☒ nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów,
- ☒ niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- ☒ płoszenie zwierzyny,
- ☒ niszczenie stanowisk roślin chronionych.

Lasy Nadleśnictwa Ruszów położone są w I i II strefie uszkodzeń na skutek działalności przemysłu.

Poważnym problemem na terenie nadleśnictwa jest zaśmiecanie terenów leśnych. Pomimo licznych akcji edukacyjnych wśród lokalnej społeczności sytuacja w tym zakresie jest poważna i corocznie pochłania znaczną ilość środków finansowych. Obserwowany w ostatnich latach rozwój turystyki pieszej i rowerowej, zwłaszcza na obszarze o tak dużych walorach przyrodniczych, może spowodować wzrost zagrożeń ze strony nadmiernej penetracji lasów przez człowieka oraz zaśmiecania lasu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Charakterystykę pożarów, pod względem częstości i powierzchni występowania oraz opis profilaktyki i stosowanych metod zabezpieczenia drzewostanów omówiono w rozdziale „**Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej**”.

Zagrożenia biotyczne

Choroby grzybowe

W trakcie prac terenowych notowano występowanie huby korzeniowej oraz grzybów wywołujących opieńkową zgniliznę korzeni na powierzchniach zajmowanych głównie, choć nie tylko przez drzewostany będące pierwszym pokoleniem na gruntach porolnych oraz w drzewostanach uszkodzonych wcześniej przez zwierzynę. Ich występowanie obniża odporność drzewostanów, szczególnie świerkowych i przyczynia się do rozwoju szkodników wtórnych.

Do metod zapobiegawczych przeciwko hubie korzeni i opieńce miodowej należą:

- ☒ odpowiedni termin wykonywania cięć pielęgnacyjnych – wiosna (występuje wtedy najmniejsza ilość zarodników grzyba),
- ☒ zabezpieczanie pniaków preparatami biologicznymi,
- ☒ odpowiedni dobór składów gatunkowych w nowozakładanych uprawach na gruntach porolnych,
- ☒ rozluźnienie więźby w zakładanych zalesieniach,
- ☒ ograniczanie mechanicznego przygotowania gleby na powierzchniach zagrożonych przez opieńkę.

Zamieranie jesionu oraz choroba jawora powodowane przez grzyb *Nectria coccinea*, są obserwowane w ostatnich latach na terenie Nadleśnictwa Ruszów, choć nie mają one dużego znaczenia gospodarczego ze względu na niewielki, rozproszony udział tych gatunków. Do czasu ustąpienia choroby zaleca się zastępowanie tego gatunku poprzez inne, które charakteryzują się zbliżonymi wymaganiami siedliskowymi.

Szkodniki owadzie

Szkodniki owadzie (szkodniki wtórne – kornik drukarz, rytownik pospolity, kornik ostrozębny, przyplaszczek granatek) w ubiegłym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Ruszów miały wpływ na kształtowanie predyspozycji chorobowych i obniżenie stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów. Kulminacja gradacji kornika drukarza oraz innych szkodników wtórnych skorelowana była z rozpoczynającym się w 2015 roku okresem kompleksu posuchy. Występowanie przyplaszczka granatka i kornika ostrozębnego ograniczone było do drzewostanów sosnowych uprzednio osłabionych (powierzchnie pokłeskowe, wtórnie zabagnione i zalane) drzewostanów porolnych oraz kęp ekologicznych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Szkodniki glebowe

Zagrożenie ze strony szkodników glebowych jest w nadleśnictwie małe, brak jest uporczywych pędraczysk. Powodem tego jest niewielka ilość otwartych powierzchni, gdyż większość odnowień jest wynikiem gospodarowania rębniami złożonymi.

Działania z zakresu hodowli i urządzania lasu ograniczające występowanie pędraczysk:

- ☒ w kompleksach leśnych, w których są rejestrowane szkody powodowane przez pędraki, termin zakładania zrębów bieżących, ich odnowienie jak też wprowadzanie poprawek i uzupełnień w istniejących uprawach i młodnikach dostosowywać w miarę możliwości do cyklu rozwojowego chrabąszcza,
- ☒ przygotowanie gleby pod odnowienia i zalesienia najlepiej przeprowadzać na krótko przed nadejściem silnych mrozów,
- ☒ preferować odnowienia naturalne oraz siew na siedliskach umożliwiających tego rodzaju formy odnowienia,
- ☒ w ramach użytkowania rębego unikać zakładania zrębów prowadzących do powstawania dużych powierzchni otwartych – w rębni I planować węższe działki zrębowe, w miarę możliwości projektować rębnie złożone,
- ☒ kształtować skład gatunkowy upraw w oparciu o gatunki lepiej rokujące powstanie udanych odnowień; zachowywać istniejące naloty,
- ☒ stosować przedplon (np. olszy, brzozy),
- ☒ do sadzenia wskazane jest stosowanie sadzonek wyrośniętych, z dobrze wykształconym systemem korzeniowym. W poprawkach, uzupełnieniach i dolesieniach zaleca się ponadto wprowadzać gatunki szybkorosnące i zacieniające glebę.

Szkodniki upraw i młodników

W nadleśnictwie Ruszów nie odnotowano znaczących szkód w uprawach od szeliniaka sosnowca który był głównym szkodnikiem upraw leśnych. W latach 2015-2024 nie stosowano chemicznych metod zwalczania szeliniaka sosnowca

Jako zabiegi profilaktyczne zapobiegające szkodom powodowanym przez szkodniki upraw proponuje się:

- ☒ pozostawianie zrębów do odnowienia w 2-gim roku kalendarzowym od wycięcia,
- ☒ przestrzeganie odpowiednich nawrotów cięć w rębniach zupełnych,
- ☒ systematyczne wykaszanie chwastów,
- ☒ zachowanie odpowiednich terminów i sposobów przygotowania gleby,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ oczyszczanie powierzchni zrębowych z odpadów,
- ☒ stosowanie preparatów biologicznych do przyspieszenia rozkładu pniaków.
- ☒ Podobnie jak w uprawach, także w młodnikach nie odnotowano znaczących szkód.
- ☒ Ograniczeniu występowania szkodników pierwotnych młodników służą:
- ☒ zakładanie wielogatunkowych upraw zgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi oraz przyjętymi składami gatunkowymi upraw na najbliższe 10-lecie,
- ☒ prawidłowo wykonywane czyszczenia wczesne i późne (unikanie nadmiernego przerzedzenia młodników),
- ☒ zachowanie szczególnej ostrożności przy usuwaniu drzewek zakwalifikowanych jako rozpiercze i przerosty.

Szkodniki pierwotne

Najważniejszym szkodnikiem pierwotnym zagrażającym drzewostanom nadleśnictwa jest brudnica mniszka i barczatka sosnówka. Pozostałe szkodniki pierwotne nie mają tak dużego wpływu na zdrowotność lasów w nadleśnictwie.

W minionym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Ruszów odnotowało istotne uszkodzenia od szkodników pierwotnych. Największe zagrożenie spowodowane przez szkodniki pierwotne występowało w 2018, 2023 oraz 2024 roku. Sumarycznie wykonano 4 zabiegi agrolotnicze w celu zmniejszenia liczebności barczatki sosnówki oraz brudnicy mniszki.

Tabela 74. Wykonane zabiegi wielkoobszarowego ograniczania liczebności szkodliwych owadów w latach 2015-2024

Rok	Szkodnik	Powierzchnia zagrożona [ha]	Powierzchnia wykonanego zabiegu[ha]		Ogółem [ha]
			Foray 76b	Dimilin 480	
1	2	3	4	5	6
2018	barczatka sosnówka	1805,38	1065,23	0	2870,61
2018	brudnica mniszki	16558,9	10052,36	1866,48	28477,74
2023	barczatka sosnówka	1134,44	1088,61	0	2223,05
2024	brudnica mniszki	831,46	650,8	0	1482,26
Razem:		20330,18	12857	1866,48	35053,66

Działania ochronne skupiają się na prowadzeniu jesiennych poszukiwań szkodników sosny oraz kontrolę występowania brudnicy mniszki.

Do metod zwiększających odporność drzewostanów na szkodniki pierwotne należą:

a) z grupy metod hylotechnicznych (agrotechnicznych):

- ☒ racjonalnie prowadzona przebudowa drzewostanów, mająca na celu dostosowanie składu do warunków siedliskowych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ stosowanie rodzimego materiału sadzeniowego – przestrzeganie zasad regionalizacji nasiennej,
- ☒ prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych – niedopuszczanie do nadmiernego rozluźnienia zwarcia drzewostanu,
- ☒ przestrzeganie zasad higieny lasu.

b) z grupy metod biologicznych:

- ☒ polepszanie warunków biocenotycznych lasu poprzez wprowadzanie na uprawach domieszek,
- ☒ ochrona istniejących mrowisk,
- ☒ stwarzania dogodnych warunków bytowania dla pożytecznych ptaków i nietoperzy.

c) z grupy metod chemicznych – w przypadku masowego pojawu powinny zostać wykorzystane odpowiednie insektycydy (należy unikać ich stosowania na terenach wodonośnych).

Szkodniki wtórne

W wyniku identyfikacji stałych ognisk gradacyjnych owadów, można stwierdzić, że na przestrzeni 10-lecia nie stwierdzono trwałego zagrożenia ze strony szkodników wtórnych. Największe zagrożenie na terenie nadleśnictwa powodowały: rytownik, kornik drukarz, kornik sześćcioletni oraz cetyniec.

Do metod ochrony drzewostanów przed szkodnikami wtórnymi należą:

a) z grupy metod hylotechnicznych:

- ☒ utrzymywanie lasu w należyтым stanie sanitarnym (przestrzeganie zasad higieny lasu i minimum sanitarnego),
- ☒ usuwanie z lasu drewna nie korowanego,
- ☒ niedopuszczanie do powstawania nadmiernych przerzedzeń.

b) z grupy metod fizykomechanicznych:

- ☒ wykładanie drzew pułapkowych,
- ☒ stosowanie pułapek lepowych z czarnej folii,
- ☒ usuwanie drzew zasiedlonych.

c) z grupy metod chemicznych:

- ☒ stosowanie preparatów chemicznych o działaniu kontaktowym do zabezpieczania drewna niekorowanego.

d) z grupy metod biotechnicznych:

- ☒ stosowanie pułapek.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Uszkodzenia od zwierzyny

Na kondycję drzewostanów nadleśnictwa wpływ wywierały i wywierają także uszkodzenia od zwierzyny, szczególnie zgryzanie i spałowanie, opisane na powierzchni 377,62 ha. Najbardziej narażone na zgryzanie są uprawy z dużym udziałem gatunków liściastych, natomiast spałowanie dotyczy głównie młodników oraz młodszych drzewostanów sosnowych i świerkowych. Szkody te powstają w największym stopniu w okresie zimowo-wiosennym. Opisane uszkodzenia warunkują jakość obecnych i przyszłych pokoleń drzewostanów. Poprzez uszkodzenia w wyniku spałowania dochodzi do infekcji grzybami patogenicznymi oraz częstego wyłamywania drzewek pod ciężarem śniegu (okiść).

Należy podkreślić jednak tendencję spadkową uszkodzeń od zwierzyny w ogólnej powierzchni uszkodzeń. Jest to spowodowane m.in. zwiększeniem upraw pochodzących z odnowienia naturalnego. Ważnym czynnikiem zmniejszającym uszkodzenia jest także grodzenie upraw oraz gniazd.

Do metod ochrony lasu zmierzających do ograniczenia szkód wyrządzanych przez zwierzynę należą:

a) z grupy metod biologicznych:

- ☒ dostosowanie liczebności zwierzyny do możliwości wyżywieniowej łowiska,
- ☒ dostosowanie liczebności zwierzyny łownej do wielkości określonych wieloletnim łowieckim planem hodowlanym,
- ☒ zwiększenie udziału gatunków drzew i krzewów owocowych,
- ☒ poprawa warunków bytowych zwierzyny (wyłączanie stałych ostoi zwierzyny, dokarmianie w okresie niedoborów pokarmowych),
- ☒ zachowanie właściwej struktury płci i wieku zwierzyny.

b) z grupy metod mechanicznych:

- ☒ grodzenie upraw, grodzenie małopowierzchniowe – odnawiane gniazda, przy zagospodarowaniu rębniami gniazdowymi i stopniowymi oraz kępy, przy zagospodarowaniu rębniami zupełnymi i częściowymi,
- ☒ ochrona indywidualna sadzonek (wszelkiego rodzaju osłony). Stosowanie tej metody w połączeniu z materiałem sadzeniowym wysokiej jakości gwarantuje nam osiągnięcie zamierzonego celu hodowlanego.

c) z grupy metod chemicznych:

- ☒ stosowanie repelentów (smarowanie, opryskiwanie).

III.2.4. KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. *w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów* (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065)

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

oraz obowiązującej *Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu* (2020) lasy Nadleśnictwa Ruszów w całości zaliczone zostały do **II kategorii zagrożenia pożarowego**.

OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO DLA NADLEŚNICTWA

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostały w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. **w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów** (t.j. Dz.U. 2023 poz. 822);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. **w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065);
- Zarządzenie Nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 stycznia 2021 r. **w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne** (ZO.2621.20.2020);
- Wytyczne zawarte w *Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu* (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Warszawa 2020 r.);
- Wytyczne zawarte w *Instrukcji urządzania lasu* (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Warszawa 2011 r.);
- **Zasady uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej** (Warszawa, 1996 r.);
- **Dane z lat 2019-2023, dotyczące wilgotności względnej powietrza i wilgotności ściółki, wykorzystywane do ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego lasu** (Instytut Badawczy Leśnictwa, 2024 r.);
- **Sposoby postępowania na wypadek pożaru lasu Nadleśnictwa Ruszów**, które uzgodniono z odpowiednim Komendantem Powiatowym P.S.P.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.1. WYLICZENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Średnia roczna liczba pożarów lasu przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej nadleśnictwa (przeciętna z ostatnich 10 lat)

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

G_p - średnia liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Tabela 75. Średnia roczna liczba pożarów lasu w nadleśnictwie (przeciętna z ostatnich 10 lat)

Lp	Rok	Ilość pożarów sztuk	Powierzchnia ha	Przeciętna wielkość pow. pożaru
1	2015	8	0,31	0,04
2	2016	3	0,08	0,03
3	2017	1	0,01	0,01
4	2018	6	0,12	0,02
5	2019	8	0,22	0,03
6	2020	6	0,08	0,01
7	2021	0	0,00	0,00
8	2022	6	29,17	4,86
9	2023	2	0,02	0,01
10	2024	1*	0,01	0,00
Razem		41	30,02	0,73

*-dane dot. ilości pożarów na stan 26.08.2024

$$G_p = 4,0/171,9 * 10 = 0,2385$$

$$P_p = 12,5 \log(11,2 * 0,2385 + 0,725) + 1,5 = 8,14$$

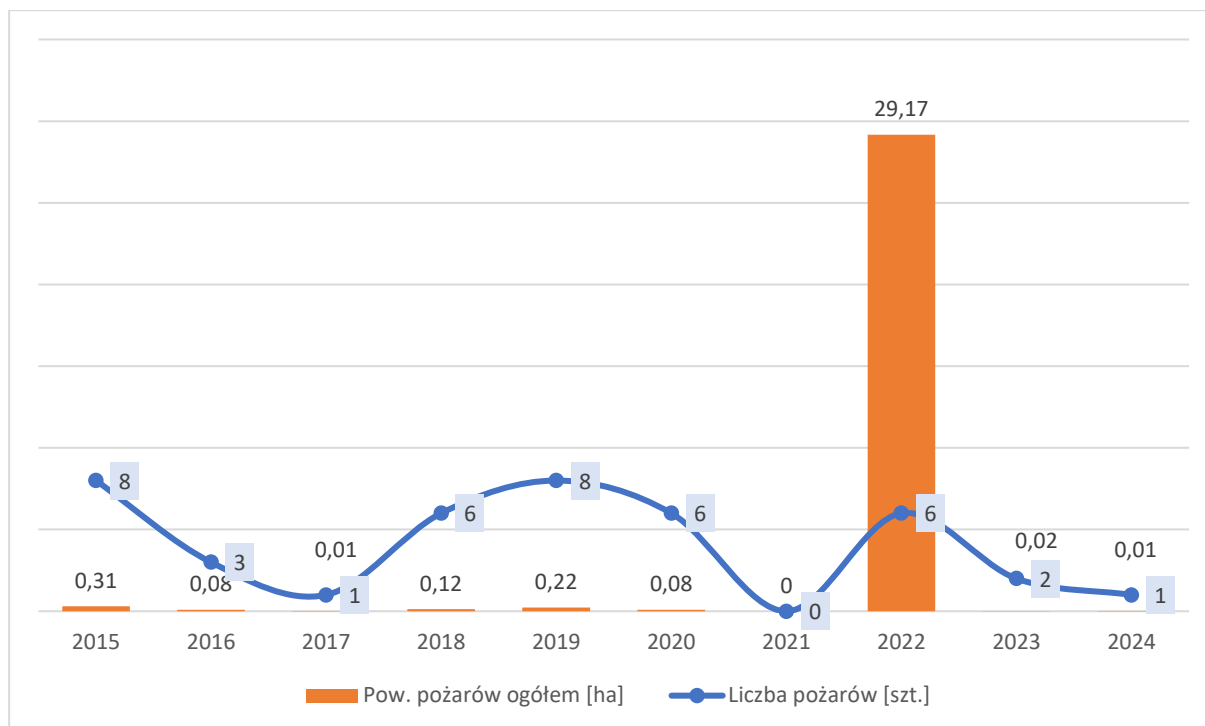
Ilość punktów:

8 pkt

Ogólna ilość pożarów w Nadleśnictwie Ruszów wyniosła 41 za okres 10 lat, a przeciętna powierzchnia jednego pożaru wynosiła 0,73 ha. Największa ilość pożarów wystąpiła w 2015, 2019 r.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKRES 43. Struktura zaewidencjonowanych pożarów w nadleśnictwie

Wykres 43. Struktura zaewidencjonowanych pożarów w nadleśnictwie

Procentowy udział powierzchni drzewostanów na określonych siedliskach

$$P_d = 0,1U_s$$

Procentowy udział siedlisk borowych i łęgowych (U_s): **90,67%**,

$$U_s = 90,67\%$$

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \cdot 90,67\% = 9,07\%$$

$$P_d = 9,07\%$$

Ilość punktów:

9 pkt.

Wartość średniej wilgotności względnej powietrza

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

U_{ds} – udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15%

W_p – średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9⁰⁰

$$P_k = 0,221 \cdot 25,29 - 0,59 \cdot 75,87 + 45,1 = 5,93$$

Ilość punktów:

6 pkt.

Na podstawie danych **Laboratorium Ochrony Przeciwpowodziowej Lasu IBL** dla punktu prognostycznego położonego w Nadleśnictwie Ruzów – wilgotność ściółki oraz wilgotność względna powietrza.

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 G_z) + 5,16$$

G_z – średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$P_a = 2,46 \log (0,0461 \cdot 0,2842) + 5,16 = 0,53$$

Ilość punktów:

1 pkt.

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. **w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065) zweryfikowano kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Ruszów zaliczając je do **II kategorii zagrożenia pożarowego**.

Sposób zaliczania lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasów przedstawia się poniżej.

Tabela 76. Sposób zaliczania lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasów

Lp.	Wskaźnik	Dane	Wzór	Liczba punktów	
				wyliczona	przyjęta
1	2	3	4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu okresie 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) $P_p = 12,5 \log (11,2G_p + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = L_p / P_l \times 10$	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (Lp) powierzchnia leśna Km ² (Pl)	$P_p = 12,5 \log (10,3 \times 0,2385 + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = 4,10 / 171,90 \times 10$	8,14*	8*
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) $P_d = 0,1U_s$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	$P_d = 0,1 \times 90,67$	9,07	9
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (Pk) ² $P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$	średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9 ⁰⁰ (Wp) udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9 ⁰⁰ mniejszą od 15% (Uds)	$P_k = 0,221 \times 25,29 - 0,59 \times 75,87 + 45,1$	5,93	6
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) $P_a = 2,46 \log (0,0461G_z) + 5,16$ gdzie: $G_z = L_m / P_l / 100$	średnia liczba mieszkańców (Lm) ²	$P_a = 2,46 \log (0,0461 \times 0,2842) + 5,16$ gdzie: $G_z = 4885 / 171,90 / 100$	0,53	1
5	1) ≥ 25 – I kategoria zagrożenia pożarowego 2) 16 – 24 – II kategoria zagrożenia pożarowego 3) ≤ 15 – III kategoria zagrożenia pożarowego		Suma punktów	24	
			Kategoria zagrożenia pożarowego	II	

Do obliczeń przyjęto:
- 1 Pl - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Ruszów w granicach województwa dolnośląskiego i lubuskiego
- 2 Pk - średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 900 wg danych IBL z lat 2019 – 2023. Stacja pomiarowa w Ruszów.
- 3 Lm - średnia liczba mieszkańców gmin woj. dolnośląskiego, lubuskiego położonych w zasięgu Nadleśnictwa Ruszów <https://svs.stat.gov.pl/statystyczne-vademecum-samorzadowca/>
- * dane dot. ilości pożarów na stan 26.08.2024

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

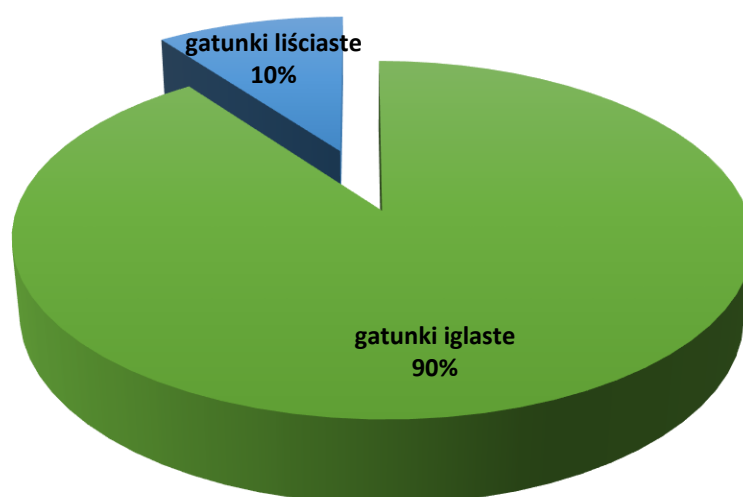
III.2.4.2. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA OBSZARU LEŚNEGO ORAZ JEGO ZRÓŻNICOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH

W minionym okresie gospodarczym (lata 2015-2024) na terenie Nadleśnictwa Ruszów odnotowano powstanie 41 pożarów, obejmujących swym zasięgiem powierzchnię 30,02 ha (średnia powierzchnia pożaru wynosiła 0,73 ha).

Główną grupę stanowią pożary, gdzie nie ustalono przyczyny ich powstania – prawdopodobnie przypadkowe zaproszenie ogniem przez człowieka (nieostrożność dorosłych, turystyka, przerzuty z gruntów nieleśnych – wypalanie łąk i ugorów).

Czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe

- ☑ Ilość i rozmiar kompleksów leśnych – jest to ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe Nadleśnictwa Ruszów. Kompleksy leśne pokrywają tereny nizinne. Ich bezpośrednie otoczenie stanowią pola uprawne, będące potencjalnym źródłem zagrożenia pożarowego, z tytułu przerzutu ognia z wypalanych ściernisk i łąk.
- ☑ Skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek -. Drzewostany iglaste w Nadleśnictwie Ruszów zajmują ponad 95 % powierzchni leśnej zalesionej, gdzie dominującym gatunkiem jest So. Rzeczywisty udział sosny w składach gatunkowych wynosi 86,09% powierzchni leśnej zalesionej. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa stanowi 23,05 %.

Wykres 44. Udział powierzchniowy gatunków iglastych i liściastych w drzewostanach nadleśnictwa Ruszów

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ rodzaj pokrywy gleby - występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, a także te o strukturze KO, KDO charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą, co powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków trawiastych powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. Powierzchnie upraw oraz powierzchnie niezalesione do odnowienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby.
- ☑ atrakcyjność turystyczna - tereny Nadleśnictwa Ruszów charakteryzują się dużym nasileniem ruchu turystycznego. Intensywność penetracji lasów zwiększa się w okresie letniego okresu urlopowego i w okresie zbiorów runa leśnego.
- ☑ sieć dróg i linii kolejowych – tereny nadleśnictwa pokrywa dobrze rozwinięta sieć szlaków komunikacyjnych. Główne szlaki komunikacji samochodowej to:
 - DW 350 Bolesławiec – Łęknica,
 - DW 296 Lubań – Żagań,
 - DW 351 Zgorzelec – Jagodzin;

Linie kolejowe przebiegające w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów:

- Żagań – Węgliniec
 - Ruszów – Gozdnicza (trasa nieczynna)
- ☑ klasy palności drzewostanów – są wskaźnikiem odzwierciedlającym ich podatność na pożar, ustalany na podstawie siedliskowego typu lasu oraz rodzaju pokrywy gleby. Wyróżnia się trzy klasy palności: A – dużą, B – średnią, C – małą, ustalone do poziomów: wydzielania, oddziału oraz leśnictwa. Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu klasy palności ustalone dla wydzieleń generalizuje się do poziomu oddziału i leśnictwa. Klasyfikacja palności drzewostanów określona dla poziomu wydzielania leśnego pomaga przy prowadzeniu akcji ratowniczo gaśniczych w przypadku wystąpienia małych i średnich pożarów. W przypadku określania do poziomu oddziałów używa się jej do określenia wskazania optymalnego rozmieszczenia punktów czerpania wody, ustalenia docelowej sieci dojazdów przeciwpożarowych, a w razie wystąpienia dużych pożarów do koordynacji i prowadzenia akcji ratowniczo gaśniczej. Poziom leśnictw pomaga w ustaleniu lokalizacji baz sprzętu przeciwpożarowego oraz dogodnym usytuowaniu stałych punktów obserwacji naziemnej. Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej zostały przedstawione klasy palności na poziomie wydzielania.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ obszary o potencjalnie podwyższonej palności:
 - linie energetyczne przebiegające przez tereny zalesione,
 - uprawy i młodniki do 40 lat;
- ☒ sąsiedztwo lasów niestanowiących własności skarbu państwa stanowi zagrożenie z tytułu możliwości potencjalnego przerzutu ognia z tych obszarów na drzewostany nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada wyznaczonych miejsc, gdzie dopuszczalne jest palenie ognisk

Działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożarów lasu

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (t.j. Dz.U. 2023 poz. 822) Nadleśnictwo Ruszów powinno założyć i utrzymać pasy przeciwpożarowe w drzewostanach młodszych niż 30 lat, położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej (gruntowych) w przypadku lasów o szerokości większej niż 200 m. W odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej, pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i pozostałości poeksploatacyjnych jest zabronione. Nie dopuszcza się składowania tych pozostałości w postaci wałów i stosów.

Lasy nadleśnictwa położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu zostały oddzielone pasami przeciwpożarowymi, utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok:

- ☒ **pasy ppoż. typu A** – oddzielające las od drogi publicznej. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych, (Rozp. MŚ z dnia 22 marca 2006 r.; t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065). Zostały one naniesione na mapie przeglądowej z zakresu ppoż.
- ☒ **pasy ppoż. typu B** – oddzielające las od parkingów, miejsc postoju oraz zakładów przemysłowych (Rozp. MŚ z dnia 22 marca 2006 r.; t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065). Wyznaczone miejsca postoju posiadają pasy przeciwpożarowe typu B.
- ☒ **pasy ppoż. typu BK** – oddzielające las od linii kolejowych. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach linii kolejowych”, co wynika z Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o *transporcie kolejowym* (t.j. Dz.U. 2024 poz. 697). Sposób ich urządzania określony został w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w *sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej*

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zastłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2061 z późn. zm.).

III.2.4.3. OCENA SEZONOWOŚCI WYSTĘPOWANIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

OBSZARU LEŚNEGO

Analizując liczbę pożarów powstałych w poszczególnych miesiącach w ciągu ostatnich dziesięciu lat wynika, że największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie wiosennym i letnim. Duże zagrożenie obszaru leśnego Nadleśnictwa Ruszów występuje w okresie przedwiośnia i wczesną wiosną, po stopnieniu śniegu - przed rozwojem roślinności i zazielenieniem się runa. Niebezpiecznym zjawiskiem w tym okresie jest wypalanie traw na gruntach przylegających do lasów nadleśnictwa. Bardzo duże zagrożenie pożarowe występuje także w okresie letnim zwłaszcza w przypadku wystąpienia długotrwałych okresów z brakiem opadów atmosferycznych przy równocześnie utrzymującej się wysokiej temperaturze powietrza. Czynnikiem zwiększającym zagrożenie jest sąsiedztwo miejsc atrakcyjnych turystycznie. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja lasów przez zbierających płody runa leśnego powoduje utrzymywanie się zagrożenia pożarowego.

III.2.4.4. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO – ALARMOWEGO I

INTERWENCYJNEGO

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów* (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1065) obserwacja lasu Nadleśnictwa Ruszów w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona w formach:

- ☒ podczas pełnienia obowiązków służbowych przez służbę terenową i patrole Straży Leśnej,
- ☒ obserwacje z dostrzegalni przeciwpożarowych.
- ☒ patrole lotnicze

Nadleśnictwo posiada 3 dostrzegalnie naziemną zlokalizowane w:

1. leśnictwie Okrąglica w oddz. 139A „s” wyposażona w zestaw TV- sygnał przesyłany na PAD,
2. leśnictwie Toporów w oddz. 310 „b” wyposażona w zestaw TV- sygnał przesyłany na PAD,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

3. leśnictwie Poświętne w oddz. 322 „a” wyposażona w zestaw TV- sygnał przesyłany na PAD;

Leśna baza lotnicza zlokalizowana jest w miejscowości Lubin na terenie Nadleśnictwa Lubin RDLP we Wrocławiu natomiast lotnisko operacyjne znajduje się w Gozdnicy na terenie Nadleśnictwa Wymiarki RDLP w Zielonej Górze.

System obserwacyjno – alarmowy i interwencyjny nadleśnictwa oparty jest na:

- ☑ **patrolowaniu lasu** w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego. Na terenach o zwiększonym nasileniu ilości pożarów organizowane są patrole przeciwpożarowe. Trasy i rejony patrolowania ustala nadleśniczy. Nadleśnictwo do patrolowania lasu używa samochodu terenowego.
- ☑ **stałych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p. poż.** – punkty obserwacyjne na terenie Nadleśnictwa Ruszów bazują na kamerach monitoringu TV, natomiast dostrzegalnie poza obszarem nadleśnictwa, a z których Nadleśnictwo Ruszów korzysta, działają na zasadzie kamer monitoringu TV jak i obserwatorów, są wyposażone w książkę meldunków, instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, sprzęt łącznościowy (radiostacje, telefony), lornetki, kierunkomierze. W skład systemu obserwacyjnego wchodzi dostrzegalnie zlokalizowane w:
 - ✓ N-ctwo Pieńsk obr. Pieńsk, oddz.: 11 d (l-ctwo Piaseczno) – dostrzegalia TV;
 - ✓ N-ctwo Pieńsk obr. Pieńsk, przy oddz.: 272A o (l-ctwo Dłużyna) – dostrzegalia TV;
 - ✓ N-ctwo Węglińiec obr. Węglińiec, oddz.: 183 b (l-ctwo Krucze Gniazdo) – dostrzegalia TV;
 - ✓ N-ctwo Węglińiec obr. Osiecznica, oddz.: 517 a (l-ctwo Czerna) – dostrzegalia;
 - ✓ N-ctwo Świątoszów obr. Ławszowa, oddz. 231 i (l-ctwo Przejęśław) – dostrzegalia TV
 - ✓ N-ctwo Wymiarki obr. Gozdnica, oddz.: 139 n (l-ctwo Jedliniec) – dostrzegalia;
 - ✓ N-ctwo Żagań obr. Iłowa Żagańska, oddz. 227 k (l-ctwo Stawy) – dostrzegalia;
 - ✓ N-ctwo Ruszów obr. Polana, oddz. 139A s (l-ctwo Okrąglica) – dostrzegalia TV;
 - ✓ N-ctwo Ruszów obr. Polana, oddz. 310 b (l-ctwo Toporów) – dostrzegalia TV;
 - ✓ N-ctwo Ruszów obr. Ruszów, oddz. 322 a (l-ctwo Poświętne) – dostrzegalia TV;
- ☑ **spostrzeżeniach pracowników nadleśnictwa,**
- ☑ **informacjach innych osób** – położenie na obszarze nadleśnictwa miejscowości, przebiegające przez tereny leśne szlaki turystyczne i ścieżki spacerowe oraz sezonowa penetracja obszarów leśnych przez ludność zbierającą płody runa, przyczynia się do szybszego wykrywania powstających pożarów.
- ☑ **systemie obserwacji lotniczej** – w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego obszar Nadleśnictwa Ruszów jest objęty systemem obserwacji lotniczej RDLP. W bazie lotniczej w Lubinie, gdzie stacjonują 2 samoloty gaśnicze Dromader.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Orientacyjny czas lotu samolotu poniżej 30 minut. Z kolei na lotnisku we Wrocławiu jest do dyspozycji samolot patrolowy.

Nadleśnictwo Ruszów jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest częścią systemu alarmowo-dyspozycyjnego RDLP we Wrocławiu – tworzy w nim punkt alarmowo-dyspozycyjny P.A.D. Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny nadleśnictwa znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Ruszów i wyposażony jest w wymagany sprzęt łącznościowy, dokumentacje i mapy oraz system Smoke Detection. W okresie zagrożenia pożarowego pełniony jest dyżur w ciągu dnia. Przekazywane są tu wszystkie zgłoszenia o pożarach i innych zagrożeniach, gdzie podejmowane są niezbędne działania w celu zaalarmowania właściwych służb i osób. Alarmowanie właściwych służb odbywa się telefonicznie. W przypadku powstania pożaru w porze nie objętej dyżurem istnieje możliwość uruchomienia PAD w trybie alarmowym. Punkt alarmowo-dyspozycyjny utrzymuje współpracę z sąsiednimi nadleśnictwami i strażą pożarną w celu sprawnego alarmowania i organizowania sił oraz osób.

W razie powstania pożaru pełniący dyżur dyspozytor PAD powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (KP PSP) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie dowódcy akcji gaśniczej, dyżurny PAD może wykonać kserokopie lub wydruki map z terenu, w którym wystąpił pożar.

Nadleśnictwo ma opracowane plany operacyjne pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” rokrocznie aktualizowany i uzgadniany z właściwymi Komendami Powiatowymi PSP. Dokument ten zawiera dokładne informacje na temat sił i środków jakie mogą być wykorzystane na wypadek pożaru.

Obszar Nadleśnictwa Ruszów znajduje się w zasięgu działania Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim. Teren nadleśnictwa jest rejonem działania:

KW PSP we Wrocławiu:

- KP PSP w Zgorzelcu (17 178 ha),
- KP PSP w Bolesławcu (669 ha),

KW PSP w Gorzowie Wielkopolskim:

- KP PSP Żagań (8 ha),

oraz licznych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP).

Istniejący na terenie nadleśnictwa system obserwacyjno-alarmowy i interwencyjny funkcjonuje prawidłowo.

Baza sprzętu przeciwpożarowego

Nadleśnictwo Ruzów posiada bazę sprzętu gaśniczego na terenie siedziby nadleśnictwa Ruzów, w miejscowości Ruzów przy ul. Leśnej 2, tel. 75 771 43 38.

Sprzęt w bazie jest utrzymywany w stanie technicznym zdatnym do natychmiastowego użycia w ilości zgodnej z przepisami.

Wyposażenie bazy w sprzęt do gaszenia pożarów jest wystarczająca dla lasów II kategorii zagrożenia.

W razie wystąpienia pożaru punkt alarmowo-dyspozycyjny powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (K.P.P.S.P.) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie Kierującego Działaniami Gaśniczymi, dyżurny PAD wykonuje kserokopie map z terenu, w którym wystąpił pożar.

III.2.4.5. OCENA DOSTĘPNOŚCI TERENÓW LEŚNYCH

W Nadleśnictwie Ruzów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. *w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów* (tj. Dz.U. 2022 poz. 1065 z późn. zm.) odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie, a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub drogą leśną wykorzystywaną jako dojazd pożarowy **nie przekraczać odległości 1500 m dla wyliczonej II kategorii zagrożenia pożarowego**

Pod względem dostępności terenów leśnych należy stwierdzić, że do głównych kompleksów leśnych dojazd jest dobry. Obszary leśne nadleśnictwa pokryte są wystarczającą, pod względem gęstości siecią dróg o nawierzchniach ulepszonych (asfaltowych), bądź też gruntowych. Umożliwiają one dostęp ciężkiego sprzętu gaśniczego do poszczególnych kompleksów leśnych, jak również poruszanie się po ich obszarze. Większość dróg znajduje się w dobrym stanie technicznym i wymaga tylko remontów bieżących. Drogi leśne – będące dojazdami pożarowymi są oznaczone w terenie tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi numer drogi i kierunek dojazdu do punktów czerpania wody gaśniczej. Obecnie wysiłek nadleśnictwa skierowany jest na utrzymanie tych dróg w należyтым stanie technicznym. Drogi te muszą zapewniać przejazd – nie należy składać na nich drewna lub innych materiałów w sposób utrudniający poruszanie się pojazdów mechanicznych.

Obowiązkiem nadleśnictwa w najbliższym 10-leciu będzie utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących dróg, przeprowadzenie niezbędnych remontów

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

w przypadku dróg uszkodzonych oraz udrożnienie nowych dróg leśnych gruntowych, będących do tej pory w złym stanie technicznym, a stanowiących niezbędne ogniwo w sieci dróg stanowiących o dostępności lasów.

Na mapie przeglądowej z zakresu ochrony przeciwpożarowej dojazdów ppoż. zaznaczono kolorem żółtym wraz z numerami. Mapa uwzględnia też dojazdy ppoż. z sąsiednich nadleśnictw.

Zgodnie z *Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r. (§ 7.1)* drogi leśne wykorzystywane jako dojazdy pożarowe powinny być oznakowane i utrzymane w sposób zapewniający ich przejezdność.

Drogi zaliczone do docelowej sieci dróg leśnych, wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe i dojazdowych do punktów czerpania wody – powinna posiadać następujące parametry (*wg § 7.2 Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r.*).

- ☒ nawierzchnia utwardzona lub gruntowa o nośności co najmniej 10 ton i nacisku osi 5 ton,
- ☒ najmniejszy promień zewnętrznych łuków drogi powinien wynosić co najmniej 11m,
- ☒ skrajnia 6 m szerokości (odstęp pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m od poziomu ziemi),
- ☒ szerokość jezdni co najmniej 3m,
- ☒ zapewniony przejazd bez zawracania. Drogi bez możliwości przejazdu należy zakończyć placem manewrowym o wymiarach, co najmniej 20 x 20 m, objazdem pętlicowym lub innym rozwiązaniem,
 - na drogach jednopasmowych należy zapewnić mijanki w odległości 200 – 300 m, tak aby z jednej mijanki można było widzieć następną. Szerokość jezdni wraz z mijanką powinna wynosić minimum 6 m, a długość mijanki 23 m.

Dojazdy do punktów czerpania wody zostały włączone do dojazdów pożarowych.

Do wszystkich punktów czerpania wody zlokalizowanych na terenie nadleśnictwa istnieje dogodny dojazd dla samochodów ratowniczych oraz swobodny przejazd bez zawracania, bądź plac manewrowy.

Drogi wykazane jako dojazdy pożarowe, zapewniają przejezdność samochodów ratowniczych. Dojazdy pożarowe będą sukcesywnie dostosowywane do Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Remonty będą planowane według „Ekspertyzy optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej dla nadleśnictwa”.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.6. OCENA STANU ZAOPATRZENIA WODNEGO

Stopień pokrycia obszarów leśnych Nadleśnictwa Ruszów punktami czerpania wody przy uwzględnieniu istniejącej sieci hydrantowej powinien być zgodny z normami określonymi w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (t.j. Dz.U. 2023 poz. 822):

§ 39. Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych o wydajności nie mniejszej niż 5 dm³/s lub ciekłu wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu nieprzekraczającym 5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego. W przypadku hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż 10 dm³/s odległość nie może być większa niż 2,5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego.

Zaopatrzenie wodne do prowadzenia akcji gaśniczej zapewniają punkty czerpania wody oraz sieć hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Ruszów. Lokalizacje punktów czerpania wody i hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Ruszów została oznaczona na „Mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej”, na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo. Do wszystkich punktów czerpania wody istnieją dojazdy pożarowe. Wszystkie punkty czerpania wody są oznakowane oraz utrzymane w dobrym stanie. Na zbiornikach wodnych będących punktami czerpania wody nie jest prowadzona gospodarka rybacka.

Większość punktów zaopatrzenia wodnego zlokalizowana jest na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Ruszów. Ewentualne roszczenia wynikające z poboru wody do celów gaśniczych z punktów niebędących w zarządzie nadleśnictwa będą rozstrzygane na podstawie innych indywidualnych (lokalnych) ustaleń pomiędzy Nadleśnictwem Ruszów i właścicielem punktu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI, W KTÓRYCH WODY ZBIORNICZĄCE SĄ WYKORZYSTANE DO WODOPRAWY W LASACH PAŃSTWA POLSKIEGO

Fot. 1. Naturalny punkt czerpania wody w leśnictwie Jagodzin na cieku Ziębina (fot. M. Franczak)

Punkty zaopatrzenia wodnego wymienione w poniższej tabeli zapewniają wymagane zapisami w/w Rozporządzenia MSWiA z dnia 20 lipca 2022 r. wydajności zarówno dla zbiorników jak i cieków wodnych.

Tabela 77. Wykaz i lokalizacja punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych w Nadleśnictwie Ruszów

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992		Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m ³]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E				
1	13-22-1-01	CISY	395291,3983	240183,8258		51° 21' 52,923" N	15° 15' 58,595" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	Hydrant	Miejscowość Parowa
2	13-22-1-01	CISY	395789,2075	240324,6267		51° 22' 9,240" N	15° 16' 4,553" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	Hydrant	Miejscowość Parowa
3	13-22-1-01	CISY	395591,6288	241237,435		51° 22' 4,356" N	15° 16' 52,192" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	Hydrant	Miejscowość Parowa
4	13-22-1-01	CISY	396272,9537	241722,015		51° 22' 27,165" N	15° 17' 15,424" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	pobór wody z rzeki "Czerna Wielka"	Miejscowość Parowa
5	13-22-1-01	CISY	395173,0527	240958,666		51° 21' 50,373" N	15° 16' 38,900" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	pobór wody z rzeki "Czerna Wielka"	Miejscowość Parowa
6	13-22-1-01-385 - a -00	CISY	398768,2746	238183,0379		51° 23' 41,955" N	15° 14' 6,098" E	naturalny	25 000	pobór wody ze stawu "Zakonnik"	dojazd pożarowy nr 7
7	13-22-1-01-613 -f -00	CISY	395100,2369	239067,5205		51° 21' 44,903" N	15° 15' 1,481" E	naturalny	5 000	pobór wody na cieku	dojazd pożarowy nr 9
8	13-22-1-02	JAGODZIN	393706,0323	232757,0904		51° 20' 49,296" N	15° 9' 39,580" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	Hydrant	Miejscowość Jagodzin, DW 296
9	13-22-1-02	JAGODZIN	395345,9127	233176,0804		51° 21' 42,986" N	15° 9' 56,767" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	Hydrant	Miejscowość Jagodzin
10	13-22-1-02	JAGODZIN	394543,8358	232580,7294		51° 21' 16,065" N	15° 9' 28,214" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	pobór wody z rzeki "Czerna Mała"	Miejscowość Piaseczna, DW 296
11	13-22-1-02	JAGODZIN	396430,445	233354,0733		51° 22' 18,327" N	15° 10' 3,024" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	pobór wody z rzeki "Czerna Mała"	Miejscowość Jagodzin, DW 296
12	13-22-1-02	JAGODZIN	394304,4233	232560,87		51° 21' 8,296" N	15° 9' 27,838" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm ³ /s	pobór wody z rzeki "Czerna Mała"	Miejscowość Piaseczna, DW 297
13	13-22-1-02-389 -	JAGODZIN	398390,1667	236657,1442		51° 23' 27,195" N	15° 12' 48,299" E	naturalny	50	pobór wody z rzeki	dojazd pożarowy nr 7

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992			Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m3]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E					
	a -00					N	E				"Ziębina"	
14	13-22-1-02-443 -c -00	JAGODZIN	397593,7729	236563,5894		51° 23' 1,308" N	15° 12' 45,595" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ziębina"	dojazd z drogi DW 350
15	13-22-1-02-447 -k -00	JAGODZIN	396765,01	235115,626		51° 22' 32,105" N	15° 11' 33,057" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Dopływ spod Piaseczna"	dojazd pożarowy 18
16	13-22-1-02-497 -a -00	JAGODZIN	396852,9765	236713,9008		51° 22' 37,624" N	15° 12' 55,334" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu "Staw Senny Średni"	dojazd pożarowy 18
17	13-22-1-02-501 -f -00	JAGODZIN	395850,3108	235382,365		51° 22' 2,999" N	15° 11' 49,279" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Dopływ spod Piaseczna"	dojazd pożarowy 14
18	13-22-1-02-549 -h -00	JAGODZIN	395644,4169	236332,979		51° 21' 57,939" N	15° 12' 38,896" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu	dojazd pożarowy 14
19	13-22-1-02-602 -d -00	JAGODZIN	394419,3417	236227,8483		51° 21' 18,181" N	15° 12' 36,741" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ziębina"	dojazd pożarowy 9
20	13-22-1-02-605 -a -00	JAGODZIN	394915,3767	235144,9349		51° 21' 32,394" N	15° 11' 39,532" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z cieku	dojazd pożarowy 9A
21	13-22-1-02-608 -c -00	JAGODZIN	394236,73	234204,8492		51° 21' 8,887" N	15° 10' 52,844" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Dopływ spod Piaseczna"	dojazd pożarowy 9
22	13-22-1-02-623 -a -00	JAGODZIN	394195,0799	235427,8231		51° 21' 9,596" N	15° 11' 56,059" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu	dojazd pożarowy 9
23	13-22-1-03-171 -a -00	POŚWIĘTNE	401888,26	239132,19		51° 25' 24,339" N	15° 14' 46,857" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu "Staw Syczków"	dojazd pożarowy 13
24	13-22-1-03-220 -d -00	POŚWIĘTNE	400612,3787	239306,0563		51° 24' 43,402" N	15° 14' 59,222" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z cieku	dojazd pożarowy 13
25	13-22-1-03-90 -a -00	POŚWIĘTNE	403594,3717	240789,0866		51° 26' 22,203" N	15° 16' 7,994" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Czerna Wielka"	dojazd pożarowy 8

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992			Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m3]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E					
26	13-22-1-03-95 -g -00	POŚWIĘTNE	403102,7695	238713,9176		51° 26' 2,886" N	15° 14' 22,015" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z ciek	dojazd pożarowy 8, 13
27	13-22-1-04	ZIĘBINA	399273,21	234702,94		51° 23' 52,448" N	15° 11' 5,005" E		sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	dojazd z drogi DW 350
28	13-22-1-04	ZIĘBINA	402008,8033	235267,385		51° 25' 21,781" N	15° 11' 26,805" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Czerna Mała"	Miejscowość Kościelna Wieś
29	13-22-1-04	ZIĘBINA	401289,415	234687,8883		51° 24' 57,563" N	15° 10' 58,798" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Czerna Mała"	Miejscowość Kościelna Wieś
30	13-22-1-04	ZIĘBINA	398863,225	235789,6266		51° 23' 41,028" N	15° 12' 2,231" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ruszowski Potok"	dojazd z drogi DW 350, przy wydz. 337 "a"
31	13-22-1-04-174 - b -00	ZIĘBINA	401820,49	237941,72		51° 25' 20,172" N	15° 13' 45,514" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu	dojazd pożarowy 5A
32	13-22-1-04-179 -c -00	ZIĘBINA	401440,0709	236163,716		51°25'4,911"N	15°12'14,650"E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ruszowski potok"	dojazd pożarowy 8
33	13-22-1-04-182 - d -00	ZIĘBINA	401131,76	235003,51		51° 24' 53,001" N	15° 11' 15,530" E		sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	dojazd pożarowy 22
34	13-22-1-04-221 - h -00	ZIĘBINA	400447,53	238590,1833		51° 24' 36,889" N	15° 14' 22,671" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z ciek	dojazd pożarowy 5
35	13-22-1-04-223 - d -00	ZIĘBINA	400650,09	238139,8		51° 24' 42,685" N	15° 13' 58,863" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu "Staw Ślepów"	dojazd pożarowy 5
36	13-22-1-04-97 -g -00	ZIĘBINA	402758,0667	238013,8183		51° 25' 50,585" N	15° 13' 46,743" E		naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ziębina"	dojazd pożarowy 8
37	13-22-2-05-196 -c -00	DĘBÓWEK	399443,0633	228236,029		51° 23' 46,914" N	15° 5' 30,558" E		sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka włączowa"	dojazd pożarowy 3
38	13-22-2-06-468 -f -00	DZIKÓW	394424,3699	226805,055		51° 21' 2,313" N	15° 4' 30,553" E		sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110,	dojazd pożarowy 1

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992		Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m3]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E				
	-00					N	E			studzienka wjazdowa "	
39	13-22-2-06-565 -k -00	DZIKÓW	393677,12	229974,2		51° 20' 43,626" N	15° 7' 16,094" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze zbiornika "Źródłko"	dojazd z drogi DW 351
40	13-22-2-07	GŁUSZEC	399474,0981	233781,5338		51° 23' 57,384" N	15° 10' 16,874" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Miejscowość Ruszów
41	13-22-2-07	GŁUSZEC	397949,3713	234536,8433		51° 23' 9,397" N	15° 11' 0,000" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Czerna Wielka"	
42	13-22-2-07-235 -c -00	GŁUSZEC	399481,25	231812,37		51° 23' 54,275" N	15° 8' 35,150" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	dojazd pożarowy 6
43	13-22-2-07-286 -a -00	GŁUSZEC	398648,9938	231369,4225		51° 23' 26,633" N	15° 8' 14,542" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	dojazd pożarowy 4
44	13-22-2-07-344 -c -00	GŁUSZEC	397823,8402	231179,6518		51° 22' 59,652" N	15° 8' 6,991" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	dojazd pożarowy 11
45	13-22-2-07-403 -b -00	GŁUSZEC	397039,22	231139,35		51° 22' 34,234" N	15° 8' 7,049" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	dojazd pożarowy 16
46	13-22-2-07-403 -g -00	GŁUSZEC	396571,6204	231038,6262		51° 22' 18,956" N	15° 8' 3,124" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	dojazd pożarowy 4
47	13-22-2-08-363 -g -00	TOPORÓW	395427,24	224553,2		51° 21' 30,795" N	15° 2' 31,590" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Żółta Woda"	dojazd pożarowy 16
48	13-22-2-08-429 -b -00	TOPORÓW	394640,61	221483,03		51° 21' 0,000" N	14° 59' 55,406" E	sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka wjazdowa"	dojazd pożarowy 3, 16
49	13-22-2-08-473 -g -00	TOPORÓW	393961,17	224923,98		51° 20' 44,083" N	15° 2' 54,802" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z cieku	dojazd pożarowy 1
50	13-22-2-08-577 -g -00	TOPORÓW	392556,5359	225538,0067		51° 19' 59,776" N	15° 3' 30,373" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10	pobór wody z cieku	dojazd pożarowy 10

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992		Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m3]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E				
									dcm3/s		
51	13-22-2-09-250 - g -00	MODRZEW	397516,0127	226090,8554		51° 22' 40,948" N	15° 3' 45,133" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Ciekłina"	dojazd pożarowy 3
52	13-22-2-09-256 - g -00	MODRZEW	396838,2036	223976,0759		51° 22' 15,365" N	15° 1' 57,869" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Żółta Woda"	dojazd pożarowy 3
53	13-22-2-09-354 -f -00	MODRZEW	396257,5602	227924,5443		51° 22' 3,468" N	15° 5' 23,258" E	sztuczny	20	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka włazowa"	dojazd pożarowy 16
54	13-22-2-10	OKRAĞLICA	402329,92	234074,91		51° 25' 30,146" N	15° 10' 24,315" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Miejscowość Kościelna Wieś, dojazd pożarowy 25
55	13-22-2-10	OKRAĞLICA	403590,2121	234159,2937		51° 26' 11,006" N	15° 10' 25,270" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Miejscowość Okraglica
56	13-22-2-10	OKRAĞLICA	402191,2716	235001,3322		51° 25' 27,229" N	15° 11' 12,565" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Miejscowość Kościelna Wieś
57	13-22-2-10	OKRAĞLICA	402097,7067	235150,8392		51° 25' 24,458" N	15° 11' 20,543" E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Miejscowość Kościelna Wieś
58	13-22-2-10	OKRAĞLICA	400774,3884	233873,0733		51° 24' 39,549" N	15° 10' 18,089" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z rzeki "Gumnica"	Miejscowość Ruszów
59	13-22-2-10	OKRAĞLICA	405859,21	236261,37		51° 27' 27,853" N	15° 12' 7,843" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody "Zalew Klików"	dojazd z drogi DW 296
60	13-22-2-10-186 -f -00	OKRAĞLICA	399822,8469	232334,8448		51° 24' 6,200" N	15° 9' 1,207" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody z cieku	dojazd pożarowy 6
61	13-22-2-10-20 -j -00	OKRAĞLICA	403901,03	233645,8769		51° 26' 20,180" N	15° 9' 57,889" E	sztuczny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze stawu	Dojazd pożarowy 2C
62	13-33-1-04-110 -j -00	Nadleśnictwo Świętoszów Leśnictwo Głębokie	399246,81	242834,86		51° 24' 05,1" N	15° 18' 05,1" E	naturalny	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	pobór wody ze zbiornika otwartego	Dojazd pożarowy 4 w Nadleśnictwie Świętoszów

Nr PCW	Adres leśn.	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84			Lokalizacja PCW wg PUWG 1992		Rodzaj PCW (naturalny /sztuczny)	Pojemność PCW w [m3]	Uwagi	Dojazd z drogi
			X	Y		N	E				
63	13-21-1-02-26 -f - 00	Nadleśnictwo Pieńsk Leśnictwo Bielawa	391280,6511	222621,83		51°19'13,467"N	15°1'03,572"E	sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka wążowa"	Dojazd pożarowy 5 w Nadleśnictwie Pieńsk
64	14-15-1-02	Nadleśnictwo Wymiarki Leśnictwo Laskowice	403505,4551	228999,2904		51°25'59,466"N	15°5'58,793"E	sieć hydrantowa	pobór wody nie mniejszy niż 10 dcm3/s	Hydrant	Dojazd z drogi DW 350

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW CHRONIONYCH W NADLEŚNICTWIE

Aktualnie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ruszów znajduje się 6 ustanowionych pomników przyrody, w tym 3 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Są to jedna grupa drzew z gatunku cis pospolity, jeden wiąz szypułkowy oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej - stanowisko roślinności pliocenńskiej.

Fot. 2. Pomnik przyrody Wiąz szypułkowy w leśnictwie Dębówek (fot. D. Maciąg)

Tabela 78. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów (wg Rejestru Form Ochrony Przyrody RDOŚ we Wrocławiu z 2023 r., Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody z 2023 r., danych Nadleśnictwa Ruszów)

Lp.	Położenie		Opis obiektu			Klasa palności dla wydzielenia, w którym jest pomnik przyrody	Najbliższy dojazd ppoż.	Najbliższy PCW
	Obręb, leśnictwo, wydzielenie	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/Obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]			
1	Ruszów Cisy 611 y	Ostiecznica Parowa 983	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	192	15		Dojazd pożarowy DW 350	1, hydrant w miejscowości Parowa przy drodze DW 350, 51° 21' 52,923" N 15° 15' 58,595" E
2	Ruszów Cisy 611 y	Ostiecznica Parowa 983	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	223	5		Dojazd pożarowy DW 350	1, hydrant w miejscowości Parowa przy drodze DW 350, 51° 21' 52,923" N 15° 15' 58,595" E
3	Polana Dębówek 154 f	Węgliniec Ruszów 154/2135 przy drodze,	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	380	23		Dojazd pożarowy 4	37, Punkty czerpania wody 13-22-2-05-196-c-00
4	Polana Okraglica 105 p	Węgliniec Ruszów 105/1145	Stanowisko roślinności plejstocénskiej			A	Dojazd pożarowy 25	54, hydrant w miejscowości Kościelna Wieś, 51° 25' 30,146" N 15° 10' 24,315" E

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej zaznaczono lokalizację pomników przyrody.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.7. ANALIZA POTRZEB NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY

TECHNICZNEJ OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

- ☑ Zaopatrzenie w wodę – każde źródło wody na cele gaśnicze powinno być oznaczone w terenie tablicami o treści „**Punkt czerpania wody**”, a dojazdy pożarowe tablicami o treści „**Do punktu czerpania wody**”. Wszystkie źródła wody na cele ppoż. będą utrzymywane i będą posiadały stanowiska do czerpania wody zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ☑ Dojazdy pożarowe – zadania mające na celu udostępnienie kompleksów leśnych dla celów ochrony przeciwpożarowej i udrożnienie dróg zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody zostało omówione powyżej. Wszystkie drogi leśne wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe, powinny być oznakowane. Wszystkie dojazdy pożarowe będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- ☑ System łączności alarmowo-dyspozycyjnej – dokonywać na bieżąco wymiany zużytego sprzętu radiotelefonicznego oraz wyposażenia.
- ☑ Bazy sprzętu – nadleśnictwo zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (tj. Dz.U. 2022 poz. 1065 z późn. zm.) ma utrzymywać i utrzymuje bazę sprzętu przeciwpożarowego.

III.2.4.8. OCENA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU ROZWOJU POŻARU OD MOMENTU

JEGO POWSTANIA DO CHWILI WKROCZENIA SIŁ I ŚRODKÓW RATOWNICZYCH

Na podstawie metodyki ustalania czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu oraz wieloletnich danych z nadleśnictwa za ubiegły okres gospodarczy dotyczący sprawności służb ratowniczych w akcjach gaszenia pożarów leśnych, oraz na podstawie sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego, sieci straży pożarnych, zaopatrzenia w wodę, istniejącej sieci dróg i rozmieszczeniu sprzętu pożarowego przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru leśnego od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych określa się na 45,5 minuty.

Tabela 79. Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru

Lp.	Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru	Czas [minuty]
1	Czas od powstania do wykrycia pożaru i ustalenia jego miejsca	10
2	Czas alarmowania sił ratowniczych	2,5
3	Czas wyjazdu jednostek gaśniczych (jednostki OSP)	15
4	Czas dojazdu do pożaru	15
5	Czas rozwinięcia jednostki gaśniczej i rozpoczęcia akcji gaśniczej	3
Razem		45,5

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.9. WYTYCZNE DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ NA BIEŻĄCY OKRES GOSPODARCZY

W bieżącym okresie gospodarczym zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przedstawiają się następująco:

- ☒ w miarę możliwości dostosować dojazdy pożarowe do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (§ 7.1),
- ☒ utrzymywanie w dobrym stanie technicznym istniejących dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody,
- ☒ utrzymywanie w dobrym stanie technicznym punktów czerpania wody oraz zapewnienie do nich dogodnego dostępu,
- ☒ utrzymywanie w dobrym stanie technicznym bazy sprzętu pożarniczego,
- ☒ zapewnienie dostępu do istniejącej sieci hydrantowej,
- ☒ konserwacja i w miarę zaistniałych potrzeb uzupełnianie tablic informacyjnych o dojazdach pożarowych i punktach czerpania wody,
- ☒ uzupełniania w miarę zaistniałych potrzeb brakujących numerów dojazdów pożarowych.
- ☒ W zakresie techniki hodowlanej zaleca się:
- ☒ przy zakładaniu upraw wzdłuż dróg i linii podziału powierzchniowego należy wprowadzić maksymalną ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
- ☒ w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania,
- ☒ przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. mechaniczne przygotowanie gleby należy wykonywać równolegle do potencjalnych źródeł zagrożenia tam, gdzie jest to możliwe.

Działania hodowlane:

- ☒ przy zakładaniu upraw należy wprowadzić maksymalną ilość liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
- ☒ w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. przygotowanie gleby należy wykonywać równolegle do potencjalnych źródeł zagrożenia, na szerokość nie mniejszą niż 50 m.
- ☑ w miarę możliwości, szczególnie na obszarach o szczególnym zagrożeniu – sąsiedztwo parkingów, miejsc postoju z wyznaczonymi punktami do palenia ognisk, należy stosować podkrzesywanie drzew iglastych z usuwaniem suchych i usychających gałęzi. Ponad to miejsca te powinny być otoczone bruzdą o szerokości min. 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej i poprowadzoną równolegle do granic obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie pożarowe.

Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

- ☑ informacje słowne, wizualne, współpraca z lokalnymi ruchami ekologicznymi, szkołami, samorządami terytorialnymi, itp.

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Ruszów jest „**Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w Skali 1:25 000**” – dla obrębu leśnego, na których bazy sprzętu pożarniczego, dojazdy pożarowe, źródła wody do celów ppoż., hydranty, miejsce lokalizacji radiostacji i punkty łączności alarmowej w LP oraz inne szczegóły przewidziane w instrukcji urządzenia lasu.

III.2.5. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

III.2.5.1. UBOCZNE UŻYTKOWANIE LASU

W bieżącym 10-leciu w Nadleśnictwie Ruszów planuje się:

Pozyskanie żywicy

Nadleśnictwo Ruszów nie pozyskuje i nie planuje pozyskania żywicy w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Pozyskanie kory garbarskiej (dębu i świerka), karpiny

Nadleśnictwo Ruszów nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kory garbarskiej, karpiny w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Pozyskanie choinek

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada plantacji choinkowych. Pozyskanie choinek prowadzone było wyłącznie w drzewostanach przeznaczonych do wyrębu. Pozyskiwano średnio ok. 50 sztuk rocznie.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Pozyskanie kruszyw i surowców mineralnych

Na terenie znajdującym się w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów nie stwierdzono występowania złóż kopalin własności nieruchomości gruntowej. Nadleśnictwo Ruszów nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kruszyw i surowców mineralnych w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Pozyskanie stroiszu, cetyny, ziół

Nadleśnictwo Ruszów nie pozyskuje i nie planuje pozyskania stroiszu, cetyny oraz ziół w nadchodzącym okresie gospodarczym

Bazy roślin runa leśnego możliwość ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony

Uboczne użytkowanie lasu jest elementem gospodarki leśnej, która, zgodnie z zasadą wynikającą z ustawy o lasach, powinna być prowadzona w sposób trwale zrównoważony. Nadleśniczy ma ustawowy obowiązek nadzoru nad ubocznym użytkowaniem w lasach nadleśnictwa i zapewnienia ciągłości pozyskiwania surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu, które powinno być prowadzone w taki sposób, aby zachowana była możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego. Nadleśnictwo nie planuje inicjowania działań w tym kierunku. W przypadku wystąpienia potrzeb, działania będą możliwe po dokonaniu wcześniejszej analizy.

Nadleśnictwo Ruszów nie prowadzi zbioru runa leśnego.

Gospodarka szkółkarska

Nadleśnictwo Ruszów nie posiada szkółki leśnej.

Użytkowanie gruntów nieleśnych

Gospodarka rolna prowadzona w ostatnich latach ukierunkowana była na maksymalne wykorzystanie gruntów rolnych w celu prowadzenia gospodarki rolnej zarówno przez dzierżawców (w przeważającej części Koła Łowieckie) jak i samodzielnie. Na koniec minionego 10-lecia rozmiar dzierżawionych gruntów rolnych przez osoby fizyczne i inne podmioty wynosił 272,74 ha. Jednocześnie Nadleśnictwo na powierzchni 257,85 ha prowadziło gospodarkę rolną głównie w ramach programów PROW. W związku ze zmianą użytków nieleśnych na leśne wg stanu na 31.12.2023 r., głównie w obszarach udostępnionych na poletka łowieckie, rozkład gruntów rolnych przedstawia się w poniższej tabeli.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKORZYSTANIE GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG UŻYTKÓW GRUNTOWYCH

Tabela 80. Wykorzystanie gruntów rolnych według użytków gruntowych

Lp.	Rodzaj użytku	Grunty użytkowane przez nadleśnictwo [ha]	Grunty wydierżawione, deputaty lub udostępnione w inny sposób [ha]	Grunty nie użytkowane [ha]
1	Grunty orne	32,13	52,50	4,76
2	Łąki	154,28	22,28	4,02
3	Pastwiska	71,44	48,90	7,33
4	Sady	0		
5	Rowy		0	0,13
6	Grunty budowlane na użytkach rolnych	0	0	0,51
7	Stawy	0	149,06	11,60
Razem		257,85	272,74	28,35

*na podstawie danych z nadleśnictwa

Tabela 81. Struktura gruntów nieleśnych w Nadleśnictwie Ruszów

Lp.	Rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha
1	2	3
1	BAGNO	108,56
2	BR-PS	0,37
3	BR-R	1,29
4	DROGI I	0,18
5	LZR-PS	0,5
6	Ł	175,53
7	NCTWO-BI	0,94
8	PL ŁOW-Ł	1,24
9	PL ŁOW-PS	2,82
10	PL ŁOW-R	1,42
11	PLAC	2,45
12	PS	117,9
13	R	80,88
14	R-ROWY	0,48
15	S-R	0,25
16	STADION	1,5
17	STAW R-Ł	160,17
18	STAW R-PS	0,49
19	ZAB INNE	6,86
20	ZIELEŃ	0,29
Razem		664,12

W bieżącym planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów nie planuje się gruntów nieleśnych do zalesienia.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.5.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla rejonu nr I Bory Dolnośląskie Północno - Wschodnie.

Teren Nadleśnictwa Ruszów podzielony jest na trzy obwody łowieckie. Nadleśnictwo Ruszów koordynuje gospodarkę łowiecką na terenie 2 obwodów łowieckich dzierżawionych przez Koła Łowieckie. Ze względu na małą powierzchnię obwodu nr 117 na terenie Nadleśnictwa Ruszów zarząd prowadzony jest przez Nadleśnictwo Świętoszów.

Tabela 82. Wykaz obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Ruszów.

Lp.	Nadleśnictwo	Dzierżawca obwodu	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu [ha]	Powierzchnia leśna obwodu (ha)	% udział pow. leśnej
1.	Ruszów	Obwód Łowiecki nr.18 KŁ „Ostoja”	Leśny	7634	6511	85
2.	Ruszów	Obwód Łowiecki nr.17 OHZ Nadleśnictwo Ruszów”	Leśny	11889	10591	89
3.	Świętoszów	Obwód Łowiecki nr 117 KŁ „Cyranka”	Leśny	2173	1817	84
Razem dla Nadleśnictwa Ruszów				18134	12814	87

*na podstawie danych z nadleśnictwa

Granice obwodów łowieckich zostały przyjęte na podstawie danych źródłowych z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego i wraz z istniejącą infrastrukturą łowiecką zostały uwidocznione na „Mapach przeglądowych gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000”. Zagospodarowanie obwodów łowieckich w urządzenia łowieckie przy obecnym i docelowym stanie zwierzyny jest wystarczające, wymaga jedynie modernizacji i napraw. Szczegółowa charakterystyka obwodów łowieckich oraz infrastruktury łowieckiej znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa została zamieszczona w „Analizie gospodarki leśnej”.

Stan zwierzyny

Prowadzenie na terenie nadleśnictwa racjonalnej gospodarki łowieckiej wpływa na różnorodność miejscowej fauny. Myśliwi mają możliwość gospodarowania takimi gatunkami jak: dzik, sarna, jeleń, jenot, borsuk a sporadycznie z wilkiem, szopem praczem, wydrą i norką amerykańską.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 83. Liczebność zwierzyny łownej wg wybranych gatunków w latach 2014-2023

Sezon łowiecki		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Inwentaryzacja	Jeleń	430	541	916	393	509	513	438	512	389	468
	Sarna	430	420	442	240	284	261	234	263	179	342
	Dzik	75	144	199	94	76	88	78	9	9	4
	Lis	52	46	115	45	73	82	80	92	107	65
Plan pozyskania	Jeleń	133	167	182	150	134	155	132	133	77	77
	Sarna	38	31	25	23	15	27	9	9	8	11
	Dzik	110	160	110	179	120	239	196	11	6	4
	Lis	230	186	185	205	150	245	205	150	130	132
Wykonanie pozyskania	Jeleń	142	164	177	148	131	157	133	108	73	77
	Sarna	37	33	25	26	16	12	8	2	7	11
	Dzik	148	148	211	175	222	187	72	0	0	2
	Lis	276	156	185	204	217	185	109	85	63	132

*na podstawie danych z nadleśnictwa

** planowane wykonanie pozyskania

Szczegółowe wyniki gospodarki łowieckiej zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego zamieszczonego w „Analizie gospodarki przeszłej”. Dodatkowo w rozdziale „Charakterystyka występujących uszkodzeń” zamieszczono zestawienie tabelaryczne uszkodzeń od zwierzyny zainwentaryzowane podczas prac taksacyjnych.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

- ☒ przystosowanie liczebności zwierzyny do poziomu optymalnego ustalonego wieloletnim planem hodowlanym,
- ☒ regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- ☒ poprawa warunków bytowania zwierzyny.

Poletka łowieckie

Nadleśnictwo Ruszów posiada 14 poletka łowieckie o powierzchni 19,72 ha na powierzchni leśnej zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-22-1-04-136 -g -00

13-22-1-04-335 -h -00

13-22-1-01-441 -c -00

13-22-1-01-441 -f -00

13-22-1-02-551 -h -00

13-22-1-02-552 -d -00

13-22-1-02-618 -d -00

13-22-2-05-151 -c -00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

13-22-2-10-185 -g -00

13-22-2-09-211 -c -00

13-22-2-09-252 -h -00

13-22-2-07-339 -f -00

13-22-2-07-405 -h -00

13-22-2-09-417 -b -00

Nadleśnictwo posiada również 6 poletek łowieckich o powierzchni 5,48 ha na gruntach nieleśnych zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-22-1-02-555 -i -00

13-22-1-02-555 -j -00

13-22-1-02-555 -k -00

13-22-1-02-555 -l -00

13-22-1-02-555 -m -00

13-22-1-02-626 -f -00

Zagospodarowanie łowisk w obwodach łowieckich jest prawidłowe.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny jest oparte na Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym. Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydenta miasta) oraz właściwej izby rolniczej i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim.

III.2.6. OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji wielofunkcyjnych zadań nadleśnictwa – gospodarczych, ochronnych, rekreacyjnych, itp., określonych w planie urządzenia lasu jest odpowiednia infrastruktura techniczna. Głównym zadaniem inżynierskiego zagospodarowania lasu jest udostępnienie dla celów gospodarczych, społecznych oraz zabezpieczenie terenów leśnych przed destrukcyjnym działaniem różnych czynników.

Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych

Nadleśnictwo Ruszów **posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej według stanu na 31 grudnia 2010 r. (zaktualizowaną do obowiązujących standardów), wykonaną przez BULiGL Oddział w Brzegu.**

Drogi wywozowe na terenie nadleśnictwa są dobrej jakości. Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki transportowe oraz konieczność zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, ważna jest dalsza modernizacja istniejących dróg leśnych. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

W ramach prac terenowych zinwentaryzowano istniejące rowy i urządzenia melioracyjne, które naniesiono na mapach gospodarczych i ujęto je w opisach taksacyjnych. Obecnie zachodzi potrzeba uzupełnienia przepustów na istniejącej sieci rowów, a także konserwacji i bieżących remontów już istniejących przepustów i mostów. Na bieżący okres gospodarczy nie projektuje się melioracji wodnych. Zakres wykonywanych prac na powierzchniach silnie uwilgotnionych powinien wiązać się przede wszystkim z udrażnianiem istniejącej sieci rowów melioracyjnych.

Nadleśnictwo Ruszów **nie posiada aktualnego aneksu z zakresu melioracji wodnych.**

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 uwzględnia cztery główne problemy, a jednym z nich jest utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów. Polityka leśna państwa z 1997 r. również zalecała opracowanie i wdrożenie programu odbudowy małej retencji wodnej.

W nadchodzącym 10-leciu Nadleśnictwo Ruszów w miarę możliwości winno realizować prace związane z retencją wód powierzchniowo-gruntowych na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe, w obrębie zlewni cieków, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego.

Działania nadleśnictwa winny być ukierunkowane na przebudowę istniejących systemów melioracyjnych w kierunku hamowania odpływu wody. Działania powodujące opóźnienie i ograniczenie odpływu, np. poprzez spiętrzanie wody w rowach, podpiętrzanie jej w oczkach wodnych i podobnych obniżeniach terenu, z których woda jest odprowadzana rowami, przynoszą poprawę struktury bilansu wodnego i zwiększenie różnorodności biologicznej.

W zależności od warunków środowiskowych stosowane mogą być różne metody retencji:

- ☒ zwiększenie wykorzystania zasobów wodnych poprzez adaptację istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych oraz niwelowanie ich negatywnego oddziaływania na ekosystemy, w tym podpiętrzanie wody w sieci rowów melioracyjnych, a lokalnie likwidację zbędnych rowów,
- ☒ budowy zbiorników wodnych,
- ☒ spowolnienia biegu wody w zlewniach za pomocą progów, bystrotoków, urządzeń piętrzących na ciekach,
- renaturalizacja mokradeł, między innymi poprzez zahamowanie odpływu wód powierzchniowych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.6.1. WYKONANIE I UTRZYMANIE SZLAKÓW TECHNOLOGICZNYCH

Nadleśnictwo Ruszów posiada sieć szlaków zrywkowych i na bieżąco w miarę potrzeb udostępnia drzewostany.

Potrzeby nadleśnictwa w stosunku do założenia sieci szlaków technologicznych ograniczają się w nadchodzącym 10-leciu głównie do bieżących potrzeb.

III.2.6.2. BUDOWA I REMONTY SIEDZIB JEDNOSTEK LASÓW PAŃSTWOWYCH I BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH

Niezbędne potrzeby w zakresie remontów istniejących budynków przedstawione są w formie kierunkowych bieżących zaleceń z pominięciem szczegółowych wytycznych dotyczących zakresu i form realizacji.

Wykonawstwo prac budowlanych i remontowych powinno być realizowane na podstawie szczegółowej dokumentacji techniczno-kosztorysowej, sporządzonej przez komórki specjalistyczne nadleśnictwa lub przez inne jednostki specjalistyczne na zlecenie nadleśnictwa.

III.2.6.3. BUDOWA I KONSERWACJA ZBIORNIKÓW MAŁEJ RETENCJI

Zatrzymanie każdej ilości wody w lesie jest działaniem właściwym i wskazanym, a ponadto jednostka może ubiegać się o środki na ten cel (dotacje). Należy również zastanowić się nad wykonaniem operatu wodnego, który ułatwia planowanie prac z zakresu melioracji wodnych.

Mała retencja wodna to proces polegający na spowolnieniu i zatrzymaniu przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu. To także przedsięwzięcia mające na celu wydłużenie obiegu wody m.in. poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymania wód opadowych (spowolnienie ich odpływu).

Retencja służy polepszeniu warunków wilgotnościowych na terenach, pomiędzy którymi występują zależności funkcyjno-przestrzenne, spełniając przy tym funkcje przeciwpowodziowe, poprzez zatrzymanie nadmiaru wód opadowych na terenach leśnych, spłaszczenie fali powodziowej w niższych partiach zlewni. Działania retencyjne łączą zwiększenie zdolności retencji wody z ochroną przyrody (poprawa stanu ekosystemów i siedlisk od wody zależnych). Jednymi z największych funkcji oprócz powyższych, jakie spełniają zadania retencyjne to zapobieganie suszy, oczyszczanie wody, ograniczenie erozji, odtworzenie naturalnych warunków wodnych torfowisk i innych mokradeł, podtrzymanie poziomu wód gruntowych oraz podziemnego zasilania źródeł, utrzymanie i powstawanie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

ostoi flory i fauny wodnej, wodno-błotnej lub okresowo związanej z wodą, czy zapewnienie wodopojów dla dzikich zwierząt.

Działania związane z retencją wód podejmowane przez nadleśnictwo, które prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtworzeniu naturalnego krajobrazu, podzielić można na działania techniczne i nietechniczne. Do zadań technicznych retencji zalicza się większość prac z zakresu hydrotechniki i melioracji (powodujących zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie odpływu wód opadowych do warstw wodonośnych), retencjonowanie wód powierzchniowych przez budowę małych zbiorników wodnych, podpiętrzanie jezior, wznoszenie budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach, jazy, zastawki, progi, brody, przepusty itp.

Zwiększenie możliwości retencyjnych można osiągnąć także innymi, równie istotnymi działaniami nietechnicznymi, do których zaliczyć można odnowienia, przebudowy, zalesienia, zadrzewienia, tworzenie roślinnych pasów ochronnych, odtworzenie oczek wodnych, mokradeł, obszarów zalewowych itp.

W czasach powojennych melioracje zmierzały w kierunku silnego odwodnienia terenów leśnych. Na próbę odbudowy prawidłowego funkcjonowania małej retencji nigdy nie jest za późno, dlatego w miarę możliwości nadleśnictwo będzie realizowało zadania z zakresu małej retencji wód, jednocześnie zabiegając o dofinansowanie ich realizacji ze środków zewnętrznych.

III.2.6.4. KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO

Lasy Nadleśnictwa Ruszów położone są z dala od dużych aglomeracji. Szczególne nasilenie ruchu rekreacyjno-turystycznego ma miejsce w okresie letnio-jesiennym co jest związane z kwitnieniem wrzosu oraz zbiorem owoców runa leśnego.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania turystycznego, polegał głównie na założeniu i urządzeniu miejsc postoju pojazdów przy intensywnie uczęszczanych drogach i partiach lasu oraz utrzymaniu w należyтым stanie przebiegających przez kompleksy leśne szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych. Sieć istniejących szlaków turystycznych pozwala uprawiać aktywną turystykę, a bogactwo kulturowo-historyczne regionu umożliwia prowadzenie turystyki kulturowej.

Lokalizacja miejsc postoju:

Obręb Ruszów:

- ☒ 379 c leśnictwa Poświętne
- ☒ 388 c leśnictwa Cisy
- ☒ 433 h leśnictwa Poświętne

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ 592 o leśnictwa Cisy
- ☒ 544 k leśnictwa Cisy
- ☒ 596 c leśnictwa Cisy

Obręb Polana:

- ☒ 5 c leśnictwa Okrąglica
- ☒ 196 i leśnictwa Dębówek
- ☒ 504 px leśnictwa Dzików
- ☒ 505 c leśnictwa Dzików
- ☒ 506 d leśnictwa Dzików

Przez tereny leśne nadleśnictwa przebiegają liczne szlaki do uprawiania turystyki na wolnym powietrzu m.in.:

☒ Ścieżka konna	"Przez Stawy Parowskie"
☒ Ścieżka konna	„Nysa"
☒ Ścieżka konna	„Bory Dolnośląskie"
☒ Single track	„Wieżycza"
☒ Szlak rowerowy	"Park na górze"
☒ Szlak rowerowy	„Szlak Św. Elżbiety"
☒ Szlak rowerowy	„Szlak II Armii Wojska Polskiego"
☒ Spływ kajakowy	„Spływ kajakowy na Bobrze"
☒ Szlak turystyczny czerwony	„Do Bronowca"
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Bobrzana", „Bobrzana 2"
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Kamienna Góra"
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Szlakiem Głuszcza"
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Przy Nadleśnictwie"

Informacje zawarte na mapie przeglądowej zagospodarowania turystycznego zostały wprowadzone na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo.

W celu prowadzenia skutecznej edukacji dla zrównoważonego rozwoju Nadleśnictwo Ruszów w miarę potrzeb i możliwości będzie się starało podjąć działania zmierzające do pozyskania finansowych środków zewnętrznych służących zarówno działaniom edukacyjnym, promocyjnym jak i modernizacji i budowie infrastruktury służącej edukacji przyrodniczo-leśnej, wypoczynkowi, turystyce, uprawianiu sportów i obcowaniu z naturą.

W Nadleśnictwie Ruszów potrzebna jest również:

- ☒ modernizacja istniejących miejsc postoju pojazdów poprzez odbudowę nawierzchni i posadowienie obiektów małej architektury turystycznej,
- ☒ budowa nowych miejsc postoju pojazdów na terenie całego nadleśnictwa wraz z wyposażeniem w obiekty małej architektury turystycznej,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☒ posadowienie obiektów małej architektury turystycznej przy istniejących oraz nowo wybudowanych ścieżkach rowerowych.

Szczegółowy opis tych obiektów zamieszczony jest w programie ochrony przyrody w rozdziale V.2. Informacje o lokalizacji ww. punktów zostały uwzględnione na mapie zagospodarowania rekreacyjnego (1:25 000).

Do zadań nadleśnictwa w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego w najbliższym okresie gospodarczym należeć będzie:

- ☒ utrzymanie w należyтым stanie technicznym istniejących urządzeń i obiektów turystycznych będących infrastrukturą nadleśnictwa, a także nawierzchni dróg leśnych, w tym zwłaszcza dróg oznakowanych jako szlaki turystyczne. W przypadkach uszkodzenia nawierzchni, podejmowanie wobec sprawcy działań egzekucyjnych;
- ☒ w lasach wymagających specjalnego zagospodarowania rekreacyjnego, wyznaczonych zgodnie ze wskazaniem „Zasad hodowli lasu”, wykonywać zabiegi hodowlane w sposób prowadzący do zwiększenia lub utrzymania ich dostępności dla celów turystycznych oraz ograniczenia negatywnego wpływu takiego sposobu wykorzystywania lasów na środowisko leśne;
- ☒ podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia szkodnictwa leśnego polegającego na nieuprawnionym poruszaniu się po drogach leśnych pojazdami silnikowymi, zaprzęgowymi lub motorowerami.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Miejsce i rola Nadleśnictwa Ruszów w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu zostały opisane w Programie Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Ruszów jest częścią Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ruszów, sporządzonego na okres od 1.01.2025 r. do 31.12.2034 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2025 roku.

Sporządzony program ochrony przyrody jest oparty na istniejącym programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku. Jego treść została zaktualizowana zgodnie z § 110, 111 i 112 obowiązującej instrukcji u.l. Wszelkie informacje dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody zostały zamieszczane w planie urządzenia lasu w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Ruszów został sporządzony w celu:

- ☒ z inventaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa,
- ☒ ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ☒ ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- ☒ przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- ☒ umożliwiania w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

V.1. OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z i.u.l. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

Tabela nr III – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących w części tabelarycznej PUL;

Tabela nr XVII – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy w części tabelarycznej PUL;

Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć w części tabelarycznej PUL.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v - to spodziewany przyrost tablicowy miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIA),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Tabela nr XVII)

Tabela 84. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla nadleśnictwa i obrębów leśnych

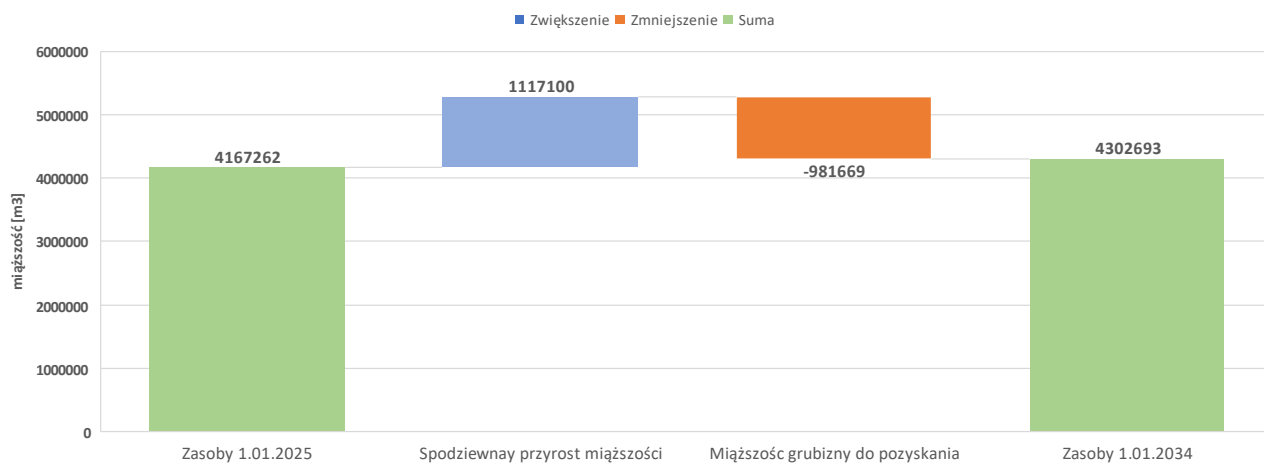
Obręb	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2025 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2034 r.)	Różnica procentowa
	m ³ brutto/10lat				
Obręb Ruszów	1615599	417800	391359	1642040	1,64
Obręb Polana	2551663	699300	590311	2660652	4,27
Nadleśnictwo Ruszów	4167262	1117100	981669	4302693	3,25

Prognoza stanu zasobów drzewnych

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli „Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza”.

Tabela 85. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2025 r.	Stan na 31.12.2034 r.	Różnica	
				+ / -	%
Obręb Ruszów					
Zapas aktualny	m³	1615599	1642040	26441	1,64%
Zasobność	m³ / ha	265	269	4	1,64%
Obręb Polana					
Zapas aktualny	m³	2551663	2660652	108989	4,27%
Zasobność	m³ / ha	254	265	11	4,27%
Nadleśnictwo Ruszów					
Zapas aktualny	m3	4167262	4302693	135431	3,25%
Zasobność	m3 / ha	258	267	9	3,25%

Wykres 45. Stan zasobów drzewnych oraz jego prognoza dla Nadleśnictwa Ruszów

VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

VI.1. OPIS MATERIAŁÓW, KTÓRE ZAMAWIAJĄCY DOSTARCZYŁ WYKONAWCY PRAC

VI.1.1. BAZA DANYCH OPISOWYCH – PLIKI TAKSATORA Z WEBSILP

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urzędniowych uzyskał od Nadleśniczego kopię danych opisowych i geometrycznych, zaktualizowanych w SILP-LAS na dzień 31 grudnia 2022 roku, w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator.

Do bazy danych „Taksator” została przeniesiona lista adresów wydzieleń z SILP wraz z następującymi informacjami:

- ☒ numer wewnętrzny,
- ☒ adres leśny,
- ☒ rodzaj powierzchni,
- ☒ budowa pionowa,
- ☒ powierzchnia,
- ☒ typ siedliskowy lasu,
- ☒ kategorie ochronności,
- ☒ ranga kategorii ochronności,
- ☒ cecha drzewostanu,
- ☒ ranga cech drzewostanu,
- ☒ wykaz obrębów ewidencyjnych,
- ☒ wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Do wprowadzania i przetwarzania danych taksacyjnych wraz z generowaniem tabel i zestawień instrukcyjnych został wykorzystany program „Taksator” wersja 6.0.626.

VI.1.2. BAZA DANYCH GEOMETRYCZNYCH

Wykonawca prac urzędniowych uzyskał od Nadleśniczego kopię bazy danych geometrycznych w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator oraz dodatkowo w strukturze wykonawcy.

Regionalna Dyrekcja LP we Wrocławiu przekazała dane stałe globalne (DSG) będące w posiadaniu RDLP oraz DSG zarządzane przez Dyрекcję Generalną LP, niezbędne do wykonania oraz kontroli leśnej mapy numerycznej w planach urządzenia lasu.

Granice nadleśnictwa zostały zweryfikowane w 2023-2024 roku przez BULiGL Oddział w Brzegu, który w tym celu wykorzystał SLMN oraz mapę z warstwami

Podsumowanie prac urzędzeniowych

elektronicznymi ewidencji gruntów pozyskanych ze Starostw Powiatowych na potrzeby planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów.

Dane stałe globalne zarządzane przez RDLP

- ☒ Obręby leśne [obrl_pol] – dostosowane zostały do nowych zasięgów nadleśnictw stanowiących DSG zarządzane przez DGLP [nadm_pol];
- ☒ Strefy operacyjne jednostek straży pożarnej [ppoz_pol];
- ☒ Obwody łowieckie [low_pol] – materiał pochodzi z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego, z licencją używalności;
- ☒ Obręby ewidencyjne [obre_pol] – zbiory danych z państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju. Źródło CODGiK.

Dane stałe globalne zarządzane przez DGLP

- ☒ Zasięgi nadleśnictw [nadm_pol] – DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu;
- ☒ Mezoregiony [mezo_pol] – DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu.

VI.1.3. DANE TELEDETEKCYJNE

Numeryczny model terenu (NMT)

Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT) wykonane zostały na podstawie danych ze skaningu lotniczego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992”, a wysokości odnoszą się do układu wysokości normalnych „Kronsztadt 86”. Dane pozyskane zostały w roku 2023. Dane pochodzą z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Udostępnione zostały w wersji cyfrowej przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu w celu sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa.

Ortofotomapa

Wykonawca prac wykorzystał ogólnie dostępną ortofotomapę sporządzoną na potrzeby Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii dla zasięgu Nadleśnictwa Ruszów o terenowej wielkości piksela 0,25 m.

VI.1.4. REJESTR GRUNTÓW

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z SILP i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną

VI.1.5. OPERAT GLEBOWO-SIEDLISKOWY

Typy siedliskowe na potrzeby VI rewizji u.l. dla Nadleśnictwa Ruszów zostały przyjęte według opracowania siedliskowego wykonanego przez BULiGL oddz. w Brzegu wg stanu na 01.01.2013 r.

Podsumowanie prac urzędniowych

VI.2. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

VI.2.1. MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych map gospodarczych w skali 1:5000, obejmujących łącznie 46 arkuszy.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu oraz uzupełnienia z I, II, III, IV i V rewizji urządzania lasu, jak również dane zweryfikowane w ramach prac przygotowawczych, a potwierdzone w trakcie taksacji terenowej. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzenia lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej – przy użyciu aplikacji Leman 4.

VI.2.2. KARTA DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO

Z bazy danych „Taksator” wydrukowane zostały karty źródłowe dla każdego wydzielenia z zapisanymi informacjami:

- ☒ opis taksacyjny według stanu SILP,
- ☒ wykaz czynności gospodarczych wykonanych w danym wydzieleniu.

Taksator wypełnił kartę źródłową posilkując się danymi już wpisanymi.

VI.2.3. PRACE GLEBOWO-SIEDLISKOWE

Według ustaleń KZP do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stan siedliska, podtypu i gatunku gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby.

VI.3. PODSTAWOWE PRACE URZĄDZENIOWE

VI.3.1. PRACE TERENOWE

Prace terenowe zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Pana Mateusza Franczaka.

Prace terenowe wykonano w okresie:

- ☒ taksacja lasu: od czerwca do listopad 2023 r.,
- ☒ zakładanie powierzchni próbnych: od kwietnia do maja 2024 r.

Taksacja lasu, wraz z pomiarem sytuacji wewnętrznej

Prace urzędniowe wykonała drużyna urzędniowa BULiGL Oddział w Brzegu w oparciu o Ustawę z dnia 28 września 1991 r. o *lasach* (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1149), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w *sprawie szczegółowych*

Podsumowanie prac urządzeniowych

warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. 2012 poz. 1302) oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2012 r., Zasadami Hodowli Lasu z 2012 r., Instrukcją Ochrony Lasu z 2012 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r. itd. oraz wytycznymi KZP i NTG, a także:

- ☒ stały kontakt wykonawcy z przedstawicielem nadleśnictwa,
- ☒ odbiory prac terenowych przez Zleceniodawcę – przedstawiciela RDLP we Wrocławiu,
- ☒ uzgodnienia potaksacyjne, przeprowadzone po zakończeniu terenowych prac taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw.

Na tym etapie odbiorów, przy współudziale pracowników nadleśnictwa, omówiono między innymi następujące pozycje:

- ☒ grunty leśne niezalesione do odnowienia (zręby),
- ☒ drzewostany przeznaczone do przebudowy,
- ☒ poletka łowieckie na gruntach leśnych,
- ☒ drzewostany o strukturze KO i KDO,
- ☒ grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej,
- ☒ zakres projektowanych wskazań gospodarczych.

Wyniki uzgodnień zostały zapisane w protokole uzgodnień potaksacyjnych. Protokoły z uzgodnień przekazane zostały do nadleśnictwa.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzenia lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) w aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych, szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu urządzeniowego. Pomiarom objęto wszystkie granice wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, itp., których istnienie zostało stwierdzone w trakcie prac terenowych.

Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzieleń, przebiegu elementów liniowych oraz weryfikacji powierzchni nietworzących wydzieleń (kępy, gniazda odnowione, itp.) był Numeryczny Model Terenu pochodzący z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz jego pochodne.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji

Podsumowanie prac urządzeniowych

i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa, 1986 r.).

Etap drugi – inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono 1 418 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

Tabela 86. Charakterystyka ilościowa powierzchni próbnych dla Nadleśnictwa Ruszów

Wskaźnik		Cecha	Obręb Ruszów
1		2	3
Liczba powierzchni założonych		szt.	1 418
Błąd procentowy określenia miąższości	Obręb Ruszów	%	1,58
	Obręb Polana		1,42

W dniach 2-3 lipca 2024 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości. Kontrolę przeprowadził zespół, w skład, którego weszli przedstawiciele urządzanego nadleśnictwa, RDLP oraz wykonawcy planu urządzenia lasu. Kontrola objęła 30 kołowych powierzchni wylosowanych w obrębie Ruszów. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono prawidłowość wykonanych prac.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

VI.3.2. PRACE KAMERALNE

Prace urządzeniowe kameralne zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Pana: Mateusza Franczaka

Prace kameralne wykonano w okresie od listopada 2023 r. do grudnia 2024 r.

Opracowanie wyników inwentaryzacji lasów

Sporządzenie map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych, przeglądowych lub sytuacyjno-przeglądowych oraz sporządzenie zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych, danych uzupełniających do planu urządzenia lasu a także programu ochrony przyrody dokonano w oparciu o:

- ☒ materiały zebrane w trakcie prac inwentaryzacyjnych,
- ☒ dane dostarczone przez Nadleśnictwo Ruszów.

Podsumowanie prac urzędniowych

Przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów, wszystkie mapy – wymagane instrukcją urządzania lasu – zostały wykonane techniką mapy numerycznej oraz poddane redakcji kartograficznej zgodnie z wymogami *Instrukcji Urządzania Lasu*, część 3: *Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych (2012)*, a następnie wydrukowane na specjalistycznych drukarkach wielkoformatowych.

Zleceniodawca oprócz wydruków otrzymał również bazę danych – podstawowy element systemu informacji przestrzennej (GIS).

Struktura bazy danych

Struktura, format i typy danych, układ odniesienia, zasięg oraz zależności przestrzenne oraz atrybutowe szczegółowo określone zostały w Rozdziale VII Instrukcji Urządzania Lasu.

Leśna mapa numeryczna (LMN) jest integralną częścią Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP). Stanowi ona zbiór danych przestrzennych, które relacyjnie powiązane z bazą opisową systemu LAS – tworzą system informacji przestrzennej (SIP) Lasów Państwowych.

Standard leśnej mapy numerycznej (SLMN) określa podstawowe zasady funkcjonowania systemu informacji przestrzennej Lasów Państwowych oraz definiuje dane geometryczne leśnej mapy numerycznej.

Dane źródłowe LMN dzieli się na:

- ☒ wewnętrzne, których wytworzenie leży w kompetencjach PGL LP;
- ☒ zewnętrzne, których wytworzenie nie leży w kompetencjach PGL LP.

Dane geometryczne LMN dzieli się na:

- ☒ dane podstawowe – zarządzane przez nadleśnictwa, które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną;
- ☒ dane stałe globalne (DSG) – zarządzane przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych (RDLP) i Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych (DGLP), które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną.

Dane zewnętrzne, jak również wewnętrzne stanowiące Dane Stałe Globalne przy opracowywaniu Mapy Numerycznej w ramach PUL stanowią dane referencyjne i nie podlegają modyfikacji.

Warstwy Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) opracowano i przekazano dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Ruszów, określonego na podstawie Zarządzenia Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Podsumowanie prac urzędzeniowych

Do stworzenia poszczególnych warstw, mapy numerycznej użyto oprogramowania stworzonego przez zespół informatyków BULiGL – pod nazwą Lemn (Leśna Mapa Numeryczna), będące rozszerzeniem profesjonalnego pakietu oprogramowania GIS firmy ESRI – ArcView i ArcGIS.

Do wprowadzania i przetwarzania danych taksacyjnych wraz z generowaniem tabel i zestawień instrukcyjnych został wykorzystany program „Taksator”. Zestawienia i tabele poza instrukcyjne zostały wykonane programem „TaksWykaz 4” wersja 4.3.1.

Aktualizacja leśnej mapy numerycznej

Prace związane z aktualizacją leśnej mapy numerycznej obejmują prace z zakresu prac geodezyjnych, urządzania lasu, a przede wszystkim informatycznych.

Pierwszym etapem jest ocena kompletności i jakości danych pochodzących z SILP przekazanych przez Zleceniodawcę.

Kolejnym etapem prac jest aktualizacja elementów sytuacji wewnętrznej. Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzielen, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacja powierzchni nietworzących wydzielen (kępy, gniazda odnowione, itp.) jest **numeryczny model terenu i jego pochodne**.

Na podstawie danych zgromadzonych w czasie prac taksacyjnych, tworzy się warstwę pododdziałów i pozostałe warstwy sytuacji wewnętrznej wraz z rozliczeniem powierzchni do danych ewidencyjnych. Tworzy się również bazę atrybutową na podstawie materiałów taksacyjnych.

Ostatnim etapem prac przy realizacji planu urządzenia gospodarstwa leśnego i tworzeniu leśnej mapy numerycznej jest redakcja map leśnych i ich wydruk.

System informacji przestrzennej

System Informacji Przestrzennej nie ma swej precyzyjnej i jednoznacznej definicji, jedną z wielu jest definicja:

Systemem informacji przestrzennej nazywa się system pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych zawierających informacje przestrzenne oraz towarzyszące im informacje opisowe o obiektach wyróżnionych w części przestrzeni objętej działaniem systemu (Gaździcki 1990).

Cechą systemu informacji przestrzennej jest możliwość kartograficznej prezentacji informacji przestrzennej oraz możliwość dokonywania analiz. Jednym z podstawowych elementów systemu informacji przestrzennej jest baza danych zawierająca dane przestrzenne i opisowe. Aby można było ją utworzyć konieczne jest odpowiednie oprogramowanie i sprzęt, nie tylko komputerowy, ale również urządzenia peryferyjne służące

Podsumowanie prac urzędzeniowych

do pozyskiwania danych takie jak skanery, digitizery oraz urządzenia do generowania opracowań tabelarycznych i kartograficznych (drukarki, plotery itp.).

Dane w systemie mogą być stale uzupełniane i tworzone wg ciągle rosnących potrzeb, zarówno pracowników nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji czy też każdej innej instytucji, której zostaną udostępnione. Każda baza danych posiadająca adres leśny, identyfikujący poszczególne jej rekordy z konkretnymi drzewostanami może stanowić atrybuty stworzonej bazy graficznej i umożliwiać wykonywanie analiz.

VI.4. WZMACNIANIE FUNKCJI OCHRONY PRZYRODY I FUNKCJI SPOŁECZNYCH W PLANOWANIU URZĄDZENIOWYM – OPIS W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu realizuje, na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów, wg stanu na 01.01.2025 r. Reagując na znowelizowaną instrukcję urządzania lasu (2023 r.), jak również prowadzoną debatę w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwem, w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu wprowadzono zasadnicze zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym, a przede wszystkim zmodyfikowano planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo, modyfikując gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024r.) dokonano dodatkowej analizy użytkowania rębego wprowadzając zmiany w postaci ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych.

VI.4.1. DIALOG SPOŁECZNY

Prace nad projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów rozpoczęły się w roku 2022 (Komisja Założeń Planu odbyła się 25 maja 2022 r.) i były realizowane wg Instrukcji urządzania lasu z roku 2011. Formalne konsultacje społeczne są realizowane w oparciu „Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zapisy instrukcji urządzania lasu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, rozpoznano interesariuszy tworzonego projektu spośród lokalnych społeczności i włączono ich w proces wyznaczania lasów o wzmacnianej funkcji społecznej i dyskusję o modyfikowanej w ramach niej gospodarce leśnej. Zorganizowano publiczne spotkanie

Podsumowanie prac urzędniowych

z interesariuszami w siedzibie Nadleśnictwa Ruszów w terminie 24 kwietnia 2024. Propozycje zapisów w projekcie planu urządzenia lasu były konsultowane, a uwagi szczegółowo analizowane.

VI.4.2. PLANOWANIE URZĄDZENIOWE W LASACH O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI PRZYRODNICZEJ

Celem prowadzonej gospodarki leśnej w lasach o dominującej funkcji przyrodniczej jest zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków. Najcenniejsze obszary przyrodnicze wyłączono z użytkowania. W zakresie planowanych działań leśnych w formach ochrony przyrody zastosowano następujące zasady:

Przeanalizowano proponowane obszary leśne do utworzenia rezerwatów przyrody, w tym propozycje Klubu Przyrodników (<https://kp.org.pl/>). Rezerваты proponowane, które posiadają pozytywną rekomendację RDOŚ zostały potraktowane jak zatwierdzone, tzn. wyłączono je z planowania czynności gospodarczych.

☒ Obszary Natura 2000:

- Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072,
- Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086,
- Przygiełkowiska koło Gozdnicy PLH080055,
- Bory Dolnośląskie PLB020005;

Opisano stwierdzone przedmioty ochrony na podstawie dostępnych inwentaryzacji m.in. na podstawie opracowania fitosocjologicznego dla nadleśnictwa i przyjęto w programie ochrony przyrody działania ochronne z zatwierdzonych Planów Zadań Ochronnych.

Siedliska przyrodnicze w ramach obszarów Natura 2000, jak również poza Obszarami – zmodyfikowano dla nich cele planowanych działań leśnych tak, aby nie dopuścić do pogorszenia ich stanu zachowania, w szczególności: siedliska priorytetowe wyłączono z planowania działań gospodarczych, a dla pozostałych siedlisk takie działania znacząco ograniczono lub zmodyfikowano. Nie planowano rębni i cięć zupełnych. Tam, gdzie stwierdzono konieczność wymiany pokoleniowej, zagrożoną stabilność drzewostanu – planowano zabiegi odnowienia lasu z wykorzystaniem rębni złożonych z długim lub bardzo długim okresem odnowienia (40 i więcej lat), preferowaniem odnowień naturalnych, pozostawianiem do naturalnego rozpadu części drzew na powierzchni. Zabiegi pielęgnacyjne planowane w młodszych drzewostanach mają na celu dostosowanie składu gatunkowego i budowy do naturalnych zbiorowisk.

Zarówno dla siedlisk przyrodniczych jak i dla siedlisk chronionych gatunków w przypadku planowania działań gospodarczych opisano działania minimalizujące wpływ na ich stan zachowania.

Podsumowanie prac urzędniowych

☒ Ochrona gatunkowa roślin zwierząt.

W ramach utworzonych jak i projektowanych stref ochrony gatunkowej, w strefach całorocznych nie planowano działań gospodarczych, a w strefach okresowych znacząco je ograniczono, kierując się potrzebami chronionego gatunku. Zaplanowane działania zostały uzgodnione z RDOŚ.

☒ Ochrona mokradeł, siedlisk hydrogeniczných i dolin rzecznych.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej realizuje projekt odtwarzania, ochrony i przywracania kluczowych dla klimatu i bioróżnorodności funkcji terenów podmokłych, torfowisk i bagien na terenach sieci Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury (Wetlands Green Life). Sukcesywnie wyniki prac są implementowane do kolejnych planów urządzenia lasu.

W planowaniu urzędniowym uwzględniono wyłączenia z planowania wskazań gospodarczych na wszystkich siedliskach bagiennych, zmodyfikowano wskazania wzdłuż cieków wodnych i w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk bagiennych tak aby umożliwić pozostawianie bez użytkowania strefy o szerokości 25-30 m. Tak samo postępowano wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych.

Potwierdzeniem zrealizowania w projekcie planu urządzenia lasu założonych celów jest przeprowadzana Strategiczna Ocena Oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu na środowisko, mająca stwierdzić brak negatywnego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na przedmioty ochrony sieci Natura 2000.

VI.4.3. LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ

W Nadleśnictwie Ruszów wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości Ruszów, Klików, Dębówek, Kościelna Wieś, Polana, Jagodzin. Celem planowanej gospodarki w lasach o zwiększonej funkcji społecznej jest zachowanie krajobrazu leśnego, jego estetyki, spowolnienie następujących zmian, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości lasu i zdolności do pełnienia wskazanych funkcji społecznych w przyszłości.

24 kwietnia 2024 r. odbyło się spotkanie z lokalną społecznością. Po tym spotkaniu nadleśnictwo udostępniło lokalizację tych stref jak również szczegółowe dane dotyczące wskazań gospodarczych w tych strefach.

Koncepcja zagospodarowania stanowił podstawę sformułowania celów i zasad realizacji gospodarki leśnej. Przygotowując się do tego wykonawca planu urządzenia lasu uwzględnił istniejące zapisy w obecnie obowiązującej Instrukcji urządzania lasu, Zasadach hodowli lasu, jak i treści publikacji krajowych i zagranicznych, dotyczących lasów i leśnictwa

Podsumowanie prac urzędniowych

miejskiego. W rezultacie powstała koncepcja gospodarki leśnej godząca interes społeczny, jak i Nadleśnictwa Ruszów. W przyjętych założeniach uznano, że celem gospodarki leśnej w tych strefach będzie przede wszystkim wzmacnianie społecznych usług ekosystemowych, mających na uwadze zapewnienia społecznościom miejskim korzyści psychologicznych, socjologicznych, ekonomicznych i estetycznych. Jest to ściśle powiązane z obowiązującą na świecie definicją leśnictwa miejskiego. Nie stanowi przy tym zagrożenia dla trwałości i stabilności.

Uznanie funkcji społecznej za dominującą pozwoliło wyróżnić strefę zrównoważonego oddziaływania społecznego skutkującego zróżnicowaniem w jej granicach intensywności i sposobów realizacji użytkowania, uwzględniającego przede wszystkim możliwość naturalnego odnowienia lasu oraz zachowania jego estetyki i architektury. W konsekwencji planowane prace leśne, których celem będzie stopniowa, w długim okresie zaplanowana wymiana pokoleniowa starzejących się, niedostosowanych do siedliska nasadzeń, głównie sosnowych oraz w znacznym stopniu zmniejszą intensywności zabiegów gospodarczych nie naruszając trwałości lasu, w porównaniu do tradycyjnego sposobu zagospodarowania lasu dla lasów gospodarczych.

Tabela 87. Wykaz drzewostanów zaliczonych do lasów o zwiększonej funkcji społecznej

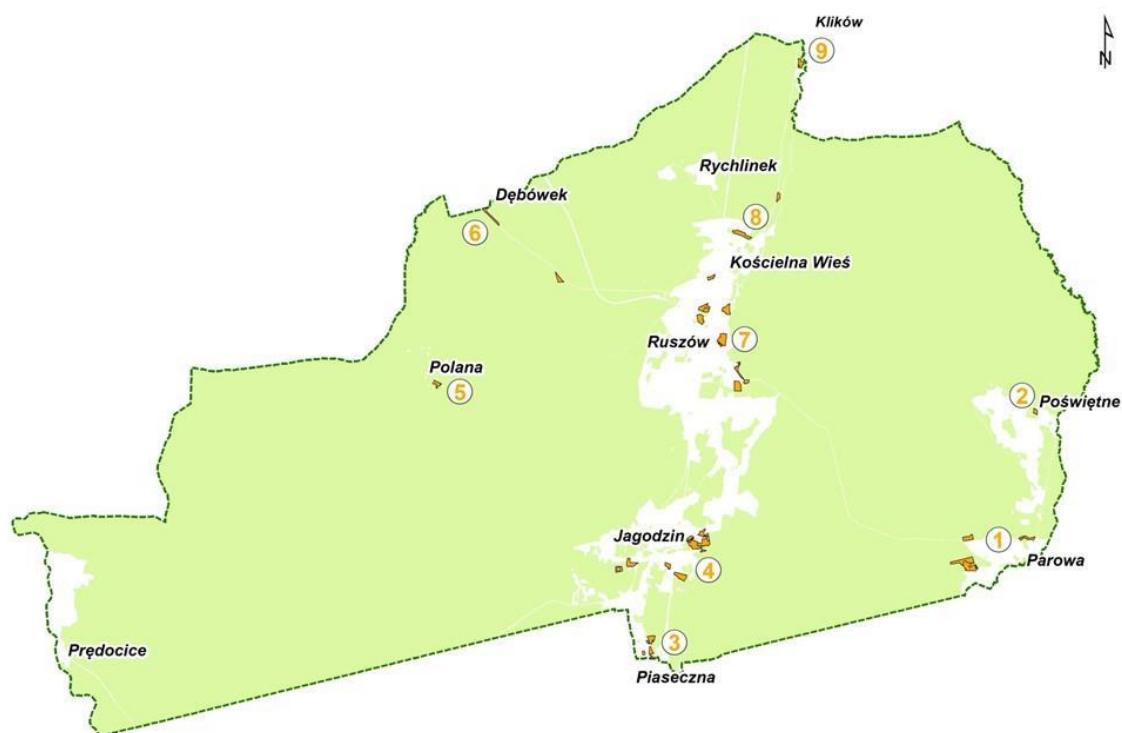
L.p.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	TSL	Budowa pionowa	Pow. [ha]	Wskazanie główne	Rodzaj strefy
1	13-22-1-04-183 -k -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	2,41	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
2	13-22-1-04-231 -o -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	3,39	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
3	13-22-1-04-231 -r -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	0,09	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
4	13-22-1-04-231 -s -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	0,24	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
5	13-22-1-04-280 -g -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	1,32	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
6	13-22-1-04-280 -m -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,76	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
7	13-22-1-04-280 -x -00	D-STAN	BMŚW	KDO	2,92	AGROT	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
8	13-22-1-03-433 -n -00	D-STAN	BŚW	2 PIĘTR	0,77	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
9	13-22-1-02-502A -c -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	0,35	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
10	13-22-1-02-502A -d -00	L ENERG			0,02	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
11	13-22-1-02-502A -f -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	1,2	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
12	13-22-1-02-502A -i -00	L ENERG			0,04	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
13	13-22-1-02-502A -j -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	0,51	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
14	13-22-1-02-502A -n -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	2,8	TP	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
15	13-22-1-02-502A -s -00	L ENERG			0,01	brak	strefa zrównoważonego

Podsumowanie prac urzędzeniowych

L.p.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	TSL	Budowa pionowa	Pow. [ha]	Wskazanie główne	Rodzaj strefy
							oddziaływania społecznego
16	13-22-1-02-502A -t -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	0,72	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
17	13-22-1-02-502A -w -00	L ENERG			0,06	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
18	13-22-1-02-502A -x -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	3,54	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
19	13-22-1-02-502A -hx -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,31	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
20	13-22-1-02-502A -ix -00	L ENERG			0,01	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
21	13-22-1-02-556 -m -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	2,54	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
22	13-22-1-02-557 -a -00	D-STAN	BŚW	2 PIĘTR	0,94	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
23	13-22-1-01-590 -s -00	D-STAN	BŚW	2 PIĘTR	1,42	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
24	13-22-1-01-592 -i -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	1,94	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
25	13-22-1-01-611 -d -00	D-STAN	LMŚW	DRZEW	3,52	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
26	13-22-1-01-611 -o -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	3,84	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
27	13-22-1-02-628 -d -00	D-STAN	BMŚW	2 PIĘTR	1,74	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
28	13-22-1-02-628 -g -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,26	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
29	13-22-1-02-628 -h -00	D-STAN	BMŚW	2 PIĘTR	1,09	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
30	13-22-1-02-628 -j -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,37	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
31	13-22-1-02-628 -k -00	D-STAN	LMŚW	DRZEW	0,42	TP	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
32	13-22-2-10-5 -b -00	D-STAN	LMŚW	DRZEW	1,51	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
33	13-22-2-10-5 -c -00	TURYST			0,13	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
34	13-22-2-05-50 -l -00	D-STAN	LŚW	DRZEW	1,57	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
35	13-22-2-10-67 -d -00	D-STAN	BMŚW	2 PIĘTR	0,97	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
36	13-22-2-10-104 -y -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	2,87	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
37	13-22-2-05-112 -g -00	D-STAN	LMW	DRZEW	1,32	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
38	13-22-2-10-139 -o -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,92	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
39	13-22-2-10-139A -c -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	2	TP	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
40	13-22-2-10-139A -d -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	0,87	TP	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
41	13-22-2-10-139A -i -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	2,12	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
42	13-22-2-05-197 -i -00	D-STAN	BŚW	DRZEW	1,27	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
43	13-22-2-06-504 -fx -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	2,17	IVD	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego

Podsumowanie prac urzędniowych

L.p.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	TSL	Budowa pionowa	Pow. [ha]	Wskazanie główne	Rodzaj strefy
44	13-22-2-06-504 -kx -00	D-STAN	BMŚW	DRZEW	1,13	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
45	13-22-2-06-504 -tx -00	L ENERG			0,01	brak	strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego
Suma powierzchni					58,41		

Rycina 5. Lokalizacja obszarów zaliczonych do strefy zrównoważonego oddziaływania społecznego

Cele działań leśnych w lasach społecznych:

- ☒ Tam, gdzie nie było konieczności – brak wskazań gospodarczych;
- ☒ Inicjowanie przemiany pokoleniowej w dojrzałych drzewostanach – planowano rębnie złożone, odnowienie, poprawki, uzupełnienia;
- ☒ Pielęgnacja lasu jako działanie mające, budować zróżnicowaną strukturę gatunkową, wiekową i przestrzenną; zapewnić stabilność i bezpieczeństwo ludzi tam przebywających; poprawić krajobraz i estetykę lasu – cięcia pielęgnacyjne w postaci trzebieży, szczególnie trzebieży przekształceniowych;
- ☒ Pielęgnacja upraw i młodników jako hodowanie stabilnych, odpornych, atrakcyjnych krajobrazowo i estetycznie drzewostanów - zabiegi hodowlane: agrotechniczne, pielęgnacja gleby, czyszczenia wczesne i późne;
- ☒ Właściwa organizacja składowania i wywozu drewna;

Podsumowanie prac urzędniowych

☒ Wytyczne do użytkowania rębnego:

a) Lasy o zrównoważonym oddziaływaniu społecznym;

Planowano Rębnię IVd o intensywności do 30%, cięcia uprzątające o intensywności do 60% (docelowo pozostawiony drzewostan o zasobności około 40 m³/ha). Cięcia mają charakter jednostkowy lub grupowy. Zabiegi planowane nie obejmują więcej niż 20% strefy (powierzchnia manipulacyjna). Łączne pokrycie starszego drzewostanu i młodego pokolenia nie spada poniżej 70%. Planowany okres odnowienia powyżej 40 lat. Termin kolejnego cięcia w klasie odnowienia, powinien być związany z wiekiem istniejącego odnowienia i wynosić nie mniej niż 15 - 20 lat, jak również powinien być skorelowany z zaawansowaniem procesu przemiany pokoleniowej.

Przyjęto następujące założenia, aby wzmocnić funkcje ochrony przyrody i funkcje społeczne w sporządzanym projekcie planu urządzenia lasu

- ☒ Wielofunkcyjna gospodarka leśna pozwala na przestrzenne zróżnicowanie planowanych i realizowanych działań, poprzez zdiagnozowanie w planie urządzenia lasu kompleksów leśnych o wzmocnionej funkcji społecznej, jak również obszarów cennych przyrodniczo, obejmujących istniejące i proponowane formy ochrony przyrody, zidentyfikowane przedmioty ochrony i ich siedliska oraz biorąc pod uwagę lasy o obniżonej stabilności.
- ☒ W lasach o zdiagnozowanej funkcji społecznej, głównym celem gospodarki leśnej jest wzmocnianie społecznych usług ekosystemowych, rozumianych jako zapewnienie społecznościom korzyści psychologicznych, socjologicznych i estetycznych, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości i stabilności lasu.
- ☒ W lasach o dominującej funkcji przyrodniczej, gospodarka leśna powinna przede wszystkim zabezpieczać przedmioty ochrony przed pogorszeniem ich stanu zachowania, zgodnie z planami ochrony, planami zadań ochronnych, w uzgodnieniu z instytucjami do tego celu utworzonymi: regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska.
- ☒ W lasach o obniżonej stabilności, wiek drzewostanu przestaje być kryterium decydującym o rozpoczynaniu procesu przebudowy lasu. Kondycja zdrowotna, dostosowanie składu gatunkowego do siedliska są kluczowymi czynnikami wpływającymi na proces przemiany pokoleniowej lasu, pozwalającym adaptować go do zmieniających się warunków klimatycznych.
- ☒ Zachowanie trwałości lasu, jak również zdolności pełnienia przez niego oczekiwanych funkcji w zmieniających się warunkach klimatycznych, wymaga prowadzenia specyficznej gospodarki leśnej.

Podsumowanie prac urzędniowych

- ☑ Planowane prace leśne, w lasach o wzmocnionej funkcji społecznej, mają na celu powolną przemianę starzejących się nasadzeń, w kierunku leśnych zbiorowisk, odpowiadających naturalnym składom gatunkowym, bardziej odpornym na zmieniające się warunki klimatyczne.
- ☑ Priorytetem dla planowanych i przede wszystkim realizowanych działań w lasach o zwiększonej funkcji społecznej jest bezpieczeństwo ludzi w nich przebywających.

VI.4.4. WDROŻENIE ZARZĄDZENIA NR 87 Z DNIA 12.07.2024R. DGLP (ZMIENIONEGO ZARZĄDZENIEM NR 90 Z DNIA 23.07.2024R.)

Dokonano wszechstronnej analizy użytkowania rębego zaplanowanego w trakcie taksacji lasu i uzgodnionego z pracownikami nadleśnictwa, w celu maksymalnego zmniejszenia powierzchni rębni i cięć zupełnych. Zaplanowana pierwotnie powierzchnia rębni i cięć zupełnych została zmodyfikowana w 81 pozycjach.

Porównując rozmiar użytkowania rębego w Nadleśnictwie Ruszów przed i po modyfikacji, powierzchnia użytkowana rębniami zupełnymi zmniejszyła się o 177,35 ha, powierzchnia użytkowana rębnią gniazdową zupełną (III a) zmniejszyła się o 35,55 ha.

Analizę przeprowadzono w ramach grup drzewostanów pełniących szczególne funkcje:

- ☑ Lasy w granicach administracyjnych miast – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak kategorii ochronności,
- ☑ Lasy glebochronne – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 3,76 ha,
- ☑ Lasy uzdrowiskowe – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak kategorii ochronności,
- ☑ Lasy wodochronne w strefie ujęć wody – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak wydziałów spełniających kryterium,
- ☑ Lasy wodochronne wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 67,83 ha,
- ☑ Ostoja zwierząt - strefa ochrony całorocznej – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak wydziałów,
- ☑ Ostoja zwierząt - strefa ochrony okresowej – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 2,65 ha,
- ☑ Ostoja Głuszca – strefa o powierzchni 2796,73 ha - zręby zupełne pozostawiono jedynie na 10,06 ha,
- ☑ Lasy na priorytetowych siedliskach przyrodniczych – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak wydziałów,
- ☑ Lasy na pozostałych siedliskach przyrodniczych – zręby zupełne pozostawiono jedynie na brak wydziałów,

Podsumowanie prac urzędzeniowych

- ☒ Lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa zrównoważona – zręby zupełne pozostawiono jedynie na: brak wydzieleni,
- ☒ Lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa intensywna – zręby zupełne pozostawiono jedynie na brak wydzieleni spełniających kryterium,
- ☒ Przylegające do dróg krajowych i wojewódzkich – zręby zupełne pozostawiono jedynie na 9,36 ha;

Zaplanowane obecnie rębnie zupełne dotyczą przede wszystkim siedlisk borowych, drzewostanów zagrożonych utratą stabilności, bez możliwości wydłużenia okresu odnowienia, z niekorzystnymi warunkami do odnowienia naturalnego (zachwaszczona lub zdziczała pokrywa leśna, rozwinięta warstwa podszytu). Rekomenduje się, aby przy wykonywaniu odnowienia tymi rębniami stosować zalecenia rębni zachowawczej, w szczególności wykorzystywać pojawiające się spontanicznie odnowienia naturalne, pozostawiać istniejące domieszki gatunków liściastych, a płaty starszego drzewostanu w postaci kęp o powierzchni co najmniej 15 – 20 arów.

VI.5. ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Ruszów składa się następujących części:

- ☒ Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Elaborat;
- ☒ Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi;
- ☒ Opisy taksacyjne lasów;
- ☒ Program ochrony przyrody wraz z mapą sytuacyjno-przeglądową walorów przyrodniczych;
- ☒ Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000;
- ☒ Operaty dla leśnictwa;
- ☒ Mapy przeglądowe wg obrębu leśnego, mapa sytuacyjna w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa, mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasu;
- ☒ Geobaza danych inwentaryzacyjnych TAKSATORA, wraz z geometrią.

Na podstawie przepisów ustawy **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** z dnia 3 października 2008 r. (wraz z późniejszymi zmianami) oraz ustawy o ochronie przyrody sporządzono:

- ☒ Prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000

Podsumowanie prac urzędniowych

Ogólny opis lasów – elaborat

Elaborat jest opisem ogólnym nadleśnictwa i zawiera odpowiednie zestawienia i ich omówienie. Do tomu tego dołączone są:

- ☒ Protokoły KZP i NTG;
- ☒ Decyzja Ministra Środowiska z dnia 05 grudnia 2024 roku w sprawie uznania za ochronne lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Ruszów Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu
- ☒ Analiza gospodarki leśnej w latach 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu dokonana przez Nadleśniczego;
- ☒ Koreferat BULiGL w Brzegu do „Analizy gospodarki leśnej w latach 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu”;
- ☒ Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu;
- ☒ Informacja kierownika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP we Wrocławiu;
- ☒ Końcowa ocena Dyrektora RDLP;
- ☒ Protokół z kontroli powierzchni próbnych;
- ☒ 10 kartek czystego papieru na kronikę (na końcu tomu).

Program ochrony przyrody dla nadleśnictwa

- ☒ część I – tekstowa zawierająca instrukcyjne tabele XXII i XXIII,
- ☒ część II – mapa tematyczna.

Materiałami kartograficznymi planu urządzenia lasu

- ☒ mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5 000,
- ☒ mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe siedlisk w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000,
- ☒ mapy przeglądowe form i przedmiotów ochrony Natura 2000 w skali 1:25 000,
- ☒ mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000,
- ☒ mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000.

Operaty dla leśnictwa

- ☒ Plan urządzenia lasu dla leśnictwa, w skład którego wchodzi:
 - Opis ogólny wraz ze skrótem danych z Programu Ochrony Przyrody,

Podsumowanie prac urzędniowych

- Opis taksacyjny lasu,
 - Wykaz skrótów i symboli,
 - Wykaz projektowanych cięć rębnych,
 - Wykaz drzewostanów niezaliczonych na poczet przyjętego etatu,
 - Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
 - Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
 - Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych,
 - Wykaz obiektów bazy nasiennej,
 - Wykaz drzewostanów do przebudowy,
 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia,
 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.
- ☒ materiały kartograficzne:
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów, w skali 1:10000,
 - mapa gospodarczo-przeglądowa projektowanych cięć rębnych, w skali 1:10000.

Dokumenty nie będące składnikami planu urządzenia lasu:

Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

- ☒ część I – tekstowa,
- ☒ część II – mapa tematyczna.

Podsumowanie prac urzędniowych

Opracował:
Kierownik Pracowni
Urządzania Lasu

Mateusz Franczak

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału

Marek Matyjasczyk

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału

Janusz Bańkowski

VII. ZAŁĄCZNIKI

VII.1. WYKAZ NIEZGODNOŚCI POMIĘDZY RODZAJEM UŻYTKU GRUNTOWEGO PRZEJĘTYM DO PUL ZGODNIE Z
EWIDENCJĄ POWSZECHNĄ, A RODZAJEM POWIERZCHNI FAKTYCZNIE WYSTĘPUJĄCYM NA GRUNCIE.

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielania [ha]	Powierzchnia wydzielania w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielania pozostała
02-25-065-0006	2077	57,12	13-22-1-01-385 -a -00	Wsr-Ł	Wsr	10,17	10,1700	10,1700	0,0000
02-25-065-0006	492/1747	32,66	13-22-1-01-492 -b -00	Wsr-Ł	Wsr	7,46	7,4600	7,4600	0,0000
02-25-065-0006	545/1584	8,80	13-22-1-01-545 -j -00	Łs	N	0,35	0,3500	0,3500	0,0000
02-01-052-0007	988	1,46	13-22-1-01-590 -t -00	Br-R	R	0,75	0,7547	0,7547	0,0000
02-01-052-0007	988	1,46	13-22-1-01-590 -w -00	Br-R	R	0,54	0,5415	0,5415	0,0000
02-01-052-0007	979	19,79	13-22-1-01-593 -n -00	Łs	N	0,58	0,5800	0,5800	0,0000
02-01-052-0007	950	26,69	13-22-1-01-611 -i -00	Łs	Ps	0,04	0,0415	0,0415	0,0000
02-01-052-0007	950	26,69	13-22-1-01-611 -ix -00	Łs	Ps	0,01	0,0101	0,0101	0,0000
02-25-065-0006	443/1512	26,78	13-22-1-02-443 -i -00	Łs	N	0,60	0,5971	0,5971	0,0000
02-25-065-0006	444/1513	29,59	13-22-1-02-444 -i -00	Wsr-Ł	Wsr	3,45	3,4500	3,4500	0,0000
02-25-065-0006	447/1724	39,28	13-22-1-02-447 --c -00	Łs	Ł	0,10	0,0972	0,0014	0,0958
02-25-065-0006	447/1724	39,28	13-22-1-02-447 --d -00	Łs	Ł	0,00	0,0030	0,0005	0,0025
02-25-065-0006	447/1724	39,28	13-22-1-02-447 -f -00	Łs	Ł	2,73	2,7267	2,7267	0,0000
02-25-065-0006	447/1724	39,28	13-22-1-02-447 -i -00	Łs	Ł	6,70	6,7006	0,5514	6,1492
02-25-065-0006	2074	59,95	13-22-1-02-497 -a -00	Wsr-Ł	Wsr	30,92	30,9200	30,9200	0,0000
02-25-065-0002	502/546	35,70	13-22-1-02-502 -d -00	Łs	Ł	0,82	0,8161	0,8161	0,0000
02-25-065-0002	502/619	22,03	13-22-1-02-502A -o -00	Łs	N	0,56	0,5600	0,5600	0,0000
02-25-065-0002	556/629	26,53	13-22-1-02-556 -i -00	Łs	R	0,14	0,1375	0,1375	0,0000
02-25-065-0002	556/629	26,53	13-22-1-02-556 -j -00	Łs	R	0,01	0,0088	0,0088	0,0000
02-25-065-0005	610/1305	39,91	13-22-1-02-610 -r -00	Łs	R	0,43	0,4302	0,4302	0,0000
02-25-065-0006	623/1657	32,12	13-22-1-02-623 -d -00	Wsr-Ł	Wsr	9,09	9,0900	9,0900	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielania [ha]	Powierzchnia wydzielania w użytku [m]	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielania pozostała
02-25-065-0005	126	1,08	13-22-1-02-627 -m -00	LS	Lz	1,08	1,0800	1,0800	0,0000
02-25-065-0006	126/1170	31,96	13-22-1-03-126 -n -00	Wsr-Ł	Wsr	1,36	1,3600	1,3600	0,0000
02-25-065-0006	127/1171	40,24	13-22-1-03-127 -g -00	Wsr-Ł	Wsr	25,26	25,2600	25,2600	0,0000
02-25-065-0006	171/1229	79,33	13-22-1-03-171 -a -00	Wsr-Ł	Wsr	68,32	68,3200	68,3200	0,0000
02-25-065-0006	382/1454	28,19	13-22-1-03-382 -i -00	LS	N	0,18	0,1800	0,1800	0,0000
02-25-065-0003	103/404	0,43	13-22-1-04-103 -p -00	LS	N	0,28	0,2800	0,2800	0,0000
02-25-065-0003	138/450	3,19	13-22-1-04-138 --c -00	LS	Ps	0,02	0,0219	0,2700	0,0000
02-25-065-0003	138/450	3,19	13-22-1-04-138 -m -00	LS	Ps	0,09	0,0928	0,2700	0,0000
02-25-065-0003	138/450	3,19	13-22-1-04-138 -s -00	LS	Ps	0,16	0,1553	0,2700	0,0000
02-25-065-0003	138/450	3,19	13-22-1-04-138 -t -00	LS	N	0,14	0,1400	0,1400	0,0000
02-25-065-0003	183/457	3,26	13-22-1-04-183 -c -00	Wsr-Ps	Wsr	0,49	0,4900	0,4900	0,0000
02-25-065-0006	223/1279	28,77	13-22-1-04-223 -d -00	Wsr-Ł	Wsr	4,14	4,1400	4,1400	0,0000
02-25-065-0006	231/2111	0,22	13-22-1-04-231 -cx -00	B	N	0,10	0,1000	0,1000	0,0000
02-25-065-0006	231/2045	0,29	13-22-1-04-231 -t -00	Bz	Ps	0,29	0,2900	0,2900	0,0000
02-25-065-0006	121/1165	31,76	13-22-2-05-121 -n -00	LS	Ps	1,12	1,1218	17,2400	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -c -00	LS	Ł	0,49	0,4900	0,4900	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -d -00	LS	Ps	0,76	0,7597	4,6700	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -i -00	LS	Ps	0,59	0,5872	4,6700	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -l -00	LS	R	0,57	0,5688	6,4600	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -p -00	LS	R	0,42	0,4243	6,4600	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -r -00	LS	Ps	0,07	0,0733	4,6700	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -t -00	LS	Ps	0,01	0,0085	4,6700	0,0000
02-25-065-0006	153/2149	28,52	13-22-2-05-153 -w -00	LS	R	0,02	0,0240	6,4600	0,0000
02-25-065-0006	154/2136	0,09	13-22-2-05-154 -lx -00	Br-Ps	B-Ps	0,09	0,0892	0,0892	0,0000
02-25-065-0006	154/2137	0,10	13-22-2-05-154 -mx -00	Br-Ps	B-Ps	0,10	0,1027	0,1027	0,0000
02-25-065-0006	154/2135	58,71	13-22-2-05-154 -r -00	LS	R	0,87	0,8690	17,4000	0,0000
02-25-065-0006	196/2143	0,26	13-22-2-05-196 -i -00	LS	Ps	0,26	0,2627	0,2627	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielania [ha]	Powierzchnia wydzielania [m]	Powierzchnia użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielania pozostała
02-25-065-0006	89/1129	14,93	13-22-2-05-89 -g -00	Ls	Ps	0,24	0,2400	0,2400	0,2400	0,0000
02-25-065-0002	504/625	2,45	13-22-2-06-504 -k -00	Lzr-Ps	Ps	0,10	0,0953	0,0153	0,3100	0,0800
02-25-065-0002	504/625	2,45	13-22-2-06-504 -k -00	Lzr-Ps	Ps	0,10	0,0953	0,0800	0,0800	0,0153
02-25-065-0002	504/603	12,60	13-22-2-06-504 -y -00	Ls	R	1,43	1,4344	1,4344	6,6700	0,0000
02-25-065-0005	73/1	0,13	13-22-2-06-560 -f -00	Ls	N	4,36	4,3563	0,1300	0,1300	4,2263
02-25-065-0006	565/1607	4,76	13-22-2-06-565 -k -00	Ls	N	0,30	0,3000	0,3000	0,3000	0,0000
02-25-065-0006	281/2581	0,41	13-22-2-07-281 -c -00	S-R	R	0,25	0,2544	0,2544	0,2544	0,0000
02-25-065-0006	281/1717	2,60	13-22-2-07-281 -i -00	Ls	R	1,38	1,3770	1,3770	1,8300	0,0000
02-25-065-0006	1752	30,61	13-22-2-07-338 -h -00	Ls	R	0,93	0,9345	0,9345	8,5463	0,0000
02-25-065-0006	1752	30,61	13-22-2-07-338 -i -00	Ls	R	0,56	0,5593	0,5593	8,5463	0,0000
02-25-065-0006	450/2115	5,63	13-22-2-07-450 -m -00	Ls	R	0,20	0,2000	0,2000	0,2000	0,0000
02-25-045-0006	589	49,94	13-22-2-08-432 -b -00	Ls	N	0,81	0,8100	0,8100	0,8100	0,0000
02-25-065-0003	104/452	23,59	13-22-2-10-104 -ax -00	Ls	Ps	0,01	0,0059	0,0059	0,1000	0,0000
02-25-065-0003	104/421	6,30	13-22-2-10-104 -c -00	Ls	Ps	0,20	0,2000	0,2000	0,2000	0,0000
02-25-065-0003	104/454	3,11	13-22-2-10-104 -hx -00	W-R	W	0,05	0,0529	0,0529	0,1300	0,0000
02-25-065-0003	104/454	3,11	13-22-2-10-104 -jx -00	W-R	W	0,08	0,0771	0,0771	0,1300	0,0000
02-25-065-0003	104/445	1,10	13-22-2-10-104 -ix -00	Ls	Ps	0,52	0,5200	0,5200	0,5200	0,0000
02-25-065-0003	104/452	23,59	13-22-2-10-104 -z -00	Ls	Ps	0,09	0,0941	0,0941	0,1000	0,0000
02-25-065-0006	106/1147	28,72	13-22-2-10-106 -g -00	Ls	N	0,75	0,7500	0,7500	0,7500	0,0000
02-25-065-0003	115	0,69	13-22-2-10-139 -p -00	Ls	Ps	0,69	0,6900	0,6900	0,6900	0,0000
02-25-065-0003	116	0,69	13-22-2-10-139 -r -00	Ls	Ps	0,69	0,6900	0,6900	0,6900	0,0000
02-25-065-0003	118/2	1,61	13-22-2-10-139 -s -00	Ls	Ps	1,61	1,6100	1,6100	1,6100	0,0000
02-25-065-0003	183/437	0,02	13-22-2-10-139A -a -00	Ls	Ps	0,02	0,0200	0,0200	0,0200	0,0000
02-25-065-0006	231/1349	0,58	13-22-2-10-139A -j -00	Ls	Ps	0,58	0,5800	0,5800	0,5800	0,0000
02-25-065-0006	281/2068	0,63	13-22-2-10-139A -p -00	Ls	Ps	0,46	0,4573	0,4573	0,4573	0,0000
02-25-065-0006	140/2157	0,18	13-22-2-10-140 -dx -00	Br-Ps	B-Ps	0,18	0,1790	0,1790	0,1790	0,0000
02-25-065-0006	140/2155	0,39	13-22-2-10-140 -fx -00	Ls	Ps	0,39	0,3876	0,3876	0,3876	0,0000

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielania [ha]	Powierzchnia wydzielania [m]	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielania pozostała
02-25-065-0006	140/1192	0,16	13-22-2-10-140 -gx -00	LS	Ł	0,16	0,1600	0,1600	0,0000
02-25-065-0006	142/1197	8,46	13-22-2-10-142 -k -00	LS	N	0,48	0,4800	0,4800	0,0000
02-25-065-0006	185/1738	22,38	13-22-2-10-185 --b -00	LS	Ł	0,19	0,1936	1,0800	0,1919
02-25-065-0006	185/1738	22,38	13-22-2-10-185 -h -00	LS	Ł	1,08	1,0783	1,0800	0,0000
02-25-065-0006	185/1738	22,38	13-22-2-10-185 -j -00	LS	Ps	0,89	0,8900	0,8900	0,0000
02-25-065-0004	38/1176	8,47	13-22-2-10-38 -j -00	Ps	B-Ps	0,14	0,1400	0,1400	0,0000

Załączniki

VII.2. PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Ruszków, która odbyła się w dniu 25.05.2022 roku we Wrocławiu, w celu wypracowania „Założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu” oraz uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

SKŁAD KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Posiedzenie Komisji otworzył Dyrektor RDLP we Wrocławiu – Tadeusz Łozowski, po czym, w trakcie obrad, przekazał obowiązki przewodniczącego Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu – Adamowi Zwierzyńskiemu. Lista pozostałych uczestników KZP znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego, koreferatu kierownika Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP we Wrocławiu oraz po przeprowadzonej dyskusji Komisja oceniła stan prac przygotowawczych, opracowała wytyczne do planu urządzenia lasu oraz założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu:

Część A. WYTYCZNE DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Rusków posiada aktualny operat siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu według stanu na dzień 01 stycznia 2013 roku, obowiązujący do końca 2042 roku.

Do prac urządzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w opracowaniu glebowo-siedliskowym tj.: typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia, typ, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrehabilitowanych dodatkowo cechę gleby. Gruntom leśnym nie objętym opracowaniem siedliskowym oraz nieleśnym przeznaczonym do zalesienia powinien zostać przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora z wykorzystaniem diagnozy pozyskanej z opracowania siedliskowego na gruntach sąsiednich.

Komisja nie przyjęła wniosku pani Jolanty Błasiak reprezentującej Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, aby prace fitosocjologiczne zlecić łącznie ze sporządzaniem projektu planu urządzenia lasu. Nie przyjęto również rozwiązania zaproponowanego przez dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, pana Janusza Bańkowskiego, polegającego na przeprowadzeniu częściowych prac fitosocjologicznych. Funkcjonujący w RDLP we Wrocławiu harmonogram zlecania opracowań z zakresu urządzania lasu na lata 2021-2035 przewiduje, że opracowanie fitosocjologiczne dla Nadleśnictwa Rusków zostanie sporządzone z wyprzedzeniem pozwalającym na uwzględnienie jego wyników w planie urządzenia lasu kolejnej rewizji

2. Stan prac przygotowawczych

2.1. Obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, wstępna wersja mapy obszarów chronionych, funkcje lasu

Nadleśniczy przedstawił mapę obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych. W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, zapisy § 8 Instrukcji urządzania lasu oraz informacje zamieszczone w referacie nadleśniczego.

Zgodnie z § 25 Instrukcji urządzania lasu, lasy nadleśnictwa zostaną podzielone, ze względu na pełnione funkcje na trzy główne grupy lasów:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Rusków zostały uznane Zarządzeniem nr 19 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 lutego 1996 roku. W ramach prac przygotowawczych wykonawca dokona analizy funkcji lasów Nadleśnictwa Rusków i przygotowuje mapy i wykazy do nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. Na tej podstawie

Załączniki

zostanie sporządzony wniosek do ministra właściwego ds. środowiska o uznanie lasów ochronnych w nowych granicach. Nowy zasięg lasów ochronnych zostanie przeniesiony do projektu planu urządzenia lasu, jeżeli wniosek znajdzie akceptację właściwego ministra do końca 2024 roku.

Ostateczna wersja mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, uwzględniająca dane i informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych, sporządzona zostanie przez wykonawcę projektu planu urządzenia lasu i przedstawiona podczas NTG.

Do drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy zaliczyć:

- rezerwy przyrody,
- strefy ochrony całorocznej zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany, w których nadleśniczy odstąpił od użytkowania, zgodnie z zasadami organizacji certyfikujących gospodarkę leśną,
- drzewostany położone w granicach obszarów Natura 2000, w których zakaz użytkowania wynika z dokumentów planistycznych opracowanych dla tych obszarów,
- wybrane drzewostany stanowiące cenne siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000,
- lasy ochronne, w których utrzymanie funkcji ochronnej wymaga wyłączenia ich z użytkowania.

Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania należy zamieścić w programie ochrony przyrody.

2.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Stan dokumentacji zawierającej założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody omówiono w referacie nadleśniczego - załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić założenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. planowanych zalesień, inwestycji infrastrukturalnych czy innych mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej. W projekcie planu urządzenia lasu do zalesień planować grunty o stosownym przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko lub wydano decyzję o warunkach zabudowy i decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeśli z przepisów prawa wynika, że jest ona wymagana.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnić się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.

2.3. Dane z zakresu ewidencji gruntów przekazywane wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa, tj. lasy (grunty: zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną) oraz grunty nieleśne.

W opisie taksacyjnym należy wyodrębnić grunty przeznaczone do: zalesienia, przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, wyłączone z produkcji (lecz pozostawione w zarządzie nadleśnictwa) oraz sporne.

Podstawę opracowania projektu planu stanowić będą:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP,
- leśna mapa numeryczna,
- dane z zakresu ewidencji gruntów nadleśnictwa.

Podstawą do określenia stanu posiadania nadleśnictwa będzie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie dokumentów przekazanych przez nadleśniczego, wykonawca prac wprowadzi zmiany w stanie posiadania, do których dojdzie po dacie przekazania bazy.

Załączniki

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi ewidencyjnymi, a stanem na gruncie, wykonawca prac zgłosi je nadleśniczemu w formie wykazu. W przedmiotowym wykazie powinny być uwidocznione również działki leśne, które nie spełniają ustawowej definicji lasu. Nadleśniczy niezwłocznie podejmie działania w celu wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności, a o sposobie rozstrzygnięcia powiadomi pisemnie wykonawcę prac urzędzeniowych. Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzygnie dyrektor RDLP we Wrocławiu.

Zmiana lasu na inny rodzaj użytku gruntowego i tym samym opisanie go w nowo opracowanym planie urządzenia lasu jako gruntu nieleśnego, wymaga zgody wydziału właściwego w sprawach stanu posiadania RDLP we Wrocławiu.

3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu

Nadleśniczy przekaze wykonawcy projektu planu niezbędne dane z zakresu ewidencji gruntów w sposób opisany w Zarządzeniu nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 roku w drodze importu z bazy SILP do oprogramowania „Taksator”.

Zgodnie z Instrukcją zarządzania lasu (dalej IUL), nadleśniczy jest obowiązany przekazać wykonawcy projektu planu odpowiednie dokumenty stanowiące podstawę prac urzędzeniowych, w szczególności z zakresu ewidencji gruntów. Przekazanie danych następuje w drodze importu z geobazy SILP do oprogramowania „Taksator”. Za organizację przebiegu importu, w rozumieniu udostępnienia bazy SILP, połączenia z bazą, ochronę hasła dostępu do bazy SILP, odpowiada nadleśniczy. Pozostałe dokumenty dotyczące stanu ewidencyjnego, które nie zostały wprowadzone do bazy SILP, a tym samym nie zaktualizowały bazy danych, udostępniane będą w trybie określonym w IUL. Przekazane dane w formie elektronicznej i analogowej powinny stanowić komplet dokumentów ewidencyjnych według stanu na 01 stycznia roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu.

Zakres danych pobieranych z SILP został określony w zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dokumentacji analitycznej aplikacji „Taksator”.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu UL danych geometrycznych. Przekazywane dane geometryczne obiektu powinny być zaktualizowane zgodnie ze stanem w SILP.

Istotnym zagadnieniem są obiekty mapy powiązane z inwentarzem (moduł Infrastruktura - SILP); przekazywane dane geometryczne powinny być zaktualizowane również w tym zakresie.

Obowiązkiem nadleśniczego jest zaktualizowanie i zweryfikowanie danych SILP oraz bazy geometrycznej przed przekazaniem wykonawcy planu UL.

Przekazanie danych z SILP do aplikacji „Taksator” oraz danych geometrycznych powinno być udokumentowane w postaci protokołu, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o aktualności przekazywanych danych oraz daty przekazania. Przekazanie powinno odbyć się po aktualizacji LMN za rok 2022. Protokół podpisuje nadleśniczy oraz wykonawca projektu planu urządzenia lasu. Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania.

W celu ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu wszystkich gruntów nadleśnictwo wstrzyma – jeżeli będzie to możliwe i zależne od decyzji nadleśniczego – obrót gruntami w czwartym kwartale ostatniego roku obowiązywania obecnego planu urządzenia lasu.

4. Korekta podziału powierzchniowego i oznaczanie granic

W projekcie planu zachowana zostanie dotychczasowa numeracja oddziałów. Ewentualne zmiany w podziale powierzchniowym zaproponowane przez wykonawcę projektu planu, wykonawca ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas narady techniczno-gospodarczej (NTG).

Podział powierzchniowy na oddziały zostanie oznaczony na gruncie przy skrzyżowaniach linii, ich wylotach na granice i na przecięciach z głównymi drogami publicznymi poprzez oznaczenie na korze dwóch poziomych linii na wysokości ok. 1,5 m, wówczas gdy dotychczasowe oznaczenie nie spełnia swych funkcji. Oznaczenia dokonać ośnikiem „na czerwono” lub farbą (spray), jeśli nadleśnictwo ją zapewni i przekaze wykonawcy.

Niewidoczne na gruncie linie oddziałowe wykonawca zaprojektuje do poszerzenia.

Wykonawca prac dokona inwentaryzacji słupów oddziałowych i sporządzi ich wykaz zgodnie z metodyką opisaną w referacie nadleśniczego.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych jak również prace dotyczące poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie.

Załączniki

Prace geodezyjne służące doprowadzeniu do zgodności przebiegu granic działek geodezyjnych, stanowiących odrębne oddziały leśne i przebiegu linii podziału powierzchniowego wykonywać będzie nadleśniczy

5. Sposób oznaczania niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Podstawy tworzenia wyłączeń określa Instrukcja urządzania lasu. Kwestie łączenia i wyróżniania wyłączeń, jak też ich opisu reguluje szczegółowo instrukcja urządzania lasu, odstępstwa w tym zakresie nie powinny mieć miejsca. Zachowana zostanie ciągłość literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Niewidoczne granice między wydzieleniami zostaną oznaczone, zgodnie z § 16 pkt 1 „Instrukcji urządzania lasu”, pojedynczą obrączką na korze drzew ze znakiem kierunkowym - na skrzyżowaniach i na wylotach.

Priorytetowe siedliska przyrodnicze, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, będą wydzielane w odrębne wyłączenia, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe wynikające z Instrukcji urządzania lasu, tj. 0,25 ha, mniejsze zaliczone zostaną do osobliwości przyrodniczych. Grunty nieleśne porośnięte roślinnością drzewiastą mogą być uznane za las, zgodnie z decyzją nadleśniczego. Za ewentualny pomiar geodezyjny wydzielanych płatów roślinności odpowiada nadleśniczy.

Grunty ujęte w rejestrze zabytków należy wnieść do projektu planu urządzania lasu jako odrębne wydzielania.

Grunty stanowiące współwłasność w opisach taksacyjnych zostaną zaadresowane ostatnią literą w oddziale i odpowiednio oznaczone czerwoną obwódką na mapach gospodarczych.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych

Na potrzeby prac urzędzeniowych wykorzystane zostaną aktualne ortofotomapy znajdujące się w zasobach nadleśnictwa lub RDLP we Wrocławiu. Koszt zakupu ortofotomapy został przewidziany w planie finansowo-gospodarczym. Środki te zostaną uruchomione, jeśli okaże się, że niemożliwym jest pozyskanie wystarczająco dokładnych i aktualnych ortofotomap, wykonanych ze środków Skarbu Państwa.

Zakłada się, że w trakcie prac urzędzeniowych zostaną wykorzystane dostępne ortofotomapy o rozdzielczości przestrzennej 25 cm i rozdzielczości spektralnej RGB z dodatkowym zobrazowaniem w paśmie bliskiej podczerwieni, ewentualnie także ortofotomapy, które są zaplanowane do wykonania przez ARMiR w roku 2023.

Wykonawca w oparciu m.in. o ortofotomapę dokona:

- aktualizacji i korekty granic wydzielen leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchniowych nie tworzących wydzielen leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do mapy numerycznej nieujętych dotychczas obiektów,
- uzgodnienia położenia obiektów liniowych dla których powinna być zapewniona ciągłość przebiegu na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzania lasu

Cechy drzewostanów należy ująć zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wykonawca uwzględni w opisach taksacyjnych sporządzanych przy pomocy programu „Taksator” uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej. Powyższe oznacza, że cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu urządzania lasu protokołów i szkiców sytuacyjnych uznanych odnowień naturalnych.

Załączniki

Zgodnie z pkt. I ppkt 5 wyżej wymienionego Zarządzenia, wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z przyszłościowym odnowieniem naturalnym, do ewentualnego uznania.

Poniżej przedstawiono ramowy schemat zestawienia młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych jakie sporządzi wykonawca, w którym to:

- kolorem jasnozielonym wyróżni wiersze prezentujące wydzielenia, dla których zaplanowano użytkowanie ręczne i jednocześnie nie planowano powierzchni do odnowienia ze względu na zinwentaryzowane młode pokolenie,
- pozostałe wiersze będą prezentować młode pokolenie, które należy monitorować w trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu z możliwością ewentualnego wykorzystania i uznania odnowienia naturalnego oraz jego zaewidencjonowania poprzez nadanie odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej cechy DRZ NAT (zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.).

Adres leśny	Powierzchnia wydzielania [ha]	Zadzwinięcie warstwy	Warstwa	Udział	Gatunek	Wiek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Projektowane wskazanie (rębna)	Projektowane wskazanie (odnowienie)	Projektowana powierzchnia odnowienia [ha]	Cecha warstwy gatunkowo-wiekowej	Uwagi nadświadczenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razem												

Syntetyczne podsumowania wyżej prezentowanego zestawienia powinny mieć następującą formę:

Gatunek	Powierzchnia [ha] zajmowana przez dany gatunek z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
Razem				

Warstwa d-stanu	Powierzchnia [ha] zajmowana przez daną warstwę drzewostanu z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
DRZEW				
IP				
IIP				
NAL		-----		
PODR				
PODRII				
PODS	-----			
Razem				

W przypadku osiągnięcia przez dotychczas opisane podsadzenia (PODS) wysokości większej niż 0,5 m i zaliczenia ich przez Wykonawcę do warstwy podrostów należy dodatkowo do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej przypisać cechę DRZ SZT.

Załączniki

Informacja o pochodzeniu drzewostanów z siewu, może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne”).

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

W przypadku projektowania odnowień drzewostanów z wykorzystaniem rębni przerębowej (V), Wykonawca projektu planu urządzenia lasu przedstawi metodykę utworzenia jednostek kontrolnych w Nadleśnictwie Ruszków, w miarę możliwości posiłkując się przy tym rozwiązaniami zaproponowanymi w nowej Instrukcji urządzania lasu.

9. Priorytety przebudowy drzewostanów

Drzewostany, których stan pozwala na stwierdzenie, że nie zapewnią osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zostaną przewidziane do przebudowy. Będą to w szczególności:

- I. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu, których trwałość jest zagrożona:
 - o niskim zadrzewieniu i miernej jakości technicznej,
 - uszkodzone w stopniu 3,
 - bliskorębne i młodsze niezgodne z TD o obniżonej produktywności.
- II. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnie w następnym 10-leciu:
 - zakwalifikować drzewostany o cechach jak wyżej i o niezagrożonej trwałości, w których albo powstały już wartościowe odnowienia w lukach oraz pod okapem, albo istnieją warunki do wprowadzenia takiego odnowienia. W drzewostanach tych projektować trzebieże o charakterze przekształceniowym.
- III. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych:
 - zakwalifikować drzewostany o niezagrożonej trwałości i składzie gatunkowym niezgodnym z typem drzewostanu, w których projektowane będą cięcia pielęgnacyjne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy zostaną wyszczególnione w wykazie sporządzonym według wzoru nr 3 Instrukcji urządzania lasu. Do powyższego wykazu należy także wpisać drzewostany, w których przebudowę rozpoczęto w ubiegłych okresach gospodarczych. Natomiast nie należy kwalifikować do przebudowy drzewostanów, w których z racji osiągniętego wieku i dojrzałości, użytkowanie będzie rozpoczynane w ramach użytków rębnych.

Komisja zaaprobowała propozycję przedstawiciela Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, pana Janusza Bańkowskiego, aby drzewostany trzeciej klasy wieku (zlokalizowane na terenach popożarzyskowych) w pierwszej kolejności poddawać ocenie pod kątem pilności przebudowy.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Orientacyjny procent zwiększania powierzchni przewidzianej do odnowienia z tytułu uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew w drzewostanach KO i KDO ustala się na 0%.

11. Inwentaryzacja zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego należy wykonać zgodnie z Instrukcją urządzania lasu. Dodatkowo, Komisja zaakceptowała wniosek przedstawiciela Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, pani Jolanty Błasiak, aby inwentaryzację martwego drewna przeprowadzić na wszystkich powierzchniach kołowych, zlokalizowanych na leśnych siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000. Wniosek ten zyskał poparcie naczelnika Wydziału Ochrony Lasu i Łowiectwa RDLP we Wrocławiu, pana Tomasza Dziągasa oraz dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, pana Janusza Bańkowskiego.

Załączniki

12. Wytyczne do sporządzania i wydruku map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych, przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej

Mapy co do rodzaju i treści należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Mapy gospodarcze należy wydrukować w skali 1:5 000 i formacie A1 (wraz ze skorowidzem w postaci mapy sytuacyjnej z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów leśnych). W zakres map gospodarczych wejdą wszystkie obiekty obligatoryjne i fakultatywne. Liczba: 1 komplet dla nadleśnictwa oraz 1 komplet dla RDLP.

Mapy gospodarczo-przeglądowe (1 komplet dla nadleśnictwa) należy sporządzić w skali 1:10 000 na aktualnym podkładzie topograficznym.

Mapy przeglądowe należy sporządzić w skali 1:25 000 według obrębów leśnych.

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy sporządzić w skali 1:50 000.

Mapę sytuacyjno-przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu należy sporządzić w skali 1:50 000.

13. Podział na obręby leśne i na leśnictwa

Podział na obręby leśne nie wymaga korekty. Podział administracyjny na leśnictwa zostanie ujęty według stanu na pierwszy dzień obowiązywania planu urządzania lasu. Odnośnie spójności danych geometrycznych, o których mowa w części A, pkt 2.3, z danymi zarządzanymi przez DGLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa) oraz z danymi zarządzanymi przez RDLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego obrębów leśnych), a także danymi geometrycznymi zarządzanymi przez nadleśnictwo (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego leśnictw), Komisja przyjęła następujący sposób postępowania.

Zarówno dane stałe globalne (zasięg nadleśnictwa, zasięg obrębów leśnych), jak i dane podstawowe (leśnictwa) - w przypadku sporządzenia projektu pul w oparciu o dane geometryczne pozyskane z PODGiK - nie będą zmieniane. Przypadki nieprawidłowych zależności przestrzennych w tych danych (tj. nakładanie, rozchodzenie) ujawnione w trakcie kontroli przekazanej przez Wykonawcę geobazy odpowiednimi aplikacjami, zostaną przyjęte do LMN i opisane jako wyjątki.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Komisja postanowiła przyjąć następujące definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód:

- od szkodników owadzych - szkodników pierwotnych – obszary z istotnymi uszkodzeniami spowodowanymi okresowymi pojawami owadów liściożernych i obszary zagrożone ich występowaniem,
- od szkodników owadzych wtórnych – obszary zagrożone występowaniem szkodników wtórnych,
- stałe pędraczyska - obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez owadzie szkodniki systemu korzeniowego,
- od chorób grzybowych - obszary, w których stwierdzono istotne i powtarzające się uszkodzenia spowodowane przez grzyby korzeniowe,
- od zwierzyny - obszary, gdzie stwierdzono utrzymujące się uszkodzenia spowodowane przez bytowanie zwierzyny, przede wszystkim ze strony zwierzyny płowej,
- od czynników abiotycznych - obszary, gdzie stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez wiatr, przymrozki,
- od zakłócenia stosunków wodnych – obszary na których występują silne wahania poziomu wody, powodującymi zahamowanie wegetacji lub zamieranie drzew lub okresowych podtopień,
- od czynników antropogenicznych - obszary z funkcjonującym intensywnym ruchem turystycznym, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne szkody spowodowane czynnikiem ludzkim (np. wydeptywanie, zaśmiecanie).

Za szkody istotne należy uznać poziom uszkodzeń zakłócający normalny tok produkcji lub zakłócający spełnianie przez las innych przewidzianych dla niego funkcji.

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód niezdefiniowane w niniejszym protokole, a ujawnione w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG.

Załączniki

Konkretne granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód prezentowane na mapie przeglądowej ochrony lasu Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG. Dodatkowe, istotne dla nadleśnictwa informacje z zakresu ochrony lasu do zamieszczenia na mapie przeglądowej ochrony lasu zostaną zebrane według wykazu przedstawionego przez ZOL we Wrocławiu.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Kontrole wykonywanych prac przeprowadzane będą zgodnie z wytycznymi zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku. Zakończone prace będą podlegać kontroli końcowej i odbiorowi, po wcześniejszym zgłoszeniu gotowości przez wykonawcę prac lub na żądanie zamawiającego. Wraz z pisemnym zgłoszeniem przez wykonawcę gotowości do kontroli i odbioru danej części prac, na żądanie zamawiającego wykonawca przekazuje kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej.

Zgłoszenia dotyczące bieżących terenowych prac urządzeniowych powinny być dokonywane w okresach przynajmniej dwumiesięcznych.

Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów.

Kończącą kontrolę i odbiór robót przeprowadzi powołany w tym celu zespół zadaniowy z udziałem nadleśniczego.

16. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej

Każda z części dokumentacji powinna być trwale połączona, zaopatrzona w sztywne okładki opatrzone etykietami. Nośniki optyczne, magnetyczne, pamięci flash lub dyski zewnętrzne także opatrzone indywidualnymi etykietami. Wszystkie strony każdego z tomów powinny być ponumerowane w sposób ciągły. Całość należy umieścić w teczkach, pudełkach zbiorczych zaopatrzonych także w etykiety informujące o zawartości.

a) materiały bazodanowe:

- geobaza danych opisowych do SILP oraz danych geometrycznych wygenerowana programem „Taksator”, wraz z plikami eksportu do SILP – nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),
- wszystkie materiały wektorowe, rastrowe i fotogrametryczne wykorzystywane przy tworzeniu LMN w układzie PUWG92 – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),

b) wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

c) wydruk opisu ogólnego (elaboratu) – w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa).

d) wydruk wykazów projektowanych cięć użytkowania rębного dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 szt. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

e) wydruki materiałów kartograficznych:

- wydruki map gospodarczych z cięciami rębnymi w skali 1:5 000 – w formacie A1 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),
- wydruki map przeglądowych dla obrębów leśnych w skali 1:25 000 i map sytuacyjnych dla nadleśnictwa w skali 1:50 000 – w sytuacji, złożone do formatu A4, w twardej teście – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa); mapy przeglądowe drzewostanów oraz mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych przeznaczone dla nadleśnictwa należy podkleić na płótno i zafoliować,
- forma elektroniczna wszystkich materiałów kartograficznych w formacie pdf nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny,

f) program ochrony przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Jeżeli treść mapy w tej skali nie będzie wystarczająco czytelna, wykonawca sporządzi mapę przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali

Załączniki

- 1:25 000. Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce.
- g) prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teczce,
- h) wersje elektroniczne opracowanych materiałów 3 szt. – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny – zawierające ostateczne wersje opisu ogólnego, tabel i wykazów, programu ochrony przyrody, prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i opisów taksacyjnych w postaci pliku stworzonego w edytorze tekstu *MS Word* lub w formacie programu *Writer* pakietu *Open Office*, *LibreOffice* lub innym uzgodnionym ze zleceniodawcą oraz te same pliki w formacie PDF (Portable Document Format). Wersja elektroniczna planu w formacie PDF służyć będzie do udostępniania na stronie internetowej, wielkość plików powinna być zoptymalizowana, zawartość ograniczona do niezbędnej, zapewniającej czytelność i łatwość interpretacji treści. Wersja PDF powinna być pozbawiona informacji o precyzyjnej lokalizacji stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt, dla których wymagane jest ustalenie takich stref (dotyczy także map w tym formacie). W przypadku map, przekazane powinny być wszelkie wykorzystane dane geometryczne, czy to w formie wektorowej, czy rastrowej.
- i) materiały dla leśniczych:
- część opisowa – oprawiona w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym – zawierająca:
 - wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębного,
 - wyciąg z programu ochrony przyrody,
 - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - część kartograficzna zawierająca:
 - mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, zafooliowana, złożona do formatu A4, oprawiona w twarde okładki,
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, złożona do formatu A4.
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 (mapę należy sporządzić z uwzględnieniem metodyki przedstawionej w referacie nadleśniczego) – wykonana w sytuacji, złożona do formatu A4.
- Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzona następująca ilość egzemplarzy:
- część opisowa (zawierająca tabelę XXII oraz tabelę XXIII) – 1 egz.,
 - mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów – 2 egz.,
 - mapa gospodarczo – przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia – 1 egz.,
 - dodatkowo mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych – 1 egz.
- Dodatkowo należy sporządzić elektroniczne wersje dokumentacji, o której mowa powyżej, tak aby możliwe było ich czytanie z wykorzystaniem programów asystujących osobom z niepełnosprawnościami (syntezatory mowy).
- W ramach projektu planu nie będzie sporządzana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych ani prognoza ekonomiczna.
- Wykonawca uwzględni natomiast w projekcie planu urządzenia lasu wyniki zaktualizowanego operatu drogowego dla Nadleśnictwa Ruszów, zgodnie z Zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Instrukcją urządzania lasu oraz innymi wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie.

Załączniki

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Obszary chronione i funkcje lasu

1.1 Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, w tym obszarów chronionych

Obszary chronione na terenie nadleśnictwa zostały przedstawione na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. Dane należy uaktualnić w programie ochrony przyrody i umieścić w bazie danych zgodnie z § 29 IUL.

1.2 Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Podział lasów nadleśnictwa ze względu na dominujące funkcje omówiono w części A protokołu oraz przedstawiono na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Sposób ujmowania typów siedliskowych lasu omówiono w części A protokołu.

Uzupełnianie typów siedliskowych lasu o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze należy odnotować w bazie „Taksator”, uwzględniając wyniki dostępnych opracowań. Do bazy „Taksator” należy wprowadzić również nazwę zdiagnozowanego w opracowaniu źródłowym zbiorowiska roślinnego. Zgodnie z informacją przekazaną przez przedstawiciela pana Kamila Martyniaka, na potrzeby projektu planu urządzenia lasu regionalny dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu udostępni dane fitosocjologiczne zebrane w trakcie sporządzania planów zadań ochronnych (drugi kwartał 2023 roku to planowany termin ustanowienia zarządzeń w sprawie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 oraz Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH02008).

W bazie „Taksator” informację na temat rozpoznanych siedlisk przyrodniczych należy zamieszczać w polu „Siedlisko przyrodnicze”. W przypadku występowania w granicach wydzielenia tylko jednego siedliska przyrodniczego, należy mu nadać pierwszą rangę, podając odpowiednio jego stan, powierzchnię oraz lokalizację. W przypadku występowania więcej niż jednego typu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu, informację o nich umieszcza się w tym samym polu bazy „Taksator”, ale już z drugą i kolejną rangą, jednocześnie stosownie określając ich stan, powierzchnię oraz lokalizację.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Propozycja typów drzewostanów i projektowanych składów gatunkowych upraw o kierunku gospodarczym:

Lp.	TSL	Udział TSL [%]	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw	Zalecane rodzaje rębni
1	Bs	0,00	So	So 90, Brz 10	I / II
2	Bśw	37,62	So	So 80, Św i inne 20	I / II
3	Bśw (ostoja głuszcza)				IV / II
4	Bw	2,55	Św – So	So 60, Św 20, Brz i inne 20	I / II
5	Bw (ostoja głuszcza)				IV / II
6	Bb	0,00	So	So 80, Brz i inne 20	-
7	BMśw	10,01	So	So 70, Św i inne 30	I / III
8	BMśw (ostoja głuszcza)				IV / II

Załączniki

Lp.	TSL	Udział TSL [%]	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw	Zalecane rodzaje rębni
9	BMw	40,36	Św – So	So 50, Św 30, Dbb i inne 20	I, III / II
10	BMw (ostoją głuszcza)				IV / II
11	Bmb	1,34	So – Św	Św 50, So 30, Brz i inne 20	I / IV
12	LMśw	1,01	Db – So	So 40, Db 30, Bk i inne 30	III / I, II
13	LMw	5,28	So – Db	Db 50, So 30, Św i inne 20	III / IV, II
14	Lmb	0,14	Brz – Ol	Ol 70, Brz 20, Św i inne 10	I / IV
15	Lśw	0,07	Bk – Db	Db 60, Bk 30, Jd i inne 10	II / IV
16	Lw	0,47	Db	Db 70, Js i inne 30	II / III
17	Ol	0,04	Ol	Ol 90, Js i inne 10	I
18	Lł	1,11	Js - Db	Db 60, Js 30, Ol i inne 10	II / III

Na gruntach porolnych przyjąć typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych.

Propozycja składów gatunkowych dla drzewostanów z siedliskami naturalnymi położonymi w obszarach Natura 2000 (oprac. na podstawie „Regionalne optymalne składy gatunkowe ..” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.)

Lp.	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	9170	Grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne	Lp – Db	Db 40, Lp 30, inne 30
2	9190	Śródładowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
3	91D0	Bory i lasy bagienne	Św	Św 70, inne 30
4	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js – Ol	Ol 40, Js 30, Jw i inne 30

Zaproponowane typy drzewostanów – zarówno o kierunku gospodarczym, jak i ochronnym – powinny podlegać weryfikacji przez wykonawcę projektu planu podczas prac terenowych. W przypadku, stwierdzenia że nie jest możliwe osiągnięcie takiego celu gospodarowania ze względu na obecny stan lasu i warunki gospodarowania, wykonawca zgłosi propozycję zmian i przedstawi ją do akceptacji na naradzie techniczno-gospodarczej.

W drzewostanach, w których występuje jesion wyniosły, należy promować odnowienie naturalne tego gatunku. W przypadku typów lasu o kierunku ochronnym oraz typów drzewostanów o kierunku gospodarczym, dopuszcza się w razie potrzeby - ze względu na postępującą chorobę jesionu – odstępianie od sztucznego wprowadzenia jesionu i zastąpienie go innym gatunkiem, o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew:

Lp.	Gatunek panujący	Wiek rębności
Wiek rębności dla gatunków zgodne z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku		
1	Db, Bk	140
2	So, Św	100
Wiek rębności dla pozostałych gatunków		
1	Js	120
2	Md, So we.	100

Załączniki

Lp.	Gatunek panujący	Wiek rębności
3	Db cz.	90
4	Gb, Ol cz.	80
5	Brz	70
6	Os	50
7	Tp	40

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyjęcie indywidualnego wieku rębności dla konkretnego drzewostanu.

5. Podział lasów na gospodarstwa

Podziału na gospodarstwa należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 82 Instrukcji zarządzania lasu.

W nadleśnictwie wyróżnione zostaną następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z główną funkcją produkcyjną, nie wykluczającą spełniania przez nie innych funkcji, w tym także funkcji ochronnych.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

W gospodarstwie specjalnym i gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne powinno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, z uwzględnieniem możliwości lokalizacji cięć. Użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych im funkcji ochronnych. W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne należy projektować zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi, planami ochrony lub uzgodnić z odpowiednimi organami.

Listę drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy przedstawić na NTG. Należy tu zaliczyć drzewostany, o których mowa w części A w punkcie 2 niniejszego protokołu.

W istniejących klasach odnowienia jako zasadę należy przyjąć kontynuację zastosowanej rębni. Natomiast dla drzewostanów w klasie do odnowienia – w przypadku kiedy po wykonanym cięciu istnieje powierzchnia nieodnowiona - w pierwszej kolejności planować odnowienie, a dopiero następnie kontynuację zastosowanej wcześniej rębni.

Projektując odnowienie należy uwzględnić naturalną fazę rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy, a w koniecznych przypadkach zaprojektować ostępy przejściowe. Przy projektowaniu działek i pasów zrębowych należy wykorzystać naturalne granice wyłączeń: drogi, rowy itp.

Użytkowanie lasów położonych w pobliżu źródeł, rzek i jezior, miejsc kultu i wokół drzew matecznych, projektować z zachowaniem zasady ochrony cennych biotopów i miejsc ważnych dla lokalnej społeczności.

W miarę możliwości nie projektować całej miąższości do usunięcia na działkach zrębowych użytkowanych rębnią zupełną. Projektować wówczas pozostawianie kęp drzewostanu, wraz z dolnymi warstwami, nie mniejszych niż 6 arów, w postaci biogrup drzew gatunków głównych, kęp gatunków domieszkowych i biocenotycznych, nasienników, drzew pomnikowych i dziuplastych z otuliną, do naturalnego rozpadu. Pozostawione fragmenty starodrzewu traktować jako pożądane elementy strukturalne przyszłego drzewostanu. Nie jest wskazane projektowanie pozostawiania kęp starego drzewostanu w sytuacji zagrożenia trwałości lasu, wystąpienia niebezpieczeństwa dla ludzi, w przypadku wydzieleń mniejszych niż 1 ha, w blokach upraw pochodnych oraz jeżeli sąsiedztwo takie byłoby niewskazane. Użytkowanie rębne prowadzone rębniami złożonymi,

Załączniki

w drzewostanach stanowiących chronione siedliska przyrodnicze w granicach obszarów Natura 2000, prowadzić w taki sposób, aby pozostawić przynajmniej 10 % dojrzałego drzewostanu.

W miarę potrzeb, w przypadku stwierdzenia obecności dużych bloków młodych jednowiekowych drzewostanów lub nieprawidłowego sąsiedztwa, projektować odpowiednio rozrębę i orębę. Wręby projektować w zwartych blokach jednowiekowych drzewostanów użytkowanych rębiami zupełnymi.

Pozycje ujęte do użytkowania rębego powinny być uzgodnione z nadleśnictwem (podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach).

Proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia (od obsiania się aż do usamodzielnienia podrostu) dla różnych odnawianych gatunków:

- jodła 15-30 lat,
- buk 10-20 lat,
- świerk 8-15 lat,
- dąb 5-15 lat,
- sosna 3-4 lata.

Propozycje rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 3, części B niniejszego protokołu.

W zależności od przyjętej rębni proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia:

- rębnia I - okres odnowienia krótki - do 10 lat,
- rębnia II - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia III - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia IV - okres odnowienia długi - 21 do 40 lat.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielone będą na trzy grupy:

- A) drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu;
- B) drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;
- C) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Wykaz drzewostanów do przebudowy należy uzgodnić z nadleśnictwem po wykonaniu prac taksacyjnych.

Hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w pkt. 9 części A niniejszego protokołu. W wykazach należy także ująć drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

8. Pielęgnowanie lasu, w tym cięcia pielęgnacyjne

Użytkowanie przedrębne należy projektować zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. W trakcie projektowania cięć przedrębnych należy kierować się następującymi wskazówkami:

- zabiegi pielęgnacyjne projektować bez nawrotów,
- trzebieże projektować w oparciu o stwierdzony stan drzewostanu.

Pielęgnację młodników zaplanować zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Czyszczenia późne (CP) należy planować również w wymagających tego podrostach, podsadzeniach i dolnych piętrach drzewostanu. Nie planować czyszczeń późnych z pozyskaniem mądrości (CP-P).

Zabiegi hodowlane z zakresu pielęgnacji upraw (PU) należy zaplanować we wszystkich zainwentaryzowanych uprawach.

Wskazania gospodarcze w drzewostanach nasiennych gospodarczych powinny uwzględniać potrzeby lasu określone na gruncie.

W wydzieleniach nie znajdujących się na liście czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, jeżeli nie ma przeciwwskazań wynikających z przepisów prawa, jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych może być tylko kryterium potrzeby

Załączniki

drzewostanów - w wymagających pielęgnacji drzewostanach starszych klas wieku, nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym, można projektować TP.

9. Hodowla lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw należy traktować ramowo.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju w nich młodego pokolenia. Luki można pozostawić bez wskazania dolesienia, jeżeli ocenia się, że ewentualne pokrycie ich drzewostanem dokona się w drodze naturalnej sukcesji.

Wprowadzanie podszytów planować tylko w przypadku stwierdzenia oczywistych potrzeb w tym zakresie, w sytuacji braku możliwości samoistnego pojawienia się gatunków podszytowych. Podsadzenia planować według stwierdzonych potrzeb.

Grunty nieleśne pokryte roślinnością leśną, zostaną wymienione w protokole rozbieżności, a krzewy i drzewa porastające te grunty zostaną opisane jako osobna warstwa.

Odnowienia zaplanować na wszystkich zainwentaryzowanych wyciętych i nieodnowionych zrębach oraz na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego. W przypadku występowania młodego pokolenia na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego (zwłaszcza uprzednio uznanego młodego pokolenia przez nadleśnictwo), odpowiednio zredukować powierzchnię odnowienia w uzgodnieniu z nadleśnictwem biorąc pod uwagę zapisy zamieszczone w punkcie A7 niniejszego protokołu.

10. Ogólna ochrona lasu oraz ochrona przeciwpożarowa

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna jego uszkodzenia zostaną określone niezależnie od wieku drzewostanu. Rozpoznany rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń należy kodować zgodnie ze słownikiem F_PEST_DIC programu „Taksator”.

Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz z ZOL należy omówić w części planistycznej opisanego ogólnego, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnić położenie lasów i stałych ognisk gradacyjnych na opracowanej mapie przeglądowej ochrony lasu.

Wykonawca dokona analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej (w tym przeprowadzi weryfikację terenową obiektów służących ochronie przeciwpożarowej). Po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, wykonawca określi kategorię zagrożenia pożarowego. Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendami Wojewódzkimi PSP.

11. Zagospodarowanie rekreacyjne

Całość zagadnienia wykonawca planu przedstawi na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Informacja o obiektach turystycznych zostanie zamieszczona na podstawie danych nadleśnictwa. Przebieg szlaków turystycznych, także poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, zostanie przedstawiony na mapie przeglądowej.

12. Użytkowanie uboczne oraz zagospodarowanie łowieckie

W ramach użytkowania ubocznego nadleśnictwo planuje pozyskiwanie choinek. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy planu wykaz założonych plantacji choinkowych na gruntach leśnych i nieleśnych.

Dodatkowo nadleśniczy przekaze wykonawcy wnioski wynikające z monitoringu pozyskiwanych roślin runa leśnego i oceny jego zagrożeń, a także zestawienie ewentualnych umów z podmiotami pozyskującymi płody runa w ramach działalności gospodarczej.

Określenie kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej należy oprzeć na informacjach przekazanych przez nadleśnictwo (np. wykaz poletek łowieckich) oraz przez RDLP we Wrocławiu (zasięgi obwodów łowieckich).

Załączniki

13. Ujmowanie zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Zagadnienia dotyczące infrastruktury powinny podlegać uzgodnieniu przez wykonawcę z nadleśnictwem. Nadleśnictwo okaże wykonawcy planu dokumentację inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urzędzeniowych do końca 2024 roku, w szczególności jeżeli w wyniku budowy nastąpią zmiany powierzchniowe w kategorii użytkowania gruntów.

14. Charakterystyka ekonomiczna

W elaboracie należy przedstawić charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa, w tym zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej w formie tabeli XIX, oraz zamieścić orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.

Nie będzie sporządzana ekspertyza ekonomiczna.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych należy opracować zgodnie z §123 Instrukcji urządzania lasu.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody. Wykonawca dokona jego weryfikacji i aktualizacji w trakcie sporządzania projektu planu urzędnienia lasu.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody należy uwzględnić aktualne informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem informacji dostępnych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i publikacjach w tym zakresie, lokalizację poszczególnych obiektów podać z dokładnością do wydzielenia.

W tabeli XXIII, wykonawca zamieści informacje na temat występowania w danym wydzieleniu gatunków chronionych (za wyjątkiem gatunków objętych zezwoleniem, o którym mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody). W celu eliminacji ewentualnych sprzeczności w opisie taksacyjnym wykonawca zaznaczy, pod jaką pozycją tabeli XXIII ujęte są gatunki i wskazania z zakresu ochrony przyrody dotyczące danego wyłączenia taksacyjnego.

Uwzględniając wnioski z Krajowej Narady z zakresu ochrony przyrody, pracowników Lasów Państwowych odpowiedzialnych za ochronę przyrody w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych, opracowane w dniach 21-23 września 2021 roku, przyjąć zasadę nie zamieszczania w planie urzędnienia lasu informacji na temat kategorii HCVF. Należy natomiast ująć informację na temat kategorii HCVF w bazie danych „Taksator”, w grupach powierzchni, na podstawie danych przekazanych przez Wydział Ochrony Lasu i Łowiectwa RDLP we Wrocławiu.

17. Wydruk map tematycznych

Mapy zostaną wydrukowane w sposób i w liczbie określonej w części A, pkt. 16 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urzędnienia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zgodnie z § 130 instrukcji urzędnienia lasu, Dyrektor RDLP we Wrocławiu, jako sporządzający projekt planu urzędnienia lasu, wystąpi do regionalnego dyrektora ochrony środowiska, z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urzędnienia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

Załączniki

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Pan Kamil Martyniak, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu zaproponował, aby w przypadku stwierdzenia występowania na siedliskach przyrodniczych położonych w zasięgu obszarów Natura 2000 w składzie drzewostanu rodzimych gatunków topól (białodrzew, sokora) odstąpić od ich pozyskiwania. Wniosek ten, pomimo tego, że uczestnicy narady podzielili zaniepokojenie ustępowaniem tych gatunków z lasów, nie został uwzględniony, ponieważ nie dotyczy projektu planu urządzenia lasu. Wniosek taki może zostać uwzględniony na etapie realizacji zapisów planu urządzenia lasu, stąd też w treści programu ochrony przyrody pojawi się zalecenie, aby pozostawiać fragmenty drzewostanu z ww. rodzimymi gatunkami topól.

Przedstawiciel Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu, pan Hubert Jarosz, wniósł o przeanalizowanie w projekcie planu urządzenia lasu realnych możliwości dojazdu do punktów czerpania wody.

Pani Jolanta Błasiak, przedstawiciel Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, zwróciła uwagę, aby w projekcie planu urządzenia lasu (przede wszystkim w programie ochrony przyrody) nie wskazywać potencjalnych obiektów do objęcia ochroną prawną. Zaleciła natomiast opisać prowadzoną dotychczas przez Nadleśnictwo Ruszów czynną ochronę głuszcza i cietrzewia oraz podać krótką informację na temat postępowań certyfikacyjnych przeprowadzonych w nadleśnictwie.

DYREKTOR:

Tadeusz Łozowski
p.o. Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki:

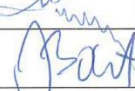
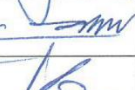
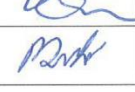
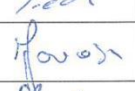
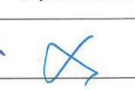
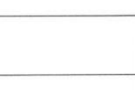
1. Lista obecności.
2. Referat nadleśniczego.
3. Mapa obszarów chronionych i funkcji lasu.
4. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Załączniki

Wrocław, 25.05.2022

Lista obecności

Lista obecności na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Ruszków

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej	Podpis
1.	Tadeusz Torowicz	RDLP Wrocław	
2.	Andrzej Wietrzyński	RDLP Wrocław	
3.	Janusz Koberke	Nadleśnictwo Rusków	
4.	Aleksandra Żalut	Nadleśnictwo Rusków	
5.	Sylwester Michałowicz	Nadleśnictwo Rusków	
6.	Grzegorz Kuczyński	Nadleśnictwo Rusków	
7.	Janusz Borkowski	BULIGL o/Bieg	
8.	Tomasz Sierżak	RDLP Wrocław	
9.	Tomasz Kuczyński	RDLP Wrocław	
10.	Kamil Mutyński	RDLP we Wrocławiu	
11.	Jolanta Marzec	DGLP	
12.	Wojciech Pichon	KP PSP w Zgorzeli	
13.	Hubert Jozak	KP PSP w Zgorzeli	
14.	Krzysztof Słowiński	Zespół Ochotniczy Dział ochrony lasu DGLP	
15.	Kamil Błażowski	RDLP we Wrocławiu	
16.	Łaszek Tomalski	RDLP we Wrocławiu	
17.			
18.			
19.			
20.			

Załączniki

Wrocław, 25.05.2022

Lista obecności*

Lista obecności na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Ruszów

* lista osób uczestniczących w KZP poprzez wideokonferencję

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej
1	Michał Potocki	Departament Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwo Klimatu i Środowiska
2	-----	Urząd Gminy Osiecznica
3	Piotr Kyc	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu
4	Piotr Gasztych	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu
5	Henryk Litwin	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu
6	Patrycja Opalińska	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

 STARSZY SPECJALISTA S.L.

 Kamil Błoński

VII.3. PROTOKÓŁ Z NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ

PROTOKÓŁ

**z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Ruszów,
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędniowych
i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
oraz oceny projektu planu urządzenia lasu**

Narada odbyła się w dniu 6 listopada 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Ruszów, ul Leśna 2, 59 – 950 Ruszów. Dodatkowo istniała możliwość uczestnictwa w NTG w formule zdalnej wideokonferencji, na platformie Webex. (dziewięcioro uczestników).

Naradzie przewodniczył: Rober Szlachetka – Z-ca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

W naradzie wzięli udział m.in. przedstawiciele:

1. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu;
2. Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu;
3. Nadleśnictwa Ruszów;
4. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
5. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Brzegu;
6. Samorządów – starostwa i urzędów gmin.

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Zebranych uczestników narady przywitał Janusz Kobielski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Ruszów. Naradę otworzył Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu, który przedstawił zebrany podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2015 r. – 31.12.2024 r.)

Nadleśniczy w swoim referacie, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, omówił szczegółowo następujące tematy:

Wstęp

- I. Stan posiadania – zmiany powierzchni nadleśnictwa
- II. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem
 1. Analiza dotycząca użytkowania w latach 2015 – 2024
 2. Analiza zadań z zakresu hodowli lasu
- III. Ocena wpływu wykonywanych zadań gospodarczych na stan lasu
- IV. Rozmiar wykonywanych prac zalesieniowych
- V. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne
- VI. Użytkowanie uboczne
- VII. Realizacja programu ochrony przyrody.

Załączniki

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

II. Koreferat kierownika drużyny urządzania lasu

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu nie wniósł zastrzeżeń do referatu nadleśniczego na NTG.

W koreferacie zostały zawarte następujące zagadnienia:

1. Konfrontacja danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu:
 - Stan posiadania
 - Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z ich realizacją
 - Ocena wpływu wykonanych zabiegów na stan lasu
 - Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych
 - Ocena wykonania zadań z zakresu ochrony lasu oraz ochrony przyrody
 - Użytkowanie uboczne
 - Ocena zadań z zakresu gospodarki łowieckiej
 - Omówienie programu ochrony przyrody
 - Ocena zadań z zakresu infrastruktury technicznej
2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego:
 - Analiza stanu zasobów drzewnych
 - Określenie pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa

Tematyka prezentowana w koreferacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu” w postaci „Koreferatu do analizy gospodarki leśnej w latach 2015-2024” sporządzonego przez Wykonawcę projektu planu urządzenia lasu – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

III. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) we Wrocławiu

W referacie „Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Ruszków oraz wskazania z zakresu ochrony lasu – informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ruszków na lata 2025 – 2034” została omówiona tematyka ochrony lasu przez Jarosława Górala - Kierownika ZOL.

Czynniki abiotyczne i biotyczne mają istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwie, przyczyniają się do osłabienia kondycji drzewostanów i negatywnie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu.

W referacie omówiono:

- Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu
- Wskazania w zakresie ochrony lasu
- Monitorowanie stanu lasu
- Zabiegi profilaktyczne i ochronne

Z uwagi na znaczenie czynników biotycznych, należy prowadzić działania hodowlane zmierzające do ograniczenia ich wpływu na stan lasu.

Oceniono, że problematyka ochrony lasu w Nadleśnictwie Ruzów, ma znaczenie istotne dla gospodarki leśnej.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu” w postaci „Referatu kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu”.

IV. Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu

Michał Jęć – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu, Ochrony Przyrody i Społecznych Funkcji Lasu RDLP we Wrocławiu, przedstawił informację w zakresie monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000. Nie stwierdzono negatywnych skutków oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000, na podstawie przeprowadzonego monitoringu w zakresie wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym
- zestawienia gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy

Kierownik drużyny urządzania lasu Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – Mateusz Franczak, w postaci prezentacji multimedialnej przedstawił referat, w którym omówił uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres gospodarczy. W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP, w tym:
 - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z nadleśnictwem i RDLP.
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
 - stan posiadania
 - przyrodnicze warunki produkcji leśnej
 - zagadnienia nasiennictwa i selekcji
 - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.
3. Propozycja gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
 - podział według dominujących funkcji lasu
 - podział na gospodarstwa

Załączniki

- wieki rębności
- projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego
- projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych
- wytyczne w zakresie ochrony lasu
- ochrona przeciwpożarowa,
- wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego
- potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji agrotechnicznych

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności”. Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca projektu planu przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

W dniach 2 - 3 lipca 2024 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości, przez zespół kontrolny powołany przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych we Wrocławiu, który potwierdził prawidłowość wykonanych prac. Kontrolą objęto 30 powierzchnie kołowe, w obrębie leśnym Ruszów. Średni błąd procentowy dla pomierzonych cech wg warstw gatunkowo-wiekowych wynosi 1,58 % dla obrębu Ruszów, 1,42 % dla obrębu Polana. W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drzew martwych.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu opisał cechy drzewostanów, zgodnie z instrukcją urządzania lasu.

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu Wykonawca dokonał kompleksowego rozpoznania funkcji spełnianych przez lasy Nadleśnictwa Ruszów. W wyniku ustaleń KZP zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne, sporządzonego przez Wykonawcę projektu PUL i przesłanego do MKiS do zatwierdzenia.

Wykonawca prac przedstawił strukturę gospodarstwa specjalnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych i ekologicznych. NTG zaakceptowała zaktualizowaną listę drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Wzmacnianie funkcji ochrony przyrody i funkcji społecznych w planowaniu urządzeniowym

Reagując na znowelizowaną instrukcję urządzania lasu (2023 r.), jak również prowadzoną debatę w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu i Nadleśnictwem, w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu wprowadzono zmiany w stosunku do zapisów protokołu z Komisji Założeń Planu w zakresie prowadzonych konsultacji społecznych, wyznaczenia lasów o zwiększonym oddziaływaniu społecznym, a przede wszystkim zmodyfikowano planowaną gospodarkę leśną w większym zakresie wyłączając i ograniczając użytkowanie lasu w lasach cennych przyrodniczo, modyfikując gospodarkę w lasach oddziaływania społecznego. Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.) dokonano dodatkowej analizy użytkowania rębego wprowadzając zmiany w postaci ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych.

Załączniki

Celem prowadzonej gospodarki leśnej w lasach o dominującej funkcji przyrodniczej jest zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków. Najcenniejsze obszary przyrodnicze wyłączono z użytkowania.

W Nadleśnictwie Ruszów wyznaczono lasy o wzmocnionej funkcji społecznej w 9 lokalizacjach na powierzchni ca 58,13 ha (powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej), w strefie zrównoważonego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości. Wskazania gospodarcze w wyznaczonych obszarach zostały zmodyfikowane i dostosowane do zaleceń z zarządzenia. W dniu 23 kwietnia 2024 r. odbyło się wspólne spotkanie z zaproszonymi przedstawicielami lokalnych społeczności dla Nadleśnictwa Ruszów i Węglińiec, w miejscowości Ruszów, celem przeprowadzenia konsultacji w zakresie zagospodarowania wyznaczonych lasów o wzmocnionej funkcji społecznej. Po spotkaniu upubliczniono: mapy z lokalizacją lasów o wzmocnionej funkcji społecznej, opisy taksacyjne ze wskazaniami gospodarczymi i opisy planowanych działań w języku niespecjalistycznym. Do udostępnionych materiałów nie wpłynęły żadne uwagi. W elaboracie zostanie zamieszczony stosowny rozdział w języku niespecjalistycznym, opisujący działania związane z wzmocnianiem funkcji przyrodniczych i społecznych, m.in. poprzez wdrożenie Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. DGLP (zmienionego Zarządzeniem nr 90 z dnia 23.07.2024 r.) w planowaniu urządzeniowym.

Pielęgnowanie lasu – pielęgnowanie upraw i młodników, zostało zaplanowane zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami na gruncie. Użytkowanie przedrębne – TW i TP, projektowano zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu i Zasadach hodowli lasu, w oparciu o stwierdzony stan drzewostanów na gruncie. Rozmiar prac z zakresu użytkowania i hodowli lasu uzgodniono z przedstawicielami Nadleśnictwa Ruszów i RDLP we Wrocławiu w dniu 30 lipca 2024 r. w siedzibie BULiGL Oddz. w Brzegu.

Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu – Janusz Bańkowski, przedstawił prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Ruszów na okres 30 lat. Przy założeniu dotychczasowych sposobów prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Ruszów, w kolejnych dziesięcioleciach możemy spodziewać się, że:

- w perspektywie dwudziestu lat nastąpi wzrost przeciętnego wieku z 59 do 65 lat, a następnie spadek do 63 lat;
- zasoby będą wzrastać w tempie 10 % w pierwszym 10 – leciu i 5 % w drugim 10 – leciu, w następnym okresie pozostaną na podobnym poziomie;
- będą wzrastać możliwości użytkowania głównego (rębnego) na poziomie 18 – 20 %.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Przedstawicielka BULiGL Oddział w Brzegu – Urszula Franczak, omówił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie ochrony przyrody oraz Prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i wskazał, dlaczego te dokumenty muszą być wykonywane na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu.

- a) Program ochrony przyrody (POP):
 - zawartość programu ochrony przyrody
 - walory przyrodnicze
 - formy ochrony przyrody występujące na terenie nadleśnictwa
 - zadania ochronne dla obszarów Natura 2000, zawarte w planie urządzenia lasu

Załączniki

b) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Ruszów (POŚ):

- podstawy i metodyka opracowania
- zakres i stopień szczegółowości prognozy
- analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie
- stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000

W trakcie prezentacji wyników inwentaryzacji wszystkich form ochrony przyrody Wykonawca prac przedstawił metodykę kwalifikacji poszczególnych przedmiotów ochrony do danego wydzielenia leśnego. Komisja zaakceptowała tę metodykę.

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił przedstawione informacje o walorach przyrodniczych nadleśnictwa i zaproponowanych rozwiązaniach minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na środowisko i Obszary Natura 2000.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Referat BULiGL uwzględnia wnioski i uzgodnienia jakie dokonywane były w okresie poprzedzającym sporządzanie dla Nadleśnictwa Ruszów projektu pul na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 r., które wynikały zarówno z protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, jak i z wniosków, i uzgodnień dokonywanych z pracownikami nadleśnictwa w trakcie prac taksacyjnych. Nadleśniczy Nadleśnictwa Ruszów zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULiGL i nie wniósł do nich zastrzeżeń.

Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Brzegu, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu.

IV. Dyskusja

Otwierając część dyskusji, która dotyczyła Projektu PUL na lata 2025-2034 przewodniczący obrad poinformował o możliwości wzięcia udziału i zgłaszania wniosków w trakcie późniejszych konsultacji społecznych.

RDOŚ we Wrocławiu – Piotr Balcer, zapytał o skalę występowania (bytowania) bobrów na terenie gruntów nadleśnictwa. Nadleśniczy opisał specyfikę zasiedlania i bytowania bobrów na gruntach nadleśnictwach.

V. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Ruszów za okres 2015-2024. Poziom realizacji obligatoryjnych i kierunkowych zadań, określonych w planie urządzenia lasu, został zaakceptowany przez Przewodniczącego Narady. Na wyróżnienie zasługuje prowadzona wielkoobszarowa ochrona głuszcza.

Część B: projekt planu urządzenia lasu

Załączniki

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu
Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Ruszów projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP.

1. Komisja zaakceptowała wyniki testu kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonego w obrębie leśnym Ruszów.
2. Komisja zaakceptowała – przedstawiany w projekcie planu urządzenia lasu – zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
3. Komisja zaakceptowała zasięg i lokalizację obszarów chronionych. Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne (sporządzonego zgodnie z ustaleniami KZP).
4. Komisja zaakceptowała uzupełnienia do zapisów w protokole z KZP, w postaci dopisania wieku rębności dla Jw, Wz 120 lat; Ak 80 lat oraz uszczegółowienia wieków rębności dla rodzimych gatunków dębów: Dbb i Dbsz 140 lat
5. Komisja zaakceptowała zmiany wprowadzone w projekcie PUL wynikające z wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych, m.in. wprowadzone wyłączenia, ograniczenia i modyfikacje gospodarki leśnej.
6. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych, określony według potrzeb hodowlanych, ochronnych i społecznych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i w użytkowaniu przedrębnym według przyjętego rozmiaru, w tym:
 - etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 329 684 m³ grubizny netto, na powierzchni manipulacyjnej 2 189,97 ha. Przyjęta wielkość użytkowania rębego jest etatem według pożądanego kierunku rozwoju i zgodna z pożądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego
 - powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 9 997,17 ha (CP-P – 0,00 ha, TW – 1 670,91 ha, TP – 8 326,26 ha), z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczanych do użytkowania przedrębnego w wysokości 472 560 m³ grubizny netto - przyjętego na poziomie ca 60 % wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego dla Nadleśnictwa Ruszów.
7. Komisja zaakceptowała przedstawioną prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Ruszów na okres 30 lat.
8. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, w tym:
 - projektowaną powierzchnię odnowień i zalesień oraz poprawek i uzupełnień w rozmiarze 1 677,20 ha, zalesień gruntów porolnych nie planowano
 - projektowaną powierzchnię pielęgnowania upraw i młodników (piel. gleby, CW i CP) w wysokości 1 628,84 ha
 - projektowaną powierzchnię melioracji agrotechnicznych w wysokości 1 551,34 ha
 - melioracji wodnych oraz wprowadzanie podszytów nie planowano.
9. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące ochrony lasu, w tym zadania ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo Ruszów spełnia wymogi zabezpieczenia przeciwpożarowego dla wyliczonej II kategorii zagrożenia pożarowego, z uwzględnieniem dróg leśnych i publicznych stanowiących dojazdy pożarowe oraz przy uwzględnieniu punktów czerpania wody na gruntach nadleśnictwa, jak i sieci hydrantowej poza gruntami

Załączniki

Lasów Państwowych. Komisja zaakceptowała utrzymanie doczasowego zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów na dotychczasowym poziomie.

10. Komisja zaakceptowała zadania dotyczące gospodarki łowieckiej i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.
11. Komisja zaakceptowała zadania w zakresie ochrony przyrody dla obszarów Natura 2000 dla gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Ruszów.
12. Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte ww. dokumentach.
13. W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Ruszów potwierdza:
 - dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
 - że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
 - akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

W części końcowej narady, przedstawiciel RDLP we Wrocławiu, omówił dalszy harmonogram realizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na etap formalnych konsultacji społecznych w ramach, których projekt PUL będzie wyłożony na 21 dni. Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i jego prognoza oddziaływania na środowisko zostaną poddane konsultacji społecznej poprzez opublikowanie na stronach BIP RDLP we Wrocławiu oraz opiniowaniu przez właściwe RDOŚ i PWIS. Wszystkie wnioski zgłoszone do RDLP, w tym okresie, będą rozpatrzone.

Załączniki:

Załącznikami do protokołu są:

- Lista obecności na Naradzie Techniczno – Gospodarczej dla Nadleśnictwa Ruszów
- Projekt Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ruszów, w postaci cyfrowej (w tym m.in.: referat na NTG, program ochrony przyrody)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów, w postaci cyfrowej.

Protokółował:

**Marek
Matyjaszczyk**

Elektronicznie podpisany przez Marek
Matyjaszczyk
DN: cn=Marek Matyjaszczyk,
givenName=Marek, sn=Matyjaszczyk,
serialNumber=PNOPŁ-67031710151,
c=PL
Data: 2024.11.26 18:43:44 +01'00'

Przewodniczył:

**Robert
Szlachetka**

Elektronicznie
podpisany przez
Robert Szlachetka
Data: 2024.12.02
15:44:40 +01'00'

Załączniki

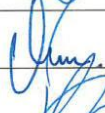
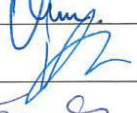
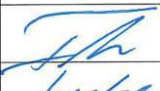
Ruszków, 06.11.2024 r.

Lista obecności

na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Ruszków

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji	Podpis
1	Robert Szlachetka	RDLP we Wrocławiu	Szlachetka
2	Michał Jurek	—	Jurek
3	Janina Góral	Las we W-wiu	J.Góral
4	Eduarda Herbut	Nadleśnictwo Ruszków	Herbut
5	Aleksandra Zabala	N-ctwo Ruszków	Zabala
6	Szymon Młynicki	N-ctwo Ruszków	Młynicki
7	Sylwester Kubiś	no. 2-ty N-ctwo	Kubiś
8	Mateusz Bopar	Ref. Nadleśnictwo Ruszków	Bopar
9	Paweł Karone	N-ctwo Ruszków	Karone
10	Marek Dwornicki	N-ctwo Ruszków	Dwornicki
11	Dominika Wiszniewska	N-ctwo Ruszków	Wiszniewska
12	Krzysztof Bieganski	N-ctwo Ruszków	Bieganski
13	Robert Jaskółka	N-ctwo Ruszków	Jaskółka
14	Andrzej Dągas	N-ctwo Ruszków	Dągas
15	Michał Piskor	N-ctwo Ruszków	Piskor
16	Agnieszka Piskor	N-ctwo Ruszków	Piskor
17	Henryk Litwin	RDLP we Wrocławiu	Litwin
18	Kamil Młochowski	RDLP we Wrocławiu	Młochowski
19	Krzysztof Jurek	RDLP we Wrocławiu	K. Jurek
20	Tomasz Kowalski	RDLP we Wrocławiu	Kowalski
21	Janusz Jurek	N-ctwo Ruszków	Jurek

Załączniki

22	Marcin Czerwikowski	N. chwa Russoni	
23	Marek Motylowski	BULIG O. Bieg	M. Motylowski
24	Beata Bogacz	Nagrod Gminy i Miasta Opole	Bogacz
25	Włodzisław Marcin	RDP Wrocław	
26	Piotr Bolek	RDP Wrocław	
27	Urszula Francuska	BULIG Bieg	Francuska
28	Maciej Francuski	BULIG Bieg	
29	Szymon Lichocki	N. chwa Russoni	Lichocki
30	Jerzy Guzik	BULIG Bieg	
31	Janusz Dobosz	N. chwa Russoni	
32	Janusz Dobosz	BULIG O. Bieg	Dobosz
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			

Załączniki

Wrocław, 06.11.2024 r.

Lista obecności**na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Ruszków (uczestnicy zdalni)**

1. Starostwo Powiatowe w Zgorzelcu
2. Urząd Miasta i Gminy Pieńsk
3. Malwina Sokołowska - RDLP we Wrocławiu
4. Popieram Polskie Lasy
5. dj

Sporządził:

**Henryk
Litwin**Elektronicznie podpisany
przez Henryk Litwin
Data: 2024.12.05 09:34:00
+01'00'

VII.4. DECYZJA W SPRAWIE UZNANIA ZA OCHRONNE LASY WCHODZĄCE W SKŁAD NADLEŚNICTWA RUSZÓW

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.26.2024.ŁP
3251475.13825842.11193614
Warszawa, 05-12-2024

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530, z późn. zm), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 czerwca 2024 r., znak ZU.6002.17.2024, po uzyskaniu opinii Rady Gminy Osiecznica i Rady Miejskiej Węglińca oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Miejską w Pierśku:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Ruszów, określone zarządzeniem nr 19 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 lutego 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Ruszów.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 10 903,11 ha, położone w Nadleśnictwie Ruszów, w obrębach leśnych Ruszów i Polana, jak niżej:
 - 1) w obrębie leśnym Ruszów, o powierzchni łącznej 2 571,60 ha, w tym:
 - a) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne, o powierzchni łącznej 0,83 ha, w oddziale: 439b,
 - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 18,87 ha, w oddziałach: 275b-c; 437g; 593n; 600i; 611c,h; 618b,
 - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 40,52 ha, w oddziałach: 226a-d; 227h-i; 275d; 394k; 490a-b; 538b; 539a,
 - d) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 12,20 ha, w oddziałach: 173g; 174f,
 - e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne, o powierzchni łącznej 34,84 ha, w oddziałach: 173f,h; 174g; 220b; 221a,b; 222a,
 - f) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 2 464,34 ha, w oddziałach: 33d; 56d,m; 60b-d,h; 61b-f,m-n; 66c,f,k,m; 90a; 92c,h,l,m,o; 93b-g,i-k,n; 94a,f-h,j,l,n; 95a; 97g; 98a,f,g; 102c,h; 103a,b,f,n,o; 123a,g,h; 124c,d,g,h; 125b,c,g,i,k-n; 126a,b,g,j-m; 127a,b,d,f; 128a,c; 129c-g; 130f,h; 131a,b,f; 136g,o,p; 168a,c,f-j; 169a-j; 170a-g; 171b-g; 172a-g; 173a,b; 174d; 176d,f; 177d,f; 178d-g; 179b-f,h-k; 180i,k,o; 213a,c,d,g,i-k; 214a-g; 215a-g; 216a-f; 217a-f; 218a-h,j; 219a-c; 220a,c-f; 221c-h; 222d,g,j,m,n; 223c,f,h; 224a,b,h,i; 225a-f; 226f-m; 227a-g; 228a,d-k; 229a,b,f; 261a,c,d; 262a-c,i; 263a-c; 264a; 265a-c; 266a; 267a,b; 268a,b,d; 269a,f,g; 270a,b,j; 271a-f; 272a,c-i; 273b-f; 274g,i; 275j; 276a-d,k; 277c; 278d,k; 280j; 319a; 320f; 324h; 325i; 327a-c,f,g,i; 330b,r; 332c; 333a,i,j; 334c,f; 335f-h; 336k;

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

Załączniki

337a,d,f; 374a,d; 375b; 380a,c-j; 381a,f-k; 384f-i; 385i,j; 387b; 389a; 390c,f,i;
 391b-d,g; 392b,d,f; 393a-f; 394b,d-g,i,j,l-ax; 433a; 434a,b,g-r; 435a-i; 436c-i,k;
 437a-d,h; 438a-c,f,g,i-l; 439a,d; 440c,f,g; 441b-f; 442c-f,h-k; 443b-f; 444a,f-h,j;
 445b-f,h; 446a-c; 447a-k,m; 449a,c,f,h,k,l; 485f; 486a,g,k,n; 487a,b,g; 488a-c,h-l;
 489a,c,d; 490c-g; 491a-c; 492a,c-g; 493b-d; 494a-h; 495a,b,d; 497b,d; 498a,b,g,i;
 499a-c; 500b-h; 501a-c,f; 502a,b,l,n; 502Acx; 503f,g; 536a,g; 537a-h,j-l,n,r,s;
 538a; 539b,c; 540c-f; 541f; 542f; 543a,c,f-j; 544a,c,d,g,h; 545a,c,d,g,h; 546a,f;
 547a-f,h-i,k,l; 548a,c,d,g,i; 549b,c,g,j,l; 550b,g; 551c-i; 552a-g; 553b,c; 554b-i;
 555b,c,g,n; 592a,b,g,h; 593a,b,f-m; 594a-g; 595b,d-h; 596b,d-l; 597a,c,f; 598a,c-g,i;
 599a-c,f,g; 600a,b,d,f,h; 601a,c,f-h; 602a-c; 603b; 604a; 605a,d; 606a-d; 607b-h,j;
 608c,f; 609h; 611p,t-x; 612a-c,g-m; 613b-d; 614b,c; 621c; 622a-c; 623b,c; 624a-i;
 625b-f; 626a-d,g; 627b,

- 2) w obrębie leśnym Polana, o powierzchni łącznej 8 331,51 ha, w tym:
 - a) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 4,04 ha, w oddziale: 239f,
 - b) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 356,78 ha, w oddziałach: 473b; 475b; 476c,h; 477a-h; 478a-c; 479a-f; 480a-d; 481a-j; 525a; 527a-d; 528a-h; 529a-d,g; 530a,b; 531a-l; 532a-d; 584j,
 - c) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, o powierzchni łącznej 148,50 ha, w oddziałach: 473a,c-f,h,i; 474a-h; 475a,c,d; 476a,b,d-g; 524b-g; 525b-d; 526a-g; 529f; 531m,
 - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, o powierzchni łącznej 10,08 ha, w oddziałach: 316m; 317g; 318c,d,j,k,
 - e) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 3,48 ha, w oddziałach: 81h; 281o; 535j,
 - f) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 12,36 ha, w oddziale: 51d,
 - g) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, wodochronne, o powierzchni łącznej 11,13 ha, w oddziale: 82f,g,
 - h) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 752,64 ha, w oddziałach: 157a-f; 158a,c; 159a,b; 160a-h; 161a-h; 162a-c; 163a-d; 197o-p,s; 201a-g; 202a-c; 203a-d; 204a,b; 205a,b; 206a-g; 207a-c; 212n,p; 244a-f; 245a,b,d,f; 246c-h; 247a-f; 248a,b; 249a,b,d,g; 250a-c; 251a,b; 252a-c; 291a,d,g; 292g; 293a,c,d,g; 294a-c,h,i; 295a,b,f; 297b; 298a; 348a; 412h; 413h; 564f,h; 569d; 570h; 571c-d; 572a-d; 573a,b; 574d-h; 575a,d,g,h; 576f,
 - i) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne, o powierzchni łącznej 2 080,63 ha, w oddziałach: 158b; 204c; 207d,f; 211b,c; 212a-c,f-m,o; 245g; 246b; 247g,h,j; 248d,g; 249f,h-j; 250d,g; 251c-f; 252d-j; 253a-c; 254a-g; 291b,c,h; 292a-f,h; 293b,f,h-j; 294d-g; 295c,d; 296a-i; 297a,c-h; 298b-h; 299a-g; 300a-h; 301a-i; 302a-j; 303a-g; 304a-h; 348b-m; 349a-i; 350a-h; 351a-f; 352a-h; 353a-i; 354a-g; 355a-f; 356a-f; 357a-c; 358a-f; 359a-c; 360a-g; 406a-d; 407a-f; 408a-c; 409a,b; 410a-d; 411a-f; 412a-g; 413a-g; 414a-h; 415a-g; 416a,b; 417a-c; 418a-c; 459a-g; 460a-f; 461a-f; 462a-h; 463a,b; 464a-c; 465a,b; 466a-d; 467a-d; 468a-h; 469a-d; 470a-d; 510a-h; 511a-d; 512a-h; 513a-f; 514a-j; 515a-i; 516a-i; 517a-d; 518a-d; 519a-h; 520a-f; 521a-g;

Załączniki

- 564a-d,g; 565a-g; 566a-m; 567a-g; 568a-g; 569a-c; 570a-g; 571a,b; 574a-c; 575b,c,f; 576a-d,g,
- j) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, o powierzchni łącznej 1,75 ha, w oddziale: 249k,
- k) lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej 933,56 ha, w oddziałach: 258a,b,i,j; 259d,f; 260d; 308a-c; 309b-d,g; 310a-c; 311a,b; 312a-d; 313a; 314a-d; 315a-i; 365d-g; 366a,b; 367g; 368c-h; 369a-d; 370a-d; 371a-f; 372a-g; 421g; 422d,f,h; 423a-d; 424a,f,g; 425b-f; 426a-f; 427a-d; 428a-d; 429a-f; 430a-h; 431a-d; 432c,f,g; 482a-j; 483a-i; 484c,f,g; 533a-d; 534a-h; 580c-g; 581a-d; 582a-f; 583a,d,f,h-j; 584a,b,h-i; 585b-m; 586a-i; 587a-i; 588a,g,
- l) lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, glebochronne, o powierzchni łącznej 95,32 ha, w oddziałach: 316a,c-g; 373a-c,g-i; 432a,b,d,h,i; 484a,b,d,h; 535a,d-i; 588b,c,h-l,
- m) lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, glebochronne, wodochronne, o powierzchni łącznej 49,83 ha, w oddziałach: 316b,h; 432j; 484i; 535b; 588d,f,m,
- n) lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, o powierzchni łącznej 351,50 ha, w oddziałach: 258c-h; 259a-c,g; 260a-c; 308d-i; 309a,f; 310d; 311c; 316i-k; 317b-d,h-m; 318a,f-h,i; 363a-f,h-j; 364a-k; 365a-c; 366c; 367a,b,d,f; 368b; 373f; 421b-f,h; 422a-c,g; 424b-d; 425a; 535c; 578b-f; 579a-i; 580a,b; 583b,c,g; 584c-g; 585a,
- o) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 3 519,91 ha, w oddziałach: 1b,g-i; 2i; 3d-g,i; 4a,b,g-j,l; 5a; 7g,h,j,k; 8a-c,f,g,o; 9a; 11c,d,g-k; 12a-g; 13a-k; 14b; 18g,i; 19a-j; 20a-j; 21a-f; 22a-i; 23a-h; 24a-d; 25a-h; 26a-f; 27c; 28a,d,f; 29a-g; 30b-f,j; 34a; 38d,h,l; 39b,c,f,g,i,l; 40a; 41a,b,d; 42a-c,f; 43a-h,m,n; 44a-i,n; 45a-j; 46a-i; 47a-f,h,i; 48a,b,d-h; 49c-j; 50f,j,k,m,p; 51b,f; 52a,c-f,h,i; 53a,b,d,j; 54a,b,d-g; 55b-g; 67a; 68i; 69d,g,h; 70b-f,r; 71f; 72f,i-k; 73d-i; 74b,f,g; 75b; 76b-d; 77a-i; 78a-i; 79a-h; 80a,b,d-h; 81a-c,f,i-k; 82c,d,i-k; 83c-h; 84b,d-i; 85a-i; 86a-c,f-j; 87a,b,d,g-i; 88b,c,f,i,k-p; 89a-g; 104p,x; 105c,k,p-t; 106g; 107k,o; 108a-d; 109a,c,d; 110a-i; 111a-c; 112a-h; 113a-g; 114a-f; 115a-g; 116a-d,g,h; 117a-j; 118a-m; 119a-f; 120a-c,f,h; 121a,b,j,n; 122a-c; 139a-c,g-k; 140b-f,o,r,gx,hx,kx-mx; 141a,d,f,i,m-p; 142c,d,i,j,l,m; 143a-h,j,k; 144a-d; 145a; 146a-d; 147a-f; 148a-f; 149a-l; 150a-p; 151a-f; 152a-c; 153a-d,g-i,k,l,o-r,x,z,bx; 154n,o,r,t-x,ax,cx,hx,jx; 155a,b; 156d; 164d,f; 165c-h,j; 166a-n; 167a-f; 184a-g,i-k,m-p; 185a-g,i-m; 186a,c-g; 187b-d; 188a-f; 189a-f; 190a-g; 191a-g; 192a-j; 193a-d; 194a,c,d; 195a-c; 196a; 199g; 200d; 208b,d-g; 209a,f-h; 210b,d,f,i,j; 211d,f; 232a-d,h-j; 233a-j; 234a-l; 235a,b,f-h; 236a,d,h,j,k; 237a-g,i; 238a-d; 239a-c; 240a; 242a,b; 255a; 256a-g; 257a-g; 282a,b,d,f; 283a-c,f-i.

UZASADNIENIE

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, pismem z dnia 15 czerwca 2024 r. wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położonych w Nadleśnictwie Ruszów, określonych zarządzeniem nr 19 Ministra

Załączniki

Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 lutego 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Ruszów;

- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Ruszów, o powierzchni łącznej 10 903,11 ha, w obrębach leśnych: Ruszów i Polana.

Pozytywną opinię w sprawie zmiany powierzchni lasów ochronnych wyraziły w formie uchwały Rada Gminy Osiecznica i Rada Miejska Węglińca. Rada Miejska w Pieńsku nie wyraziła swojej opinii w ustawowym terminie.

Powierzchnia lasów ochronnych według planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ruszów na lata 2015-2024 wynosiła 8 995,71 ha.

Położenie i powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Ruszów zostały zweryfikowane merytorycznie podczas prac urzędniowo-leśnych według aktualnych danych. Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. poz. 337).

Biorąc pod uwagę powyższe, Minister Klimatu i Środowiska orzekł jak w rozstrzygnięciu.

W pozostałym zakresie organ odstępuje od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna.

Załączniki

Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożata
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Osiecznica,
2. Rada Miejska w Pieńsku,
3. Rada Miejska Węglińca

Dokonano opłaty skarbowej dnia 05.06.2024 r. na rach. 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Centrum Obsługi Podatnika w wysokości 10,00 PLN

Załączniki

VII.5. PROTOKÓŁ Z ODBIORU POWIERZCHNI KOŁOWYCH

Na podstawie: **Załącznik nr 2** do Zarządzenia Nr 63 z dnia 13 sierpnia 2002r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych

RDLP (nr umowy z dnia): Umowa nr ZB.271.14.2023 z dnia 23.06.2023 r.

Nadleśnictwo: Ruzów (obręb: Ruzów, Polana)

Rodzaj robót: glebowosiedliskowe, fitosocjologiczne, plan urządzenia lasu, terenowe, kameralne
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Kontrolujący (data kontr.): Zespół w składzie:

Sylwester Mikołajczyk – p.o. Zastępcy Nadleśniczego w Nadleśnictwie Ruzów,

Mateusz Franczak – Kierownik Drużyny – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu,

Kamil Błoński – Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP Wrocław,

w dniach 02-03.07.2024 r.

**PROTOKÓŁ
kontroli bieżącej robót urządzeniowych**

Rodzaj czynności ¹⁾	Zaawansowanie robót wg Wykonawcy ²⁾	Lokalizacja miejsc kontrolowanych ³⁾	Uwagi kontrolującego ⁴⁾
Inwentaryzacja zasobów drzewnych i dodatkowe pomiary martwego drewna	Powierzchnia: 17 854 ha Wartościowo: 15% Narastająco: 75% Do zafakturowania: 15%	NADLEŚNICTWO RUSZÓW obręb Ruzów - powierzchnie kołowe według załączonego wykazu	

¹⁾ jak w katalogu, np.: taksacja, opis powierzchni siedliskowych, pomiar miąższości, itp.

²⁾ wg wykazu Wykonawcy przedkładanego do faktury (narastająco w jednostkach lub %)

³⁾ obręb, oddział, pododdział, arkusz, itp.

⁴⁾ zapis: bez wad i usterek lub usterki (lub wady) z uzasadnieniem w dalszej części protokołu.

Wyszczególnione usterki i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono usterek w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wyszczególnienie wad i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono wad w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wnioski:

Zespół kontrolujący przyjmuje w całości pomiar miąższości na powierzchniach próbnych w Nadleśnictwie Ruzów.

Termin usunięcia usterek: nie dotyczy.

Załączniki

Podpisy zespołu kontrolnego:

1. Przedstawiciel nadleśnictwa:

Sylwester Micholajczyk

2. Przedstawiciel wykonawcy:

Mateusz Freniuch

3. Przedstawiciel RDLP:

Kamil Błoch

Potwierdzenie usunięcia usterek: nie dotyczy

Załączniki

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
--------------------	---	--	--------------------------------	---	----------------------------	---------------------------------	-------

1	11	1,28	1,28	21,0	21,0	4,00	4,00	
2	30	0,22	0,22	11,5	11,5	1,00	1,00	
3	49	0,32	0,32	13,0	13,0	1,00	1,00	
4	68	0,77	0,77	19,0	19,0	3,00	3,00	
5	87	0,50	0,50	12,0	12,0	2,00	2,00	
6	106	1,13	1,14	24,0	25,0	3,00	3,00	
7	125	1,04	1,04	27,0	26,0	3,00	3,00	
8	144	1,95	1,83	23,0	26,0	5,00	5,00	
9	164	0,95	0,96	26,5	27,0	2,00	2,00	
10	183	0,34	0,35	15,0	15,0	1,00	1,00	
11	202	1,60	1,58	27,0	28,0	3,00	3,00	
12	221	1,12	1,13	23,0	23,0	3,00	3,00	
13	240	1,13	1,12	22,0	22,0	4,00	4,00	
14	260	0,28	0,29	17,0	18,0	1,00	1,00	
15	279	0,85	0,85	26,0	27,0	3,00	3,00	
16	298	0,86	0,88	20,0	21,0	2,00	2,00	
17	317	1,22	1,23	30,0	30,0	3,00	3,00	
18	336	1,33	1,34	26,0	27,0	3,00	3,00	
19	357	1,01	1,03	22,0	22,0	3,00	3,00	
20	376	1,00	1,02	25,0	25,0	3,00	3,00	
21	398	0,54	0,52	19,0	19,5	3,00	3,00	
22	418	1,18	1,17	26,0	27,0	3,00	3,00	
23	437	0,19	0,18	18,5	19,0	1,00	1,00	
24	456	1,04	1,04	25,0	26,0	3,00	3,00	
25	475	1,12	1,17	29,0	28,0	4,00	4,00	
26	494	0,90	0,91	24,0	23,0	3,00	3,00	
27	513	0,40	0,41	24,0	24,0	3,00	3,00	
28	532	1,00	0,99	19,0	19,0	3,00	3,00	
29	551	0,75	0,74	18,0	18,0	3,00	3,00	
30	570	1,13	1,15	25,0	25,0	3,00	3,00	
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								
39								
40								
41								
42								
43								
44								
45								
46								
47								
48								
49								
50								

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,015

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,248

**VII.6. WYKAZ ODNOWIEŃ NATURALNYCH W NADLEŚNICTWIE RUSZÓW
ZNAJDUJE SIĘ W OSOBNYM ZAŁĄCZNIKU DOŁĄCZONYM DO ELABORATU**

VIII. LITERATURA

- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. 1997. Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Uniwersytet Wrocławski, PAN oddział we Wrocławiu.
- Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmunt R., Drozd M. 2015. Metoda określania średniego wieku gospodarstwa w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania lasu. Sylwan. Nr 159(9): 732-739.
- Bank Danych o Lasach. 2020. www.bdl.lasy.gov.pl
- Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP (stan na maj 2017). Państwowy Instytut Geologiczny.
- Bernadzki E. 2005. Możliwości użytkowania w Lasach Państwowych, Las Polski 1:12-13.
- BULiGL. 2019. Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów w Polsce. Wyniki za okres 2014-2018. Sękocin Stary.
- Ekspertyza optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej dla Nadleśnictwa Przemków. Stan na 31 grudnia 2010 r. (zaktualizowaną do obowiązujących standardów) Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.
- Gaździcki J. 1990. Systemy informacji przestrzennej. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa.
- Instrukcja ochrony lasu, tom I, II, III, IV. 2012. Praca zbiorowa pod red. M. Haze. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu. 2020. Praca zbiorowa. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Instrukcja urządzania lasu, tom I, II, III, 2012. Praca zbiorowa pod red. Z. Święckiego. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Klasyfikacja gleb leśnych Polski 2000. Praca zbiorowa. Wydanie III PTG. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Kleczkowski A. S. (red.), Adamczyk A. F. i in. 1990. Główny zbiorniki wód podziemnych (GZWP) w Polsce – własności hydrogeologiczne, jakość wód, badania modelowe i poligonowe. SGGW-AR. Kraków.
- Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski. 2007. Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
- Matuszkiewicz J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego PAN, Warszawa.
- Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT). 2021. Państwowe Zasoby Geodezyjne i Kartograficzne.

Wykaz literatury

- Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Ruszów. Stan na 1 stycznia 2013 r. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.
- Poznański R. 2011. Prognoza użytkowania Lasów Państwowych na okres 2011-2020. Sylwan 155 (12): 827-834.
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W. 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2, pp. 143-170.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca 2023. GUS we Wrocławiu.
- Zasady hodowli lasu. 2012. Praca zbiorowa pod red. M. Haze. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Zielony R., Kliczkowska A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa.

IX. KRONIK

Kronika

Kronika

Kronika

Kronika

Kronika

Kronika

Kronika

Kronika

